Bediuzzaman Said Nursi

# Mu'džize Muhammedove, sallallahu alejhi ve sellem



"Ja sam Poslanik od Gospodara svjetova.

Moj dokaz je da Uzvišeni mijenja svoj uobičajeni red zbivanja kad Mu se obratim, uputim Mu dovu i kad Ga prizovem u pomoć.

Pa gledajte moje prste, iz njih će izbiti voda kao što izvire iz pet izvora...

Gledajte u Mjesec, On će mi ga pocijepati na dva dijela na znak moga prsta...

A gledajte ono stablo kako mi prilazi da bi mi iskazalo povjerenje i svjedočanstvo...

A gledajte ovu pregršt hrane, dovoljne da zasiti samo nekoliko osoba, kako će utažiti glad dvije-tri stotine ljudi."

Tako je Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, prikazao na stotine mu'džiza sličnih ovima.

# MU'DŽIZE MUHAMMEDOVE, sallallahu 'alejhi ve sellem

**Autor**

**Bediuzzaman Said Nursi**

Noslov orginala
MU'DŽIZAT-I MUHAMMEDIJE,
sallallahu 'alejhi ve sellem
Izdavač
BEMUST-Sarajevo
Za izdavača
Mustafa Bećirović
Prijevod
Abdullah Smajić
Lektor
Hadžem Hajdarević
Naslovna strana
Velija Hasanbegović
Korektor
Ahmet Alibašić
Štamparija
BEMUST
Tiraž 1500
Sarajevo, 2004

CIP - Katalogizacija u publikaciji Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo
28-184.85-725-4/-5
NURSI Beduizzaman, Said
Mu'džize Muhammedove, sallallahu 'alejhi ve selleme / Bediu'z-zaman Said Nursi ; [prijevod Abdullah Smajić]. - Sarajevo : Bemust, 2004. – 307 str. ; 21 cm
Na vrhu nasl. str.: Iz djela Risale-i Nur ISBN 9958-725-67-3
I. Beduizzaman, Said Nursi vidi Nursi Beduizzaman,
Said
COBISS.BH-ID 13279750

Iz djela Risale-i Nur

Mu 'džize Muhammedove,
sallallahu ’alejhi ve sellem

Bediuzzaman
Said Nursi

Sarajevo, 2004

*"Eh da mi je, umjesto ove vlasti,*
*da budem poslužitelj Muhammedov,*
*sallallahu 'alejhi ve selleme.*
*Služiti njemu je mnogo iznad vladavine."*

*Nedžašija, kralj Abesinije*

## PISMO DEVETNAESTO

Ovaj rad izlaže više od tri stotine mu'džiza - nadnaravnih djela časnog poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, koja dokazuju istinitost njegovog poslanstva. Istovremeno, rad se i sam otkriva kao jedno od nadnaravnih djela i čudesnih odlika vjerovjesništva, jer jasno izlazi iz okvira uobičajenih zbivanja s najmanje tri gledišta:

1.Njegov nastanak je bez sumnje neobičan događaj, jer je napisan bez obraćanja na pisane izvore, po sjećanju, iako u preko stotinu stranica, sadrži veliki broj hadiskih predaja. Pored toga, pisan je na padinama brda i u unutrašnjosti dolina i vrtova u periodu od četiri dana, u prosjeku tri sata dnevno, dakle samo dvanaest sati!

2.Prijepis ovog djela ne zamara prepisivača bez obzira koliko dugo radio na njemu, kao što ni višekratno iščitavanje ne umanjuje užitak, bez obzira na duljinu. Stoga je djelo pobudilo interes i kod najpasivnijih prepisivača pa su
- prema našoj procjeni - uradili blizu 70 prijepisa u toku samo jedne godine, usred teških vremena. To je za poznavaoca naših prilika dovoljno da stekne uvjerenje u njegovu čudotvornost koja je odlika spomenutih mu'džiza.

3.Sintagma Resulu-l-Ekrem, sallallahu 'alejhi ve selleme, u cijeloj poslanici i riječ Kur'an u njenom petom dijelu, vertikalno su se podudarili kod jednog prepisivača a da on toga nije bio svjestan. Ista se podudarnost pojavljuje
i kod drugih osam prepisivača bez njihovog prethodnog kontakta i prije nego što se nama razotkrila ta podudarnost. Ko objektivno rasuđuje, spomenute aspekte ne pripisuje pukoj slučajnosti, jer je svako ko je upoznat ocijenio da se radi o jednoj od tajni iz gajba, i daje ovo djelo proisteklo iz čudotvorstava Muhammedova, neka je na njega najljepši salavat i selam.

Temelji kojima se rukovodi ova poslanica veoma su bitni i hadisi koji su u njoj navedeni, pored toga što su vjerodostojni - sahih i prihvaćeni kod hadiskih autoriteta, prezentirani su uz pomoć najpouzdanijih i najizričitijih predaja - rivajeta.

Da bismo izložili sve njene odlike, bila bi nam potrebna još jedna poslanica istoga obima, stoga pozivamo one koji žele otkriti te odlike da

bar jednom samostalno pročitaju ovaj rad kako bi se osvjedočili u te vrijednosti.
Said Nursi
NAPOMENA: U ovoj sam poslanici naveo brojne hadise a da pri ruci nisam imao ništa od pisanih hadiskih izvora, pa ako se potkrala greška u tekstu hadisa, neka to bude ispravljeno ili neka se interpretira kao prenošenje po smislu, pošto preovladava mišljenje da je dozvoljeno prepričavanje hadisa po smislu, tj. da prenosilac hadisa njegov smisao izrazi svojim riječima. Zato, ako se u tekstu hadisa navedenih u ovoj poslanici nalazi takva pogreška, neka se podvede pod kategoriju "prenošenje po smislu".

## MUDZIZE MUHAMMEDOVE

sallallahu 'alejhi ve selleme neka je na njihovog izvršitelja najljepši salavat i selam
U ime Allaha, Uzvišen je
Ne postoji ništa a da ne veliča Njegovu dostojnost hvale
U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog
On je poslao Poslanika Svoga s uputom i vjerom istinitom da bi je uzdigao iznad svih vjera. A Allah je dovoljan Svjedok! Muhammed je Allahov poslanik. (El-Feth, 28)
(Budući da Riječ devetnaesta i Riječ trideset prva, koje se bave pitanjima poslanstva Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, daju potvrdu njegovog vjerovjesništva nepobitnim dokazima, mi tim dvjema poslanicama prepuštamo pitanje potvrde, a ovdje - kao njihovu dopunu - iznosimo odraze te velike istine sadržane u Devetnaest jasnih znakova s porukom.)

## PRVI JASNI ZNAK

Nema sumnje da Vladar ovog svemira i Gospodar, sve što stvara stvara po Svome znanju i njime raspolaže mudrošću; upravlja svakim aspektom u skladu s vizijom i osvjedočenjem; svaku stvar usmjerava imajući znanje i uvid, te uređuje pitanja u namjeri da ukaže na mudrost, svrsishodnost i dobrobit koji se odražavaju u svemu.
Budući da Onaj koji stvara, ujedno zna, tako i Onaj koji zna govori. Pošto će govoriti, Njegov govor će neosporno biti namijenjen onima koji ga razumiju, tj. posjeduju osjetila, misao i svijest. Štaviše, bit će to onaj koji posjeduje najviši stepen osjećaja i razboritosti i kod koga su ta svojstva najrazvijenija. Pošto je Njegov govor namijenjen ljudskom rodu, obraćat će se čovjeku koji je dostojan obraćanja, koji je najsavršeniji od svih ljudi i posjeduje odgovarajući stepen pripreme i najviši stepen morala; onome koji je dostojan da bude uzor i vodstvo ljudskom rodu. Nema sumnje da će se obraćati Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve

selleme, o kome su i prijatelji i protivnici svjedočili da je posjedovao najviši stepen morala i najveće sposobnosti; pod čije vodstvo će se staviti petina čovječanstva, a pod čiji duhovni bajrak će doći pola zemlje; on koji je nadolazeća vremena osvijetlio svjetlom kojim je poslan prije trinaest stoljeća; na kojeg bez prekida salavat donose mu'mini i prosvijetljeni ljudi i upućuju dove za njegovu milost, sreću, pohvalu i ljubav, i obnavljaju zakletvu njemu pet puta dnevno... Zbilja, njemu je i govorio. On će njega učiniti Svojim poslanikom - i u stvarnosti ga je učinio. On će njega učiniti uzorom i vođom svim ljudima - tako je i učinio.

## DRUGI JASNI ZNAK

Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, obznanio je vjerovjesništvo i predočio nepobitan dokaz o tome, a to je Kur'ani-Kerim. Prikazao je oko hiljadu veličanstvenih mu'džiza, kako je ustanovljeno od strane učenjaka i istraživača.[1] Ove mu'džize su u cijelosti dokazane i neprikosnovene kao što je to i proglašenje vjerovjesništva, tako da i pripisivanje mu'džiza sihru, koje spominje Kur'ani-Kerim na mnogim mjestima, od strane tvrdokornih nevjernika, ukazuje na činjenicu da ni oni ne poriču nadnaravna događanja, jer im to nije bilo moguće, jedino su ih pripisivali sihiru kako bi zavarali sebe i zaveli svoje sljedbenike.

Tačno, izvjesnost događanja mu'džiza Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, nepobitna je i dostiže jačinu stotine tevatura, pa nema načina da njihovo događanje bude osporeno. A mu'džiza je u biti potvrda od strane Gospodara svjetova daje ono što izjavljuje Njegov Časni Poslanik istina, u smislu Njegovih riječi: "Moj rob govori istinu, pa ga zato slijedite."

Primjer:

Ako bi u prisutnosti jednog vladara, ili u njegovom kabinetu, ti izjavio pred prisutnima: "Prema tom i tom predmetu ja sam dobio ovlasti od vladara", a kad od tebe zatraže dokaz tih tvrdnji, sam vladar potvrdno klimne glavom u smislu: "Da, ja sam ga ovlastio." Zar to ne bi bila potvrda da govoriš istinu? Pa kako onda kad vladar - samo radi tebe - odstupi od svog običaja i na tvoj zahtjev izmijeni zakone koje je postavio? Zar to nije još jača i čvršća potvrda tvojim tvrdnjama od proste riječi "da"?

Upravo takva je bila tvrdnja Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, kad je izjavio: Ja sam Poslanik od Gospodara svjetova.

Moj dokaz je da Uzvišeni mijenja svoj uobičajeni red zbivanja kad Mu se obratim, uputim Mu dovu i kad Ga prizovem u pomoć. Pa gledajte moje prste, iz njih će izbiti voda kao što izvire iz pet izvora... Gledajte u Mjesec, On će mi ga pocijepati na dva dijela na znak moga prsta...

A gledajte ono stablo kako mi prilazi da bi mi iskazalo povjerenje i svjedočanstvo... A gledajte ovu pregršt hrane, dovoljne da zasiti samo

nekoliko osoba, kako će utažiti glad dvije-tri stotine ljudi. Tako je Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, prikazao na stotine mu'džiza sličnih ovima.

Znaj da potvrda iskrenosti Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, i dokazi njegovog vjerovjesništva ne počivaju samo na njegovim mu'džizama; pažljivi promatrač zapaža da svaki njegov pokret, radnja, stanje, govor, moral, vladanje, životni put i lik, sve ukazuje na njegovu srdačnost i iskrenost. Stoga su brojni znalci iz židovskog naroda povjerovali u njega na prvi pogled videći samo njegovu pojavu, kao što je npr. Abdullah ibn Selam, koji reče: "Kad sam mu razaznao lice, znao sam da to nije lice lažova i prevaranta."[2]

Iako su istraživači obradili blizu hiljadu dokaza njegovog vjerovjesništva i njegovih mu'džiza, ipak, njih ima na hiljade i stotine hiljada. Stotine hiljada ljudi s različitim idejama povjeravalo je u njegovo vjerovjesništvo na stotine hiljada različitih načina. Sam Kur'ani-Kerim izlaže hiljadu dokaza vjerovjesništva Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, ne računajući u to i četrdeset vidova njegove neponovljivosti i nadnaravnosti.

S obzirom da vjerovjesništvo postoji u ljudskom rodu, i da su stotine hiljada' osoba su došle i objavile vjerovjesništvo, ponudivši u prilog toga mu'džize kao nepobitne dokaze, nema sumnje da je vjerovjesništvo Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, najutemeljenije i najizvjesnije od svih. Jer, bit poslanstva vjerovjesnika, poput Musaa, a. s., i Isaa, a. s., njihovo ophođenje s njihovim narodima, dokazi, kvalitete i okolnosti koje ukazuju na poslanstvo uopće, nalaze se u najizraženijoj formi i u najboljem smislu kod našeg Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme. Budući da su povodi za poslanstvo i uzroci najprisutniji u biću Muhammedovu, sallallahu 'alejhi ve selleme, tako je i crta poslanstva kod njega neminovno prisutna s izvjesnošću i nepobitnošću većom od one kod ostalih vjerovjesnika, s. a.

1. Vidi Fetku-l-Bari šerh Sahihi-l-Buhari od Ibn Hadžera el-Askalanija (6/582-583) i Sahihu-l-Muslim sa šerhom od En-Nevevija (1/2) - pp
2. Pripovijest o prelasku Abdullaha ibn Selama na islam navedena je u Sahihu-l-Buhariji (v. El-Miškat 5870), Eš-Šifa'u (1/247) od Tirmizije, i dr.
3. Prenosi Abu Umame da je rekao Ebu Zer: "Rekoh: - Allahov Poslanice, koliki je pouzdani broj vjerovjesnika? On reče: Sve u svemu stotinu dvadeset i četiri hiljade, od čega je Poslanika s objavom tri stotine i petnaest." Hadis prenosi Imami Ahmed (Miškatu-l-mesabih 3/122 t. 5737. Njegov komentator potvrđuje daje hadis sahih). Vidi Zadu-l- mead, komentar od Arnauda (1/43-44).

## TREĆI JASNI ZNAK

Mu'džize Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, raznovrsne su iz

razloga što je njegova objava sveobuhvatna i odnosi se na sva bića; zato je za većinu vrsta on imao mu'džize koje su svjedočile o njegovom poslanstvu.

Kao kad bi eminentni ambasador u ime moćnog državnika stupio u posjetu gradu u kojem žive različiti narodi, noseći im raznovrsne skupocjene poklone, svaka bi od tih zajednica izaslala svog predstavnika da mu u njeno ime izrazi dobrodošlicu i pozdrav na jeziku kojim ona govori. Isto tako, kad je Najuvaženiji ambasador, sallallahu 'alejhi ve selleme, počastio svijet u ime Vladara vječnosti, i prosvijetlio ga svojim dolaskom, izaslan od Gospodara svjetova sveukupnom stanovništvu Zemlje, noseći sa sobom duhovne dragocjenosti i blistave odraze stvarnosti koja je povezana sa biti svih bića, ispred svake zajednice pristupio je neko da mu izrazi dobrodošlicu, pozdravi na svome vlastitom jeziku i prikaže pred njim mu'džizu svoga naroda kao potvrdu i u slavu njegovog vjerovjesništva, počevši od stijene, pa vode, pa stabla i čovjeka, do Mjeseca, Sunca i zvijezda, i kao da svako od njih ponavlja rječnikom svoga stanja: "Srdačno i dobrodošlo je tvoje poslanje."

Izučavanje svih mu'džiza iziskuje nekoliko svezaka zbog njihovog mnoštva i raznolikosti a izabrani učenjaci su već ispisali velike tomove o detaljima vezanim za dokaze o poslanstvu i mu'džizama. Mi ćemo se ovdje ograničiti na sažet prikaz općih kategorija mu'džiza i to onih koje su nepobitno utvrđene i prenesene tevaturom po smislu.

Dokazi vjerovjesništva poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, svrstavaju se u dva dijela:

1. Stanja koja se nazivaju "predznacima", a to su neki nadnaravni događaji koji su se zbili prije njegovog poslanstva i u vrijeme rođenja;
2. Ostali dokazi vjerovjesništva, koji se dijele na dva dijela:

a) nadnaravni događaji koji su se desili nakon Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, kao potvrda njegovog poslanstva;

b) nadnaravni događaji koji su se desili u vrijeme njegovog mubarek života, sallallahu 'alejhi ve selleme, a oni se također dijele u dvije grupe:

- svi dokazi vjerovjesništva usko vezani za njegovu ličnost, životopis, lik, karakter, savršenstvo uma;
- ono što se dogodilo a da nije neposredno vezano za njega, tj. u prirodi i svemiru, a i to se dijeli na dva dijela:

1) duhovno-kur'anski dio,

2) materijalno-kozmički dio; ovaj drugi se ponovo dijeli na dvoje:

- prvi: mu'džize koje su se desile u vrijeme pozivanja Vjerovjesnikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, u islam, bilo u cilju razbijanja tvrdokornosti nevjernika ili za jačanje imana kod vjernika, poput rascijepljivanja mjeseca, izbijanja vode iz plemenitih prstiju njegovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, prehranjivanje velikog broja ljudi malom količinom hrane, progovaranja životinja, drvlja i kamenja i slične

mu'džize koje dostižu dvadeset vrsta i od kojih je svaka vrsta dostigla stepen mutevatir po smislu, te za svaku postoje konkretni primjeri koji se ponavljaju;

- drugi: događaji koje je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme - poučen od Uzvišenog Allaha - nagovijestio prije nego što bi se desili pa se oni nakon toga obistine i dese na način kako je on to nagovijestio.

Razmotrit ćemo ovdje ovaj posljednji dio kako bismo sačinili jedan povezan popis.*

* Nažalost, nije mi pošlo za rukom da to napišem kako sam imao nijjet, jer sam u pisanju slijedio logiku srca, bez izbora tema. Također mi nije bilo moguće da se držim popisa u ovoj klasifikaciji. – Autor

## ČETVRTI JASNI ZNAK

Ono što je Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme - poučen od Allaha, jedinog poznavaoca gajba - predskazao od gajbskih stvari, mnogobrojno je i neizbrojivo i o njegovoj smo klasifikaciji govorili u Riječi dvadeset petoj, koja obrađuje pitanja nadnaravnosti Kur'ana, gdje smo izložili i dokaze. Stoga o gajbskim pitanjima koja se tiču drevnih vremena, ranijih poslanika, božanskih činjenica i činjenica o svemiru, te stvari Ahireta, potrebno je tragati u lom poglavlju.

Ovdje ćemo navesti nekolicinu primjera za predskazanja iz gajba koja su se obistinila, a vezana su za događaje koji će zadesiti porodicu Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve selleme, i ashabe, r. a., nakon Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i sa čime će se suočiti njegov Ummet u nadolazećim vremenima.

Radi uvoda u ove pojmove, navest ćemo, u cilju što potpunijeg i obuhvatnijeg shvatanja, šest bitnih temelja:

### Prvi temelj

Svako stanje Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i njegova moralnost može poslužiti kao dokaz njegove iskrenosti i svjedočanstvo njegovog poslanstva, što ujedno ne znači da svako njegovo stanje i postupak mora biti natprirodan. To je stoga što gaje Uzvišeni Allah poslao da kao ljudsko biće bude poslanik, kako bi svakim svojim djelom i pokretom i u svakoj situaciji bio vođa i vodič ljudskom rodu, i za njih priskrbio sreću na dunjaluku i na Ahiretu, a i kako bi im prikazao nadnaravnost božanskog stvaranja i neograničenu božansku moć raspolaganja u običnim stvarima, u stvarima koje su same po sebi nadnaravne - mu'džize.

A da je Poslanik, sallallahu ’alejhi ve selleme, bio u svim postupcima nadnaravan, izlazeći iz okvira ljudskog, ne bi mogao postati uzorom koji treba slijediti i ne bi bilo u njegovoj moći da svojim djelima, stanjima i ponašanjem bude vođa drugima. Stoga i nije pribjegavao prikazivanju

mu'džiza, osim u rijetkim prilikama, kad bi to bilo nužno za priznavanje njegovog poslanstva od strane tvrdokornih nevjernika. Međutim, zbog postajanja kušnje i provjere, mu'džize nisu bile tako jasne, na stupnju da čovjeka, htjeo to on ili ne, primoraju na potvrdu i prihvatanje. Jer, smisao stavljanja na kušnju i mudrost božanskih propisa ostavljaju razumu slobodu izbora i ne uskraćuju mu slobodu volje. Pa kad bi mu'džiza, kao što je to slučaj kod aksiomatskih istina, imala snagu neosporne činjenice koja iznuđuje priznanje od razuma, razum ne bi imao slobodu izbora, a onda bi Ebu Džehl jednako postao vjernik kao i Ebu Bekr Siddik, r. a, i božanski propisi ne bi imali smisla niti bi stavljanje u kušnju imalo svrhe, jer bi bezvrijedni ugalj bio izjednačen s dragocjenim dijamantom.

I pored toga začuđujuće je, da dok sjedne strane imamo hiljade različitih ljudskih rodova koji su ušli u iman na temelju njegove, sallallahu ’alejhi ve selleme, mu'džize, ili njegovog govora, ili pogledom na njegovu otmjenu pojavu, ili nečeg drugog od znakova istinitosti njegovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, vjerovjesništva; i dok su u iman ušle hiljade učenjaka, analitičara, mislilaca i istraživača na temelju istinitih saznanja i hadisa koji su im predati na autentičan i mnogobrojnim svjedočanstvima potvrđen - mutevatir - način, nesretnici ovog vremena sve ove očigledne dokaze smatraju nedovoljnim i nedostojnim, te se obrušavaju u provaliju zablude?

## Drugi temelj

Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je i sam čovjek, pa on s ljudima postupa s polazišta svoje ljudske prirode. Istovremeno, on je i poslanik, i prema prirodi svoga poslanstva on je povjerljivi glasnogovornik u ime Uzvišenog Allaha i iskreni dostavljač Njegovih naredbi, tako da se Poslanstvo oslanja na suštinu Objave. A objava se svrstava u dvije vrste:

1. Izričita objava (vahju-s-sarihu), kao što je Kur'ani- Kerim i neki hadisi iz grupe Hadisi kudsijje. U ovom dijelu je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, samo prenosilac, ništa drugo, tj. bez ikakvog ličnog miješanja ili intervencije u nečemu od toga.
2. Implicitna objava (vahju-d-dimniju), a ona se u svojoj srži i osnovi oslanja na objavu i poslaničko nadahnuće, ali u detaljima i interpretaciji pripada Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme. Ako je to slučaj, pojedinosti i formulaciju postavlja Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, bilo tražeći uporište u drugoj objavi ili nadahnuću, bilo na temelju svoje lične oštroumnosti. Te pojedinosti koje su rezultat njegovog ličnog rasuđivanja, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, opet donosi bilo uz pomoć viših, nebeskih sposobnosti koje su jedno od svojstava poslanstva, bilo uz pomoć svojih ljudskih vrlina na nivou ovozemaljskog shvatanja, običaja i razmišljanja ljudi.

Stoga se ne može svaki detalj nekog hadisi-šerifa sagledavati kroz prizmu čiste objave, kao što se ne može tragati za nebeskim obilježjima poslanstva kroz Poslanikovo, sallallahu 'alejhi ve selleme, ophođenje i razmišljanje svojstveno ljudskome rodu.

Iz razloga što neki hadisi budu Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, objavljeni u širem, apsolutnom smislu i on ih po svojoj funkciji oblikuje u izraz uz pomoć svoje istančane pronicljivosti ili u okvirima općeprihvaćenih shvatanja, nužan je ponekad komentar ili pojašnjenje dvosmislenosti ili nejasnoća koje dotični izraz može sadržati, a imajući u vidu da izvjesne činjenice bivaju približene shvatanju kroz usporedbe. Naprimjer:

Jednom prilikom su ljudi sjedeći kod Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, začuli strahovit odjek, na što im je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, objašnjavajući taj događaj, rekao: "Ovo je zvuk kamena koji se tokom sedamdeset godina kotrljao dok ovog trenutka nije stigao u dubinu Džehennema.'" Nije prošao ni sahat vremena kad neko donese vijest, kao odgovor, da je poznati licemjer koji je doživio sedamdesetu, umro, otišao u Džehennem, pa je taj događaj bio očigledno objašnjenje za slikovitu usporedbu koju je dao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Treći temelj

Mutevatir predaja, potvrđena u kontinuitetu brojnim autentičnim svjedočanstvima, nepobitna je i predstavlja očiglednu istinu. Tevatur se dijeli na dvoje:

1. izričiti, eksplicitni tevatur, tj. onaj koji se temelji na izgovorenoj riječi;

2. implicitni, tj. tevatur po smislu, a on se dijeli na dvoje:

a: Prešutni, tj. prešutno odobravanje izražene misli, naprimjer:

Ako bi pojedinac izvještavao pred grupom ljudi o događaju koji se desio u njihovom prisustvu i niko od njih ne bi osporio njegov izvještaj, nego to popratili šutnjom, to ustvari znači njihovu potvrdu da se tako desilo, posebno ako se izvještaj direktno tiče dotične grupe i imajući u vidu da se radi o grupi koja je inače stroga u kritiziranju, odbacivanju i davanju prigovora, koja u korijenu odbacuje činjenje pogrešnih postupaka, a laž smatra jednim ružnim i odvratnim djelom; dakle njihova šutnja u takvoj prilici nepobitno dokazuje da se tako i dogodilo.

b: Zajednički smisao nekolicine pojedinačnih predaja, makar se radilo i o različitim verzijama jednog događaja, naprimjer:

Neko izjavi da je oka hrane bila dovoljna da zasiti dvije stotine osoba. Oni koji pričaju o tom događaju, na različite načine i međusobno nejednakim izrazima prenose njegov smisao. Jedan od njih bi rekao "stotinu ljudi", drugi bi rekao "tri stotine ljudi"; treći bi možda rekao "dvije oke" hrane itd. Vidljivo je da se svi slažu da se događaj desio, a to je, da

je neznatna količina hrane nahranila veliki broj ljudi. Dešavanje događaja je, dakle, u biti mutevatir po smislu, a to znači neoborivu istinu, koja nije umanjena postojanjem razlika u formi predaje. Na taj način, pod određenim uvjetima, čak i pojedinačni izvor predaje predstavlja nepobitan dokaz kao daje mutevatir, a nekad to čini uz pomoć uvjeta izvana.

Glavnina predaja koje sadrže dokaze vjerovjesništva i spomen mu'džiza Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, bila je u stepenu tevatura, eksplicitno ili implicitno, ili prešutno, u što spadaju i neke izvorno pojedinačne predaje, koje su hadiski učenjaci specijalizirani za ocjenu valjanosti i vjerodostojnosti hadisa pod striktno određenim uvjetima priznali kao punovažne dokaze u stepenu mute- vatira. Nema sumnje da, kad hadiski autoriteti poput šest imama, na čelu s Buharijom i Muslimom - a oni su vrsni hafizi od kojih je svaki pamtio ništa manje od stotinu hiljada hadisa - priznaju punovažnost i vjerodostojnost pojedinačnih predaja i kad ih odobravaju hiljade vodećih bogobojaznih učenjaka koji su blizu 50 godina svog života klanjali sabahski namaz s abdestom od jacije, kažem: kad oni prihvataju vjerodostojnost neke jedinstvene predaje, nema sumnje da je ona nepobitna i ništa manje punovažna od samog tevatura.

Da, učenjaci u hadiskim naukama i kritičari hadisa usavršili su se u ovoj tehnici do te mjere da su razvili moć prepoznavanja uzvišenog stila kojim se odlikuje govor Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, moć njegovog izraza i obrazac njegovog dostavljanja poruke, pa su ga mogli razlikovati od drugoga, tako da ako bi bio umetnut jedan krivotvoreni hadis i oni ga čuju između stotinu Poslanikovih hadisa, odmah bi ga odbacili i rekli: "Ovo je krivotvoreno! Ovo nije moguće da bude Poslanikov hadis!" Tako su postali originalni i vrsni eksperti koji raspoznaju duh Poslanikovog hadisa od onoga što je u njega umetnuto.

Međutim, jedan dio istraživača je i pretjerao u zauzimanju kritičkog stava prema hadisu, poput Ibn Dževzija, koji je čak i neke sahih hadise svrstavao u red krivotvorenih.[2] Treba uzeti u obzir da "umetnuto" ima značenje: "ovo nisu riječi Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme", ali ne mora nužno značiti daje to laž i nedoličan govor.

Pitanje: Kakva je svrha spominjanja dugačkog lanca prenosilaca hadisa poput: "prenosi ovaj... od tog i tog... od tog i tog...", budući da njihov spomen ne igra ulogu u nekom poznatom događaju?

Odgovor: Korist je višestruka, jer pozivanje na ovaj dugački lanac prenosilaca ukazuje na konsenzus o učešću provjerenih, iskrenih i priznatih ljudi koji su u tom lancu i otkriva nam neku vrstu kontinuiteta i zajedničkog gledišta među istraživačima, pa kao da svaki imam i renomirani učenjak u lancu prenosilaca stavlja svoj potpis i pečat na izjavu o stepenu valjanosti i vjerodostojnosti hadisa.

Pitanje: Zašto opisi mu'džiza nisu preneseni s istom onom vrhunskom pažnjom kao što je bio slučaj s drugim šerijatskim propisima, metodom tevatura i iz više različitih izvora predaje?

Odgovor: Zato što je većini ljudi i najvećim dijelom vremena, nužno potrebno poznavanje šerijatskih propisa i to je za njih u stepenu "farzi-ajna", individualne šerijatske obaveze, jer se odnosi na svaku osobu pojedinačno.

Poznavanje mu'džiza, naprotiv, nije potrebno svim ljudima, niti u svako vrijeme, pa čak i kad bismo pretpostavili tu potrebu, bilo bi ih dovoljno čuti samo jedanput i one su poput "fardi kifajeta", kolektivne šerijatske obaveze, jer je dovoljno da ih poznaje jedan dio ljudi, ne svi.

Iz tog razloga se dogodi da dešavanje neke od mu'džiza smatramo višestruko utemeljenijim nego je to slučaj s pojedinim šerijatskim propisom, iako za nju postoji samo jedan izvor ili dva, a za dotični šerijatski propis postoji deset ili dvadeset neovisnih izvora.

## Četvrti temelj

Jedan dio zbivanja iz budućnosti koje je nagovijestio Poslanik, sallallahu ’alejhi ve selleme, odnosi se na opće pojave koje se obnavljaju u različitim vremenskim distancama, a ne na djelomične, pojedinačne događaje. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, za ta opća zbivanja daje djelomične iskaze i opisuje pojedine njihove aspekte, budući da ih ovakve uopćene pojave imaju više, tako da svaki put pojašnjava neki od tih aspekata. Međutim, prilikom objedinjavanja svih ovih iskaza od strane jednog prenosioca hadisa do izražaja može doći prividno nerealna slika, npr.:

Postoje različite predaje vezane za "Mehdija" u kojima se razlikuju pojedinosti i opisi. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, obavijest o pojavi Mehdija donio je na temelju objave, da bi pružio moralnu snagu mu'minima u svakom vremenu, da bi spriječio njihovo padanje u očaj i beznađe pred groznim događanjima kojih će biti svjedoci i da bi Ummet duhovnom vezom vezao za svijetlu lozu
Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve selleme. To smo utvrdili u jednom poglavlju Riječi Dvadeset četvrte. Iz ovog ugla vidimo da je svako vrijeme imalo svog Mehdija iz loze Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, onakvog kakav će se pojaviti pred smak svijeta i to ne jednog, već više njih, tako da se abbasijski Mehdi, koji je pripadao lozi Poslanikovoj, sallallahu 'alejhi ve selleme, odlikovao većinom svojstava tog Velikog Mehdija.

Došlo je do toga da su se opisi prethodnika Velikog Mehdija, koji su ga predstavljali u svojim vremenima, poput Upućenih Halifa i Prvaka, r. a., (El-Hulefai-l-Mehdi- jjin i El-Aktabi-l-Mehdijjin), pomiješali i isprepleli s opisima Mehdija Velikog, te su se desila razilaženja u predajama.[3]

## Peti temelj

Najveći Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, nije znao stvari iz gajba ako ga o njima ne bi upoznao Uzvišeni Allah, jer o gajbu i ne posjeduje znanje niko osim Allaha, tako da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ljudima prenosio ono sa čime ga je upoznao Allah. Budući da je Allah Mudri i Milostivi, Njegova mudrost i milost nalažu pokrivanje većine gajbskih stvari i njihovo držanje u sferi tajnovitosti i nerazumljivosti, jer su dunjalučka dešavanja koja čovjeka dovode u loše raspoloženje brojnija od onih koja ga usrećuju; zato bi njegovo poznavanje tih pojava unaprijed za njega bilo jako bolno.

U tome je mudrost činjenice da su pitanja smrti i edžela nedostupna i nerazumljiva čovjeku, a teškoće i nevolje koje će čovjeka zadesiti u budućnosti sakrivene u sumaglici gajba. Zato, primjereno ovoj nebeskoj mudrosti i božanskoj milosti, Uzvišeni Allah nije dao obuhvatan i detaljan uvid Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, u bolne događaje i tragične nevolje koje će zadesiti njegovu porodicu, ashabe i njegov Ummet nakon njega, nego mu je - iz određenih razloga - dao samo blage nagovještaje važnih događaja, iz sažaljenja i zbog ogromne samilosti i izrazite dobrodušnosti koju osjeća prema njegovom Ummetu, porodici i ashabima.* Uzvišeni Allah mu je, također, nagovijestio i radosne događaje, neke uopćeno, a druge detaljno.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, svoj je Ummet obavijestio o onome sa čime ga je upoznao njegov Gospodar, a nama su to prenijeli iskreni i pravični prenosioci hadisa vjerodostojnim predajama, To su oni čija je bogo- bojaznost bila najjača, kao i strah od prijetnje sadržane u riječima Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve selleme:

* Jedan od dokaza da Uzvišeni Allah Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, nije dao potpun uvid u činjenicu da će Aiša, r.
a., sudjelovati u Bici oko deve jest daje on rekao svojim čednim suprugama: "Kamo sreće da znam koja od vas će sudjelovati u tom događaju." A to iz razloga da Uzvišeni Allah ne bi povrijedio veliku ljubav i blagost koju je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, gajio prema Aiši, r. a.. Međutim, Uzvišeni Allah mu je nakon toga dao blagi nagovještaj o događaju. Jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, Aliji, r. a., o tome rekao: "Možda će taj
sukob biti između tebe i Aiše.""Budi blag sprovedi je na sigurno mjesto."- Autor

"Ko svjesno meni pripiše neistinu, nek zaposjedne svoje mjesto u vatri"[4] i oni koji su poduzeli sve da se na njih ne odnosi smisao ajeti-kerima:

Ko je veći silnik od onog koji izriče laž na Allaha! (Ez- Zumer,32)

Život Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i njegove

osobine opisane su u formi životopisa i historije. Glavnina tih stanja i osobina odražavaju njegovu ljudsku prirodu dok je duhovna ličnost blagoslovljenog poslaničkog bića izvan tog dometa. Njegova je uzvišena priroda blistava i uzdignuta do mjere i stepena do kojih ne doseže ono što je spomenuto u historijskim opisima i biografskim navodima. U svjetlu pravila:

"Onaj ko bude sevep nekom djelu, zaslužan je kao da ga sam čini", svakodnevno se - do dana današnjeg - stranicama Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, savršenstava pridodaje hair od ibadeta koji čini cijeli njegov Ummet. I kao što ga savršeno spremnog obuzimaju beskrajni talasi milosti božanske, neograničenog trajanja i intenziteta, tako ga svakodnevno obasipaju beskrajne dove od njegovog nebrojenog Ummeta.

Ovaj blagoslovljeni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, cilj svemira i najsavršeniji njegov plod, dostavljač

## Šesti temelj

objave od Stvoritelja svemira, miljenik Gospodara svjetova; njegova ljudska stanja i pojava zabilježeni u biografskim i historijskim knjigama ne obuhvataju svo savršenstvo njegovog bića niti dosežu do stvarnih granica njegovih odlika. Kako bi i mogla ova blagoslovljena ličnost, kojoj su Džebrail i Mikail bili vjerni saborci[5] za vrijeme Bitke na Bedru, biti svedena samo na vidljivu formu ili vjerno predstavljena u svjetlu običnih ljudskih zbivanja, poput npr. onog kad je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, pazario konja, a njegov vlasnik je to kasnije porekao i zatražio od Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, svjedoka, da potvrdi taj pazar, te je jedan od ashaba, Huzejme, r. a., posvjedočio u korist Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme?[6]

Kako ne bi pao u opasnost od greške, onaj ko sluša opis Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, uobičajenih ljudskih osobina, mora stalno pogled upravljati naviše kako bi vidio njegovo istinsko biće i njegovu duhovnu, nuranijsku, dostojanstvenu ličnost na vrhuncu poslaničke misije, jer inače će izraziti nepoštovanje ili pasti u sumnju i zabludu.

U prilog boljeg shvatanja ovog pitanja, razmotri jedan primjer:

Košpica hurme usađena je u zemlju i iz nje iznikne plodno i raskošno stablo palme koje ne prestaje rasti i razvijati se; ili: paunovo jaje bude izloženo toploti pa se iz njega izliježe ptiče i uporedo s rastom postaje ljepše i naprednije, a to zahvaljujući uljepšavanjima iz pera Božanske moći koja ispisuje Njegova bogata i originalna svojstva.

Postoje karakteristična svojstva i stanja koja su vezana za košpicu i paunovo jaje i svako od njih sastavljeno je od Une, sićušne materije. Palma i paun također posjeduju zasebna svojstva i kvalitete koji su u

poređenju s onima od košpice i jajeta na višem stepenu razvoja i savršenstva. Pa kad se ujedan kontekst dovedu i u jednom opisu spomenu svojstva košpice i jajeta s onima od palme i ptice, čovjekov razum mora imati u vidu sav pređeni put od sjemenke do palme i na njoj zadržati svoj pogled, i pažnju povući od jajeta do pauna i na njemu je usredotočiti, kako bi bio u stanju prihvatiti jedan takav opis. U protivnom, bio bi doveden u stanje negiranja ako bi čuo da neko kaže: "Proizveo sam tonu hurmi iz jedne sjemenke..." ili "Ovo jaje je car ptica..."

Isto tako, ljudska priroda Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, poput je sjemenke ili jajeta iz gornjeg primjera, u poređenju s prirodom koja isijava iz misije poslanstva i koja po uzvišenosti i rafiniranosti odgovara stepenu blagoslovljenog stabla Tuba iz Dženneta, odnosno džennetskoj ptici. Uz to se i neprestano uzdiže.

Stoga, kad budemo obuzeti razmišljanjem o spomenutom događaju s prodavcem konja na pijaci, moramo uzdignuti našu imaginaciju i stvoriti predodžbu blistavog bića koje je razvilo krila Buraka i zaputilo se do "kabe kavsejni ev edna", ostavljajući daleko iza sebe Džebraila, a. s. U protivnom, duša koja je sklona činjenju zla pogazit- će moralne norme i spustiti se u sfere omalovažavanja i neuvažavanja, ili se saplesti i pasti u bezvjerstvo.

1. U poglavljima Kitabu-z-zuhd, Sifetu-l-dženneh i Iman, Muslim prenosi od Ebu Hurejra, r. a., daje rekao: "Bili smo s Poslanikom, sal-lallahu 'alejhi ve selleme, kad seraču tresak (zvuk padanja) pa reče Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: - Znate li staje to? Rekosmo: - Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju. Reče: - To je stijena bačena u vatru prije sedamdeset jeseni i padala je dok maloprije nije stigla do dna." A u drugoj predaji je dodao: "...te ste čuli njen tresak."(4/2184-2185 br. 2844)

Također, Džabir, r. a. prenosi da se Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sell-eme, vraćao s putovanja, a kad se primakao Medini, puhnuo je žestoki vjetar koji zamalo nije pijeskom zatrpao konjanika. "Mislim da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na to rekao: - Ovaj vjetar je zapuhao zbog smrti jednog munafika. A kad je ušao u Medinu saznao je da je jedan od velikih munafika umro."(4/2145 br. 2782). Ahmed prenosi ovaj hadis drugim izrazom (3/341,346). Vidi šerh Eš-Šifa'-a od Ali el-Kari'a (1/697).

2. U knjizi El-Adžvibetu-l-fadile H-l-es'ileti-l-ašereti-l-kamile od Abdul-Hajja el-Laknevija i komentaru Abdul-Fettaha Ebu Gudde, str. 80. 120, 163, 170, kao i knjizi Er-rafu va-t-takmil, str. 50-51, obrati se na mišljenje hafiza Hadisa, poput Sujutija, Sehavija, Ibn Salaha, Ibn Tejmijje, Laknevija i drugih, u pitanju pretjerivanja Ibn Dževzija u njegovoj knjizi El-Mevdu'at (Umetnuti hadisi) i njegovoj neobjektivnost do mjere daje u njih uvrstio mnoge sahih-hadise.

3. Hadise o Mehdiju prenose Tirmizi, Ebu Davud, Ibn Madže, Hakim, Taberani, Ebu Ja[1] li Al-Musili, a njihovi su izvori grupa ashaba. U Tevdihu Ševkani kaže: "Od hadisa na temu Mehdija na njih pedeset se možemo osloniti, među kojima ima hadisa u stepenu sahih, hasen, ojačani da'if, a svi su bez sumnje mutevatir, jer je ispravno atribut tevatura vezati i za ono što formalno nije, kao na stručnu terminologiju iz usula. Što se tiče predaja koje prenose izjave ashaba na temu Mehdija, njihov broj je također veliki, one su u stepenu merfu', budući da na tu temu nema prostora za lična mišljenja.", (El-Iza'ah od Muhammeda Siddik-Hasan-Hana 113-114)

4. Hadis je sahih i mutevatir: Sahihu-l-džami'i-s-sagir i njegov dodatak; komentator kaže: - Hadis je sahih i mutevatir. (5/352) i nabraja sedamdeset i jednog sahabiju koji ga prenose, a u stepen mutevatira su ga uvrstili Ibn Salah, Nevevi, Iraki, Ibn Dževzi, i drugi (En-Nazmu- l-Mutenasir fi-l-Hadisi-l-Mutevatir 20-24).

5. Vidi Sahihu-l-Buhari (5/103) poglavlje o prisustvu meleka na Bedru, kao i El-Fathur-rabbani od Sa'atija, komentar Musneda od Imam Ahmeda (21/26)

6. Ammare ibn Huzejme prenosi da mu je njegov amidža, koji je bio sahabija Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, pričao daje Poslanik kupio konja od nekog beduina pa gaje Poslanik poveo kako bi mu platio ugovorenu cijenu. Poslanik je požurio dok je beduin usporio, a ljudi su, ne znajući daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, već pazario, prilazili beduinu da bi se s njim cjenkali oko konja. Tad je beduin doz-vao Poslanika i rekao mu: - Ako misliš kupiti ovog konja, onda kupi, a ako ne, onda ću ga prodati drugom. Poslanik čuvši beduinov povik reče: - Zar se nisam već pogodio s tobom? - Tako mi Allaha, nisi. Poslanik reče: - Me, nego sam kupio. Beduin priđe i reče: - Daj mi svjedoka, na što istupi Huzejme i reče: - Svjedočim da si ga kupio. Poslanik priđe Huzejmetu i upita ga: - Čime se kuneš? Reče: - Kunem se svojom vjerom u tebe, Allahov Poslaniče. Time je Huzejmetovo svjedočanstvo postalo valjano kao svjedočanstvo dvojice ljudi. Hadis je sahih, prenosi ga Ebu Davud pod brojem (3607), Nisai, Ahmed (22/233-234). U Mudžme'u (9/320) iz hadisa Huzejme ibn Sabita rekao je Hejtemi: - Prenosi ga Taberani i drugi pouzdani ljudi. - kraj citata. Iznio ga je i Hafiz u. El-Matalibu-l-A lij ja (4052) a komentator ga označio kao sahih. Vidi El- Isabe ( 2260) i Nejlu-l-avtar 5/180.

## PETI JASNI ZNAK

Obrađuje događaje koji se tiču gajbskih stvari iz kojih navodimo nekoliko primjera:

Prvi primjer: Govoreći na hutbi pred brojnim časnim ashabima, r. a., Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, u hadisu koji je do nas

prenijet kao sahih i mutevatir, je rekao: "Ovaj moj potomak je gospodin među ljudima i Allah će preko njega izmiriti dvije skupina muslimana."1 U drugoj predaji "...dvije velike...." Četrdeset godina nakon loga dvije velike muslimanske vojske su se međusobno sukobile, dok Hasan, r. a., nije sklopio mir s Muavijom, r. a., čime je potvrdio gajbsku mu'džizu svog znamenitog djeda, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Drugi primjer: Autentičnom predajom zabilježeno je daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao Aliji r. a.: "Borit ćeš se protiv prekršilaca zakletve, nepravičnih i otpadnika od vjere"[2], čime je dao nagovijest o Bici kod deve, Siffina i o Haridžijama.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao je Aliji, r. a., videći kako se on i Zubejr, r. a., međusobno paze: "Sukobit će se s tobom, međutim neće biti u pravu."[3]

Svojim čednim ženama Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je rekao da će: "na jednu od njih lajati psi iz Hav'aba[4], dok s jedne i druge strane oko nje padaju mnoge žrtve..."[5]

Trideset godina nakon toga ovi su se hadisi zbilja obistinili i to u Bici kod deve, koja se desila između Alije i Aiše, r. a., i koju su podržavali Talha i Zubejr, r. a., zatim u Bici na Siffinu između Alije i Muavije, r. a., kao i u Bici na Harevra'u i Nehrevanu između Alije, r. a., i haridžija.

Aliju, r. a., je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, izvijestio o njegovom ubistvu: "...koji će tebe udariti, Alija, po ovoj, dok iz nje ne bude natopljena ova...",[6] tj. njegova brada bit će natopljena krvlju iz glave, a Alija, r. a., znao je ubicu. haridžiju Abrurrahmana ibn Mu’džema.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, izvijestio je i o čovjeku "Zu Suda" po njegovom raspoznatljivom biljegu, rekavši da će taj biti među poginulim haridžijama i zbilja čovjek njegovog opisa je bio među njima a on je "čovjek crne puti čija jedna mišica ima oblik ženske dojke..." Ovaj hadis je Alija, r. a., uzeo kao dokaz pravičnosti svoje borbe i objavio mu'džizu Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme.[7]

Autentičnom predajom koju prenose Ummi Seleme, r. a., i drugi. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, donio je i vijest da će Husejn, r. a., biti ubijen u Taffu,[8] tj. na Kerbe- li. Pedeset godina nakon toga desio se taj tragični događaj i potvrdio vijesti iz gajba.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, više puta je rekao i ovo: "Članovi moje loze bit će nakon mene izloženi istre- bljenju i progonu od strane mog Ummeta" i desilo se kako je rekao.

Ovdje se nameće važno pitanje:
Kaže se da je Alija, r. a., bio najdostojniji položaja halife i imao najveće pravo na njega, jer on je taj koji je
vezan rodbinskom vezom s Vjerovjesnikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, posjedovao je izrazitu i neuporedivu odvažnost i široko znanje... Zašto mu onda nije ukazana prednost kod imenovanja halife? I zašto se

potreslo stanje muslimana u njegovom periodu?

Odgovor: Jedan od istaknutih velikana iz loze Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao je: Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, priželjkivao je da Alija, r. a., bude imenovan za halifu, ali mu je iz gajba dato saznanje da je Allah htio nešto drugo, pa se odrekao svoje želje slijedeći volju Slavljenog i Uzvišenog Allaha.

Slijedi jedna mudra pouka izvučena iz suštine Allahovog htijenje ovom pitanju:

Nakon što je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, preselio u društvo Najuzvišenijeg Gospodara, najpreča stvar ashabima, r. a., bila je održavanje sloge i jedinstva. Da je Alija, r. a., tada preuzeo hilafet, postojali su ozbiljni izgledi da bi neke njegove karakterne crte poput neprilagodljivosti drugima, samostalnost u mišljenju i veliki samoprijekor, rijetka odvažnost i neovisnost od ljudi zahvaljujući izuzetnoj hrabrosti, probudile osjećaj izazova na rivalstvo kod mnogih pojedinaca i plemena, te bi se tako pojavio razdor u redovima muslimana, kako se to kasnije i pokazalo iz događanja u vrijeme njegovog hilafeta.

Što se tiče svrhe kasnijeg imenovanja Alije, r. a., za halifu, jedan od razloga je slijedeći:
Vjetrovi nereda bjesni li su u onim dijelovima islamskog Ummeta koji su pod okrilje prihvatili narode različitih mentaliteta i u čijem su tlu ležale klice razdora na sedamdeset tri grupacije - kako je to predskazao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme.[10] Stoga je bilo potrebno postojanje izuzetno jake, dominantne ličnosti, koja posjeduje natprosječnu hrabrost, djelotvornu pronicljivost i plemenito, čistokrvno porijeklo iz loze Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, i plemena Beni Hašima, kako bi se održao pred tim neredima. Ova izuzetna ličnost bila je utjelovljena u Aliji, r. a., i on je zbilja bio nepokolebljiv pred udarima tih oluja... Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, nagovijestio mu je to rekavši da će voditi sukobe na putu tumačenja Kur'ana onako kako ih je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, vodio na putu njegove objave."

Pored toga, da nije bilo Alije, r. a., vjerovatno bi dunjalučka vlast ponijela i zavela emevijske vladare, te ih potpuno skrenula s Pravoga puta. Međutim, imajući pred sobom Aliju, r. a., i Ehli-bejt, nastojali su svoj položaj prilagoditi i uskladiti kako ne bi izgubili stepen povjerenja u očima Ummeta, tako da je većina vodećih ličnosti emevijske države bila prisiljena da svoje sljedbenike potiče na čuvanje i širenje temelja vjerovanja i učvršćivanje propisa Kur'ana i islama, mada to sami nisu činili. To je pogodovalo da pod okriljem njihove države iznikne stotine hiljada učenjaka, istražitelja, mudžtehida, imama u hadiskoj nauci, kao i dobrih evlija, bistrih i marljivih ljudi, pa da ne bi vrlina svojstvenih porodici Poslanikovoj, sallallahu 'alejhi ve selleme, njihove čestitosti i predanosti Allahu, Emevije bi posrnule i udaljile se potpuno od Pravoga puta, do

čega je i došlo kasnije pred kraj njihove vladavine, isto kao što se desilo i pred kraj vladavine dinastije Abbasija.

Ako neko kaže: "Zašto hilafet nije trajno ostao među članovima Ehli-bejta. budući da oni posjeduju legitimitet na njega?"

Odgovor: Dunjalučka vlast je prividna, a Poslanikova porodica je zadužena za očuvanje islamskih vrijednosti i kur'anskih propisa. Onaj ko drži konce upravljanja hilafe- tom ne smije biti podložan dunjaluku, pa bilo da bude sačuvan od grijeha kao Poslanik, ili posjeduje visoki stepen bogobojaznosti i samoprijegora poput četvorice Ispravnih halifa, r. a., Omera ibn Abdul Aziza ili Mehdija Abbasi- jskog i tako izbjegne padanje u oholost. Stoga, dunjalučka vlast ne priliči Ehli-bejtu, jer bi im odvukla pažnju s njihove osnovne dužnosti, a to je čuvanje vjere i služenje islamu. Fatimijski hilafet, koji je nastao u ime Ehli-bejta u Egiptu, vahidijska vlast u Africi i sefevijska država u Iranu, svako za sebe predstavljaju dokaz da je dunjalučka vlast neprikladna za Ehli-bejt. A kad god su se distancirali od političke vlasti vidimo da su napredovali velikom brzinom i dali doprinos bez premca na putu služenja islamu i uzdizanju kur'anskog bajraka.

Ako imaš želju, razmotri primjere velikana iz potomstva Masana, r. a., naročito četverice velikih od njih, a posebno Šejha Džejlanija. Ili, ako želiš, pažnju usmjeri na imame koji su potekli iz potomstva Husejna, r. a., naročito Zejnu-l-Abid- ina, Džafera es-Sadika i njima sličnih. Svaki od njih je dostigao stepen duhovnog "Mehdija", razbio zulum i duhovno sljepilo, šireći svjetlo Kur'ana i temelje imana i dokazao da je dostojan nasljednik svoga znamenitog djeda, neka je na njega najljepši salavat i selam.

Pa ako neko kaže: kakva je svrha strašnog krvoprolića koje je zadesilo islamski Ummet u vrijeme Ispravnih halifa, r. a., i u najboljim stoljećima, budući da ne dolikuje tim pravednima da koriste silu i nasilje i gdje se tu krije božanska milost?

Odgovor: Onako kako obilne proljetne kiše praćene olujom djeluju na skrivena stanja svake biljne vrste i razotkrivaju ih, pa one razaspu sjemenje i puste klice iz kojih se razviju njihovi karakteristični cvjetovi, te svaki od njih preuzme svoju prirodnu ulogu, tako su i sukobi i iskušenja na koja su stavljani časni ashabi i tabi'ini, r. a., djelovali na njihove skrivene potencijale i potaknuli sjeme njihovih raznovrsnih sposobnosti i svaku generaciju upozoravali na opasnost koja steže obruč oko islama i na vatru koja će se rasplamsati u redovima muslimana. To je pokrenulo svaku grupu da pohrli u zaštitu vjere i spriječi rasipanje imana i svaka na sebe, u okviru svojih sklonosti, preuzme izvjesnu obavezu u prilog očuvanju imana i integracije islama, te se svom srčanošću i dosljednošću posveti tom putu. Neko se posvetio očuvanju hadisa, neko očuvanju nauke o Šerijatu, neko očuvanju temelja imana, neko

pamćenju Kur'ana Časnog... Svaka grupa je prišla izvršavanju nekog od poslova i zaduženja neophodnih za očuvanje imana i jačanje islama i u tome brzo uznapredovala, pa su se iz sjemena na sve strane razasutog olujnim naletima talasa nasilja, rascvali prekrasni cvjetovi živopisnih boja širom islamskog svijeta, te je islamski svijet dostigao stanje cvjetnjaka ispunjenog cvijećem i miomirisima. Nažalost, u tom jedinstvenom cvjetnjaku našlo se također trnje onih koji su donijeli novotarije.
I kako je božanska moć rastresla tu epohu svojom slavom i autoritativnošću i uredila je žestinom i silom, probudila je interes i raspalila osjetila ambicioznih. Snaga tog pokreta iz jezgre odaslala je mnoge imame, mudžte- hide, muhaddise. hafize, pročišćene i znamenite evlije u sve krajeve Islamskog svijeta i pronašla im sigurnost u hidžri. Razasula je muslimane na istok i na zapad i njihova osjetila otvorila za sticanje koristi iz bogatstva Kur'ana i njegovih riznica. A sad da se vratimo na našu temu.

Događaji iz gajba koje je predskazao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, pa se oni desili onako kako je opisao, dostižu brojnost od više hiljada slučajeva, od čega ćemo pokazati samo nekoliko primjera, i to one o čijoj su vjerodostojnosti punu saglasnost postigli autori šest glavnih zbirki sahih-hadisa, na čelu s Buharijom i Muslimom. Mnogi od njih su preneseni na način tevatura po smislu, što učenjaci i istraživači u izvjesnim slučajevima izjednačuju sa stepenom izričitog tevatura.

Muhaddisi i imami sahih zbirki iznose događaje o kojima je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, izvijestio ashabe: Vi ćete odnositi pobjede nad svim neprijateljima, osvajanje Mekke[12], Mesdžidu-l-Aksa13 Jemena, Šama* i Iraka[14], osvajanje Hajbera[15], te "podjela Kisrinih i Cezarovih riznica"[16] tj. dviju najjačih svjetskih sila tog vremena. I kada je objavljivao ove gajbske vijest nije rekao "Mislim da će..." ili "Računam da će..." ili "Možda će..." nego je to iznosio kao neku očiglednu činjenicu i osvjedočeni događaj... I desilo se onako kako je izvijestio, a ne treba zaboraviti okolnosti pod kojima je uopće donio ta izviješća: tj. da mu je bila naređena Hidžra, njegovi ashabi malobrojni, a okolina Medine i cijeli svijet nadirao neprijateljski raspoložen.

*Geografsko područje Šam u povijesti je ograničeno planinama Taurusa sa sjevera, Arabijskim poluotokom s juga, Sredozemnim morem sa zapada i Irakom s istoka, dakle obuhvatalo je današnju Siriju, Liban, okupirani i neokupirani dio Palestine i Jordan. - Prevodilac na bosanski.

U jednoj vjerodostojnoj predaji spominje se da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, mnogo puta rekao: "Slijedite dvojicu koji dolaze poslije mene, Ebu Bekra i Omera, r. a.."[17] Ovim je ukazao na to da će ga Ebu Bekr i Omer, r. a., nadživjeti i biti izabrani za halife, kao i da će svoju vladavinu obaviti dosljedno u potpunosti onako kako je zadovoljan Uzvišeni Allah i njegov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme. Pored

toga, Ebu Bekr, r. a., bit će na čelu Hilafeta kratko, dok će Omer, r. a., ostati duže, zahvaljujući činjenici da će on provesti mnoga osvajanja.

Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: "Allah mi je sabrao svu zemlju te sam vidio njene istočne i zapadne krajeve, a moj će Ummet pod svojom vlašću imati ono što mi je sabrao."[18] Tako i bijaše.

Pred Bitku na Bedru, prema vjerodostojnom hadisu[19], obavijestio je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, o pogibiji pojedinih nevjernika i pokazao mjesta na Bedru gdje će koji biti ubijeni i gdje će poginuti njihove vođe: "Ovdje će poginuti Ebu Džehl, ovdje će pasti Utbe, ovdje Umejje, ovdje će poginuti taj i taj... Obznanio je i da će on ubiti Ubejj ibn Halefa".[20] Bilo je onako kako je najavio.

U sahih zbirkama stoji i da je prilikom Bitke na Mu'ti, poput nekog ko kao na dlanu vidi svoje suborce, iako se to dešavalo na udaljenosti mjesec dana putovanja, tj. oko Šama, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Bajrak je ponio Zejd, zatim je pogođen, pa je preuzeo Džafer, zatim je i on pogođen, pa je preuzeo Ibn Revaha, te i on bude pogođen a oči mu oblile suze, dok nije bajrak preuzela Sablja Allahova, r. a.,* sve do pobjede od

*Halid ibni Velid, r. a. - Prevodilac na bosanski.

Allaha".[21] Nekoliko sedmica iza toga vratio se Ja’li ibn Munebbih, r. a., s poprišta bitke i prije nego što je ispričao šta se tamo desilo, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, u detalje je prenio šta se desilo. Tada se Ja'li, r. a., zakleo i rekao: "Tako mi Onoga koji je po tebi poslao Istinu, nisi izostavio niti jedno slovo iz vijesti o tom događaju."[22]

U jednoj sahih predaji stoji da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, predskazao da će Hilafet poslije njegove smrti trajati trideset godina, a da će nakon toga prerasti u despotsko kraljevstvo te da će "...ova ustanova započeti kao Vjerovjesništvo i Milost, nakon toga će biti Milost i Hilafet; zatim će biti despotska vlast, zatim će biti oholost, tiranija i neredi unutar Ummeta." Ovim je najavio da će period trajanja Ispravnog hilafeta biti trideset godina, koje se zaokružuju sa šest mjeseci hilafeta Hasana, r. a., kao i da da će se nakon toga smjenjivati periodi autokratije, tiranije i bezvlašća u Ummetu i zbilja se tako i dešavalo kroz historiju.

U još jednom sahih hadisu stoji da će Osman, r. a., biti pogubljen dok uči Kur'an[25] i daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao:"Allah će ga obući u košulju koju bi oni htjeli da svuku s njega."[26] Bilo je kako je i rečeno.

U drugoj sahih predaji stoji da jednom kad je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, dao da mu se pusti krv, Abdul- lah ibn Zubejr, r. a., nije je prolio nego je njome tražio blagoslov i popio je poput šerbeta, pa mu je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Teško ljudima od tebe i teško tebi od ljudi."[27] Time ga je obavijestio da će Abdullah, r. a., svojom

izuzetnom hrabrošću stati na čelo naroda, ali i postati meta nasilnog napada i da će njegovim uzrokom narod zadesiti nevolje i nesreće. Zbilja se desilo kako je i rekao: Abdullah ibn Zubejr, r. a., u Mekki se u vrijeme Emevija proglasio halifom i okrutni Hadždžadž ibn Jusuf je s velikom armijom oko njegovih položaja u Mekki napravio opsadu. Nakon nasilne borbe, velike odvažnosti i krvavih sukoba, pao je kao šehid.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, također je donio vijest o vladavini Emevija[28], tj. o nastanku emevijske države i vladavini Muavije, r. a., te mu oporučio. "Kad budeš vladao, budi velikodušan i dobronamjeran."[29] Isto tako je donio vijest o tome da će "Emevije uzurpirati Alla- hov imetak"[30]; njihovi će vladari i poglavari biti nasilni, a među njima će se pojaviti ličnosti tipa Jezida[31] i Velida.

Objavio je vijest o pojavi dinastije Abbasija pod crnim bajracima i da će njihova teritorija biti udvostručena.[32] Rekao je da će abbasijska država biti osnovana nakon emevijske i da će trajati duže. Sve se ostvarilo onako kako je objavio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme.

U sahihu je zabilježeno daje rekao: "Teško Arapima od zla koje se primaklo"[33], donoseći vijest o neredima koje su uzrokovali Džingis-han i Hulagu i njihovo rušenje arapsko-abbasijske države i stvarno se dogodilo kako je rekao.

Sa'du ibn Ebu Vekkasu, r. a., koji je bio obuzet teškom bolešću, u jednom sahih hadisu je rekao: "Ti ćeš dobiti naimenovanje kako bi donio korist jednima a nanio gubitke drugima"[34]. Time ga je obavijestio da će biti veliki vojskovođa i da će njegovom sabljom Allah osloboditi zemlje, čijim će narodima donijeti veliku korist njihovim ulaskom pod okrilje islama, a drugima nanijeti štetu uništenjem njihove države. I bilo je kako je rekao; jer je Sa'd, r. a., postao vojskovođa islamske vojske i srušio Perziju, te postao uzrok ulaska mnogih naroda i plemena pod okrilje islama.

Također je zabilježeno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, objavio smrt Nedžašijinu[15], kralja Abesinije koji je primio Islam, onog dana kad je ovaj umro, sedme godine po Hidžri i klanjao mu dženazu, a tek jednu sedmicu poslije uslijedila je informacija daje Nedžašija preselio onog dana kad je to objavio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao je: "Slegni se, jer na tebi se nalaze Vjerovjesnik i Siddik i šehidi"[36] dok je stajao s najizabranijim ashabima na brdu Uhud - ili Hirra - [17] koje je podrhtavalo, čime je dao do znanja da će hazreti Omer, Osman i Alija, r. a., jednom pasti kao šehidi, a tako je i bilo.

O jadniče, ti čije je srce umrtvljeno, ti nesretni! Reći ćeš možda da je Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, bio genij i da je svojom genijalnošću spoznao sve ove gajbske stvari, pa ti time oči budu pomućene da ne vidiš poslaničku stvarnost blještavu ko sunce.

Jadniče, ono što si čuo samo je dio od petnaest općih vrsta Poslanikovih. sallallahu 'alejhi ve selleme, mu'džiza i saznao si da su sve one dokazane vjerodostojnim predajama i smislenim tevaturom. I još nisi čuo ni djelić od svega što je vezano za gajbske stvari. Nakon što čovjek čuje ove mu'džize, zar ima smisla da kaže o onome koji ih je iznio: "On je bio genij koji svojom pronicljivošću otkriva buduća zbivanja!"

Recimo da se složimo s tobom: on je genij; zar je moguće da neko ko posjeduje stotine ljudskih mjera čiste
inteligencije i nebeske genijalnosti pobrka stvarnost? Ije li moguće da se takva nebeska ličnost spusti iz njenih istinskih visina da bi pripovijedao gole neistine? Zar ne bi bila krajnja ludost odbaciti istine o kojima izvještava ova jedinstvena genijalnost o sreći na oba svijeta?

1. Prenosi ga Buharija od Ebu Bukre u Kitabn-s-sulh (3/244) i u Ala-matu-n-nubitvveh (4/249) i u El-Menakibn. Tirmizi ga prenosi u El-Menakibu i kaže daje hasen sahih (Tuhfetu-l-Ahvezi 10/277-288). Nisai ga prenosi u El-Džumuah, a Ahmed u svom El-Musnedu (5/37,44,49,51,354). Tajalisi ga prenosi (pod brojem 874) i Ebu Davud (2/519-520) u poglavlju o napuštanju razgovora o neredima.

2. Alija prenosi: "Poslanik, sallallahu ’alejhi ve selleme, povjerio mi je zadatak da se borim protiv prekršilaca zakletve, nepravičnih i otpadnika od vjere." A u drugoj predaji: "Naređeno mi je da se borim protiv prekršilaca zakletve", te naveo gornji hadis. To prenose El-Bezzar i Taberani u El-Avsata\ jedan od dva lanca prenosilaca od El-Bezzara čine priznati ljudi, osim Er-Rebi'a, čiju vjerodostojnost potvrđuje Ibn Hibban (Mndžme'u-z-zevaid od Hejtemi 7/238). Navodi ga i hafiz Ibn Hadžer u El-Metalibu-l-Alije (br. 4462, 4463) i povezuje ga s Ebu Ja'lijem.

3. Navodi ga Ibn Kesir u El-Bidajeh ve n-Nihajeh (6/213) i tvrdi da ga prenosi Bejheki preko Huzejl ibn Bilal, koji se smatra slabim. Prenosi ga i Hejtemi u Mudžme'u-z-zevaidu od Ebu Harisa el-Maznija i rekao da ga prenosi Ebu Ja'li, s tim daje u lancu i Abdul-Melik ibn Muslim, za kojeg Buharija kaže da mu hadisi nisu sahih (7/235). Vidi komentar Eš-Šifa'a od Alija el-Karija (1/686-687) u kojem stoji da ga Bejheki prenosi u Delai/n-n-nubuvveh iz više izvora. A u El-Metalibu-l- Alija od Ibn Hadžera naveden je drugim izrazima i drugim lancima predaje međusobno sličnim (br. 4470, 4475, 4476).

4. Hadis je sahih, prenosi ga Ahmed i drugi od Jahja ibn Sa'ida i drugih, Jahja ga navodi riječima: "Kad se Ai'ša, r. a., usred noći primakla vodama Beni Amira, zalajali su psi, ona reče: - Koja je ovo voda? Rekoše joj: - Voda Hav'aba. Ona reče: - Mislim daje najbolje da se vratim. Neko od onih koji su bili s njom reče: - Ne, nego nastavi da te muslimani vide i Allah ih međusobno izmiri. Ona reče: - Jednog dana mije Allahov Poslanik, sallallahu ’alejhi ve selleme, rekao: - Na jednu od vas

lajat će psi iz Hav'aba... do kraja hadisa. A ovaj hadis spada u skupinu najvjerodostojnijih hadisa, čiju vjerodostojnost su neprestalno potvrđivali imami hadisa u starije i novije vrijeme (skraćeno iz Silsiletu-l-eha- disi-s-sahiha, br. 475).

5. Hadis je sahih; Hejtemi kaže (7/234): prenosi ga El-Bezzar a njegovi prenosioci su pouzdani. I Hafiz to isto kaže u El-Fethu (13,45) a hafiz Ibn Hadžer ga navodi u El-Metalibn-l-Alijje (4.297) u sličnom kontekstu, te ga njegov komentator označava kao sahih i kaže: Busajri kaže da ga prenosi Ibn Ebu Šejbe a njegovi prenosioci su pouzdani. Kraj citata. A ovaj Busajri nije isti kao Imam Busajri autor El-Burde.

6. Hadis je sahih; Taberani i El-Hakim prenose od Ammara ibn Jasira, r. a., daje Poslanik, sallallahu ’alejhi ve selleme, rekao: "Hoćete li da vam kažem o dva najveća nesretnika? Čovjek iz Semuda koji je ubio devu, i onaj koji će tebe udariti, Alija, r. a., po ovoj, dok iz nje ne bude natopljena ova." (Sahihu-l-džami’i-s-sagir br. 2586, komentator kaže: sahih). O tome da je Alija znao svog ubicu vidi u El-Mudžme’ii (9/138). Hejtemi kaže: "Njegovi prenosioci su pouzdani" i pripisuje ga Ebu Ja'liju. El-Hafiz ga također navodi u El-Metalibu (4513), a njegov komentator ga označio kao vjerodostojan.

7. Buharija (4/243) i Muslim (2/744-745) prenose od Ebu Sa'ida el-Hudrija daje rekao: "Dok smo bili kod Poslanika, sallallahu ’alejhi ve selleme, došao mu je Zu-l-Huvejsar, čovjek iz plemena Benu Temim, i rekao: - Allahov Poslaniče, budi pravedan. Reče: - Jadan, pa ko će biti pravedan ako ne ja? Kad ne bih bio, propao bi i bio na gubitku. Na to Omer, r. a., reče: - Dozvoli mi da ga pogubim. Poslanik reče: - Pusti ga, taj ima drugove, neko od vas bi prezirao da klanja s njima ili da posti s njima; uče Kur'an, a ono im ne prelazi ključne kosti; otpadaju od vjere kao što strijela ispada iz luka; on baca pogled na svoj mač, strjelicu, štit, a oni ga prekorijevaju;...na vršku strijele, a na njoj ništa osim nečisti i krvi; njihova maskota je čovjek crne puti čija jedna mišica ima oblik ženske dojke ili komada mesa koje podrhtava. Oni će podići oružje na najbolju grupu ljudi." Ebu Sai'd, r. a., kaže: "Svjedočim da sam ovaj hadis čuo od Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i svjedočim da je Alija, r. a., taj koji se s njima borio i ja sam bio uz njega. On je naredio da se pronađe taj čovjek; tražili su ga i donijeli i vidio sam da potpuno odgovara opisu koji je dao Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme."

8. Hadis je sahih; naveo gaje Imam Ahmed u Fadailu-s-sahabehu prenoseći od Ummi Seleme i Aiše, r. a.. Komentator kaže: njihov lanac prenosilaca je vjerodostojan (1357). U El-Mudžme'u (9/187) Hejtemi kaže da ga prenosi Ahmed i njegovi prenosioci su vjerodostojni. Vidi El-Musned 6/294. Također ga navodi i Taberani (3/113) bez sumnje prenoseći od Aiše, r. a., i njegov lanac prenosilaca je vjerodostojan. To

da će njegovo mjesto pogubljenja biti u Taffu iznio je Hejtemi u El-Mudžme'u (9/188), a u tome ga podupire vijest od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, kojom je precizirao da će biti na obali Eufrata i u Ker-beli, stoje utvrđeno sahih hadisima. Vidi Sahihu-l-džami'i-s-sagir i nje-gove dodatke (217) i Fadailu-s-Sahabah (1391).

9. Dio ovog hadisa iznosi El-Hakim (3/116). Ez-Zehebi kaže: to je umetnuto. Ono sto je u tom smislu utvrđeno sahih hadisom je hadis koji prenosi Taberani u El-Kebiru od Amr ibn Asa, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Prvi ljudi koji će pomri- jeti je pleme Kurejš, a* prvi iz plemena Kurejš koji će pomrijeti su Članovi moje porodice." (Sahihu-l-Džami' i-s-sagir 2558, komentator kaže: ovo je sahih). Vidi Silsiletu-l-ehadisi-s-sahihah (1737).

10. Hadis je sahih; hadisi koji govore o cijepanju Ummeta na sedamdeset tri frakcije od kojih je spašena jedna, pojavljuju se u različitim navodima a njihovi lanci prenosilaca su vjerodostojni. Nevest ćemo neke. Muavija, r. a., prenosi: "...sedamdeset dvije u vatru, jedna u Džennet, a taje Džema'at", te da će se "u Umimetu pojaviti narodi s koji-ma će se nadmetati njihove strasti kao što se pas nadmeće sa svojim gazdom, neće ostati brežuljak niti jaruga a da on tamo ne zađe." Prenose ga Ahmed i Ebu Davud (Miškatu-l-mesabih, br. 172, kaže komentator: oba lanca prenosilaca su sahih). Tirmizi ga prenosi i kaže: hasen sahih, kao i Ibn Madže i Ebu Davud, a svi oni od Ebu Hurejre (El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 24/6). Ibn Madžeh ga prenosi od Enesa, r. a., u knjizi El-Fiten (1322), u dopunama: njegov lanac prenosilaca je sahih i svaki pojedinac je pouzdan. Tirmizi ga prenosi od Ibn Amra, r. a., i u njemu je dodato: "Svi će oni u vatru osim jedne grupe, koja slijedi mene i moje ashabe" (Sahihu-l-džami'i-s-sagir i njegov dodatak br. 5219, komentator kaže: hadis je hasen).

11. Hadis je sahih; Ebu Sa'id El-Hudri prenosi: "Bili smo s Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, kad on reče: "Među vama je neko ko će se boriti na putu tumačenja Kur'ana onako kako sam se ja borio na putu njegove objave." Prenosi ga Ahmed, a njegov lanac prenosilaca je u stepenu hasen (Mudžmeu-z-zevaid 6/244). Prenosi ga i Hejtemi (9/133-134) u navodu dužem od spomenutog i kaže da ga prenosi Ahmed, a da su njegovi prenosioci vjerodostojni osim Fitr ibn Halife, koji je pouzdan. Taj hadis se nalazi kod Imami Ahmeda u El-Musnedu (3/83). A gornji hadis je po pravilima Buharije i Muslima pro-glasio sahihom El-Hakim, u čemu ga podržava Ez-Zehebi, a obojicu je, opet, potvrdio komentator Fadailus-Sahabeh (2/627, 637).

12. Prenose ga Buharija i Muslim i drugi (Ali el-Kari 1/678-679)

13. Prenosi ga Buharija od Auf ibn Malika, r. a., (Ali el-Kari 1/678-679)

14. Prenose ga Buharija, Muslim i Malik od Sufjan ibn Ebu Zuhejra, r.

a., (Ali el-Kari 1/678)

15. Kao što ga prenosi Buharija u Alamatim-nubuvvaa (4/253) i kao što ga prenose Buharija i Muslim od Sehl ibn Sa'da, r. a., (Ali el-Kari 1/679)

16. Sahihu-l-Muslim (4/2236-2237 pod br. 2918)

17. Hadis je sahih; prenose ga Tirmizi, Ibn Madžeh i El-Hakim, a Tirmizi ga svrstava u stepen hasen (Tuhfetu-l-ahvezi 10/147). Prenosi ga i Imam Ahmed (El-Fethur-Rabbani od Sa'atija 22/182), a naveden je u Miškatu-l-misabihu (3/232); komentator kaže da ga Tirmizi svrstava u hasen hadise, i on pripada tom ili višem stepenu. Naveden je i u Fadailus-sahabeh kod Imami Ahmeda sa vjerodostojnim, dobrim i slabim lancima prenosilaca. Kaže komentator: "Hadisi pod br. 197 i 479 imaju dobar lanac prenosilaca, dok hadisi br. 478 i 670 imaju sahih lanac prenosilaca, a svi ga prenose od Huzejfe, r. a.."

18. Prenose ga Muslim (4/2215 pod br. 2189), Ahmed (5/278 pod br 284), Tirmizi u fusnoti Tuhfetu-l-ahvezija (6/398-400 pod br. 2267), gdje kaže: ovaj hadis je u stepenu hasen sahih; Ibn Madže 3952 (2/1304) i Ebu Davud (2/412), a svi od Sevbana.

19. Prenosi ga Muslim (br. 1779), a iznose ga i Ahmed (1/390 br. 428) i El-Hakim (3/349) koji ga kategoriše kao sahih, a u tome ga podržava Ez-Zehebi (Miškatu-l-mesabih 3/167 br 5871), te Zadu-l- mead s komentarom Arnauda (3/174)

20. Eš-Šifa' (1/343). Prenosi ga Bejheki od Urve i Sa'ida ibni-l-Musejjeba, r. a., dodajući: "...te gaje ranio na dan Uhuda i ovaj je umro" (El-Hufadži 3/207 i Ali el-Kari 1/699). Vidi Eš-Šifa' (1/116)

21. Buharija (5/182) od Enesa, r. a. Prenose ga Ahmed i Nisai (Sahi-hu-l- džam i' i-s-sagir 1 /122)

22. El-Hufadži (3/210) Zadu-l-me'ad komentar Arnauda (3/385)

23. Hadis je sahih; Sefina prenosi daje Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Hilafet će nakon mene trajati trideset godina, zatim će postati kraljevstvo"; prenose ga Ahmed, Tirmizi, Ebu Ja'li u njegovom Musnedu i Ibn Hibban u njegovoj zbirci sahih hadisa (Sahi-hu-l-džami'i-s-sagir pod br. 3336, komentator kaže: ovo je sahih) (El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 23/10), a u Silsiletu-l-ehadisi-s-sahihah (460) postoji više navoda.

24. Hadis je sahih; Eš-Šifa'(1/340). A Imami Ahmed prenosi (4/273) daje Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Vjerovjes-ništvo će među vama trajati koliko Allah bude htio, zatim će ga podići; zatim će biti despotsko kraljevstvo i trajati koliko Allah bude htio, zatim će ga podići; zatim će biti tiranska vlast i trajati koliko Allah bude htio, zatim će je podići; zatim će biti hilafet po uzoru na Vjerovjesništvo"; zatim je ušutio. Hadis je u El-Musnedu od Tajalisija (438), Hejtemi kaže u Mudžme'u (5/189) da ga u potpunijoj formi prenose Ahmed i El-Bez-

zar, a jedan dio Taberani u El-Evsatn lancem pouzdanih prenosilaca. U stepen sahiha gaje svrstao El-Hafiz el-Iraki (Silsiletu-l-ehadisi-s-sahihah 1/9 i El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 3/10).

25. Hadis je sahih; u Fadailu-s-sahabeh prenosi se od Umre bint Krta'a el-Adevije daje rekla: "One godine kad je ubijen Osman krenula sam s Aišom, r. a., u Mekku, i prolazeći kroz grad vidjele smo mushaf koji se nalazio u njegovom krilu kad je ubijen. Prva kap njegove krvi pala je na ajet: "Allah će ti biti dovoljan protiv njih, On čuje i zna" (El- Bekare 137). Umre nastavlja: "Nijedan od njih nije umro na prirodan način." Komentator kaže daje lanac prenosilaca ovog hadisa vjerodostojan (1/501 br. 817).

26. Hadis je sahih; Aiša, r. a., prenosi daje Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Osmane, Allah će te obući u košulju, ako budu htjeli daje svučeš, nemoj im je svući." Hadis prenose Tirmizi i Ibn Madže; Tirmizi kaže: "Postoji dugačka priča u ovom hadisu", te daje hadis u stepenu hasen garib. Komentator kaže: lanac njegovih prenosilaca je vjerodostojan, a postoji u El-Musnedu (6/114) i njegova druga verzija (Miškatu-l-mesabih 3/238).

27. Hadis je u stepenu hasen; Busajri kaže: Ebu Ja'li i El-Bezzar ga prenose dobrim lancem prenosilaca (El-Metalibu-l-Alije 4/21). Hejtemi kaže da ga u skraćenoj formi prenose Taberani i El-Bezzar; El-Bez-

žarovi prenosioci su svi vjerodostojni osim Hunejda ibn El-Kasima, koji je pouzdan (2708). Prenosi ga El-Hakim (3/554).

28. Eš-Šifa' (1/338) u hadisu koji prenose Tirmizi i El-Hakim od El-Hasena ibn Alija, a Bejheki ga prenosi od Sa'ida ibnu-l-Musejjeba, r. a., direktno od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, samo što u njegovom lancu ima slaba karika (Ali el-Kari 1/683, El-Huffadži 1/179)

29. Osnova hadisa je daje Muavija, r. a., uzeo zdjelicu od Ebu Hurejra, r. a., kojom je ovaj opsluživao Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, te se on požalio. Jednom prilikom dok je Muavija, r. a., polijevao Allahovom Poslaniku, sallallahu ’alejhi ve selleme, on je jednom ili dvaput podigao glavu i rekao: "Muavija, r. a., ako ti bude povjereno da upravljaš, boj se Uzvišenog Allaha i budi pravičan." Muavija kaže: "Stalno sam imao na umu da sam iskušavan nekim postupkom zbog tih Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, riječi, dok ne padnem u iskušenje." Hejtemi (5/186) kaže da ga prenosi Ahmed direktno od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, a njegovi prenosioci su vjerodostojni; Ebu Ja'li ga prenosi od Sa'ida ibn Muavije i spaja lanac, a svi prenosioci su vjerodostojni. Vidi El-Metalibu-l-Alijje (4085).

30. Eš-Šifa' (1 /338). Tirmizi i El-Hakim ga prenose od El-Hasana ibn Alija, r. a., dok ga Bejheki prenosi od Ebu Hurejra, r. a., (Ali el-Kari 1/684). Vidi hadis s istim smislom u Sahihu-l-džami'i-s-sagir (412) i El-Metalibu-l-Alijje (453 1).

31. Ebu Ja'li prenosi od Ebu Zerra, r. a., daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Prvi koji će unijeti izmjene u moj Sunnet je čovjek iz plemena Umejjevića." (Sahihu-l-džami'i-s-sagir 2579); komentator kaže: hadis je hasen) (Silsiletu-l-ehadisi-s-sahihah 1749) i tu se pojašnjava da se u El-Metalibu-l-Alijje ne navodi da se misli na Jezida (4528, 4529).

32. Eš-Šifa' (1/338). U El-Musnedu od Imami Ahmeda (1786, 3/216-218) iz hadisa Ebu Mejsere koji prenosi od Abbasa, r. a., stoji daje rekao: "Jedne noći bio sam kod Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sell-eme, i on reče: - Pogledaj da li vidiš neku zvijezdu na nebu? Rekoh: - Da. Reče: - Šta vidiš? Rekoh: - Vidim Plejade. Reče: - Ovom Ummetu slijedi da ga vode iz tvog potomstva, brojniji od tog zviježđa, dvaput u neredima." Hejtemi kaže (5/186) da ga prenose Ahmed i Taberani lancem u kojem je Mejsera posinak Abbasov, r. a., a za njega on nije znao osim u radovima Ebu Kubejla, te da su ostali ljudi u lancu vjero

dostojni. O istom hadisu Allama Ahmed Šakir kaže daje njegov lanac vjerodostojan. Vidi njegovo mišljenje u El-Musnedu. Hadis navode i El-llakim (3/326), El-Hatib u Historiji Bagdada (11/96-97); Ez-Zehebi kaže; to je netačno. U tome ga slijedi i El-Hafiz u Lisanu-l-mizanu.

33. Prenosi ga Buharija u Kitabu-l-Fiten (9/60) i Muslim (40/2207 pod br. 2880); Buharija također u El-Menakibu (4/241)

34. Prenose ga Buharija i Muslim (El-Huffadži 3/209 i Ali el-Kari 1/699) i Huljetu-l-Evlija' (1.94).

35. Ebu Hurejre, r. a., kaže: "Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, objavio je Nedžašijinu smrt onog dana kad je ovaj umro, izašao je na musallu, postrojio ljude u safove i proučio četiri tekbira." Hadis prenosi Buharija u Kitabu-l-dženaiz i u Fadailu ashabi-n-nebijji, sallallahu 'alejhi ve selleme, te u poglavlju o Nedžašijinoj smrti. Prenose ga i Muslim, Ahmed, Malik, Šafija, Bejheki i Ebu Davud.

36. Prenosi ga Buharija (5/15), Ebu Davud i Tirmizi od Enesa, r. a., Tirmizi od Osmana, r. a., a Ahmed, Ebu Ja'li u njegovom Musnedu i Ibn Hibban od Sehl ibn Sa'da, r. a..

37. Muslim prenosi od Ebu Hurejra, r. a., da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Smiri se, Hirra, jer na tebi se nalaze samo Vjerovjesnik i Siddik i šehidi" dok su se na njemu nalazili Vjerov-jesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, Ebu Bekr, Omer, Osman, Alija, Talha, Ez-Zubejr i Sa'd ibn Abi Vekkas, r. a.. Postoji i druga, slična verzija (4/1880): "Slegni se, jer na tebi se nalaze ili Vjerovjesnik, ili Siddik, ili šehidi", njega prenose Ahmed, Ebu Davud, Tirmizi i Ibn Madže od Sa'ida ibn Zejda, r. a., Ahmed od Enesa, r. a.; a ovaj od Berire; a Taberani u El-Kebiru od Ibn Abbasa r. a. Ovaj hadis je sahih (Sahihu- l-džami'i-s-sagir 1/97 pod br. 130).

## ŠESTI JASNI ZNAK

Zabilježeno je da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, obavijestio Fatimu, r. a., da je ona "prva iz njegove porodice koja će ga stići'", tj. prva iz Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, porodice koja će preseliti na Ahiret nakon Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme. Šest mjeseci poslije ostvarilo se ono sto je rekao.

Također je zabilježeno daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, "obavijestio Ebu Zerra, r. a., o njegovom izgonu", tj. iz Medine Munevvere, te da će živjeti i umrijeti u samoći[2]. Dvadeset godina nakon toga, desilo se kako je najavio.

Također stoji da se u kući Ummi Haram, r. a., (tetki Enesa ibn Malika, r. a.) Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, probudio iz sna i rekao uz osmijeh: "Neki od mojih sljedbenika ukazali su mi se na Allahovom putu, kako plove pučinom ovog mora poput kraljeva na divanima", a ona mu reče: "Uputi, Allahov Poslaniče, dovu da i ja budem s njima", te on uputi dovu[3]. Nakon četrdeset godina pridružila se svome čovjeku Ubade ibn Samitu, r. a., u pohodu na Kipar i tamo je preselila na Ahiret. Danas joj je tamo mezar čuven i posjećivan.

Zabilježeno je daje rekao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: "U plemenu Sekif će se pojaviti jedan veliki lažov i jedan veliki pokvarenjak", čime je nagovijestio pojavu
Muhtara Mešhura koji se proglasio poslanikom i nasilnog krvnika Hadždžadža, koji je pogubio oko stotinu hiljada ljudi.[5]

Također se spominje da je rekao: "Konstantinopolis će biti osvojen: divan li će biti njegov zapovjednik i divna li će biti njegova vojska".[6] Time je pređskazao da će muslimani osvojiti grad Istanbul i da će Sultan Mehmed Fatih dostići visok stepen kao "veličanstveni zapovjednik". Desi lose kako je rekao.

Također je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Zaista islam kad bi bio okačen i o zvijezdama iz Plejada, do njega bi doprli sinovi perzijskog porijekla",[7] ukazujući na učenjake i evlije, poput Numana Ebu Hanife, ponikle s tla Perzije.

Rekao je i ovo: "Jedan učenjak iz plemena Kurejš ispunit će cijelu površinu Zemlje znanjem",[8] misleći time na Imami-Šafiju.

Objavio je i vijest "da će se Ummet pocijepati na 73 frakcije i da će se spasiti ona koju čine sljedbenici Sunneta i Džema'ata".[9]

Rekao je i: "Kaderijje su medžusije ovog Ummeta"[10], skrećući time pažnju na pojavu pokreta kaderijja koji su nijekali kader - određenje i koja se podijelila na različite frakci je i grupe. Obavijestio je i o sekti "rafidija" ("otpadnika"), iz koje se također pojavilo mnogo frakcija. Spomenuto je da je rekao Aliji, r. a., u smislu: "Tvoj je položaj poput položaja Isa, a. s.; bit ćeš uzrok propasti dvije skupine ljudi: jedne koja je iz ljubavi otišla u krajnost, druge koja je u krajnost otišla iz mržnje."" To

iz razloga što su kršćani pretjerali u ljubavi prema Isau, a. s.,
do te mjere da su prešli dozvoljene granice i otišli u propast, tvrdeći da je Isa - Bože sačuvaj - Allahov sin. Zidovi su pretjerali u mržnji prema Isau, a. s., pa su porekli njegovo poslanstvo i njegov uzvišeni stepen. Tako će neki ljudi pretjerati u ljubavi prema tebi, Alija, i prekoračivši dozvoljene granice, otići u propast. O njima je rekao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: "Oni će nositi pogrdni naziv rafida".[12] Druga će skupina pretjerati u mržnji prema tebi, a to su haridžije i dijelom oni koji su gajili pretjeranu lojalnost prema emevijskoj dinastiji, nazvani "nasibije".

Ako neko rekne: Kur'an naređuje da se voli porodica Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve selleme, a i Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, to je preporučivao, pa možda ta ljubav bude opravdanje, jer su oni koji su u ljubavi skloni uobrazilji i opijenosti - tj. odsutnog razuma - pa zašto šiije, a posebno rafidije, ne bi tu ljubav iskoristili kao zaštitu od kazne, nego, vidimo suprotno tome, da su oni prezreni zbog neumjerene ljubavi, kako je na to ukazao hadisi-šerif.

Odgovor: Ljubav se u ovom slučaju dijeli na dvoje:

Prvo: Ljubav u doslovnom smislu, a to je ljubav prema Aliji, Hasanu i Husejnu, r. a., i porodici Poslanikovoj, sallallahu 'alejhi ve selleme, iz ljubavi prema Allahu, Njegovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i onih na njihovom putu. Ova ljubav povećava ljubav Poslanika i sredstvo je postizanja Allahove ljubavi, Uzvišen je, i taje ljubav u skladu sa Šerijatom, a pretjerivanje u njoj nije štetno, jer ne prelazi granice i ne izaziva uvrede drugih niti njihovo neprijateljstvo.

Drugo: Ljubav kao jezički pojam, a to je subjektivna
ljubav prema njima zbog njih samih, kao ljubav prema Aliji, r. a., zbog njegove hrabrosti i usavršenosti; ljubav prema Hasanu i Husejnu zbog njihovih usavršenih vrlina i odlika, bez ikakvih veza prema Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, tako da bi bilo onih koji bi ih voljeli čak i da ne znaju za Allaha i Njegovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme. Ovaj vid ljubavi ne može biti sredstvo za postizanje Allahove i Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, ljubavi, a kad dođe do pretjerivanja u tom vidu ljubavi, izaziva uvrede i neprijateljstvo drugih.

Na ovaj način su, kako je spomenuto u hadisi-šerifu, prekoračili granice u ljubavi prema Aliji, r. a., a odrekli se Ebu Bekra i Omera, r. a., i doživjeli veliki gubitak. Negativna ljubav, koja je štetna, bila je uzrok tog gubitka.

Preneseno je u jednoj sahih predaji da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, upozorio Ummet na to da će "kada budu hodali ukočeno i budu ih usluživale perzijske i rimske djevojke Allah među njih vratiti njihove teškoće i najgore između njih postaviti na vlast nad najboljima".[13] Trideset godina nakon toga desilo se ono stoje rekao.

Zabil ježeno je također da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme,

upoznao svoje ashabe, r. a.: "o osvajanju Hajbera pod vodstvom Alije, r. a.".[14] Slijedećeg dana desila se poslanička mu'džiza, izvan svih očekivanja: Alija, r. a., rukama je dohvatio vrata kule i upotrijebio ih kao štit, a kad je dovršeno osvajanje, bacio ih na zemlju. Bila su to ogromna vrata, čak osmerica - a u drugom rivajetu četrde- setorica, nisu ih mogli podignuti sa zemlje.[15]
Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: "Neće biti smak svijeta dok se ne sukobe dvije veličanstvene vojske, obje iste vjere".[16] Time je nagovijestio događaj bitke na Siffinu između Alije i Muavije, r. a..

Od događaja o kojima je izvijestio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, jest i to "da će Ammar biti ubijen od zločinačke skupine".[17] Ammar, r. a., kasnije je poginuo u Bici na Siffinu i Alija, r. a., to je uzeo kao dokaz da su Muavijini, r. a., pomagači zločinci, međutim Muavija, r. a., hadis je protumačio u svoju korist. Amr ibn As, r. a., rekao je: "Zločinci su samo oni koji su izvršili ubistvo, a ne svi mi skupa."

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, također je rekao: "Neredi se neće pojaviti dok je Omer u životu"[18]. Bilo je kako je rekao.

Prilikom zarobljavanja Suhejl ibn Amra, r. a., - prije nego što je primio islam - na dan Bedra, rekao je Omer, r. a.: "Božji poslaniče, on je govorljiv čovjek, dozvoli da mu iščupam sjekutiće iz donje vilice, pa više neće protiv tebe držati govor." Božji poslanik reče: "A može Bog dati, Omere, da se popravi i obraduje te".[19] I bilo je tako, jer je prilikom preseljenja Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, na Ahiret, nakon što je ta teška vijest izazvala uznemirenost, ustao Ebu Bekr Siddik, r. a., i izrazio žalost muslimanima u Medini Munevveri nastojeći da smiri srca asha- ba, te im održao dirljivu hutbu. Suhejl, r. a., istovremeno je u Mekki Mukerremi održao hutbu sličnu Ebu Bekrovoj, r. a., na način da su dvije hutbe pokazale veliku podudarnost.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao je Suraki, r. a.: "Kako bi se osjećao kad bi ti na ruke bile stavljene Kisrine narukvice?".[20] U vrijeme Ornera, r. a., pala je Kis- rina država i donesene su njegove dragocjenosti i nakit, te je Omer, r. a., dao Suraki, r. a., narukvice da ih navuče i rekao: "Hvala Allahu koji ih je svukao s Kisre i dao Suraki da ih nosi".[21] Time je potvrdio ono o čemu je izvjestio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, također je rekao: "Kad propadne Kisra, iza sebe neće ostaviti nasljednika na vlasti".[22] Desilo se kako je rekao.

Kisrinom kuriru Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je saopćio vijesti: "Sin Kisrin Širvije Perviz je sada ubio Kisru".[23] Kad je to provjerio Kisrin kurir, uvjerio se da se vrijeme podudara s onim koje je najavio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, te zato primi Islam. U nekim predajama se navodi da se taj kurir zvao Fejruz.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, u javnost je dao i tajnu dojavu koju je I Iatib ibn Beltea bio poslao nevjernicima iz Kurejša. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, poslao je Aliju i Mikdada, r. a., s uputstvima da se kod izvjesne sluškinje na tom i tom mjestu nalazi poruka, pa da je donesu. Njih dvojica su otišli i donijeli pismo na mjesto koje je odredio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, a on je zatim pozvao Hatiba i rekao mu: "Šta te je navelo na ovo?" Ovaj je naveo neke razloge koje je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, uvažio.[24] Ovaj hadis je vjerodosto-jan i utemeljen na dokazima.

Zabilježeno je i da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao o Utbe ibn Ebu Lehebu: "Izjest će ga Allahova zvijer".[25] opisujući njegov užasni svršetak. Nakon izvjesnog vremena Utbe se zaputio u Jemen, kad ga je napao lav i pojeo. Time je potvrđena ta kletva.

Jedna sahih predaja govori da je prilikom osvajanja Mekke, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, naredio Bilalu, r. a., da se uspne na krov Kabe i s njega prouči ezan. A Ebu Sufjan ibn Harb, Itab ibn Esid i El-Haris ibn Hišam, tadašnji ugledni prvaci plemena Kurejš, sjedili su u dvorištu Kabe. Reče Itab: " Moj otac Esid je imao sreću da ne dočeka ovaj dan." Reče Haris, omalovažavajući Bilala, r. a.: "Zar Muhammed nije mogao naći drugog mujezina nego ovog crnog gavrana?"

Ebu Sufjan reče na to: "Ja neću ništa reći, jer da progovorim, o tome bi ga obavijestilo ovo šljunkovito zdanje." Nakon toga pred njih je izašao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, i rekao im: "Znam šta ste izrekli" i zatim im ponovio njihov razgovor.

Tada rekoše El-haris i Itab: "Svjedočimo da si ti Allahov poslanik, niko s nama nije bio pa da na njeg posum- njamo".[26]

O, ti koji ne vjeruješ ovom Časnom Poslaniku, ti nezn- abošče!

Posmatraj ovu dvojicu prkosnih lidera Kurejša kako nisu imali kud nego da postanu vjernici nakon što su čuli samo jedan gajbski znak. Kako li je samo tvoje srce iskvareno kad ne može da se smiri ni nakon slušanja hiljada mu'džiza poput ove, svaka od njih potvrđena kao tevatur po smislu... Ali da se vratimo na temu.

Zabilježeno je i da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, objavio vijest o imovini koju je njegov amidža Abbas, r. a., bio ostavio kod svoje žene Ummi Fadla da je sakrije[27], a kad je zarobljen na Bedru i od njega zatražena otkupnina da bi ga oslobodili, rekao je: "Ja nemam ništa." Tad mu je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "A šta je s tolikom i tolikom svotom koju si na tom i tom mjestu ostavio kod Ummi Fadla"? On reče: "Niko za to nije znao osim mene i nje" i primi Islam.[28]

Zabilježeno je također da je pokvareni židovski mag Lebid načinio jake čini da bi uznemirio Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, tako što je privezao vlasi kose na češalj i to ubacio u bunar, pa je Časni Poslanik

naredio Aliji, r. a., i nekim ashabima da odu do dotičnog bunara i donesu čarobnjačke rekvizite. Oni su otišli i donijeli i kad god je razvezan jedan čvor vlasi, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, bi osjetio olakšanje.[29]

Također je zabilježeno da je Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao grupi ljudi, među kojima su bili Ebu Hurejre i Huzejfa, r. a.: "Čeljust jednog od vas u Dže- hennemu će biti poput Uhuda",[30] čime je predvidio izlazak iz dina jednog iz grupe i naveo njegovu kobnu kaznu. Ebu Hurejre kaže: "Odoše svi iz grupe s ovog svijeta, ostasmo ja i jedan čovjek, te se ja uplaših, dok on ne bi ubijen kao murted (odmetnik iz vjere) na dan Jemame".[31] Time se ukazao smisao riječi Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Zabilježen je također događaj kada su se Umejr i Saf- van, prije nego su postali Muslimani, dogovarali da izvrše ubistvo Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, u zamjenu za veliku sumu novca. Umejr se zaputi u Medinu u namjeri da ubije Poslanika sallallahu 'alejhi ve selleme. A kad je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ugledao Umejra, pozvao ga je i rekao mu: "Tvoj i Safvanov plan je taj i taj", te je podigao ruku i stavio na prsa Umejrova. Ovaj je priznao namjeru i primio Islam.[32]

Desilo se još mnogo ovakvih istinitih gajbskih predskazanja, zabilježilo ih je šest poznatih vjerodostojnih zbirki, zajedno s lancima prenosilaca. Većina događaja spomenutih u ovom pismu svrstava se u kategoriju mutevatir po smislu, a one imaju neospornu valjanost i osvje- dočenu istinitost. U svojim zbirkama sahih hadisa spomenuli su ih Buharija i Muslim, čija je vjerodostojnost najjača nakon Kur'ani-Kerima, a to je stajalište znanstvenika i istraživača. Treba imati na umu da su potvrđene i u drugim hadiskim zbirkama, poput onih od Tirmizije, Nisai- je, Ebu Davuda, El-Hakima, Ahmeda ibn Hanbela, Bejhe- kije, zajedno s njihovim lancima prenosilaca.

O ti ravnodušni neznabošče, nemoj se nasumice razbacivati riječima govoreći:

"Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, bio je bistar i mudar čovjek i to je sve". Kakav god da pristup imaš i kuda god da kreneš, ove stvari koje se tiču gajba ne izlaze iz okvira dviju mogućnosti:

- Ili da kažeš: ova Časna ličnost posjeduje prodornu misao i sveobuhvatnu genijalnost, tj. posjeduje čulo kojim može vidjeti prošlost i budućnost zajedno kao i cijeli Univerzum, pa zna svaku stvar i svako zbivanje, a svaki predio svijeta istočno i zapadno pod nadzorom je njegovih svjedoka; on posjeduje veliku oštrinu uma koja mu omogućava otkrivanje svih stvari iz prošlosti i budućnosti. Ovako nešto, kako vidiš, ne može biti sadržano u ljudskom biću. A kada bi se našla u nekoj osobi, to bi bilo nadnaravno biće i posjedovao bi uzvišene vrline kojima ga je obdario Gospodar Svjetova. Ova činjenica sama za sebe je najveća mu'džiza.

- Ili da vjeruješ da je ta Časna ličnost pod komandom i uticajem, te da prima uputstva i instrukcije od Onog Koji sve vidi i Koji posjeduje moć neograničenog raspolaganja svim stvarima u cijelom svemiru i u svim vremenima; jer, sve je zapisano na Njegovoj ploči, Levhi Mahfuzu, iz koje znanje daruje svom učeniku koliko hoće i kada hoće. Ostaje, dakle, da Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, prima lekcije od svog Bespočetnog Učitelja, Neka je slavljen, kao što ih prenosi i drugima.

Zabilježeno je da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao Halidu ibn Velidu, r. a., kad ga je slao u pohod protiv Ikedara, poglavara Duvmetu-l-Džendela: "Naći ćeš ga kako lovi goveda",[3]-[1] tj. divlja goveda i obavijestio ga da će ga dovesti u zarobljeništvo bez ikakvog otpora. Halid, r. a., otišao je i našao ga onako kako je opisao Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, te ga zarobio i doveo.

Zabilježeno je i da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, obavijestio ljude iz plemena Kurejš da će crv izgristi sve što je na povelji obješenoj na Ka'bi, kojom su stavili pod bojkot pleme Benu Hašim i prekinuli s njima rodbinske veze, a da će samo ostaviti Allahovo ime, pa su je i pronašli onako kako je rekao,[14] obješenu na Ka'bi.

Također je zabilježeno daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme. objavio vijest o pojavi kuge kad bude osvojen Bejt-ul-Makdis (Jerusalim). U vrijeme Omera, r. a., osvojen je Bejt-ul-Makdis i proširila se teška zaraza kuge, tako da je broj onih koji su pomrli od posljedica epidemije dostigao sedamdeset hiljada ljudi u samo tri dana.[35]

Navodi se i da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, obavijestio o postojanju gradova Basre[36] i Bagdada[17] prije nego što su naseljeni i izvjestio o sabiranju svjetske riznice u gradu Bagdadu.

A predskazao je i sukobe s Turcima,[38] kao i s narodima porijeklom s obala Kaspijskog mora, nakon čega će većina tih naroda ući pod okrilje Islama i potčiniti Arape. Rekao je: "Zamalo će se povećati među vama broj nearapa, pa će jesti vaš plijen i ubijati vas".[39]

Rekao je i ovo: "Moj će Ummet u propast odvesti golo- bradi mladići iz plemena Kurejš",[40] donoseći vijest o Jezidu i Velidu i njima sličnim negativnim vođama iz dinastije Emevija.

Predskazao je i pojavu vjerolomstva u nekim mjestima, kao što je Jemama.[41]

Rekao je tokom Bitke na Hendeku: "Pleme Kurejš i njihovi saveznici nikad više neće krenuti na mene, nego ću uvijek ja krenuti na njih"[42] i bilo je kako je rekao.

Dva mjeseca prije svoga preseljenja na Ahiret rekao je: "Jednom Božjem robu dato je da bira, pa je izabrao ono što je kod Allaha".[43]

A o Zejdu ibn Suvahanu, r. a., rekao je: "Jedan dio njegovog tijela će prije njega stići u Džennet." Desilo se da mu je ruka odsječena u džihadu,[44] pa je postala šehid na dan Nihavenda, te prije njega otišla u

Džennet.

* * *

Sve što smo ovdje istražili od gajbskih stvari pripada samo jednoj od deset vrsta mu’džiza Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, a mi još nismo spomenuli ni jedan od deset dijelova ove vrste, nego smo sažeto izložili još četiri
vrste vijesti iz gajba u Riječi Dvadeset petoj, koja obrađuje mu'džizu Kur'ana.

Zato prouči ovu vrstu i pridodaj je drugim četirima vrstama o kojima je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, izvjestio jezikom Kur'ana, pa pogledaj kako sačinjava nepobitan, prosvjetljavajući dokaz Poslanstva, tako da mora popustiti onaj čiji um i srce nisu obmanuti i priznati da je ovaj Časni vjerovjesnik - poslanik koji donosi izvješća o gajbskim stvarima od strane Stvoritelja svih stvari i Poznavaoca svih tajni.

1. Hadis je sahih; Eš-Šifa' (1/340) "Prenosi se od Aiše, r. a., daje rekla: - Vjerovjesnik, sallallahu ’alejhi ve selleme, pozvao je svoju kćer Fatimu, r. a., u bolesti koja gaje bila obuzela pred smrt, pa joj prišapnu nešto i ona zaplaka; zatim je pozva i prišapnu joj, a ona se nasmija. Aiša, r. a., kaže: - Upitala sam je o tome a ona reče: - Vjerovjesnik, sallallahu ’alejhi ve selleme, prišapnuo mije da će ga smrt zadesiti u bolesti u kojoj je preselio, pa sam zaplakala. Zatim mi je ponovo prišapnuo i saopćio da ću ja biti prva iz njegove porodice koja će poći za njim, pa sam se nasmijala." Prenose ga Buharija (4/248, 5/26), Muslim (4/1904 pod br. 2450), Imami Ahmed u svom El-Musnedu (6/77, 240, 282, 283) i Tir- mizi u El-Manakibu.

2. Hadis je u stepenu hasen; Eš-Šifa' (1/343) u hadisu koji prenose Ahmed, Ibn Rahevijeh, Ibn Ebu Usameh i Bejheki (Ali el-Kari 1/701), a Hafiz Ibn Kesir ga navodi "od Ibn Mes'uda, r. a., u podužem hadisu koji sadrži govor Ibn Mes'uda, r. a., kad je vidio dženazu Ebu Zerra, r. a.. Rekao je: - Istinu je rekao Allahov Poslanik da će - neka je Allahov rahmet na Ebu Zerra - ići, umrijeti i živjeti u samoći... Zatim je sišao i sam se pobrinuo za njega dok ga nije opremio." Lanac prenosilaca ovoga hadisa je hasen, ali ga nisu naveli (El-Bidaja va-n-nihaja 5/8-9); navodi ga i Hafiz Ibn Hadžer u El-Metalibu-l-Alijja (4/114 pod br. 4109). Vidi El-Isabah (387, 4/64) i El-Mudžme’u (9/332). Hejtemi kaže da ga Ahmed prenosi iz dva izvora..., prenosioci iz prvog izvora su svi vjerodostojni; te da ga El-Bezzar prenosi u sličnoj skraćenoj formi.

3. Prenose ga Buharija, Muslim i Tirmizi od Enesa; Ahmed, Muslim, Nisai i Ibn Madže od Ummi Hiram (Sahihu-l-džami’i-s-sagir 6/24 br. 6620).

4. Hadis je sahih; prenosi se od Esme Bint Ebu Bekr, r. a., daje rekla: "Govorio nam je Allahov Poslanik, sallallahu ’alejhi ve selleme: - U ple- menu Sekif će se pojaviti jedan veliki lažov ijedan veliki pokvarenjak."

Prenose ga Ahmed i Muslim (4/1971) koji mu je dao izraz.

5. Hadis je sahih; Tirmizi kaže da se negdje pod "lažovom" misli na Muhtara ibn Ebu Abid; a pod "pokvarenjakom" na Hadždžadž ibn Jusufa (Džami'u-l-usul 10/99 br. 7567). Navodi se daje Hišam ibn Hassan rekao: "Računa se daje Hadždžadž samih zatočenika ubio stotinu dvadeset hiljada." Ovo iznosi Tirmizi (521), a komentator kaže daje njegov lanac do Hišama ibn Hasana vjerodostojan. (Džami'u-l-usul 10/99 br 7568). Pod ubistvom zatočenika se ovdje misli na one koji nisu ubijeni u borbi, bilo da su pogubljeni, ili doživotno držani u tamnici.

6. Hadis je sahih; prenose ga Ahmed i njegov sin u dodacima (4/235), kao i Buharija u Et-Tarihu-s-sagiru (139), El-Hakim (4/422) i kaže da mu je lanac prenosilaca sahih, u čemu se složio i Ez-Zehebi. I El-Hatib ga prenosi, u Et-Talhisu (91/1), te Ibn Asakir (16/223/2). Hejte- mi ga iznosi u El-Mudžme'u (6/218) i kaže da ga prenose Ahmed, El- Bezzar i Taberani od pouzdanih prenoslilaca. Ibn Hajtemeh ga prenosi u Et-Tarihu (2/10/101) (rukopis Rabat), te Ibn Kani' u El-Mu'džme'u (15/2). El-Albani ga navodi među slabim hadisima (878) i svrstava ga u slabe, ali je pogriješio jer nije naveo nikakav valjan dokaz slabosti u lancu prenosilaca.

7. Buharija, Muslim i Tirmizi prenose hadis od Ebu Hurejra, r. a.: "Kad bi iman bio u zvijezdama iz Plejada, uzeli bi ga ljudi Perzijskog porijekla." Muslim spominje drugu sličnu predaju (iznosi je i Buharija u komentaru sure El-Džumirah (El-lu'lu' va-l-merdžan 3/183 pod br. 1650).

8. Prema Silsiletu-l-ehadisi-d-daifa (1/390-392) i Tezkiretu-l-mevdu'at (112) hadis je jako slabe vjerodostojnosti. Ahmed ga prenosi kao takvog, a Tajalisi ga prenosi direktno od Poslanika sličnim izrazom. Hadis ima druge potvrde, od kojih je ono što spominju El-Hatib El-Bagdadi u svojoj historiji, Bejheki u El-Medhalu, te Tirmizi koji kaže daje hadis hasen; a Imam Ahmed ga spominje i drugim izrazom. On se, prema onome što kaže Ahmed i drugi, odnosi na Imami Šafiju. Bejheki i Ibn Hadžer kažu da kad se saberu svi izvori ovog hadisa, on dobije na jačini, a zna se daje on utemeljen (skraćeno iz Kešfu-l-hafa" 2/53-54).

9. Hadis je sahih; obrati se na fusnotu br. 10 u poglavlju Peti jasni znak.

10. Hadis je hasen; prenose ga Ebu Davud i El-Hakim od Ibn Omera (Sahihu-l - džam i ' i-s-sagir i njegov dodatak 4/150), a Ibn Hadžer ukazuje na njegov stepen hasena u El-Miškatu (3/305).

11. Iz hadisa koji prenosi Ahmed (El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 23/134); Sa'ati kaže da ga Ahmed s dodatkom prenosi u El-Mustedreku i svrstava u sahih predaje, ali ga ne navode. Ez-Zehebi se ne slaže s tim i kaže da tu ocjenu opovrgava Ibn Mu'in. Hejtemi kaže da hadis prenose Abdullah i El-Bezzar u skraćenoj, a Ebu Ja'li u kompletnijoj verziji, a u lancu prenosilaca kod Abdullaha i Ebu Ja'lija

nalazi se El-Hakim ibn Abdu-l Melik, koji je nepouzdan, dok se u lancu kod El-Bezzara nalazi Muhammed ibn Kesir el-Kureši el-Kufi, koji je također nepouzdan (Mudžme'u-z-zevaid 9/133). Tirmizi ga u El-Miškatu (3/246 br. 693) pripisuje Imami Ahmedu, a komentator kaže da ga Ahmedov sin prenosi u dodacima El-Musneda (1/160), a lanac prenosilaca mu je slab. Hadis ima implicitni dokaz s vjerodostojnim lancem prenosilaca: "Prenosi Abus-Sivar daje Alija, r. a., rekao: - Neki će me ljudi voljeti i zbog te ljubavi otići u vatru, a neki će me ljudi mrziti i zbog te mržnje otići u vatru." Hadis navodi Imam Ahmed u Fadailu-s-sahabah, a njegov komentator kaže da mu je lanac prenosilaca vjerodostojan (2/565, br. 952).

12. U hadisu Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, stoji: "Oni će nositi pogrdni naziv Rafida." Dio hadisa koji prenosi Taberani od Ibn Abbasa, r. a., s lancem prenosilaca stepena hasen (Mudžme'u-z-zevaid 10/22), a hadis se pojavljuje u različitim verzijama i iz različitih izvora; obrati se na spomenuti izvor kao i El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija (24/20-21) i El-Musned s komentarom od Ahmeda Šakira (2/137 pod br. 880); on kaže daje njegov lanac prenosilaca preko Hasana ibn Hasana ibn Alija ibn Ebu Taliba, r. a., slab.

13. Hadis je sahih; prenosi ga Tirmizi od Ibn Omera (2262 komentar Ahmeda Šakira) i kaže daje hadis garib, tj. slab i u tome ga slijedi komentator Džami'u-l-usula (10/40 pod br. 7503); međutim, nisu bili u pravu. Hadis je sahih, u kategoriju sahiha gaje svrstao komentator El-Džamiu-s-sagira (813), a detaljno ga razradio u Silsiletu-l-ehadisi-s-sahiha (954)... Hadis ima i potvrdu u hadisu Ebu Hurejra, r. a., koji prenosi Hejtemi u El-Mudžme'-u (10/237) i kaže da ga prenosi Taberani u El-Avsatu s lancem prenosilaca koji je hasen.

14. Na dan Hajbera rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: "Ovaj ću bajrak sutra predati čovjeku na čijim će rukama Allah iznijeti pobjedu, koji voli Allaha i Njegovog poslanika, i koji vole Allah i Njegov poslanik..." do kraja hadisa koji prenosi Buharija (5/171) u knjizi o Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve selleme, bitkama, poglavlje o Bici na Hajberu; zatim u knjizi o džihadu, u poglavlju o Vjerovjesnikovom, sal-lallahu ’alejhi ve selleme, pozivu u Islam i vjerovjesništvu, zatim u poglavlju o vrijednosti onoga na čijim rukama neko primi Islam; kao i u knjzi o vrlinama Vjerovjesnikovih, sallallahu ’alejhi ve selleme, asha- ba u poglavlju o zaslugama Alije ibn Ebu Taliba, r. a.. Muslim ga prenosi (pod br. 2406) u knjizi o vrlinama ashaba, poglavlje o vrlinama Alije, r. a.. Prenosi ga i Ahmed (5/333), a svi iz hadisa Sehl ibn Sa’da. Buharija (7/366), Muslim (pod br. 1807) i Ahmed (4/52) ga također prenose i od Seleme ibn Ekve’a.

15. Hadis je da’if, slab; spominje ga Sujuti u Ed-Dureru-l-muntesireh (118): ”Alijaje ponio vrata Hajbera." El-Hakim ga iz drugih izvora od

Džabira iznosi ovim riječima: "Alija je kad je stigao do utvrde povukao jedna njena vrata i bacio ih na zemlju, nakon čega na njega navali sedamdeset ljudi i uložili su svu snagu da vrata vrate na mjesto." Sujuti kaže da Ibn Ishak prenosi u Poslanikovom, sallallahu ’alejhi ve selleme, životopisu od Ibn Rafi’a, r. a.: "...Sedmerica ih nisu mogla prihvatiti". Rafi’, r. a., Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, štićenik, prenoseći hadis kaže: "Našao sam se u grupi u kojoj sam bio osmi, pokušavajući da okrenemo ta vrata, ali nismo ih mogli okrenuti." Postoje i mnoge druge predaje koje nisu oslobođene slabosti, obrati se na El-Bidaja va-n-nihaja od Ibn Kesira (4/189-190) i Kešfu-l-Hafa' (1168).

16. Prenose ga Buharija, Muslim, Ebu Davud i Tirmizi od Ebu Hurejra, r. a., (Sahihu-l-džami’i-s-sagir i njegov dodatak 6/173 br.7294).

17. Eš-Šifa' (1/339). Muslim ga prenosi od Ummi Seleme, r. a., riječima: "Ammara će ubiti zločinačka skupina" (4/2236), i ponovo od Ummi Seleme, r. a., riječima: "Ubit će te zločinačka skupina" (4/2236 pod br. 2916) u knjizi o neredima i predznacima Smaka svijeta. Ahmed ga istim ovim riječima prenosi od Ebu Sa'id el-Hudrija, a ovaj od Ebu Katade (El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 22/330). Buharija ovaj hadis prenosi riječima koje se razlikuju od prethodnih u Kitabu-s-salah, poglavlje o međusobnom potpomaganju u gradnji mesdžida, kao i u Kitabu-l-džihad, poglavlje potiranja glave prašinom (1/122). Sujuti ga svrstava u mutevatir hadise, koje prenosi približno trideset izvora iz reda ashaba, r. a., (El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 23/142). Vidi En-Nazmu-l-mutenasir fi-l-hadisi-l-mutevatir (126).

18. Iz hadisa koji prenose Buharija (4/238), Muslim (4/2218), Tir- mizi i drugi od Huzejfe, r. a., koji je rekao: "Tebi, Emiru pravovjernih, oni neće naškoditi jer su između tebe i njih zabravljena vrata."

19. Prenose ga Bejheki i njegov učitelj El-Hakim od Hasana ibn Muhammeda (Ali el-Kari 1/704), (El-Hufadži 3/218). El-Hafiz ga navodi u El-Isabah (3573, 2/93-94) i pripisuje ga Bejhekiji u Ed-Delailu. Iznosi ga i El-Hakim (4/282) a on i Ez-Zehebi ga ne komentiraju.

20. Prenosi ga Bejheki (Ali el-Kari 1/703), A El-Hafiz ga u El- Isabahu navodi pod br. (3115).

21. Eš-Šifa' (1/344), također vidi El-Isabah.

22. Prenosi ga Buharija (2/254), a Muslim (4/2236-2237) umjesto "Kad propadne" stavlja "Umro je"; i Tirmizi, koji kaže daje ovaj hadis u stepenu hasen sahih. (Tuhfetu-l-ahvezi 6/462-463), a svi ga prenose od Ebu Hurejre, r. a.

23. Hadis je sahih; prenosi ga Bejheki (El-Hufadži 3/211, Ali el-Kari 1/700). Prenosi se od Dihje, r. a., daje rekao: "Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao je: - Idite svome čovjeku i recite mu da će moj Gospodar noćas usmrtiti njegovog gospodara, tj. Kisru. Hadis prenosi Ebu Na'im (Sahihu-l-džami ’i-s-sagir i njegov dodatak 875,

komentator kaže daje hadis sahih) (Silsiletu-l-ehadisi-s-sahiha 1427).

24. Osnovicu hadisa prenose Buharija (5/184-185) kao i u komentaru sure El-Mumtehina; i Muslim (pod br. 2494) u poglavlju Fadailu- s-sahabah; zatim Ebu Davud, Tirmizi i Ahmed (1/80) iz Alijinog, r. a., hadisa.

25. Iz hadisa koji prenose El-Hakim, Bejheki i Ibn Ishak iz više sahih izvora s lancima predaje (El-Hufadži 3/139) (Ali el-Kari 1/664), a naveden je i u Kenzu-l-ummal (438-439), a njegov autor ga pripisuje Ibn Asakiru, uz uvjet da on smatra da ono što je pripisano Ibn Asakiru otprilike spada u stepen da'if (1/10); Sujuti u El-Hasaisu (1/366) kaže da ga navode Ibn Ishak i Ebu Na'im iz drugih mursel izvora.

26. El-Hufadži (3/219-220). Prvu polovinu prenosi El-Hafiz Ibn Hadžer u El-Metalibu-l-Alijja (4366). Što se tiče dijaloga među uglednicima iz Kurejša, komentator Zadu-l-me'ada (3/409-410) pripisuje ga Ibn Hišamu, r. a., (2/413).

27. Prenosi ga Ahmed od Ibn Abbasa, r. a.; prenosi ga El-Hakim, a svrstao ga u kategoriju sahiha Bejheki, od Aiše, r. a., sa vjerodostojnim lancem prenosilaca (El-Hufadži 3/206 i Ali el-Kari 1/699). Hejtemi u El-Mudžme'u (6/85) kaže da ga prenosi Ahmed, s tim da u njegovom lancu postoji jedan anonimni prenosilac, dok su ostali pouzdani.

28. Eš-Šifa' (1/343), (El-Hufadži 3/207).

29. Osnovicu hadisa prenosi Buharija (4/148) u Kitabu-t-tibb i Kitabu-l-edeb. Prenosi ga i Muslim (4/1719-1720 pod br. 2189), a Ibn Madže ga prenosi drugim riječima (3545 u Kitabu-t-tibb 13/ poglavlje o sihiru 45). Ahmed ga prenosi (4/367) preko Zejd ibn Erkama (6/57, 63, 97) od Aiše, r. a., različitim riječima. Vidi zapažanja komentatora El- Miškata o ovom hadisu (3/174 pod br. 5893).

30. Eš-Šifa' (1/342). Prenosi ga Taberani od Rafi' ibn Hadidža vjerodostojnim lancem prenosilaca (El-Hufadži 3/203) a Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve selleme, obavijest da će jedan iz grupe u vatru zabilježena je u El-Mudžme'u (8/289-290), s tim da se u lancu prenosilaca nalazi El-Vakidi, koji je slab. Hadis se u El-Mudžme'u (8/290) navodi u s istim smislom od Avs ibn Halida; Hejtemi kaže: "Prenosi ga Taberani, a od Avs ibn Halida hadise ne prenosi niko osim Ali ibn Zejda i na obojicu postoje prigovori, dok su ostali prenosoci vjerodostojni." Muslim prenosi daje Ebu Hurejre, r. a., rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: - Zub, tj. očnjak kafira je poput Uhuda, a njegova tvrdokornost troslojna" (4/2189); vidi i El-Miškat (3/103).

31. Eš-Šifa' (1/342).

32. Eš-Šifa' (1/342-343). Osnova hadisa se nalazi u Mudžme'uz-zevaidi (8/286-287). Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani i da su njegovi prenosioci vjerodostojni. Hadis ima i druge potvrde. U El-Mudžme'u (8/284-286) također hadis od Muhammeda, od Dža'fera ibn ez-Zubejra;

Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani kao mursel hadis, a lanac prenosilaca mu je dobar. Od Urvet ibn ez-Zubejra, r. a., prenosi se lancem prenosilaca koji je hasen mursel, a prilaže ga Hejtemi. Vidi El-Bidaja va-n-nihaja (3/313).

33. Eš-Šifa' (1/344); prenose ga Ibn Ishak i Bejheki (El-Hufadži 3/218), a u Arnaudovom komentaru Zadu-l-me'ada (5/538-539) komentator kaže da ga prenosi Ibn Hišam (2/526) i Ibn Kesir (4/30).

34. Eš-Šifa' (1/345), prenosi ga Bejheki od Ez-Zuherija (El-Hufadži 3/220) (Ali el-Kari 1/706) (El-Bidaja va-n-nihaja 3/96-97).

35. Zabilježeni su brojni hadisi na temu stradanja ovog Ummeta od kuge, vidi Buharijin hadis od Ibn Abbasa i Abdurrahman ibn Aufa, r. a., (7/168) i Muslimov od Ibn Aufa (4/1740 pod br. 2219); također ga prenose Ahmed i Malik (El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 23/86).

36. Hadis je sahih; u hadisu od Enesa, r. a., stoji da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Enese, ljudi će graditi metropole, jedna od njih će se zvati Basra." Hadis prenosi Davud (Sahihu-l-džami'i-s-sagir i njegov dodatak 6/268 pod br. 7736, komentator kaže daje hadis sahih); a u El-Miškatu (pod br. 5433) stoji da ga prenosi Ebu Davud od Ebu Bukre, a komentator kaže da mu je lanac prenosilaca dobar.

37. U Eš-Šifa'u (1/344) navodi se: "Između Tigrisa, Dudžejla (Eufrata), Kutrubbula i Sarata bit će izgrađen grad u kojem će biti sabrane svjetske riznice, i koji će biti opustošen, što znači Bagdad." Hadis prenosi Ebu Na'im od Džerira, a El-Hatib u svojoj Historiji (Ali el-Kari 1/703). Ibn Kesir ga navodi u El-Bidaja (10/102) iz više izvora za koje kaže da su slabi i nisu vjerodostojni.

38. Eš-Šifa' (1/337), prenosi se od Ebu Hurejre, r. a., daje rekao: "Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je rekao: - Smak svijeta neće nastupiti dok se ne budete borili s Turcima...", hadis prenose Buharija, Muslim, Ebu Davud, Tirmizi i Ibn Madže (Sahihu-l-džami'i- s-sagir i njegov dodatak 6/173).

39. Hadis je sahih; Eš-Šifa' (1/341). Prenose ga El-Bezzar i Taberani vjerodostojnim lancem prenosilaca iz podužeg hadisa (El-Hufadži 3/194) (Ali el-Kari 1/692). Hejtemi u El-Mudžme'u (7/310) kaže da ga prenose Ahmed, El-Bezzar i Taberani, a Ahmedovi prenosioci su vjerodostojni.

40. Prenosi ga Buharija (4/242) u Kitabu-l-munafikin, a također koristeći riječi "upropastit će" u Kitabu-l-fiten (9/60) od Ebu Hurejra; Ahmed ga također prenosi ovim i drugim riječima (2/288, 296, 301, 304, 324, 377, 520, 536, kao i 4/66, 5/38); a prenosi ga i Tajalisi (pod br. 2508).

41. Prenose Buharija (4/247) i Muslim (4/1781 br. 2274) od Ebu Hurejra da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Dok sam spavao, usnio sam dvije zlatne narukvice koje privukoše moju

pažnju, te mi u snu dođe objava da puhnem u njih, i kad sam puh- nuo one su odletjele; to sam protumačio kao dva velika lažova koji će se pojaviti poslije mene. Prvi od njih je bio El-Ansi, a drugi Musejlema Lažov iz Jemame."

42. Od Sard El-Huza'ija se prenosi daje Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na dan Ahzaba rekao: "Odsad ćemo mi ratovati protiv njih, a ne oni protiv nas." Navode ga Buharija (4109, 4110) i Ahmed (4/262) kao i neki drugi.

43. Iz hadisa koji prenose Buharija, Muslim i Tirmizi (3/306-307, Et-Tadž). Kod Buharije se nalazi u knjizi Fadailu ashabi-n-Nebijji, sallallahu 'alejhi ve selleme, poglavlje o Vjerovjesnikovim, sallallahu 'alejhi ve selleme, riječima"...Zatvorite sva vrata osim Ebu Bekrovih"; i poglavlje o Vjerovjesnikovoj, sallallahu 'alejhi ve selleme, Hidžri u Medinu; zatim u knjizi El-Mesadžid poglavlje o otvoru i prolazu u mes- džidu. Kod Muslima se nalazi pod br. (2382), a kod Tirmizije iz istog izvora s različitim izrazom (3661, komentar Ahmeda Šakira).

44. Eš-Šifa' (1/343) iz hadisa koji s lancima prenosilaca prenose Ibn Addi i Bejheki; Bejhekijin tekst od Alije kaže: "Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao je: - Koga raduje da vidi čovjeka kojeg će jedan dio njegovog tijela preteći u Džennetu, neka gleda u Zejda ibn Savhana." U njegovom lancu prenosilaca nalazi se Huzejl ibn Bilal, kojeg je Bejheki proglasio slabim (Ali el-Kari 1/702) (El-Hufadži 3/214). Hejtemi kaže (9/398) da ga prenosi Ebu Ja'li, a u lancu postoje neki koji su mu nepoznati. Ibn Hadžer ga pripisuje Ebu Ja'liju u El- Maialibu-l-Alijja (4/91 pod br. 4047); komentator kaže da se Busajrija nije izjasnio o hadisu.

## SEDMI JASNI ZNAK

Navest ćemo nekolicinu primjera poslaničkih mu'džiza koje se tiču berićeta u hrani, a zabilježene su vjerodostojnim predajama stepena mutevatir po smislu. Prije toga smatramo prigodnim donijeti uvodne napomene vezane za tu temu.

### Uvod

Svaki od primjera koje ćemo navesti u poglavlju o berićetu u hrani prenesen je iz više izvora, neki od njih imaju čak šesnaest različitih lanaca predaje i većina ih se desila pred očima ogromne skupine časnih ashaba, čistih od laži, koji uživaju visok stepen iskrenosti i pouzdanosti.

Ilustracija:

Recimo da jedan od njih prenosi: "Sedamdeset ljudi jelo je iz jednog sa'a* hrane i utažilo glad." Tih sedamdeset čulo je ove riječi koje prenosi jedan od njih i ne stavljaju nikakav prigovor niti negiraju, dakle prešutno potvrđuju istinitost rečenog.

Časni ashabi, r. a., bili su krajnje iskreni i istinoljubivi, jer su živjeli u

najboljem stoljeću i bili nepopustljivi prema neistini, pa da je jedan od njih našao makar djelić laži u bilo čijem govoru, ne bi to mogao prešutjeti, nego bi to odlučno odbio.

* (sa'): mjera za težinu, sastoji se od 4 mudda; a jedan mudd = približno 875 grama

Stoga predaje koje ovdje navodimo, osim što su prenesene iz više različitih izvora, prešutno su potvrđene od drugih, a to je kao da ih i oni sami prenose, jer onaj koji prešutno odobrava nešto kao da to i sam izgovara, pa te riječi dostižu vrijednost tevatura po smislu.

Historija - a životopis Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, posebno - svjedoče da su ashabi, r. a., nakon očuvanja časnog Kur'ana radili i na očuvanju Hadisi-šerifa, tj. pamćenju informacija o stanju, postupcima i riječima Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme. Odnosili se oni na šerijatske propise ili na mu'džize. Nisu zanemarili, neka ih Allah za to nagradi najljepšom nagradom, ni najmanji detalj iz njegovog časnog životopisa, nego su mu posvetili pažnju, prenijeli ga, i uvrstili ga u svoje radove. Posebno su se u tome istakla sedmerica s imenom Abdullah, među njima "Tumač Kur'ana" Abdullah ibn Abbas i Abdullah ibn Amr ibn As, r. a., tako da je sačuvane hadise u vrijeme časnih ashaba, r. a., od njih slijedeća generacija - tabi'ini - preuzela s novom svježinom nakon 30-40 godina, sačuvala i uz svu objektivnost i zdušnost uvrstila u svoje knjige. Od njih su ih poslije preuzimali i prenijeli četvorica imama mudžtehida i hiljade istraživača i muhaddisa i pohranili u bilješkama i pisanim djelima. Nekih dvije stotine godina nakon Hidžre, od njih su ih preuzeli autori Šest čuvenih zbirki sahih hadisa, na čelu s Buharijom i Muslimom. Zatim dolaze kritičari i stručnjaci u ocjenjivanju valjanosti odnosno manjkavosti hadisa, između kojih su su se istakli oni najstroži, poput Ibn Dževzija, kako bi odstranili krivotvorene hadise koje su umetnuli neki neznabošci i neznalice i razdvojili ih od vjerodostojnih hadisa. Njih su naslijedili vrijedni, pobožni i ponizni učenjaci poput Dže-laluddina Sujutija, a on je Imam među imamim, kojem je ukazana počast da mu se sedamdeset puta u svjesnom stanju ukaže Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, i s njim razgovara, kako to potvrđuju otkrovitelji iz reda dobrih evlija; pa su pročistili suštinu sahih hadisa od ostalog govora i umetnutih riječi.

Vidiš da su hadisi, prema tome i mu'džize koje ćemo istraživati, do nas stigli zdravi i vjerodostojni nakon što su ih prihvatile nebrojene pouzdane ruke, zato:

"Neka je hvala Allahu, to je jedna od blagodati moga Gospodara."

Prema tome, bespredmetno je nametati pitanje: kako možemo znati da su ovi događji iz dalekih vremena još uvijek očuvani i neokrnjeni od zloupotrebe?

Primjeri mu'džiza vezanih za berićet u hrani:

Prvi primjer: Šest zbirki sahih hadisa, na čelu s Buharijom i Muslimom, složne su u spomenu hadisa koji prenosi Enes, r. a., koji govori: "Za Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, prilikom njegove ženidbe sa Zejnebom moja majka Ummi Sulejm zamijesila je hurme, maslo i sir i napravila jelo, stavila ga u glinenu posudu i rekla: 'Enese! Odnesi ovo Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i reci: poslala ti je ovo moja majka, ona te selami i rekla je: ovo ti je od nas, skromno je, Allahov Poslaniče.' Otišao sam i rekao mu, a on reče: 'Spusti to', zatim reče: 'Idi i pozovi toga i toga..., zatim toga i toga', spominjući ljude poimenice, 'i pozovi koga sretneš.' Pozvao sam one koje je imenovao i one koje sam susreo i kad sam se vratio kuća je
bila prepuna ljudi." Neko upita Enesa, r. a.: "Koliko vas je bilo?" Reče: "Približno tri stotine. Vidio sam kako je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, spustio ruku na jelo i izgovorio ono što ga je Allah uputio, a zatim počeo pozivati po desetericu da jedu iz posude i govorio im: 'Spomenite Allahovo ime i neka svako od vas jede onoliko koliko ga sljeduje.'" Nastavio je: "I jeli su dok se nisu zasitili, ulazili su i izlazili u grupama dok svi nisu jeli, zatim mi reče Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme,: 'Enese, podigni', pa podigoh i ni sam ne znam da li je bilo više hrane kad sam spustio ili kad sam podigao".'

Drugi primjer: Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, odsjeo je kod Ebu Ejuba el-Ensarija, r. a., i jednog dana je ovaj Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i Ebu Bekru, r. a., pripremio otprilike onoliko hrane koliko je dovoljno za njih dvojicu. Rekao mu je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, "Pozovi trideset uglednih ljudi od ensarija." On ih je pozvao i jeli su dok nisu ostavili. Zatim je rekao: "Pozovi još šezdeset" i bi isto tako. Zatim reče: "Pozovi još sedamdeset" i oni su jeli dok nisu ostavili; i niko nije od njih izašao a da nije prihvatio islam i izrazio bej'at. Rekao je Ebu Ejub, r. a.: "Moje jelo je nahranilo stotinu i osamdeset ljudi."[2]

Treći primjer: U jednom hadisu Seleme ibn-il-Ekva', Ebu Hurejre, Omer ibn-il-Hattab i Ebu Amrat el-Ensari, r. a., spominju daje u nekom od pohoda Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, ljude zadesila izgladnjelost i on je zatražio ostatak zaliha, te je jedan čovjek donio malo hurmi, drugi malo više, a najviše što je doneseno bilo je od čovjeka koji je donio četiri pregršta hurmi. Poslanik to sabra na razastrtu kožu.

Reče Selema: "Prema mojoj ocjeni, bilo je onoliko koliko zauzima koza u ležećem položaju. Zatim je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, proučio dovu za bcrićet, pa pozvao ljude da donesu posude i ne osta među vojskom posuda da nije bila napunjena, a ostalo je onoliko hrane koliko je prikupljeno i više.

A prema jednoj predaji i da je došlo svo stanovništvo Zemlje, bilo bi dovoljno i za njih."[3]

Četvrti primjer: Zabilježeno je u sahih zbirkama, prije svega u Buhariji

i Muslimu, da je Abdurrahman ibn Ebu Bekr es-Siddik, r. a., rekao: "Bilo nas je s Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, stotinu i trideset na putovanju." Dalje se u hadisu spominje da je zamiješen hleb od sa' brašna i ispržena džigerica jedne ovce. Reče: "Tako mi Allaha, za svakog od sto trideset saputnika odsjekao je komad džigerice, zatim napunio dvije korpe i svi smo jeli, a u korpama je ostalo još, pa sam ja to ponio na devi."[4]

Peti primjer: U sahih zbirkama je također zabilježen hadis koji prenosi Džabir, r. a., o tome kako je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na dan Hendeka nahranio hil jadu ljudi od jednog sa'a ječma i mesom od jednog jare- ta. Rekao je Džabir, r. a.: "Tako mi Allaha, jeli su dok nisu ostavili i napustili, a naš kazan je kuhao kao netaknut i od našeg tijesta se nije prestajao praviti hljeb."[5] Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, prije toga je u tijesto i lonac stavio vode iz mubarek usta i uputio dovu Allahu za berićet.

Spomenutu mu'džizu o berićetu u hrani Džabir, r. a., objavio je uz zakletvu u prisustvu hiljadu ashaba, otvoreno ih dovodeći u vezu s tim događajem.

Stoga je ova predaja nepobitna kao da je prenosi tih hiljadu ljudi.

Šesti primjer: U sahih zbirkama je također zabilježeno da je Ebu Talha, r. a., amidža poslužitelja Vjerovjes- nikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, Enesa, r. a., rekao:

"Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, od komada ječmenog hljeba koji je Enes, r. a., donio pod pazuhom do sitosti je nahranio sedamdeset-osamdeset ljudi. Poslanik je prije toga naredio da se hljeb izlomi na komade, zatim je proučio dovu za bereket, a budući da je prostorija bila pretijesna za sve njih, jeli su u grupama po deset i svi su izašli siti."[6]

Sedmi primjer: U Sahihu Muslimu, Eš-Šifa'u i drugim zbirkama stoji da je Džabir el-Ensari, r. a., rekao: "Došao je kod Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, jedan čovjek tražeći hranu za svoju porodicu, pa mu je dao pola tovara ječma, od čega se ovaj hranio sa svojom porodicom i gostima, sve dok jednom ostatak nije stavio na vagu da vidi koliko nedostaje i od tada su vidjeli da ponestaje berićeta i pomalo nestaje hrane. Došao je kod Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i obavijestio ga, a Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao mu je: "Da ga nisi vagao mogli ste se iz njega izdržavati cijeli život."[7]

Osmi primjer: Vjerodostojne zbirke od Tirmizije, Nisaije, Bejhekije i Kitabuš-Šifa' prenose od Semuret ibn Džendeba, r. a.: "Donesena je Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, zdjela s mesom i iz nje su jedna za drugom jele skupine ljudi od podneva do noći."[8]

Na temelju onoga što smo spomenuli u uvodu, izvodimo zaključak da se ova predaja o berićetu u hrani ne pripisuje

samo Semuretu, nego je on predstavnik onih grupa koje su jele tu hranu a on je objavljuje u njihovo ime.

Deveti primjer: Ljudi od povjerenja poput autora Eš- Šifa'a, zatim Ibn Ebu Šejbe i Taberani, te vrsni alimi i istraživači, pouzdanim lancem prenosilaca prenose hadis od Ebu Hurejre, r. a.: "Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, mi je naredio da pozovem skupinu Suffe, a to su siromašni muhadžri čiji je broj premašivao stotinu i koji su našli utočište na sofama džamije, pa sam tragao za njima dok ih nisam sakupio. Pred nas je postavljen tanjur hrane i jeli smo koliko smo mogli, zatim smo odstupili a ona je bila kao netaknuta, osim što su u njoj ostali odrazi prstiju."[9]

Ebu Hurejre saopćava ovu informaciju u ime skupine Suffe, oslanjajući se na njihovu potvrdu događaja. Zato je to nepobitna predaja kao daje svi iz skupine prenose. Zar bi mogla ova informacija biti netačna i neistinita a da je nakon toga ne poreknu i ne odbace ovi savršeno iskreni ljudi?

Deseti primjer: U sahih predaji stoji daje Imam Alija, r. a., rekao: "Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je jednog dana sazvao potomke Abdul-Muttalibove, a bilo ih je četrdeset, među njima i onih koji su mogli pojesti omanje devče i popiti deset litara mlijeka. On im je pripremio pregršt hrane i jeli su dok se nisu zasitili, a hrane je ostalo koliko je i bilo. Zatim je donio drveni bokal s mlijekom, dovoljno za tri-četiri osobe i pili su dok nisu utažili žeđ. A mlijeko je ostalo kao da nisu ni pili."[10]

Ovo je primjer mu'džize o berićetu u hrani i njegova pouzdanost počiva na temeljima nepokolebljivosti i iskrenosti Alije, r. a..

Jedanaesti primjer: U sahih predaji stoji, kada je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, udavao Fatimu, r. a., za Aliju, r. a., da je naredio Bilalu, r. a., da se od četiri-pet pregršti brašna napravi hljeb i da zakolje devče. Bilalu, r. a., rekao: "Donio sam mu to i on je svojom mubarek rukom lagahno lupio po hrani, zatim uvodio narod grupu po grupu, pa bi se najeli i otišli, a od nje je ostalo viška. Pa je na nju spustio blagoslov i naredio da se odnese po jedan tanjur njegovim čistim ženama i rekao je: "Neka jedu i neka daju svojim gostima da i oni jedu."11

Zbilja, ovako blagoslovljen brak je dostojan takve mu'džize o berićetu.

Dvanaesti primjer: Džafer es-Sadik prenosi od svog oca Imama Muhammeda el-Bakira, ovaj od svoga oca Imama Zejnu-l-Abidina, a on od Alije r. a.: Fatimatu'z- Zehra, r. a., skuhala je lonac hrane dovoljan samo za nju i Aliju, r. a., i uputila Aliju, r. a., Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, da dođe jesti s njima dvoma. Došao je i rekao joj da odvadi svim njegovim ženama po tanjir, zatim njemu, sallallahu 'alejhi ve selleme, i Aliji, zatim sebi i djeci. Fatima, r. a., je rekla: "Podigli smo lonac, a on se i dalje prelijevao. Iz njega smo, Allahovom voljom, dugo jeli."[12]

Čudno je, o čovječe, da ti ne vjeruješ u ovu divnu mu'džizu kao da si i

sam svjedok, nakon što si čuo da je prenosi lanac čistih prenosilaca, u mjeri da ni sam šejtan nije našao načina da je porekne.

Trinaesti primjer: Ebu Davud, Ahmed ibn Hanbel i Imam Bejheki prenose od Dukejna el-Ahmesija ibn Sa'd el-Muzejjina i od čovjeka koji je imao čast da bude zajedno sa šestoricom svoje braće jedan od ashaba Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, Numan ibn Mukarrin el- Ahmesi el-Muzejjin, r. a., i po predaji Džerira, r. a., i više drugih izvora, da je Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, naredio Omeru ibn Hattabu, r. a., da pripremi zalihe za put za četiri stotine konjanika iz plemena Ahmes. Rekao je: "Allahov Poslaniče, nemam nego nekolikoga'a." Reče: "Idi i daj" i on je otišao i dao koliko im je dovoljno, a bilo je samo hrpa hurmi veličine sjedećeg devčeta, a nakon podjele ostalo je koliko je i bilo.[13]

Tako se dogodila ova mu'džiza o bereketu u hrani, i veže se za četiri stotine ljudi, a posebno za Omera, r. a.. Prema tome svjedočanstvu su svi oni prenosioci ovog hadisa, jer je njihova šutnja neosporno potvrda predaje. Zato ne reci da je to predaja iz jednog izvora i tada više ne obratiš pažnju, jer ovakvi događaji makar i dolazili iz jednog usmenog izvora smiruju srce pošto imaju potvrdu u ste- penu tevatura po smislu.

Četrnaesti primjer: U sahih zbirkama, na čelu s Buharijom i Muslimom, stoji hadis Džabira, r. a., vezan za dugovanje njegovog oca. Džabirov, r. a., otac je umro. Iza sebe ostavio puno duga. A povjerioci su bili Židovi. Džabir, r. a., povjeriocima ponudio sav imetak svoga oca, nisu prihvatili. No, ni u njegovom više godišnjem urodu nije bilo dovoljno za izmirenje duga. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je, nakon što mu je naredio da obere sav prinos, došao i sve razastro u gumno, a zatim prošao kroz njega učeći dovu. Iz toga je Džabir, r. a., podmirio povjerioce svog oca i ostao im je još i godišnji prinos, a u drugoj predaji stoji: onoliko koliko je njma dao. Rekao je Džabir, r. a.: "Povjerioci su bili Židovi i ovo ih je zaprepastilo."[14]

Ovu veličanstvenu mu'džizu o berićetu u hrani ne prenosi samo Džabir, r. a., i nabrojane osobe, nego je ona mutevatir po smislu, pošto su njeni prenosioci i svi koji se vežu za ovaj događaj.

Petnaesti primjer: Muhakkiki, prije svih Tirmizi i Imam Bejheki, prenose vjerodostojnu predaju od Ebu Hurejra, r. a., daje rekao: "U jednoj od bitaka, - a u drugoj predaji u Bici na Tebuku - ljude je obuzela glad". Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, me upita: 'Ima li išta?' Rekoh: 'Da, ima nešto hurmi u rancu', a u drugoj predaji 'petnaest hurmi.' Reče: 'Donesi mi to.' Zatim stavi ruku, zagrabi malo, stavi u jednu posudu i uputi dovu za berićet. Zatim reče: 'Pozovi deset ljudi', te su jeli do sitosti, zatim još jednu desetinu.., sve dok nije nahranio svu vojsku. Zatim reče: 'Uzmi šta si donio, spusti ruku i zagrabi ali je nemoj okretati', pa sam zagrabio i više nego što sam donio i od toga jeo do kraja života

Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, zatim života Ebu Bekra i Omera, sve dok nije ubijen Osman i tad mi je oduzeto, nestalo. A u drugoj predaji stoji: "Od prinosa tih hurmi sam toliko i toliko dao na Allahovom putu."[15]

Ovu mu'džizu o berićetu u hrani prenosi Ebu Hurejre, r. a., čovjek podučen od strane Učitelja svemira i njegovog Sejjida, Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, čovjek koji je boravio u medresi Suffe i u njoj se isticao snagom pamćenja kao rezultat dove Vjerovjesnikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, za njega. Ovaj veliki sahabija iznosi hadis među skupinom ljudi, poput one u Bici na Tebuku i nema sumnje da je ova predaja mutevatir po smislu, čvrsta i jaka koliko i sva ta vojska, tj. kao daje prenosi ta vojska.

Šesnaesti primjer: U Buharijinoj i drugim zbirkama sahih hadisa stoji da je glad obuzela Ebu Hurejra, r. a., pa
ga je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, poveo sa sobom u svoju mubarek kuću. Vidjeli su da je donijeto nešto mlijeka u posudi. Naredio mu je da pozove skupinu iz Suffe. Kaže: "Rekoh sebi: šta je ovo malo mlijeka za njih, bila bi korisnije da ja dobijem gutljaj i ojačam od loga. Pozvao sam ih, a bilo ih je više od stotine i Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je naredio da im dam da piju.
Dao sam svakom da pije dok ne utaži žeđ, zatim bi preuzeo drugi,... dok svi nisu utažili žeđ." Reče: "Zatim je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, uzeo bokal i rekao: 'Ostali smo ja i ti, sjedi i pij.' Pio sam, a on reče: ’Pij.' Tako je sve govorio i ja sam pio dok nisam rekao: 'Ne, tako mi Onoga ko te je poslao s istinom, nema više mjesta.' Zatim je uzeo bokal, izrazio zahvalu Allahu i nakon Bismille popio ostatak".[16] Pa neka ti je u slast stotinu hiljada puta, Allahov Poslaniče.

Ovu mu'džizu oslobođenu svih nedostataka, čistu, finu poput mlijeka, prenose zbirke sahih hadisa, prije svega zbirka Imama Buharije koji je pamtio pet stotina hiljada hadisa. To je, dakle, predaja u koju nema nikakve sumnje, istinita, nepobitna kao da se vidi golim okom, kao što je prenosi učenik svete muhammedovske škole, medrese Suffe, taj pouzdani učenik, hafiz hadisa Ebu Hurejra, koji je prenosi ispred svih članova skupine iz Suffe i njih uzima kao svjedoke njene istinitosti.

Onaj koji ne primi ovu vijest istodobno kao daje i sam svjedok događaja, mora biti ili pokvarenog srca ili je izgubio razum.

Da li je moguće da veličanstveni sahabija poput istinoljubivog Ebu Hurejre, r. a., koji je cijeli životni vijek proveo na putu očuvanja Vjerovjesnikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, hadisa i dina, oslabi vrijednost hadisa koje je zapamtio i navede nešto što izaziva sumnju i nedoumice ili da kaže nešto što ne odgovara istini i zbilji, a znamo daje on taj koji prenosi riječi Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme: "Ko svjesno meni pripiše neistinu, nek zaposjedne svoje mjesto u vatri";

neka ga Allah sačuva od toga.
Gospodaru naš, molimo te svetošću ovog Časnog Poslanika, daj nam berićeta u onome što si nam podario od materijalnih i moralnih dobara.
Važna napomena
Samo po sebi je razumljivo da kad se udruži više slabih stvari, dobiju na jačini. Ili kada fine tanke niti budu usukane zajedno, postanu "najčvršća, neraskidiva veza". Ovdje smo naveli petnaest primjera za jednu od petnaest skupina mu'džize o berićetu, koja opet predstavlja jednu od petnaest vrsta mu'džize uopće i svaki od ovih primjera pojedinačno je dovoljno jak dokaz poslanstva. Kad bismo pokušali zamisliti, što je nemoguće, da je neki od njih tehnički slab i nije čvrst sam po sebi, ni tada nije moguće tvrditi da ne podržava dokaze mu'džize, jer je u saglasnos- ti s drugim jakim primjerima.
Skupina ovih petnaest pojedinačnih primjera, od kojih svaki ima kvalitet mutevatitra po smislu, ukazuje na veliku i jaku mu'džizu; kad se toj mu'džizi pridruži ostalih četrnaest dijelova Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, mu'džiza o berićetu, koje nisu navedene ovdje, nastane ogromna mu'džiza poput "neraskidivog užeta". Kad bismo zatim ovu ogromnu čvrstu mu'džizu pridodali ostalim vrstama mu'džiza uopće, njih četrnaest, vidjeli bi ogromni jasni dokaz koji se ničim ne može pomjeriti, veličanstveni
dokaz istinskog Vjerovjesništva.
Stoga je stup vjerovjesništva Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, poput gordog planinskog lanca koji se sastoji od zbira svih ovih mu'džiza.
Bez sumnje da si do sada uvidio glupost i slaboumnost onih koji pred očima imaju ovo velebno, napredno zdanje vjerovjesništva i još uvijek misle da ono može biti oslabljeno sumnjama koje se u njihovim glavama rode oko sitnih detalja iz navedenih primjera.
Da, mu'džize koje se odnose na berićet u hrani nepobitni su dokaz vjerovjesništva Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, i daje on primao naredbe i bio omiljen kod tog Milostivog, Plemenitog, Koji daje i stvara nafaku. A on je časni rob Njegov kojem je On ukazivao gostoprimstvo šaljući mu raznoliku nafaku - što je zbilja neobično - stvorenu iz ničega, iz riznica gajba koje ne presušuju.
Poznato je da Arabijski poluotok oskudijeva u vodi i poljoprivredi do mjere da su njeni stanovnici, posebno u vrijeme širenja islama, živjeli u tjeskobi i neimaštini i bili izloženi suši i žeđi. To je i uvjetovalo da najvažnija tema divnih mu'džiza Muhammeda, a. s., budu hrana i voda.
Ove mu'džize su poput počašćenja od strane Gospodara, božanskog dobročinstava, izraz gostoprimstva Milostivog prema Časnom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, kojeg je počastio prema potrebi, a to je počast koja znači više od pukog dokaza poslanstva. Jer oni koji su vidjeli

ove mu'džize već su bili stekli čvrsu vjeru u poslanstvo. Upore- do s objelodanjenjem mu'džize uvećavalo se i jačalo njihovo osvjedočenje, tako se i njihov iman sve više uvećavao.

1. Prenose ga Buharija (4/234-235), Muslim (2045) i drugi.

2. Eš-Šifa’ (1/292); prenosi ga Taberani a u njegovom lancu prenosilaca nalaze se neki nepoznati ljudi (El-Mudžma' 8/303), a Hufadži dodaje njegovu povezanost s Bejhekijom (3/33) i Ali el-Karijem (1/604)

3. Prenosi ga Buharija u Kitabu-š-širke, poglavlje o udruživanju u hrani, i u Kitabu-l-džihad, poglavlje o nošenju zaliha u toku vojnih pohoda; Prenosi ga i Muslim (pod br. 1729). A hadis od Ebu Hurejre i Omera, r. a., prenosi Muslim pod br. (27).

4. Prenosi ga Buharija u Kitabu-l-hibeh, poglavlje o primanju poklona od mušrika i u Kitabu-l-buju\ poglavlje o trgovini s mušricima i ratnim neprijateljima, kao i u Kitabu-l-at'imeh poglavlje o onima koji su jeli do sitosti. Muslim ga također prenosi (2057), kao i Ahmed (El- Fethu-r-rabbani od Sa'atija 22/55).

5. Prenosi ga Buharija u Kitabu-l-megazi, poglavlje o Bici na Hendeku, kao i u Kitabu-l-džihad poglavlje o onima koji su govorili perzijskim jezikom; također ga prenosi Muslim (3029).

6. Prenosi se od Enesa, r. a., daje rekao: "Ebu Talhaje rekao Ummi Sulejmi: - Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i po slabom glasu bih rekao daje gladan, ima li kod tebe išta? Ona reče: - Da, i izvadi pšeničnu veknu." "Zatim sam otišao do Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i on reče: - Je li te poslao Ebu Talha? Rekoh: - Da. On reče onima koji su bili s njim: - Hajdemo. Ja sam došao Ebu Talhi i obavijesto ga o tome. On reče: - Ummu Sulejm, došao je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, s drugim ljudima, a mi nemamo hrane da im ponudimo. Ona reče: - Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju. Zatim uđe Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, i reče: - Donesi šta imaš, Ummi Sulejm. Ona donese onaj hljeb, zatim ga natopi iz posude, a Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na to izgovori ono što je htio, zatim reče: - Pusti desetoricu. Oni uđoše i jeli su dok se nisu zasitili, a zatim su izašli; on ponovo reče: - Pusti desetericu. I oni uđoše i jeli su dok se nisu zasitili, a zatim izašli; on ponovo reče: Pusti desetericu. Tako bi dok svi nisu jeli i zasitili se, a

bilo je ukupno sedamdeset ili osamdeset ljudi." (Buharija 4/234-235); Muslim u Kitabu-l-ašribah (2040), a navod je od Buharije. Prenose ga i Ahmed (El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 22/59) i drugi.

7. Prenosi ga Muslim (2281).

8. Hadis je sahih; Prenosi se od Semre, r. a.: "S Vjerovjesnikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, po deseterica smo naizmjenično jeli iz jedne zdjele od podneva do večeri, jedni ustanu a drugi zasjednu." Upitasmo: "Posuda nije bila dopunjavana?" On reče: "Šta tu ima neobično? Nije

dopunjavana niodakle nego odozgo" i pokaza rukom prema nebu. Hadis prenosi Tirmizi (komentar Ahmeda Šakira 2629) i kaže da je hadis hasen sahih, a potvrđuje to i komentator Džami'u-l-usula (8913). Hadis iznosi i Ed-Darimi pod br. (157/22-23). U sahih kategoriju gaje uvrstio El-Hakim, u tome se složio Ez-Zehebi, a obojicu potvrdio komentator El-Miškata (5928).

9. Eš-Šifa' (1/293) (Ali el-Kari 1/606). Smisao hadisa je naveden u El-Mudžme'u od Hejtemije (8/308) od Ebu Hurejra, r. a. Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani u El-Avsatu, a njegovi prenosioci su pouzdani, a navodi i hadis s istim smislom iz dva izvora (8/305) od Vasilete ibni-1-Aska' r. a.. O prvom Hejtemi kaže da njegovu drugu polovinu prenosi Ibn Madže, prenosi ga Ahmed, a njegovi prenosioci su provjereni. O drugom kaže da ga čitavog prenosi Taberani u dva lanca prenosilaca, a njegov lanac je hasen.

10. Eš-Šifa' (1/293). Ahmed i Bejheki ga prenose s dobrim lancem prenosilaca (El-Hufadži 3/36). Hejtemi ga navodi u El-Mudžme'-u (8/302-303) i kaže da ga prenosi El-Bezzar koji mu je dao izraz; a Ahmed, kao i Taberani u El-Avsatu, da ga navode u skraćenoj verziji; te Ahmedovi prenosioci i prenosioci iz jednog od dva El-Bezzarova lanca da su vjerodostojni, osim Šerika, koji je pouzdan. Hejtemi također navodi sličan hadis (8/302) i kaže da ga prenosi Ahmed pouzdanim lancem prenosilaca. Hadis s istim smislom se nalazi u Fadailu-s-Sahabah (1220), a lanac prenosilaca mu je vjerodostojan, kako kaže komentator.

11. Eš-Šifa' (1/297).

12. Eš-Šifa' (1/294). Prenosi ga Ibn Sa'd s prekinutim lancem jer Muhammed i njegov otac nisu bili savremenici Alije, r. a., pa tvrdnja El-Halbija da predaja El-Bakira doseže do Alije, r. a., na izvjestan načinje tolerantna (Ali el-Kari 1/607). Hadis ima potvrdu s istim smislom koji

navodi El-Hafiz Ibn Hadžer u El-Matalibu-l-'Alijja (4/73 pod br. 4001), a komentator ga svrstava u hasen kategoriju; u njegovom lancu postoji Ibn Luhej'ah koji je imao slabu memoriju i njegovi hadisu su u doradi stepena hasen, pa se ne mora osvrtati na njegovo slabo pamćenje; a ako prenosi od jednog od tri Abdullaha, onda mu je hadis sahih jer ga prenosi prije nego što su mu izgorjele knjige, kako je to izjavio El-Hafiz i drugi, a ovaj hadis je iz te grupe, jer kod Ebu Ja'lija hadis prenosi Abdullah ibn Salih od Ibn Luhej'a, tako daje Džabirov hadis sahih.

13. Imam Ahmed ga iznosi u podužem kontekstu od Dukejna; Sa'ati kaže da ga prenosi Ebu Davud; El-Munzeri kaže da ga Buharija navodi u Et-Tarihu-l-kebiru. Sa'ati kaže da u Imami Ahmedovom El-Musnedu ne postoji hadis koji prenosi Dukejn osim ovoga. Isti hadis Imam Ahmed navodi iz četiri izvora od kojih je najsadržajniji ovaj, a njegov lanac prenosilaca je dobar; Ebu Davud i El-Munzeri se o njemu nisu izjasnili (El-Fethu-r-rabbani 22/58 skraćeno); Hejtemi kaže da ga prenose

Ahmed i Taberani, a da su Ahmedovi prenosioci vjerodostojni (8/304).

14. Prenose ga Buharija (4/235) i Ahmed (El-Fethu-r-rabbani 22.60). Eš-Šifa'(1/295).

15. Eš-Šifa' (1/295); Hafiz Ibn Kesir ga navodi u svojoj Historiji i pripisuje ga Imami Ahmedu; Tirmizi ga prenosi i kaže daje hadis hasen garib iz ovog aspekta (El-Fethu-r-rabbani 22/56). Et-Tabrizi ga navodi u El-Miškatu (3/191 pod br. 5933) i kaže da ga prenosi Tirmizi, a komentator kaže da mu je umanjena vrijednost zbog ocjene daje garib. Komentator Džami'u-l-usula ga svrstava u hasen hadise; a hadis se kod Tirmizi nalazi pod br. (3838, komentar Ahmeda Šakira); vidi Džem'u-l-fevaid (12/481).

16. Prenosi ga Buharija u Kitabu isti'zan, poglavlje o tome da li čovjek traži dopuštenje da uđe kad bude pozvan, i u Kitabu-r-rifak, poglavlje o tome kakav je bio život Vjerovjesnikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, i njihovo odricanje dunjaluka. Hadis se nalazi i kod Tirmizije (2479 komentar Ahmeda Šakira) s malom razlikom na početku gdje nema spomena stotine ljudi. A Allah najbolje zna.

## OSMI JASNI ZNAK
## objelodanjuje grupu mu'džiza koje se odnose na vodu

### Uvod

Vijesti o događajima koji se dešavaju pred mnoštvom ljudi, ako budu prenijete iz jednog izvora, pa ne budu poricane, dokaz su istinitosti događaja, jer je čovjekova priroda tako oblikovana da laž smatra sramotnim djelom i daje odbacuje. To se posebno odnosi na one koji nikad nisu prešutjeli laž, časne ashabe, r. a., naročito ako se događaj odnosi na Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, a još više ako su prenosioci hadisa neki od najistaknutijih ashaba, r. a. U tom slučaju jedan prenosilac predstavlja glasnogovornika grupe očevidaca tog događaja. Napominjemo da je svaki od primjera mu'džiza vezanih za vodu koje istražujemo prenesen iz više izvora, od većeg broja časnih ashaba, r. a. Od njih su ih primili imami i učenjaci slijedeće generacije, tabi'ina, da bi svaku predaju s krajnjom predostrožnošću dalje predali onima koji su dolazili poslije njih. Učenjaci tog vremena su ih s ozbiljnošću i odgovornošću primili i predali učenjacima koji su ih slijedili, te su se tako smjenjivale hiljade velikih učenjaka u svakom vremenu i u svakoj generaciji, sve dok nije došlo do našeg vremena. Treba imati na umu da su neke hadiske zbirke već bile napisane u vrijeme Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i iz ruke u ruku predavane dok nisu stigle do imama hadisa, poput Buharije i Muslima, koji su ih potpuno razumjeli i usvojili, te sistematizirali prema stepenu kojem pripadaju, zatim prikupili sve što je vjerodostojno i čisto od svake sumnje u svoje zbirke sahiha i

tako nas uputili na Pravi put, neka ih Allah nagradi najljepšom nagradom.

Jedan primjer: izbijanje vode iz prstiju Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i njegovo napajanje velikog broja ljudi, događaji su koji su u stepenu mutevatira, prenosi ih velika grupa ljudi za koju nije moguće zamisliti da se dogovore da izreknu laž i za koju je čak nemoguće zamisliti da slažu. Stoga je ova mu'džiza apsolutno potvrđena, posebno imajući u vidu da se dogodila u tri odvojene prilike, svaki put u prisustvu velike grupe ljudi.

Vjerodostojnu predaju o tom događaju prenosi grupa sastavljena od najuticajnijih ashaba, r. a., na čelu s Enesom, r. a., "Poslužiteljem Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve selleme", Džabirom i Ibn Mes'udom, r. a., a do nas su ih prenijeli cijelim nizom lanaca predaje imami u hadiskoj nauci poput Buharije, Muslima, Imam Malika, Imam Šu'ajba i Imam Katade, neka je Allahovo zadovoljstvo na sve njih.

Ovdje ćemo navesti tek devet primjera mu'džiza koje su u vezi s vodom.

Prvi primjer: U zbirkama hadisa od Buharije i Muslima, kao i nekim drugim, stoji da je Enes, r. a., rekao: "Bilo nas je u Zevra'u oko tri stotine zajedno sa Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme. Naredio je da se uzme abdest za ikindijski namaz. Vode nije bilo. Zatim je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, tražio da mu se donese samo malo vode. Neko je donio posudu s vodom, a on stavi svoju mubarek ruku u posudu i vidjeh da je voda počela izvirati između njegovih prstiju. Potom su došli svih tri stotine prisutnih, abdestili se i napili se vode."[1]

Vidite da Enes, r. a., izvještava o ovom događaju ispred tri stotine ljudi. Pa da li bi bilo moguće da se ovih tri stotine ne umiješaju u ovo »zviješće i da ga ne poreknu - daleko bilo - ako se stvarno nije tako desilo?

Drugi primjer: U zbirkama hadisa, prvenstveno Buhariji i Muslimu, zabilježena je predaja od Salima ibn Ebu Dža'da, koji prenosi od Džabira ibn Abdullaha el-Ensarija, r. a., daje rekao: "Na dan Hudejbije narod je obuzela žeđ, a pred Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, nalazila se kožna posuda i on se abdestio. Tada su ljudi nahrupili prema njemu pa ih on upita: - Šta vam je? Rekoše: - Nema vode za abdest niti za piće, osim onoga što je pred tobom." Reče Džabir: "Poslanik stavi ruku u posudu i voda poče izbijati između njegovih prstiju poput malih fontana, tako da smo ugasili žeđ i abdestili se." Reče Šalim: "Upitao sam Džabira: - Koliko vas je bilo? Reče: - Da nas je bilo i stotinu hiljada, bilo bi dovoljno, a nas je bilo hiljadu i pet stotina".[2]

Podrazumjeva se, dakle, da ova mu'džiza počiva na predaji hiljadu i pet stotina ljudi, jer je u prirodi čovjeka da laž smatra sramotnom i da svaku laž tretira kao laž, što je posebno svojstveno časnim ashabima koji su

sebe i svoju imovinu i roditelje i djecu i narod i plemena priložili kao žrtvu na putu pravde i istine. Nemoguće je zamisliti da bi
oni prešutjeli bilo kakvu laž nakon što su čuli zastrašujuću opomenu u Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, hadisu: "Ko svjesno meni pripiše neistinu, nek zaposjedne svoje mjesto u vatri." A budući da nisu dali prigovor na ovu vijest, nego su je prihvatili i primili k srcu, podrazumijeva se da su i sami učesnici u prenošenju predaje i tako dali potvrdu njenoj istinitosti.

Treći primjer: Zbirke sahih hadisa, među njima Buharija i Muslim3, prenose u spomen Bitke na Buvatu, da je Džabir pričao: "Rekao mi je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: - Džabire, pozovi da se uzima abdest. Neko reče: - Nemamo vode. Na to je on zatražio malo vode. Donijeli su je Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i on je dodirnuo i izgovorio nešto što nisam razumio. Reče:
- Zatraži kazan! Donio sam ga i stavio pred njega." Zatim spominje da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, pružio ruku u kazan i rastavio prste, a on mu polijevao. Poslanik izgovori: "Bismillah." Reče Džabir: "Vidjeh kako voda izbija između njegovih mubarek prstiju, zatim se čanak počeo prelijevati i zaobljavati dok se nije napunio; zatim je naredio da se ljudi napoje i pili su dok nisu ugasili žeđ. Rekoh: - Ima li još neko da treba vodu? Nakon toga je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, podigao ruku iz čanka a on osta pun.

Ova divna mu'džiza ima stepen mutevatira po smislu, jer je Džabir, r. a., bio ispred očevidaca pa je mogao govoriti o događaju i objaviti ga narodu, jer je u to vrijeme bio poslužitelj Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme.

U predaji od Ibn Mes'uda, r. a., u zbirci sahiha stoji: "Vidio sam vodu kako izvire između prstiju Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme".[4]

Zamisli kad neku vijest prenose pouzdani velikani poput Enesa, Džabira i Ibn Mes'uda, r. a., i svaki od njih kaže: "Vidio sam...", zar bi bilo moguće da to nisu vidjeli?

Ako objediniš spomenute primjere, vidjet ćeš kolika je moć ove zadivljujuće mu'džize, jer kad se tri različite predaje slože u detaljima, to predstavlja nepobitan dokaz istinitosti predaje i tevatur po smislu, a to je daje voda izbijala između prstiju Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme. Ta je mu'džiza uzvišeni ja i veličanstvenija od izbijanja dvanaest izvora iz kamena (djelo Musaa, a. s.), jer je izbijanje vode iz kamena uobičajen prizor, ali je potpuno neuobičajeno da voda izvire iz mesa i kostiju, poput izvora Selsebila.

Četvrti primjer: Imam Malik u svojoj dragocjenoj knjizi El-Muvatta',[5] u pripovjesti Bitke na Tebuku, prenosi od istaknutih ashaba poput Muaz ibn Džebela, r. a., da su naišli na vrelo iz kojeg se cijedio mlaz širine kaiša, te je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, naredio da sakupe

nešto vode iz njega. Rukama su zahvaćali iz vrela dok nisu sakupili nešto vode. Zatim je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, u njoj umio lice i ruke, a nakon toga vodu povratio u vrelo, odakle poteče mnogo vode i bi dovoljno da se napoji čitava vojska." U hadisu od Ibn Ishaka, r. a., kaže se: "...te se iz vode prolomi zvuk poput oluje." Zatim reče Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: "Moguće je, o Mu'az, ako poživiš da vidiš kako će sve ovo ovdje prekriti vrtovi." Tako je i bilo.

Peti primjer: Buharija od El-Bera'a, r. a., Muslim od Seleme ibnu-l-Ekva'a, r. a., a druge zbirke sahih hadisa iz drugih izvora predaje, prenose: "Na dan Hudejbije bilo nas je četiri stotine, pa smo naišli na bunar. Vode u njemu je bilo dovoljno samo za pedeset ljudi. Crpili smo ga, sve dok nije ostala ni kap u njemu. Tad je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, sjeo na ivicu bunara i naredio da se zagrabi kofa vode, te smo donijeli; on izbaci vodu iz svojih mubarek usta i uputi dovu, te nakon toga isprazni kofu u bunar, a voda provrije i podiže joj se nivo do vrha bunara. Cijela vojska i njihova konjica su se napojili i napunili zalihe."[6]

Šesti primjer: Imami hadisa poput Muslima, Ibn Džerir et-Taberija i drugih, prenose od Ebu Katade, r. a., da je rekao: "Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, krenuo je s pojačanjem borcima na Mu'ti kad mu je stigla dojava o pogibiji vojskovođa, a ja sam kod sebe imao jednu mješinu za vodu. Reče Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: 'Čuvaj svoj bardak, jer će o njemu biti vijest." "Nakon toga obuzela nas je žestoka žeđ, a bilo nas je sedamdeset i dva" - a u predaji od Taberija "bilo nas je oko tri stotine" - "pa reče Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, 'Donesi svoj bardak.' Donesoh, a on ga uze i stavi svoja usta na njegov otvor, tako da nisam znao da li on izdiše u njega ili ne. Nakon toga sedamdeset i dva čovjeka su došla i pila i napunila svoje posude iz njega, a ja sam ga zatim uzeo - tj. bardak - a on je ostao onako kako je i bio"...[7] Razmisli o ovoj divnoj mu'džizi i izgovori: "Moj Allahu, uputi svoj salavat i selam na njega i njegovu porodicu onoliko koliko ima kapi vode."

Sedmi primjer: Buharija i Muslim prenose od Amrana ibn Husejna, r. a., hadis o tome kako je Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i njegove ashabe jednom prilikom na putovanju obuzela žeđ: "Bili smo na putovanju s Vjerovjesnikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, ...kad mu se neki požališe na žeđ i on sjaše ...i pozva mene i Aliju te nam zapovijedi: 'Vas dvojica idite do žene s dvije mješine natovarene na životinji na tom i tom mjestu i dovedite je..'
Otišli smo ja i Alija i pronašli ženu na dotičnom mjestu s dvije mješine vode, te je dovedosmo. Zatim je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, zatražio posudu, naredio da se malo vode nalije u nju iz otvora

te dvije mješine. I ako smo učinili pa je proučio dovu za berićet. Zatim smo lu vodu iz posude ponovo vratili u mješinu. Naredio je da svako napuni svoje posude za vodu. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, reče: 'Sakupite joj nešto',... pa su za nju prikupili hrane, stavili je na platno i natovarili na njezinu devu. Amran, r. a., kaže: 'Meni se činilo da je posuda bila punija nego na početku.'

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, reče joj: 'Znaj da od tvoje vode nismo uzeli ništa, nego je Allah taj koji nas je napojio'. ...do kraja hadisa."[8]

Osmi primjer: U Sahihu od Ibn Huzejme prenosioci prenose hadis od Omera, r. a., vezan za pohod na Tebuk i spominje kako ih je zadesila žeđ do te mjere da su ljudi klali svoje deve i cijedili vodu iz njene utrobe kako bi pili. Zato je Ebu Bekr, r. a., zatražio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, da uputi dovu. On podiže ruke i nije ih ni spustio, kad se nebo naoblači i kiša prolomi i oni napuniše posude koje su imali, a da ni kap nije pala dalje od vojske.[9]

Ovo je čista Muhammedova, sallallahu 'alejhi ve selleme, mu'džiza u kojoj nema nikakve slučajnosti.

Deveti primjer: Prenosi Amr ibn Šu'ajb, unuk Abdulla- ha ibn Amr ibn As'a, r. a., čiju su pouzdanost kod prenošenja hadisa potvrdila četvorica imama iz reda autora hadiskih zbirki: da je prije poslanstva Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, dok je jahao sa svojim amidžom Ebu Talibom na devi, u Zu-l-Hidžazu, kod Arefata, rekao Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme: "Ožednio sam." Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, siđe i udari stopalom u zemlju, te iz nje izbi voda, pa je Ebu Talib pio.[10]

Jedan od učenjaka i istraživača kaže da se ovaj događaj desio prije poslanstva, pa je zato svrstan u kategoriju "predznaka". A izbijanje vrela kod Arefata nakon hiljadu godina smatra se jednom od Božanskih počasti Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Ove mu'džize vezane za pojavu vode, ako i nisu dostigle brojku od devedeset primjera poput navedenih devet, prenesene su do nas u devedeset verzija i iz devedeset izvora.

Prvih sedam primjera su jaki i nepobitni, u stepenu mutevatira po smislu. Preostala dva primjera, iako njihovi lanci predaje nisu jednako jaki i brojni i pripovjedači nisu mnogobrojni, u prilog osmog primjera kojeg prenosi Omer, r. a., učenjaci hadisa poput Imami Bejhekija i Imami Hakima navode još jedan hadis Omera, r. a., o mu'džizi vezanu za oblake. To je predaja koja kaže da je "u toku jedne od Poslanikovih bitaka narod obuzela žeđ i Omer je zatražio od Poslanika dovu i on je uputio dovu, te se nadviše oblaci i utažiše njihovu žeđ, zatim je prestalo."" Izgleda kao da su oblaci slijedili naređenje da se samo ova vojska napoji, jer je kiša padala koliko je njima bilo potrebno.

Kako god ovaj događaj ide u prilog osmom primjeru i daje mu na jačini, a njega nosi nepobitna i neoboriva
predaja, isto tako Ibnu-l-Dževzi, koji je krajnje strog i ne prihvata čak ni neke vjerodostojne hadise, odbacujuči ih poput umetnutih hadisa, kaže: "Ovaj događaj zbio se tokom Bitke na Bedru i na njega se odnosi ajeti-kerim koji je objavljen:

I s neba vam kišu spustio da bi vas njome očistio. (El- Enfal, 11)

Budući da je ovaj ajet objavljen u vezi sa spomenutim đogađjem i jasno ga spominje, nema sumnje da se on i desio.

Mnogo puta desilo se da na dovu Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, padne kiša prije nego on spusti svoje podignute ruke, a to je samo za sebe mu'džiza. Nekada je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, učio dovu za vodu s minbera i kiša bi pala prije nego što bi spustio ruke i to je zabilježeno u stepenu mutevatira.

1. Prenosi ga Buharija u Kitabu-l-vodu, poglavlje o uzimanju abdesta kad nastane vrijeme namaza, kao i u Kitabu-l-enbija', poglavlje o znakovima vjerovjesništva u islamu. A prenosi ga i Muslim (2279). U El-Muvatta'u (1/32) hadis je naveden u drugim predajama iz istog izvora; a nalazi se kod Nisaije (1/60) i Tirmizije (3635 komentar Ahmeda Šakira).

2. Prenosi ga Buharija u Kitabu-l-enbija, poglavlje o znakovima vjerovjesništva, kao i u Kitabu-l-megazi, poglavlje o Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, pohodu na Hudejbiju, kao i u komentaru sure El-Feth, poglavlje komentara dijela ajeta “iz jubaji'uneke tahte-š-šedžere;isto tako i u Kitabu-l-ašribah, poglavlje o pijenju s berićetom i berićetnoj vodi. Kod Muslima je pod br. (1856).

3. Dio podužeg hadisa koji stiže od Ubade ibni-l-Velid ibn Ubadeh ibnu-s-Samita od Abu-l-Jusra i Džabira r. a.; navodi ga Muslim (3006 do 3014) u Kitabu-z-zuhd, poglavlje o dugačkom Džabirovom, r. a., hadisu i pripovijesti Ebu-l-Jusra.

4. Prenose ga Buharija (4/235) u Kitabu-l-enbija' poglavlje o znakovima vjerovjesništva, i Tirmizi (3637 komentar Ahmeda Šakira), a iznosi ga i Nisai iz istog izvora (1/60) samo drugim riječima.

5. Prenosi ga Muslim u svome Sahihu (4/1984 pod br. 706).

6. Hadis El-Bera'a, r. a., prenosi Buharija (4/234) u Kitabu-l-enbija', poglavlje o znakovima vjerovjesništva, i u Kitabu-l-megazi, a hadis Seleme ibnu-l-Ekva'a, r. a., prenosi Buharija u Kitabu-š-širke, poglavlje oudruživanju u hrani, troškovima puta i pokretnoj imovini; i u Kitabu- l-džihad, poglavlje o nošenju zaliha u toku vojnih pohoda. Muslim ga prenosi pod br. (1729), a prenosi ga i Ahmed (El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 22/61).

7. Prenosi ga Muslim (681) a iz istog izvora i približno istim riječima ga prenosi i Ebu Davud (437-441).

8. Prenosi ga Buharija u Kitabu-t-tajammum, poglavlje o čistoj prašini

i uzimanju abdesta s pregršti vode, i u poglavlju o uzimanju tejemmuma u nuždi; kao i u Kitabu-l-enbija'$_y$ poglavlje o znakovima vjerovjesništva; a Muslim u (682).

9. Iznosi ga Hejtemi u El-Mudžme'u (6/194) od Abbasa, r. a., i kaže da ga prenose El-Bezzar i Taberani u El-Avsatu, a da su El-Bezzarovi prenosioci pouzdani. U Kenzu-l-'ummal (12/353) ga povezuje s Ibn Džerirom i Dža'fer El-Garjabijem u poglavlju o dokazima vjerovjesništva, zatim s Ibn Huzejmetom, Ibn Hibbanom, El-Hakimom i Bejhekijom u Es-Sunenu i o dijelovima Imana; hadis je, stoga, u stepenu sahih ili hasen.

10. Iz hadisa kojeg prenosi Ibn Sa'd od Ishak ibnu-l-Azrak (El-Hufadži 3/29) (Eš-Šifa' 1/290).

11. Prenosi ga Bejheki, a i El-Hakim koji gaje uvrstio u sahih hadise (El-Hufadži 3/128).

## DEVETI JASNI ZNAK

Jedna od vrsta mu'džiza Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, jest pokoravanje drveća njegovim zapovijedima na način kako se pokorava ljudski rod, kao i njegovo izmještanje i dolazak njemu.

Ova mu'džiza vezana za drveće, poput mu'džize izviranja vode iz Poslanikovih mubarek prstiju, je mutevatir po smislu; ona se desila u više oblika i prenesena je iz mnogih izvora.

Ispravno je reći daje mu'džiza izmještanja stabla s njegovog mjesta i njegov dolazak na zahtjev Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, prenesena izričitim tevaturom[1], jer je ta predaja prenesena od strane časnih ashaba poznatih po iskrenosti, kao što su Alija, Ibn Abbas, Ibn Mes'ud, Ibn Omer, Ja'li ibn Murre, Džabir, Enes ibn Malik, Burejda, Usama ibn Zejd, Džejlan ibn Seleme, r. a., i drugi; svaki od njih je na neosporan i autentičan način prenio vijest o dešavanju mu'džize vezane za stabla. Od njih su ih prenijele stotine imama slijedeće generacije - tabi'ina, iz različitih izvora kojima se redovno na početku nalazi neki od uglednih ashaba, r. a., a to onda znači da su preneseni na višestruko potvrđen mutevatir način. Stoga se u pouzdanost ove mu'džize nikako ne može uvući nedoumica ili sumnja, jer je ona zacementirana u ocjeni da pripada stepenu mutevatir po smislu.

Iako se dešavanje ove mu'džize ponovilo mnogo puta, mi ćemo navesti jedan ograničen broj njenih vjerodostojnih oblika i predstaviti je kroz nekoliko primjera:

Prvi primjer: Imam Madže, Ed-Darimi i Imam Bejhe- ki prenose od Enesa ibn Malika i Alije, r. a., a El-Bezzar i Imam Bejheki od Omera, r. a., da su trojica časnih ashaba, r. a., izjavila: "Časnog Poslanika, sallallahu ’alejhi ve selleme, je bila obuzela velika tuga zbog odbijanja nevjernika da vjeruju u njega pa je rekao: 'Moj Allahu, daj da vidim neki

znak nakon kojeg mi neće biti briga zbog nečijeg odbijanja da vjeruje u mene.'" A u Enesovoj, r. a., predaji stoji: "Džebrail, a. s., videći Vjero vjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, tužnog, mu je rekao: 'želiš li da ti pokažem jedan znak?' On reče: 'Da.' Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, tada baci pogled na stablo iza korita i reče: 'Pozovi to stablo', a ono dođe i stade ispred njega. Reče: 'Naredi mu da se vrati', a ono se vrati na svoje mjesto".[2]

Drugi primjer: Kadi Ijad, vodeći učenjak Magriba, u svojoj knjizi Eš-Šifa' odličnim i vjerodostojnim lancem prenosilaca prenosi hadis od Abdullaha ibn Omera, r. a., koji kaže: "S Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, bili smo na putovanju kad mu priđe jedan beduin i on mu reče: 'O beduinu, kuda si krenuo?' On reče: 'Porodici.' Poslanik reče: 'Hoćeš li da te uputim na nešto što je još bolje?' Ovaj reče: 'A šta je to?' Reče mu:

'Da posvjedočiš da nema drugoga boga, samo Allah Jedini, koji nema druga i da je Muhammed Njegov rob i
poslanik.'

Ovaj reče: 'Ako može potvrditi to što kažeš?' Odgovori: 'Ovo stablo akacije', a ono se nalazilo na obali korita, zatim krenu ostavljajući brazdu u zemlji i stade ispred njega. Poslanik tri puta zatraži od stabla da potvrdi, a ono potvrdi ono što je rekao. Zatim se vrati na svoje mjesto."[3]

A od Burejde, r. a., sahih predajom preko Sahibi-l-Asle- mi, r. a., prenosi se: "Neki beduin je od Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, tražio neki dokaz, a on mu reče: 'Reci onom stablu da ga zove Allahov Poslanik.'" Kaže: "Stablo se poče savijati s desne i lijeve strane, zatim naprijed i nazad, te se pokidaše njegove žile, a ono dođe ostavljajući brazde u zemlji i brzo vukući svoje žile dok nije stalo ispred Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i reče: 'Es-selamu alejke, Allahov Poslaniče.' Beduin reče: 'Naredi mu da se vrati na mjesto gdje je posađeno' i ono se vrati, uvuče svoje žile i ostade uspravno. Beduin na to reče: 'Dozvoli da ti padnem na sedždu!', a Poslanik reče: 'Kad bih prihvatio da neko čini sedždu nekom drugom, naredio bih ženi da učini sedždu svome suprugu.' Ovaj reče: 'Dozvoli mi onda da te poljubim u ruke i noge' i on mu dozvoli".[4]

Treći primjer: Muslim i drugi autori sahih zbirki hadisa prenose od Džabira, r. a., daje rekao: "Dok smo bili na putovanju s Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, on je otišao da obavi potrebu, a nije imao za što da se zakloni. Ugledavši na obali korita dva stabla, Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, krenu prema jednom od njih, prihvati ga za jednu granu i reče: 'Pođi za mnom, Allahovom voljom', a ono se pokori poput podjarmljene kamile koja prati svoga vodiča. Primakao ga je drugom stablu. Reče: 'Spojite se nada mnom, Allahovom voljom,' a ona se spojiše.[5] Nakon što je obavio potrebu iza

njih, naredi da se svako od njih vrati na svoje mjesto."

U drugoj predaji stoji daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Džabire! Reci ovom stablu da mu Allahov Poslanik naređuje da se primakne drugom stablu kako bi se zaklonio iza njih." "Ono se poče pomicati, dok se nije primaklo onom drugom. Dok sam čekao ugledah kao Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, izlazi iza njih. Glavom im dade znak da idu desno i lijevo i ta dva stabla se vratiše na svoja mjesta."[6]

Četvrti primjer: Usama ibn Zejd, r. a. (jedan od hrabrih vojnih zapovjednika i poslužitelja Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme) prenosi: "Bili smo na putovanju s Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, a nismo imali neko slobodno, zaklonjeno mjesto za obavljanje potreba, pa on reče: 'Vidiš li negdje palmu ili stijenu?' Rekoh: 'Vidim palme jedne blizu drugih.' On reče: 'Idi i reci im da im Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, zapovijeda da dođu kao zaklon za Allahovog Poslanika, a stijenju reci isto tako.' To sam im rekao i tako mi Onoga koji ga je s Istinom poslao, vidjeh kako se palme primiču jedna drugoj dok se nisu skupile, a stijenje kako se međusobno povezuje i sačinjava gromilu; a kad je obavio svoju potrebu, reče mi: 'Reci im da se raziđu' i tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, vidjeh palme i stijenje kako se razilaze dok se nisu vratili na svoja mjesta."[7] Ova dva hadisa osim Džabira i Usame, r. a., prenose još i Ja'li ibn Murre, Džejlan ibn Seleme es-Sekafi i Ibn Mes'ud vezano za pohod na Hunejn.

Peti primjer: Vodeći učenjak svoga vremena, Imam Ibn Furek - kojem su dali naziv "Drugi Šafija" kao titulu za njegovu predanost i neumoran rad na polju idžtihada - navodi: "Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, noću je na konju putovao u vrijeme pohoda na Taif i bio je pospan, pa je naišao na lotosovo stablo, a ono mu se razdvoji na dvije polovine dok nije prošao između njih i ostalo je na dva debla do našeg vremena."[8]

Šesti primjer: Ja'li ibn Sijaba, r. a., spominje:[9] "Jedno stablo semure ili talha došlo je i učinilo tavaf oko Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, zatim se vratilo na mjesto svog izdanka, pa reče Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme,: 'Ono je zatražilo izun da dođe i nazove mi selam', tj. zatražilo izun od Gospodara svjetova.

Sedmi primjer: Muhaddisi prenose od Ibn Mes'uda, r. a.: "Jedno stablo je prijavilo Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, dolazak džina one noći kad su došli da ga slušaju", a to je bilo kad su Nusajbijski džini ušli u Batnu-n-Nahl i došli Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, da prime Islam, a stablo izvjestilo Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, o njihovom dolasku. A Imam Mudžahid prenoseći ovaj hadis od Ibn Mes'uda, r. a., i kaže: "Džini su upitali: 'Ko će ti posvjedočiti?' On reče: 'Ovo stablo' i zapovijedi stablu: 'Dođi!', a ono

dođe uz zveket vukući svoje žile."[10] Zatim se vratilo na svoje mjesto.

Tako je, dakle, jedna mu'džiza bila dovoljna za grupu džina. Pa zar onaj koji čuje o hiljadu i jednoj mu'džizi poput te, a zatim ostaje uporan u nevjerovanju, nije u većoj
zabludi od onog šejtana o kojem neki džini u Kur'anu kažu:
Jedan naš bezumnih je o Allahu laži govorio (El-Dzinn, 4)

Osmi primjer: Tirmizi prenosi od Ibn Abbasa r. a.: "Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao je jednom beduinu: 'Šta misliš kad bih pozvao ovaj grozd s palme da posvjedoči da sam ja Allahov Poslanik?' Ovaj reče: 'Svakako.' On pozva grozd, koji poče poskakivati dok mu nije stigao. Zatim mu reče 'Vrati se' i on se vrati na svoje mjesto."

Bogati su, dakle, primjeri poput ovih koje smo spomenuli, i preneseni iz brojnih izvora, a poznata je istina da kad se sedam-osam tankih niti sjedine, sačine čvrsto uže... Mu'džize poput ovih vezanih za drveće, prenesene iz brojnih izvora i to od uglednih ashaba, r. a., ne samo da posjeduju snagu tevatura po smislu nego su u stepenu stvarnog tevatura, potvrđene mnogobrojnim vjerodostojnim predajama. I kad ih preuzme generacija tabi'ina, one bez sumnje imaju prirodu tevatura, posebno one predaje koje su navodili autori sahih zbirki, kao Buharija, Muslim, Ibn Hibban, Tirmizi i drugi; to su nepogrešivo vjerodostojni izvori. Štaviše, hadis pročitan iz Buharijinog Sahiha, tačan je kao daje lično izgovoren od časnih ashaba, r. a.

Nepojmljivo je, nakon što se vidi način na koji je drveće prepoznalo i priznalo Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, potvrdilo istinitost njegovog poslanstva, izrazilo mu selam, došlo u posjetu i pokorilo se njegovim zapovijedima - kako smo vidjeli u spomenutim primjerima - da ga ne može prepoznati i da ne vjeruje u njega jedan glupavi "mineral" koji sebe naziva "čovjekom". Zar takvom nije odstranjen razum i srce? Zar nije niži od suhog stabla i isprazniji od komada drveta koje ne zaslužuje ništa osim bacanja u vatru?

1. Vidi En-Nazmu-l-mutenasir mine-l-hadisi-l-mutevatir, str. 137
2. Hadis je hasen; Eš-Šifa'(1/302) navodi ga Hejtemi u El-Mudžme'u (9/10) i kaže da ga prenose El-Bezzar i Ebu Ja'li, a Ebu Ja'lijev lanac prenosilaca je stepena hasen; a u Kenzu-l-'ummal (2/354) autor dovodi hadis u vezu s Bejhekijom u Ed-Delailu i svrstava njegov lanac prenosilaca u hasen.
3. Hadis je sahih; Eš-Šifa' (1/298). U Mudžme'u-z-zevaidu (8/292) Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani a njegovi prenosioci su vjerodostojni, a prenose ga i Ebu Ja'li i El-Bezzar. Navodi ga i Ibn Kesir u El-Bidajah (6/125) i pripisuje ga El-Hakimu. El-Hafiz kaže da mu je lanac prenosilaca dobar samo ga nisu naveli, a Ahmed ne prenosi hadis. Spominje ga i El-Hafiz Ibn Hadžer u El-Matalibu (4/16 br. 3836), komentator kaže da El-Busajri kaže da ga prenosi Ebu Ja'li vjerodosto-

jnim lancem prenosilaca, kao i El-Bezzar, Taberani i Ibn Hibban u svom Sahihu. U El-Miškatu (5925) pripisuje se Darimiju u njegovom Sunenu, a komentator ga svrstava u kategoriju sahih.

4. Eš-Šifa' (1/299). Hejtemi ga navodi u El-Mudžme'u (9/10) samo se u njemu ne spominje padanje na sedždu, i kaže da ga prenosi El-Bezzar lancem u kojem se nalazi Salih ibn Hajjan a on je slab. A Hufadži kaže da ga El-Bezzar prenosi s lancem prenosilaca (3/49).

5. Dio iz podužeg hadisa kojeg prenosi Muslim (3006-3014) u Kitabu-z-Zuhd, poglavlje o dugačkom hadisu od Džabira, r. a., i pripovijest Abu-l-Jusra, r. a..

6. Eš-Šifa' 1/299), hadis ne ide preko Muslima (El-Hufadži 3/51).

7. Hadis je hasen; Eš-Šifa' (1 /300), a spominje ga i El-Hafiz u El-Mata//7n/ (4/8-10 br. 3830); El-Hafiz kaže (Ebu Ja'liju) da je njegov lanac prenosilaca hasen; ima u njemu slabosti ali ima drugi dokaz kod Ahmeda iz Ja'lijevog izvora; komentator kaže da u El-Musennedu stoji: "Lanac prenosilaca ovog hadisa je hasen, Muavija ibn Jahja es-Sudfi je slab, ali hadis ima drugi dokaz iz izvora Ja'li ibn Murre, koji iznose Ahmed i drugi." El-Busajri kaže da ga prenosi Ebu Ja'li s lancem prenosilaca koji je hasen, a ima dokaz koji ga potvrđuje.

8. Eš-Šifa' (1/301), El-Hufadži (3/57).

9. Hadis je sahih; Eš-Šifa' (1/301). Iz sahih hadisa kojeg prenose Ahmed, Bejheki i Taberani (El-Hufadži 3/53). Hejtemi ga navodi u El-Mudžme'u (9/6-7) i kaže da Taberani prenosi sličan hadis, s tim da dodaje ".. zatim je došao na dva mezara..." a njegov lanac prenosilaca je hasen.

10. Buharija ga prenosi u Kitabu fadaili Ashabi-n-Nebijji, sallallahu 'alejhi ve selleme, poglavlje o džinima, a Muslim u (450).

11. Hadis je sahih; Tirmizi ga prenosi (3632 komentar Ahmeda Šakira) i kaže daje hadis hasen sahih. U Tuhfetu-l-ahvezi (3707) stoji daje ovaj hadis hasen garib sahih. Na Tirmizijino svrstavanje ovog hadisa u sahih postoji drugi način gledanja, jer u njegovom lancu prenosilaca ima Serik el-Kadi, a na njemu stoji prigovor; međutim, hadis ima dodatne dokaze koji mu daju na jačini, navedeni u više prilika i različitim izrazom; u El-Mudžme'u (9/10) stoji da ga prenosi Ebu Ja'li, a svi njegovi prenosioci su vjerodostojni osim Ibrahima ibn Hidžaza eš-Šamija, a on je pouzdan. Također ga prenosi Ebu Na'im u Ed-Delailu slično onom u El-Mudžme'u, a u drugom kontekstu se hadis nalazi kod Ahmeda, koji je u sahih kategoriju uvrstio Allama Ahmed Šakir u komentaru Musneda (3/293).

## DESETI JASNI ZNAK

Dešavanje mu'džiza vezanih za drveće podržava jedna druga, mu'džiza o cviljenju gredice, prenesena na način mutevatira.

Zbilja, uzdisanje suhe gredice koja se nalazila u Vjerov- jesnikovoj, sallallahu 'alejhi ve selleme, džamiji za Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, zbog privremenog rastanka s njim i njeno jecanje pred pozamašnom skupinom časnih ashaba, r. a., podržava i ojačava primjere mu'džiza vezanih za drveće, jer je deblo sačinjeno od istog materijala kao i drveće. Međutim, za razliku od tih mu'džiza koje dostižu stepen mutevatira u grupi s drugim istovrsnim mu'džizama, ali ne i pojedinačno, ova mu'džiza stepen mutevatira dostiže sama za sebe.

Krov Vjerovjesnikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, džamije bio je poduprt palminim gredicama i Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, se prilikom držanja hutbe oslanjao na jednu od njih. A kad mu je izgrađen minber, jednom dok je sa njega držao hutbu, čuo se glas iz te gredice poput jecanja i ridanja steone deve. Čitav džemat je čuo, sve dok joj Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, nije prišao, stavio ruku na nju, počeo govoriti, tješiti je i razveseljavati, nakon čega se gredica smiri i zašutje.

Ova mu'džiza je prenesena iz mnogobrojnih izvora čija brojnost dostiže stepen mutevatira.

Svakako da je mu'džiza uzdisanja gredice čuvena i razglašena i vijest o njenom dešavanju je dostigla stepen izričitog tevatura[1], jer je stotine imama iz generacije tabi'ina iz preko petnaest izvora prenose od skupine časnih ashaba, r. a., i predaju slijedećoj generaciji. Iz reda učenih ashaba prenose je Enes ibn Malik (poslužitelj Vjerovjes- nikov), zatim Džabir ibn Abdullah el-Ensari (poslužitelj Vjerovjesnikov), Abdullah ibn Omer, Abdullah ibn Abbas, Sehl ibn Sa'd, Ebu Sa'id el-Hudri, Ubejj ibn Ka'b, Burejda i majka pravovjernih Ummu Seleme, r. a., i svako od njih se nalazi na čelu jednog lanca predaje ovog hadisa.

A Imami Buharija, Muslim i drugi autori sahih zbirki su preuzeli vijest o ovoj značajnoj mutevatir mu'džizi i predali je nama.

Džabir, r. a., kaže: "Krov nad mesdžidom bio je podignut na palminim gredicama i Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, prilikom držanja hutbe običavao je stajati uz jednu od njih, a jednom nakon što mu je izgrađen minber i on se nalazio na njemu, začuli smo iz te gredice glas poput steone deve, dok nije Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, došao i stavio ruku na nju, pa ona ušut- je."[2] Palmina gredica nije mogla podnijeti rastanak s Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Enes, r. a., navodi daje "plakala poput deve, mesdžidje podrhtavao od njene rike."[3]

Sehl ibn Sa'd, r. a., navodi : "I među ljudima se proširio plač od tog plača i jecanja."[4]

Ubejj ibn Ka'b, r. a., kaže "da je naprsla i rascijepila se od žestine svog plača."[5]

Neki prenosioci su dodali: Vjerovjesnik, sallallahu ’ale-

jhi ve selleme, reče: "Ovaj plač je zbog uskraćenog zikra sadržanog u tekstu hutbe."[6]

Drugi su dodali: "Tako mi onog u čijoj je ruci moja duša, da se nisam za nju pobrinuo, ne bi prestala do Kijameta žaleći za Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme."[7]

U hadisu od Burejde, r. a., stoji: "Kad se gredica rasplakala, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je na nju stavio svoju plemenitu ruku i rekao: 'Ako želiš vratit ću te u bašču iz koje si uskinuta, tvoje će žile ponovo izrasti, izgled će ti biti usavršen, a lišće i plodovi obnovljeni. Ili ako želiš, zasadit ću te u Džennetu i tvojim plodovima će se sladiti Allahove evlije.' Zatim joj se Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, nageo da čuje šta će reći, a ona reče: 'Zasadi me u Džennetu da se Allahove evlije zaslađuju mnome i da budem tamo gdje ne mogu istruhnuti', a to su čuli i oni koji su bili blizu Vjero vjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, koji reče: 'Učinjeno.' Zatim doda: 'Prednost je dala vječnoj kući nad onom koja je prolazna."[8]

Imam Ebu Ishak el-Isferani, koji pripada imamima Ilmu-l-Kelama, navodi da Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, nije išao do gredice, nego je "pozvao da dođe do njega i došla je roveći zemlju, odazivajući se. Zatim joj je zapovjedio i ona se vrati na svoje mjesto."[9]

Ubejj ibn Ka'b, r. a., kaže: "Nakon dešavanja ove mu'džize 'Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je naredio da se zakopa pod minber' i 'kada je klanjao, klanjao je blizu nje.' A nakon rušenja mesdžida radi obnavljanja, uzeo ju je Ubejj i bila je u njegovom posjedu sve dok nije struhnula i vraćena u prašinu."[10]

Kad bi Hasan el-Basri svojim studentima pričao o ovoj temi, plačući bi govorio:

"Komad drveta je jecao u čežnji za Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, radi njegovog značaja, a vi imate još veći motiv da čeznete za susretom s njim."11

Dodajemo: tačno, a želja za njim i ljubav prema njemu rađaju se iz pridržavanja njegovog blistavog sunneta i njegovog neprikosnovenog Šerijata.

## Važna napomena

Ako neko upita: zašto mu'džize koje se tiču berićeta u hrani, kad je jedan sa' hrane na Hendeku zasitio hiljadu ljudi, ili one koje se tiču isticanja vode iz Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, mubarek prstiju i njeno napajanje hiljade ljudi nisu prenesene iz onolikog broja izvora kao što je to bilo s cviljenjem gredice, iako je svaka od dvije skupine ljudi pred kojima su se desile prve dvije mu'džize brojnija od skupine koja je vidjela dešavanje mu'džize o cviljenju gredice?

Odgovor: Mu'džize koje su se desile svrstavaju se u dva dijela:

Prve: one koje Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, prikaže kao potvrdu istinitosti svoje izjave poslanstva i one budu njen dokaz, nakon čega poraste Iman mu'mina, licemjerni budu dovedeni u iskrenost i Iman, a nevjernici pod okrilje imana. Mu'džiza o cviljenju gredice spada u ovaj opis, nju su vidjeli ljudi iz mase kao i elita, te je o njenom širenju povedeno više računa nego kod drugih mu'džiza.

Druge: mu'džize o hrani i vodi u biti su više izrazi čudotvorstva nego mu'džize, možda i Božanski dar više nego čudotvorstvo, ili čak počast od Milostivog - prema ukazanoj potrebi - više nego Božanski dar. One, iako ukazuju na istinitost izjave poslanstva i predstavljaju mu'džize u tom smislu, imaju svoj praktični cilj, a taj je:

Vojska čija snaga dostiže hiljadu ljudi bila je u neposrednoj potrebi za hranom i pićem pa im je Uzvišeni i Veliki Allah iz riznica gajba omogućio da se od jednog sa'a nahrani hiljadu ljudi, onako kako iz jedne sjemenke stvara hiljadu kilograma hurmi; također je napojio oko hiljadu boraca na Allahovom putu kad ih je obuzela žeđ, dao im da piju mubarek vodu poput Kevsera, koju je pustio da teče iz prstiju njihovog Veličanstvenog Vojskovođe, neka je na njega Allahov salavat i selam.

Stoga mu'džize o hrani i vodi pojedinačno nisu dostigle isti stepen kao mu'džiza o cviljenju gredice, iako su prve dvije kao grupa mu'džiza prenesene stepenom tevatura koji je isti sa stepenom tevatura mu'džize o gredici.

Osim toga, ne uočava svaki pojedinac direktno berićet u hrani i izbijanje vode iz prstiju, nego vidi njihov rezultat, dok je svako u Vjerovjesnikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, mesdžidu mogao čuti cviljenje gredice i zato ima veći broj prenosilaca te vijesti.

A ako neko upita: Ako su časni ashabi, r. a., ogromnu pažnju posvećivali praćenju svih Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, stanja i pokreta i svoja zapažanja prenijeli pouzdano i brižno, kako to da je ova veličanstvena mu'džiza prenesena tek iz dvadesetak, a ne iz bar stotinu izvora; i zašto glavnina predaja dolazi od Enesa, Džabira i Ebu Hurejra, r. a., a ne - osim malog broja njih - i od Ebu Bekra i Omera, r. a.?

Odgovor: Na prvi dio pitanja već je odgovoreno u Trećem temelju u sklopu Četvrtog jasnog znaka.

Odgovor na drugi dio pitanja glasi: Čovjek se za lijek obraća ljekaru, za građevinarske radove građevinaru, a za pouke iz Šerijata traži mišljenje muftije... Uža specijalnost nekih učenjaka iz reda ashaba bila je primanje, širenje i prenošenje hadisa novim generacijama. Svoja su čula, u okviru od Allaha datih sposobnosti, usmjerili ka tom cilju. Ebu Hurejre, r. a., je čitav svoj život posvetio pamćenju Vjerovjesnikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, hadisa u vrijeme kad je Omer, r. a., bio

zaokupljen nošenjem tereta upravljanja Islamskom državom i vođenja njene politike. Zato se on za prenošenje hadisi-šerifa Ummetu oslanjao na te ashabe: Ebu Hurejra, Enesa, Džabira, r. a., i drugih, a rjeđe ih je sam prenosio. Osim toga, predaja jednog iskrenog i provjerenog prenosioca ispred ostalih dovoljna je i nije neophodna potvrda druge predaje, stoga se dešava da neki važni događaji budu preneseni iz dva-tri izvora.

1. Vidi En-Nazmu-l-mutenasiru fi-l-hadisi-l-mutevatir (134-135)
2. Sahihu-l-Buhari (4/237-238) i Nisai (3/102) iz hadisa prenesenog od Džabira, r. a., samo s različitim izrazom.
3. Hadis je sahih; prenosi ga Tirmizi (3631 - komentar Ahmeda Šakira), i kaže daje ovaj hadis hasen garib, i da se nalazi u grupi s hadisima od Ibn Omera, Sehl ibn Sa'da, Ibn Abbasa, i Ummi Seleme, r. a.. Vidi Džami'u-l-usul (8899).
4. Prenose ga Buharija i Muslim (El-Hufadži 3/62)
5. Hadis je sahih; Šafi'i ga prenosi u svom Musnedu, kao i Ibn Madže, Ed-Darimi i Bejheki (El-Hufadži 3/62), a Abdullah ga prenosi iz dodataka na Musned, s tim što u njemu ima jedan anonimni prenosilac, kao i Abdullah ibn Akil na kojem postoji prigovor, mada je bio pouzdan (Tuhfetu-l-ahvezi 3/22). Ovaj hadis potvrđuju prethodni hadisi iz poglavlja, a oni su sahih.
6. Sahihu-l-Buhari (4/237) i Ahmed (Ef-Fethu-r-rabbani 22/49-50).
7. Iz hadisa od Ibn Abbasa, r. a., gdje se navodi i: "Prišao joj je prigrlio je, te se smirila, i on reče: 'Daje nisam prigrlio, nastavila bi jecati do Kijameta.'" Vodeći učenjak Ahmed Šakir u komentaru El-Musneda kaže daje lanac prenosilaca hadisa sahih. Zatim dodaje da se kod Hafiza Ibn Kesira u njegovoj Historiji (6/125) jecanje palmine gredice navodi s povećim brojem vjerodostojnih lanaca prenosilaca od osmerice ashaba, a poglavlje završava predajom od Ebu Hatima er-Razija koji prenosi od Amra ibn Suvada koji kaže: "Rekao je Šafi'i: 'Allah nijednom vjerovjesniku nije dao ono što je dao Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve selleme.' Rekoh: 'Isau je dao moć oživljavanja mrtvih'! On reče: 'Muhammedu je dao palminu gredicu kod koje je držao hutbu dok mu nije pripremljen minber, a kad mu je napravljen minber gredica je počela da glasno cvili, a to je još veće"(2236 iz komentara El-Musneda). Također navodi hadise sa sahih lancima prenosilaca vezano za jecanje palmine gredice, čije ćemo brojeve navesti radi ilustracije: (2237) od Enesa; (2400) od Ibn Abbasa i od Enesa; (2401) od Ibn Abbasa i Enesa; (2430) od Ibn Abbasa; (2431) od Enesa; (2432) od Enesa, r. a..
8. Iz podužeg hadisa kojeg prenose Ahmed, Šafi'i i Ibn Madžeh, a u njegovom lancu prenosilaca kod svih se nalazi Abdullah ibn Muhammed ibn Akil za kojeg Nisai kaže daje slab, Ebu Hatim daje mehak, a Tirmizi daje tačan, jer daje čuo Muhammeda (tj. Buhariju) da kaže da su

Ahmed, Ishak i El-Hamid njegove hadise uzimali kao dokaz (skraćeno iz El-Fethu-r-rabbani 22/49).

9. Eš-Šifa' (1/304).

10. Eš-Šifa' (1/304) prenosi ga Abdullah sin Imami Ahmeda u njegovim dodacima i fusnotama (8).

11. Eš-Šifa' (1/305); Allahov je dar vrijednom autoru koji kaže:
Ljubavlju je obasipao i neživu tvar Pa mu je bila putokaz smirenja,
Rastao se s palminom gredicom gdje hutbu je držao Pa je zajecala
poput majke kad izgubi dijete Narode, da tako jeca gredica zbog njega,
Pa nama je potrebnije da čeznemo za sastankom s njim
Kad gredica nije mogla ni sat izdržati
Zar bismo mi mogli izdržati bilo koje vrijeme.

(Ali el-Kari 1/626)

## JEDANAESTI JASNI ZNAK

Ovaj jasni znak objelodanjuje mu'džize vezane za neživu materiju, stijenje i brda, na način kako Deseti jasni znak govori o Vjerovjesnikovim mu'džizama vezanim za drveće. Iz mnogobrojnih primjera navest ćemo osam:

Prvi primjer: Buharija i vodeći učenjak Magriba Kadi Ijad prenose od Ibn Mes'uda, r. a.(poslužitelj Vjerovjesnikov) daje rekao: "Dok smo jeli hranu zajedno sa Vjerov- jesnikom sallallahu 'alejhi ve selleme, čuli smo hranu kako slavi Uzvišenog Allaha - uči tesbih.'"

Drugi primjer: Od Enesa i Ebu Zerra, r. a., prenosi se hadis; Enes, r. a., kaže:[2] "Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, u pregršt je uzeo kamenčiće šljunka, a oni su mu u rukama učili tesbih i mi smo to čuli, zatim ih je predao u ruke Ebu Bekru, r. a., i nastavili su učiti tesbih, zatim u naše ruke, samo više nisu učili."

Isti hadis prenosi Ebu Zerr r. a.[3] i spominje da su učili tesbih i na dlanu Omera, r. a., zatim ih je spustio na zemlju i oni prestadoše; zatim ih je uzeo i stavio na dlan Osmanu, r. a., te su izgovarali tesbih, zatim u naše, pa su prestale.

Treći primjer: U vjerodostojnim predajama od Alije, Džabira i Aiše, r. a., zabilježeno je da Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ne bi prošao pored brda ili stijene a da mu ne bi nazvalo: "Es-selamu alejke, Allahov Poslaniče."

U predaji od Alije, r. a., kaže se: "U Mekki smo u prvo vrijeme vjerovjesništva - s Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, izašli u neka njena predgrađa i on nije naišao na stablo ili brdo a da mu nije nazvalo: "Es-selamu alejke, Allahov Poslaniče."[4]

U Džabirovoj, r. a., predaji stoji: "Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ne bi naišao na stablo ili stijenu a da mu ono se padne na sedždu"[5], tj. svako bi mu se pokorilo u smislu: "Es-selamu alejke,

Allahov Poslaniče."

U drugoj predaji od Džabira ibn Semre, r. a., Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, kaže:[6] "U Mekki poznajem jedan kamen koji mi je nazivao selam." Nekoje rekao da se to odnosi na Hadžeru-l-esved.

Aiša, r. a., kaže: "Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je rekao: 'Otkad mi je Džebrail donio objavu, ne prođem pored stijene niti stabla a da mi ne nazove: Es-selamu alejke, Allahov Poslaniče.'"[7]

Četvrti primjer: Abbas, r. a., prenosi hadis[8] o događaju kad je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na njega i njegove sinove Abdullaha, Ubejdullaha, El-Fadla i Kusama "nabacio prekrivač i uputio dovu da budu zaklonjeni od vatre govoreći: 'Gospodaru moj, ovo je moj amidža, očev brat, a ono su njegovi sinovi; zakloni ih od vatre onako kako sam ih ja zakrio ovim prekrivačem', a pragovi vrata i zidovi kuće zavikaše 'Amin, amin' i tako doprinije̱še učenju dove."

Peti primjer: Vjerodostojne zbirke hadisa, prije svega od Buharije, Ibn Hibbana, Ebu Davuda i Tirmizije, složne su u spomenu hadisa od Enesa[9], Ebu Hurejra,'0 Osmana Zun-Nurejna,'' Sa'id ibn Zejda[i:] (jednog od deseterice kojima je obećan Džennet), da je: "Uspeo se Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, s Ebu Bekrom, Omerom i Osmanom na Uhud, a on se potresao pod njima iz poštovanja ili iz radosti i sreće, pa on, sallallahu 'alejhi ve selleme, reče: "Slegni se, Uhude, na tebi su Vjerovjesnik, Siddik i dva šehida."

U ovom hadisu Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, iz gajba daje obavijest o budućoj pogibiji Omera i Osmana, r. a., na Allahovom putu.

Radi dopune ovom primjeru, spomenut ćemo predaju o tome kako su prilikom njegovog obavljanja Hidžre iz Mekke, Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, slijedili nevjernici iz Kurejša, a on se uspeo na brdo Subejr[13]; ono mu reče: "Sidi, Allahov Poslaniče, mene je strah da te ne pogube na mojim plećima i zato me stigne Allahova kazna." A brdo Hira povika: "Ovamo, Allahov Poslaniče." Iz ovoga napredni osjećaju strah na Subejru i spokoj na Hirau.

A iz skupine ovih primjera razumljivo je da i velika brda primaju zapovijedi i pokoravaju se poput bilo koje osobe; da su poput svakog stvorenja koje izgovara tesbih u slavu Uzvišenog Allaha i ima sebi svojstvenu svrhu postojanja; te zna za Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i osjeća ljubav prema njemu.. Zbilja, ni brda nisu stvorena bez jasno određene svrhe.

Šesti primjer: Ibn Omer, r. a., prenosi[14] da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, učio na minberu

Oni ne veličaju Allaha onako kako Ga treba veličati; a čitava Zemlja će na Sudnjem danu u vlasti Njegovoj biti, a nebesa će u moći Njegovoj

smotana ostati. (Ez-Zumer: 67), zatim rekao:

"Silni (Allah) veliča sebe govoreći 'Ja sam Silni, ja sam Silni, ja sam Veliki i Uzvišeni.'" "Na to je minber podrhtao da smo mislili da će Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sell- eme, pasti s njega."

Sedmi primjer: Pero ovog Ummeta i Tumač Kur'ana Ibn Abbas, r. a., i učenjak iz reda ashaba i Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, poslužitelj Ibn Mes'ud r. a.,[15] prenose: "Oko Kabe je bilo tri stotine i šezdeset kipova olovom pričvršćenih za kamenu podlogu, pa kad je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, onog dana kad je osvojena Mekka, ušao u Haremi-Šerif, počeo je, ne dotičući ih. štapom koji mu se nalazio u ruci upirati u njihovom pravcu i učiti:

Došla je istina, a nestalo je laži; laž, zaista, nestaje! (El- Isra': 81).[16]

I nije upro u lice nekog idola, a da se on nije srušio na zatiljak, niti u zatiljak nekog od njih a da se nije srušio na lice, sve dok nijedan nije ostao."[17]

Osmi primjer: To je pripovijest o čuvenom monahu Behiri,[18] koja glasi: "Prije poslanstva, Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je sa svojim amidžom Ebu Talibom i grupom iz plemena Kurejš krenuo na put u oblast Šam.

Kad su stigli u blizinu monahove crkve, tu su odsjeli, a monah nije izlazio nikome među svijet. Tad je izašao i umiješao se u skupinu, dok nije ugledao Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i reče: 'Ovo je gospodin svih svjetova, koga će Allah poslati kao milost svjetovima.' Rekoše mu prvaci iz Kurejša: 'Po čemu znaš?' On odgovori: 'Ne ostade stablo niti stijena, a da mu nije palo na sedž- du, a oni ne padaju na sedždu ljudima osim Vjerovjesniku.'

I dodade: 'Zatim, dok se približavao, jedan oblačak ga je štitio od sunca; kad se primakao, ljudi su već bili zaposjeli mjesto u hladu drveta, a kad je on prišao i sjeo, sjena se preselila njemu."1[9]

Postoji osamdeset primjera poput ovih osam.

Pa kad objediniš ovih osam primjera, postignu toliku jačinu da im sumnja bilo koje vrste ne može naškoditi.

Ova vrsta mu'džize, tj. progovaranje neživih stvari, sačinjava odlučujući dokaz istinitosti objave poslanstva i ima rang tevatura po smislu. Svaki pojedinačni primjer crpi dodatnu snagu iz snage cijele skupine, a ona nadmašuje njegovu pojedinačnu snagu. U tome se može napraviti usporedba sa slabićem koji pristupi u vojne strukture i time ojača toliko da se može suprotstaviti hiljadi ljudi; ili s tankim stupom koji zajedno s drugim stubovima postane čvrst i nesalomljiv.

1. Dio hadisa koji prenosi Buharija (4/235) i u Kitabu-l-enbija poglavlje znamenja vjerovjesništva; prenosi ga i Tirmizi (3712 Tuhfetu- l-ahvezi) i kaže da je hadis hasen sahih. Već su izneseni neki njegovi dijelovi.

2. Eš-Šifa' (1/306) u hadisu kojeg prenosi Ibn Asakir u svojoj Historiji (El-Hufadži 3/70). Taberani i El-Bezzar ga prenose od Enesa, r. a.. A El-Iraki kaže daje hadis slab (El-Ahadisu-l-muškelefi-r-rutbah 112). A u Kenzu-l-'ummalu navedeni su iz dva izvora, prvi preko El-Hasena od Enesa, r. a., a drugi preko Sabita El-Albanija od Enesa, r. a., i oba se pripisuju Ibn Asakiru.

3. Eš-Šifa' (1/306); hadis je u El-Mudžme'-u (5/179) prenesen od Ebu Zerra, r. a.. Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani u El-Avsatu, a među prenosiocima se nalazi Muhammed ibn Ebu Hamid koji je slab; hadis ima i jači lanac prenosilaca u poglavlju o znamenjima vjerovjesništva, koji je sahih. Hejtemi o njemu kaže (8/298-299) da ga sa dva lanca prenosi El-Bezzar, prenosioci jednog od njih su svi pouzdani, dok u drugom postoji slabost. U Kenzu-l-'ummalu (35409, 35410) je u hadisu od Ebu Zerra, r. a., koji se pripisuje Ibn Asakiru. U El-Fethu (6/590) Hafiz kaže: "Što se tiče hadisa o učenju tesbiha od strane kamenčića, ima samo ovaj izvor, uprkos slabosti (tj. hadis Ebu Zerra, r. a.,)." Napominjemo da iz prethodnih navoda imamo hadis o učenju tesbiha od strane kamenčića iz više od jednog izvora.

4. Prenosi ga Tirmizi (363 komentar Ahmeda Šakira) i kaže daje hadis garib, dok u nekim verzijama Tuhfetu-l-ahvezija (3705) stoji daje hadis hasen garib. Ed-Darimi ga prenosi pod br. (21, 1/19-20), samo ga komentator Džami'u-l-usula (8893) svrstava u da'if. U El-Mudžme'u (8/260) prenesen je od Imami Alije, r. a., sličan hadis za koji Hejtemi kaže da ga Taberani prenosi u El-Avsatu, samo da mu je prenosilac iz generacije tabi'ina Ebu Ammare El-Havani nepoznat, a ostali su pouzdani. U Kitabu Ummal (2/365) dodana je i veza hadisa s Ed-Devrekijem, El-Hakimom i Bejhekijem u Ed-Delailu, a označen je u El-Kenzu kao slab.

5. Eš-Šifa' (1/307), prenosi ga Bejheki (El-Hufadži 3/71)

6. Prenose ga Muslim (4/782 pod br. 2277), Tirmizi (pod br. 3703 Tuhfetu-l-Ahvezi), i Ahmed (5/89,95, 105).

7. Eš-Šifa' (1/307), u sahih hadisu koji prenosi El-Bezzar u svom Musnedu (El-Hufadži 3/71); Bejheki u El-Mudžme'u (8/259) kaže da ga prenosi El-Bezzar od svog šejha Abdullah ibn Šebib, koji se smatra slabim.

8. Hadis je hasen; u El-Mudžme'u (9/269-270) od Abdullaha ibn El-Gusajla, r. a., se prenosi daje rekao: "Bio sam s Allahovim Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, kad je naišao pored Abbasa, r. a., i rekao mu: 'Amidža, pođite ti i tvoji sinovi sa mnom'; šest njegovih sinova: El-Fadl, Abdullah, Ubejdullah, Abdu-r-Rahman, Kusam i Mu'bid, r. a., krenuše te ih Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, uvede u kuću i pokri crnim izvezenim prekrivačem..' itd. Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani u El-Avsatu, a da se u lancu mu se nalazi grupa prenosilaca koji su

njemu nepoznati. Hadis se u El-Mudžme'u (9/270) s istim značenjem prenosi od Ebu Esid es-Sa'adija... Kaže Hejtemi da ga prenosi Taberani s hasen lancem prenosilaca.

9. Hadis od Enesa, r. a., prenose Buharija u Kitabu fadaili Ashabi-n-Nebijji, sallallahu 'alejhi ve selleme, Ebu Davud (4651) i Tirmizi (3781 Tuhfetu-l-ahvezi) koji kaže da na ovu temu postoje hadisi od Osmana, Sa'id ibn Zejda, Ibn Abbasa, Sehl ibn Sa'da, Enes ibn Malika i Burejde El-Eslemija, r. a. Ovaj hadis je sahih.

10. Hadis od Ebu Hurejra, r. a., prenose Muslim pod br. (2417) i Tirmizi (3698) iz istog izvora s više lanaca predaje. Vidi fusnotu br. (37) za Peti jasni znak.

11. Hadis je sahih; hadis od Osmana, r. a., prenosi Tirmizi (3783 Tuhfetu-l-ahvezi) i kaže da je hadis hasen sahih garib; El-Mubarekfuri ga dovodi u vezu s Nisaijem i Darkutnijem i kaže da ga Buharija spominje u svom Sahihu kao komentar.

12. Hadis je sahih; navodi ga El-Hakim (3/450) i kaže daje hadis garib, sahih lanca prenosilca i da nije naveden u ovoj formi; navode ga i Ahmed (1/178, 188, 189), Ebu Davud, Ibn Madžeh i Tirmizi (3782 Tuhfet) koji kaže daje hadis sahih garib. Ibn Hibban (2198) ga svrstava u sahih, njegov lanac prenosilaca je hasen među sahih hadisima (875), a hadis uz dodatne dokaze ima vrijednost sahiha.

13. Subejr: brdo kod Muzdelife s lijeve strane na putu prema Mini. A to se desilo prije nego što se Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme,

zaputio u pećinu Sevr u kojoj se sklonio za vrijeme Hidžre. (El-Hufadži 3/75)

14. Iz hadisa koji prenose Muslim (6/132-133) (Sahihu Muslim komentar od Nevevija). Nisai i Ahmed u svom El-Musnedu; ova predaja je s njegovim izrazom (El-Hufadži 3/75), Eš-Šifa' (1/38).

15. Hadis Abdullah ibn Mes'uda, r. a., iznosi Buharija u Kitabu-l-megazi, poglavlje o tome gdje je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sell-eme, posadio bajrak na dan Fetha; i u Kitabu-l-mezalim, poglavlje o tome da li treba razbiti burad ili poderati mjehove u kojima je držan alkohol; kao i u komentaru sure Isra' poglavlje o ajetu Kul dža'e-l-Hakku ve zeheka-l-batilu; prenosi ga i Muslim (pod br. 1781), Tirmizi (3137) i Ibn Hibban (1702).

16. Do ovog mjesta hadis prenose Buharija, Muslim i Tirmizi, a dalje prenose drugi.

17. Hadis je od Ibn Abbasa r. a.; U El-Mudžme'u (6/176) Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani, a njegovi prenosioci su pouzdani; prenosi ga i El-Bezzar u skraćenom obliku; postoji i drugi hadis s istim smislom iz hadisa Ebu Hurejra, r. a., gdje se kaže: "..i kip bi pao a da ga i ne dotakne.."; Hejtemi kaže da Taberani prenosi sličan hadis u El-Avsatu i El-Kebiru, s tim da mu se u lancu nalazi Asim ibn Omer el-Umeri koji je

napušten, jedino se na njega oslanja Ibn Hibban i kaže da ponekad odstupa i griješi, dok su ostali prenosioci pouzdani.

18. Hadis je sahih; pripovijest o monahu prenesena je iz hadisa Ebu Bekra ibn Ebu Musa el-Aš'arija koji prenosi od svog oca, a hadis prenosi Tirmizi (3699 Tuhfetu-l-ahvezi) i kaže da je hadis hasen garib. A El-Dževzi kaže da mu je lanac prenosilaca sahih i da su prenosioci vjero-dostojni. El-Hafiz u El-Isaba kaže da su mu prenosioci pouzdani, da hadis u kategoriju sahiha svrstava komentator El-Miškata (5918, 3/186), a što se tiče onog što spominju Ebu Bekr i Bilal, r. a., da učenjaci drže daje otvorena greška. Stoga je moguće daje taj dio umetnut u hadis iz drugog hadisa i da su oba od jednog prenosioca, kako prenosi autor Tuh- fetu-l-Ahvezija o okultnim moćima; tako daje hadis sahih bez dodatka na kraju.

19. Eš-Šifa'(1/83).

## DVANAESTI JASNI ZNAK

Tri važna primjera vezana za Jedanaesti jasni znak

Prvi primjer: Ajeti-kerim

Nisi ti bacio, kad si bacio, nego je Allah bacio. (El- Enfal: 17)

Jasno i izričito izjavljuje, kao što izvlači glavnina imama i učenjaka na polju tefsirske i hadiske nauke, da je prilikom Bitke na Bedru Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, zagrabio šaku sitnog pijeska i zemlje i bacio ga u lice nevjerničke vojske, govoreći:

"Nek im lica budu izobličena".'

Prašina je ušla u oči svakog mušrika, isto onako kao što su riječi "Nek im lica budu izobličena" ušle u uši svakog od njih. Pa pošto su bili zaokupljeni očima zbog prašine, počeše se povlačiti, nakon što su bili napredovali protiv muslimana.

Imami Muslim [2] prenosi da je i prilikom pohoda na Hunejn, kad su nevjernici nadmoćno navalili na muslimane, Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, zagrabio šaku prašine i bacio je u lice mušrika, govoreći: "Nek im lica budu izobličena", nakon čega je prašina ušla u oči svakog od njih - Allahovim dopuštenjem - kao što su gornje riječi ušle u njihove uši, te su se dali u bijeg.

Ovaj nadnaravni događaj koji se desio na Bedru i Hune- jnu, nadmašuje ljudsku moć, a nemoguće ga je pripisati uobičajenim uzrocima, stoga je Uzvišeni rekao:

Nisi ti bacio, kad si bacio, nego je Allah bacio. (El- Enfal: 17)

tj. da je proizašao iz čiste božanske Moći.

Drugi primjer: Knjige imama Hadisa, prije svega Buharija i Muslim, navode "da je jedna Židovkinja - po imenu Zejneba Bintu-l-Hars - na Hajberu Vjero vjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, darovala pečenu ovcu koju je zatrovala. Ashabi su počeli jesti. Vjerovjesnik, sallallahu

'alejhi ve selleme, odjednom reče: 'Ostavite, ovca me obavijestila da je zatrovana.' Svi ostaviše jelo. Međutim, Bišr ibnu-l-Bera' je umro od zatrovanja od jednog zalogaja, jer je otrov bio toliko jak. Nakon toga Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, pozva Židovkinju i upita je: 'Zašto si to učinila?' Ona reče: 'Ako si Vjerovjesnik, nije ti moglo naškoditi, a ako si samo kralj, oslobodila bih narod od tebe.' Na to on izda zapovijed i ona bi pogubljena."[3] Neke predaje navode da nije izdao zapovijed da se pogubi, a učenjaci i istraživači kažu da on nije naredio da se pogubi, nego ju je predao rođacima Bišr ibnu-l-Bera'a, r. a., koji su je nakon toga pogubili.[4]

Sad primi na znanje slijedeće tri tačke kako bi uvidio nadnaravnost ovog događaja:

Prva tačka: u jednoj od predaja hadisa stoji da su neki ashabi čuli govor kojim je ovca izvještavala da je zatrovana;[5]

Druga tačka: u drugoj predaji stoji da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, nakon što je saznao sve ovo rekao: "Izgovorite Bismillah, zatim jedite, jer otrov ne može naškoditi nakon toga." Ovu predaju odbacuje Ibn Hadžer el-Askalani, ali je neki učenjaci prihvataju.

Treća tačka: svi koji su čuli Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, riječi: "Obavijestila me da je zatrovana" prihvatili su to mirno kao da su je čuli svojim ušima, jer niko nikad od njega, sallallahu 'alejhi ve selleme, nije čuo riječi koje ne odgovaraju istini. A kad Židovi skuju plan kako bi Časnom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i njegovim časnim ashabima, r. a., zadali smrtonosni udarac, ta zavjera bude razotkrivena glasom iz gajba i pokvari spletku i zli naum, te se desi onako kako je izvijestio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Treći primjer: Odnosi se na mu'džizu koja se desila u tri prilike, a podsjeća na mu'džizu poslanika Musaa, a. s., vezano za njegovu bijelu ruku i štap.

Prvi slučaj: Imami Ahmed iznosi sahih hadis od Ebu Sa'id el-Hudrija, r. a.,[6] da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, "u jednoj tamnoj, kišovitoj noći dao Katade ibn Nu'manu, s kojim je klanjao jaciju, štap i rekao mu: 'Idi s ovim, on će ispred i iza tebe osvijetliti po deset metara. A kad uđeš u kuću, vidjet ćeš crninu, po njoj udari dok ne izađe napolje, jer je to šejtan.' Ovaj je otišao i štap mu je osvjetljavao poput El-Jedi-l-Bejda'[7], dok nije ušao u kuću i našao crninu, pa je po njoj udarao dok nije izašla."

Drugi slučaj: U toku velikog pohoda na Bedru - bitke koja je obilovala čudesnim događanjima - slomila se sablja Ukkaše ibn Muhassin el-Esedija, r. a., pa mu je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, dao prutinu, tj. debeli drveni štap i rekao mu: 'Udari njime', a on se u njegovoj ruci pretvori u bijelu, britku i dugačku sablju velike čvrstine i njome se borio. Zadržao ju je u svojim okršajima sve dok nije pao kao

šehiđ u bici protiv odmetnika u Jemami.[8]

Ovaj je događaj neoboriv i neporeciv; tokom cijelog svog života Ukkaša se hvalio tom sabljom, koja je dobila i ime "El-'Aun" ("Podrška"). Činjenica daje postala čuvena pod tim imenom i njegovo hvalisanje njome su dva dodatna dokaza istinitosti događaja.

Treći slučaj: Ibn Abdi-l-Berr,[9] čuveni učenjak i istraživač svog vremena, prenosi da je Abdullah ibn Džahš, r. a., (sin od tetke Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme,) "u toku borbe u Bici na Uhudu ostao bez sablje, slomila se, pa mu je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, dao ogoljenu palminu granu, koja mu se u ruci preobrazila u sablju i s njom se borio."

U svojim spisima Ibn Sejjidi-n-Nas kaže da je sablja jedno vrijeme ostala i bila davana i uzimana sve dok nije prodana osobi po imenu Buga' et-Turki za dvije stotine dinara.[10]

Ove dvije mu'džize slične su Musaovoj, a. s., mu'džizi sa štapom, s tim da Musaova, a. s., mu'džiza nije trajala nakon njegove smrti, dok su ove dvije sablje ostale kao mu'džize i nakon smrti Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme.

1. Hadis je hasen; Hejtemi ga u El-Mudžme'u (6/84) navodi iz hadisa Hakima ibn Hizama i kaže da ga Taberani prenosi u El-Kebiru i El-Avsatu lancem prenosilaca koji je hasen; Hejtemi ga navodi i iz hadisa od Ibn Abbasa, r. a., za koji kaže da ga prenosi Taberani i da su mu prenosioci vjerodostojni.

2. Sahihu-l-Muslim (1398 pod br. 1775, 1777) u Kitabu-l-džihad ve- s-sejr, poglavlje o pohodu na Hunejn; u njemu se nalazi: "...Pa kad su opkolili Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, sjahao je s mazge i zagrabio šaku pijeska sa zemlje zatim ih njime dočekao i reče: 'Nek im lica budu izobličena', i Allah među njima nije ostavio nijednog insana, a da mu oči ne budu napunjene iz šake, te se dadoše u bijeg..."

3. Hadis o zatrovanoj ovci iznosi Buharija u Kitabu-t-tibb poglavlje o onome što se govori o Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme; zatim u Kitabu-l-džihad, poglavlje o tome kad mušrici izvrše izdaju muslimana, da li im se prašta; kao i u Kitabu-l-megazi, poglavlje o ovci kojom je bio zatrovan Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme. Prenose ga i Ebu Davud (4509); Ed-Darimi (1/3,4), Ahmed (2/451) iz hadisa Ebu Hurejra, r. a.. Od Enesa, r. a., prenose ga Buharija u Kilabu- l-hibah, poglavlje o primanju poklona od mušrika; Muslim (2992), Ebu Davud (4508). Rezimirani smisao kojeg navodi Šejh Nursi prenesen je od Ebu Davuda (4512) iz hadisa Muhammeda ibn Amra, r. a., od Ebu Seleme, r. a., a tu se ne spominje Ebu Hurejre, r. a..

4. Hadis je hasen; El-Hakim i Bejheki u Es-Sunenu nastavljaju od Ebu Hurejra: "...daje dao pogubiti kad je umro Bišr ibn Bera"; dvije verzije bi se mogle protumačiti daje u početku nije dao pogubiti, nego

kad je umro Bišr ibn Bera.' Hadis u kategoriju hasena svrstava komentator Zadu-l-me'ada (3/336).

5. O progovaranju otrovana ovca postoji sahih hadis kojeg prenose Ebu Davud i Ed-Darimi od Džabira, r. a., a u kategoriju sahiha ga svrstao komentator El-Miškata (5931). Vidi Džami'u-l-usul (8888); na ovu temu postoje i drugi hadisi iz drugih izvora, potraži ih u El- Mudžme'u (8/295-296).

6. Hadis je sahih; prenose ga Ibn Huzejme i El-Hakim; kaže da hadis ima sahih lanac prenosilaca po kriterijima Buharije i Muslima, samo ga oni ne prenose. U tome ga podržavaju Ez-Zehebi i Ahmed (22/66-67 El-Fethu-r-rabbani) iz hadisa Ebu Hurejra. U El-Mudžme'u (2/166-167) naveden je u dužoj formi. Hejtemi kaže da je hadis od Ebu Hurejra u Sahihu kao i hadis Ebu Sa'ida el-Hudrija vezan za pljuvačku. U El-Mitdžme'u (9/318-319) u hadisa Katade ibn Numana, r. a., spominje se ova mu'džiza. Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani. Vidi El-Isaba (7076) i Kenzu-l-'ummal (12/376).

7. "El-Jedu-l-Bejda": "Bijela ruka"; misli se na mu'džizu Musaa, a. s., - prevodilac na bosanski jezik

8. Iz hadisa koji prenosi Bejheki s lancem prenosilaca (El-Hufadži 3/156); Eš-Šifa' (1/333); Siretubnul-Hišam (1/637) (vidi Zadn-l-me'ad komentar od Arnauda 3/186). Ibn Ishak ga u Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, životopisu prenosi bez lanca prenosilaca (El-Hadisu- l-mušekkela 99).

9. Eš-Šifa'(1/333); a u El-Isti'abu (treći dio 879). Bejheki ga prenosi u hadisu s lancem prenosilaca (El-Hufadži 3/157).

10. Vidi Ujunu-l-eser od Ibn Sejjidi-n-Nas (2/20) a Ibn Hadžer ga spominje u El-Isaba pod br. (4583).

## TRINAESTI JASNI ZNAK

Među Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, mu'džize spada i iscjeljivanje bolesnika i ranjenika puhanjem. Ova vrsta mu'džiza - kao kategorija - mutevatir je po smislu, a što se tiče pojedinih predaja, dio njih spada u mutevatir po smislu, a drugi u jednostruku predaju, s tim da i on pobuđuje osjećaj naučne uvjeljivosti i smirenosti, jer je potvrđen od strane alima, a od imama u hadisu svrstan u vjerodostojne predaje.

Iz obilja primjera mu'džiza iz ove kategorije navest ćemo samo nekoliko.

Prvi primjer: Kadi I jad prenosi[1] od Sa'da ibn Vekkasa, r. a., jednog od desetorice kojima je obećan Džennet, a bio je i poslužitelj Vjerovjesnikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, i jedan od njegovih vojskovođa osvajač Perzije, koji je zapovijedao islamskom vojskom u vrijeme Omer ibn Hat- taba, r. a., daje rekao: "Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, mije dodao strijelu bez krilca govoreći:

'Odap- ni je', a tog dana je i sam odapinjao strijele dok mu se luk nije prebio." To je bilo u Bici na Uhudu, a te strijele bez krilca su prodirale jednako poput onih s percima i ostajale u tijelima nevjernika.

Dalje dodaje:[2] "Tog dana je Katade (ibn Nu'man) pogođen u oko tako da mu je spalo niz obraz; Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ga tada svojom mubarek, iscjeljujućom rukom vrati na mjesto i bi ljepše od onog drugog." Ovaj događaj se proslavio toliko da se jedan od potomaka Katadinih, kad je došao kod Omera ibn Abdul-Aziza, predstavio slijedećim stihovima:

Ja sin sam onog niz čiji se obraz oko njegovo slilo I na čudesan način vraćeno rukom Izabranog, Te je opet namješteno kao što je bilo, Divnog li oka i Iscjelitelja li divnog.

Također je potvrđeno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na ranu "od koplja na licu Ebu Katade na dan Bitke kod Zi-Karda stavio svoju pljuvačku, a on je zatim rekao: 'Niti me zaboljelo, niti se zagnojilo'",[3] zahvaljujući potiranju mubarek rukom Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme,.

Drugi primjer: Buharija, Muslim i drugi prenose daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na dan Hajbera predao bajrak Aliji, r. a., koji je imao upalu oka i kad mu je oko premazao svojom pljuvačkom, ona je djelovala kao lijek, pa Allahovom voljom oko zacijeli.[4] Slijedećeg jutra Alija, r. a., izvalio je vrata utvrde, napravljena od željeza, a u njegovim rukama su izgledala kao štit, te osvoji utvrdu.

U istoj predaji stoji daje "Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na dan Hajbera puhnuo u ranu na potkoljenici Seleme ibni-l-Ekve'a, r. a., koja je bila zasječena sabljom, i ona je zacijeljela".[5]

Treći primjer: Nisai prenosi[6] od Osmana ibn Hunejfa, r. a., da je jedan slijepac došao Allahovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i rekao: "Allahov Poslaniče, uputi dovu Allahu da mi povrati vid." On reče: "Zar?" Ovaj reče: "Allahov Poslaniče. menije teško pao gubitak vida." A on reče:

"Idi, uzmi abdest, klanjaj dva rekata, zatim izgovori: 'Moj Allahu, ja od Tebe tražim i Tebi se obraćam putem vjerovjesnika Muhammeda, vjerovjesnika milosti; Muhammede, ja se preko tebe obraćam tvome Gospodaru, da mi povrati vid; Moj Allahu, učini ga mojim odvjetnikom kod sebe, a i mene učini svojim zastupnikom kod tebe." Zatim se vratio, a Allah mu je već bio povratio vid.

Četvrti primjer: Na dan Bitke na Bedru, Ebu Džehl je odsjekao šaku Mu'avvizu ibn Afra'u, r. a. (koji je jedan od četrnaest šehida palih na Bedru), i došao je noseći svoju šaku, a Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na nju stavi svoje pljuvačke i spoji mu je, te osta spojena. Ovaj hadis prenosi Ibn Vehb[7] (jedan od vodećih poznavalaca hadisa), i dodaje: Zatim se vratio u borbu i borio se dok nije pao kao

šehid.
Isto tako prenosi da je: Hubejb ibn Jesaf, r. a., na dan Bedra uz Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, posječen u plećku da se zamalo raspolovila, ali je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, namjesti i puhnu u nju, te se zaliječila.[8]
Ova dva događaja prenesena su iz pojedinačnih izvora, ali njihovo svrstavanje u kategoriju sahiha od strane velikog Imama Ibn Vehba, kao i njihovo dešavanje na Izvorištu mu'džiza. Bedru, te mnogobrojni dokazi koji ih potvrđuju, čine daje nemoguće posumnjati u njihovo dešavanje.
Postoji hiljadu i jedan primjer utvrđen na temelju sahih hadisa da je ruka Najvećeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, bila mehlem i lijek za oboljele i ranjene.
Bilo bi dolično ovaj odlomak ispisati zlatnom tintom i ukrasiti dijamantom
Da, kao što smo ranije spomenuli: Učenje tesbiha i zikra kamenčića na dlanu Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme... Na istom dlanu preobražavanje prašine i kamenčića u projektile sasute u lice neprijatelja, lako da ih nagna u bijeg, u duhu riječi Uzvišenog: Rascijepljenje mjeseca na dvije polovine na pomak prsta te iste ruke, kako izražava Kur'an: Izbijanje vode poput živog
izvora iz deset prstiju i napajanje armije iz njega. Djelovanje te ruke poput balzama za ranjenike i lijeka za bolesnike. Jasno ukazuje na mjeru u kojoj ona ispoljava divnu mu'džizu božanske Moći.
I kao da je dlan te ruke među prijatelje, mala zikirhana u kojoj se slavi ime Allahovo, pa čak i kamenčići koji se nađu u njoj čine zikir i slave Allaha, dž. š.
A kad je među neprijatelje, postane malo božansko skladište municije za borbu protiv njih, pa i kamenje i prašina koji dospiju u taj dlan postanu ubojita topovska zrna i jato projektila i bombi.
Kao i na malu ljekarnu Milostivog za bolesnike i ranjenike, koju god bolest da dodirne postane lijek za nju.
A kad se ta ruka podiže oštro, jednim prstom rascijepi mjesec nadvoje.
Kad se blago okreće otvori izvor milosti, te iz deset vrela izbije voda i teče poput vrela Kevser.
Pa kad je samo ruka jedne ovakve osobe izvor tako divnih mu'džiza..., zar nije samo po sebi razumljivo: koliku naklonost uživa kod svoga Gospodara; kolikom iskrenošću obavlja svoj poziv; kolika sreća očekuje one koji su izrazili povjerenje toj mubarek ruci?!
Pitanje: Kažeš za mnoge predaje da su mutevatir, a da za njih nismo čuli dosad, pa zar nešto što je mutevatir može biti zapostavljeno do te granice?
Odgovor: Mnoge stvari su mutevatir kod šerijatskih učenjaka, dok su nepoznate kod drugih ljudi, tako da kod učenjaka hadiskih nauka postoje

mutevatir hadisi koji su kod drugih poznati samo kao pojedinačne predaje. Istina je da je poznavanje temeljnih istina i teorija u svakoj naučnoj disciplini ograničeno na ono čime vladaju stručnjaci u toj disciplini, a što se tiče ostalih ljudi, oni se u istoj disciplini oslanjaju na njihov autoritet. Drugi, dakle, moraju ili prihvatiti njihovo mišljenje, ili se sami dati na izučavanje te nauke kako bi došli do rezultata.

Stepen vjerodostojnosti onoga što smo ovdje iznijeli kao izričiti ili tevatur po smislu, ili što je u hadiskoj nauci označeno kao mutevatir, odredili su stručnjaci u hadiskoj nauci, nauci o Šerijatu, nauci o temeljima i većina ostalih učenjaka. Ako obični i neuki ljudi, ili neznalice čiji je osjećaj za nauku pomućen, ne posjeduju ta znanja, neka ne krive nikog drugog nego sebe.

Peti primjer: Imam Begavi iznosi[9] daje na dan Hende- ka Ali ibn el-Hakima, r. a., zadesio prijelom potkoljenice, pa je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, preko nje prešao rukom i mjesto je zaraslo a da ovaj nije ni sja- hao s konja.

Šesti primjer: Imam Bejhaki i drugi iznose da je Alija ibn Ebu Talib uslijed muke zbog nepodnošljivih bolova ponavljao u sebi dovu, a Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, zauči: "Moj Allahu, izliječi ga ili ojačaj" zatim ga dotaknu nogom. Imam Ali, r. a., rekao je da više nikad nije osjetio te bolove.[10]

Sedmi primjer: Na dlanu Šurahbila el-Dža'fija, r. a., nalazila se izraslina koja mu je onemogućavala držanje sablje i upravljanje konjem, pa se požalio Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, a on je poče masirati sve dok je nije nestalo da ni traga od nje ne osta."

Osmi primjer: Šestero djece - svako pojedinačno - osjetilo je mu'džizu Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme:

Prvo: Jedan od vodećih učenjaka hadisa, Ibn Ebu Šejbe prenosi: Neka žena je Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, dovela maloumnog dječaka koji nije govorio; on uze vode, izapra usta i opra ruke, zatim joj dade vodu da njome napoji i potire dječaka. Dječak se nakon toga oporavio i razvio natprosječne umne sposobnosti.[12]

Drugo: Ibn Abbas prenosi: Došla je žena i dovela sina obuzetog ludilom; Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je potro njegove grudi, na što ovaj povrati i iz utrobe mu izađe neki crni plod[13] - slično malom krastavcu - te ozdravi.

Treće: Imami Bejheki i Nisai prenose:[14] Dok je bio beba, na podlakticu Muhammeda ibn Hatiba prevrnuo se lonac pun ključale vode i spržilo mu je; Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, gaje rukom potirao i učio dovu, zatim puhnuo zrak pomiješan s njegovom mubarek pljuvačkom, te rana odmah zacijeli.

Četvrto: Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, doveli su dječaka koji se već razvio, a da još nije progovorio. On ga upita: "Ko sam ja?" On

odgovori: "Allahov Poslanik",[15] te mu Allah povrati moć govora.
Peto: Vodeći imam svoga vremena Dželaluddin es-Sujuti - koji je imao čast više puta u budnom stanju vidjeti Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, - iznosi: Čovjek iz Jemame doveo je kod Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, dječaka na dan njegovog rođenja, pa mu Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, reče: "Dječače, ko sam ja?" On odgovori: "Ti si Allahov Poslanik." Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, reče: "Istinu si rekao, Allah te blagoslovio." Nakon toga dječak nije progovorio dok nije odrastao u mladića; a nosio je nadimak "Mubareku-l-Jemame" (Blagoslovljenik iz Jemame) zbog dove koju mu je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, proučio za berićet.[16]
Šesto: Jednom dječaku ružnog ponašanja koji mu je presjekao put dok je klanjao, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, uputio je kletvu: "Allah mu presjekao trag", od čega je ostao oduzet[17] kao kaznu za drskost.
Sedmo: Jedna sluškinja je, dok je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, jeo, zatražila hrane i on joj dade iz svoje ruke. Ona je bila bestidna i reče: "Hoću ono što ti je u ustima", a on joj dade iz usta. I šta je god zatražila nije je odbio. Kad joj se hrana slegla, obuzeo ju je stid kao nijednu drugu ženu u Medini.[18]
Postoji obilje primjera, preko osam stotina, poput ovih osam spomenutih i većinu su obradile zbirke hadisa i životopisi Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme.
Da, mubarek ruka Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, poput je ljekarne Lukmana el-Hakima, njegova pljuvačka ljekovita poput Vrela života Hidra, a. s., a njegov dah poput iscjeliteljskog daha Isaa, a. s.. Ljudima se dešavaju teškoće i iskušenja i nije čudno što su njemu dolazili nebrojeni bolesnici, djeca, ljudi obuzeti ludilom i bez sumnje našli izlječenje od svojih bolesti i smetnji. Taus el-Jemani, a on je jedan od vodećih učenjaka iz generacije tabi'ina, čuven po svome samoodricanju i bogobojaznosti, četrdeset puta je obavio hadždž, a sabah-namaz četrdeset godina klanjao s jacijskim abdestom, susreo se s mnogim časnim ashabima, dakle, ovaj veliki učenjak izričito kaže da nijedan čovjek obuzet ludilom nije došao kod Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, pa on stavio svoju plemenitu ruku na njegova prsa, a da nije ozdravio i povratio razum.
Kad ovako izričito izvještava jedan imam poput Tavusa el-Jemamija - koji pamti i vrijeme časnih ashaba - onda je sasvim sigurno da je ogroman broj bolesnika, vjerovatno hiljade njih, dolazilo kod Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i bilo izliječeno od svojih bolesti.
1. Eš-Šifa' (1 /322). Ibn Ishak i Bejheki ga prenose od Asima direktno

(Ali el-Kari 1/651). A u El-Mudžme'n (6/113) iz hadisa Sa'd ibn Abi Vekasa, Hejtemi kaže da ga prenosi El-Bezzar, a u lancu mu je Osman el-Vekkasi od kojeg je napušteno prenošenje hadisa.

2. Eš-Šifa' (1/322); u nekim predajama hadisa o namještanju Katadinog, r. a., oka kaže se da se to desilo u Bici na Uhudu. U El-Mudžme'u (6/113) Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani, a da mu u lancu ima neko koga on ne poznaje; u El-Kenzu (12/377) pripisuje ga Ibn Asakiru. U drugim predajama stoji da se to desilo u Bici na Bedru, kao u El-Kenzu (12/376), gdje ga pripisuje Ebu Ja'liju, a tako i Ibn Addi u El-Kamilu, Begavi, i Bejheki u Ed-Delailu, te Ibn Asakir. O detaljima izvođenja ovog hadisa obrati se na komentar Zadu-l-me'ada (3/186-187).

3. Eš-Šifa' (1/322) tj. "nije me zabolilo niti je iz nje potekla gnoj." Ovaj hadis je sahih, prenose ga Tirmizi i Bejheki (El-Hufadži 3/113).

4. Vidi zbirku od Buharije (4/58, 73; 5/23, 171) i Muslima (12/185; 15/178) kako bi se upoznao s porijeklom hadisa.

5. Vidi Buhariju (5/170), Es-Sunen od Ebu Davuda (2/339), a prenosi ga i Ahmed (El-Fethu-r-rabbani od Sa'arija (22/259).

6. Hadis je sahih; izraz je njegov, a prenose ga Tirmizi, koji kaže da je hadis hasen sahih; Ibn Madžeh, Ibn Huzejme u svojoj zbirci Sahiha, i El-Hakim, koji kaže daje hadis sahih po kriterijima Buharije i Muslima. Prenose ga i Imam Ahmed, Taberani u El-Kebiru i es-sagiru, kao i Ibn Sena (Sahihu-l-džami'i-s-sagir pod br. 1290).

7. Eš-Šifa' (1/324).

8. Eš-Šifa' (1/324). Prenosi ga i Bejheki od Ibn Ishaka (Ali el-Kari 1/656) a u El-Bidaja va-n-Nihaja (6/164) predaja je Imama Ahmeda s njegovim lancem prenosilaca.

9. U njegovom Mu'džem'u (Ali el-Kari 1/656) i (El-Hufadži 3/118). Eš-Šifa' (1/323). Hejtemi u El-Mudžme'u (6/134) kaže da ga prenosi Taberani a da mu u lancu ima neko koga on ne poznaje; a Ja'kuba Muhammed ez-Zuherija većina učenjaka smatra slabim, dok ga Ibn Hibban smatra pouzdanim.

10. Eš-Šifa' (1/323). Prenosi ga Ahmed, (1/107), a sa istim lancem prenosilaca i u Fadailu-s-sahabah (1192), kao i u El-Musnedu (1/83), od Jahja'a koji prenosi od Šu'be; u komentaru El-Musneda vodeći učenjak Ahmed Šakir svrstava ga u sahih (pod br. 637, 2/53) i (1/128) od Veki'a koji prenosi od Šu'be. Prenosi ga i Tirmizi (3635) u Tuhfetu-l- ahveziju i kaže da je hadis hasen sahih, dok ga imam Ahmed Šakir svrstava u sahih (pod br. 638); komentator Džami'u-l-usula ga svrstava u hasen (6513) a Mubarekfuri ga dovodi u vezu s El-Hakimom i Ibn Hibbanom. Hadis svrstava u slabe hadise komentator El-Miškata (3/247), dok komentator Fadailu-s-sahabah detaljno opisuje razlog ovih razlika u mišljenju.

11. Eš-Šifa' (1/324). Prenose ga Taberani i Muhled, a prenosioci iznad njega su nepoznati, dok su ostali vjerodostojni (Mudžme'u-z-zevaid 8/298). Ali el-Kari ga dovodi u vezu s Bejhekijem (1/657).

12. Eš-Šifa' (1/324); Ibn Madže ga prenosi pod br. (3532) iz hadisa Ummi Džendeba, r. a.

13. Hadis je slab: Eš-Šifa' (1/324). Prenose ga Imam Ahmed, Ibn Ebu Šejbe i Bejheki; Ahmed ga navodi iz dva izvora (Ali el-Kari 1/657), a Ahmed Šakir u svom komentaru El-Musneda kaže da mu je lanac prenosilaca slab zbog slabe vjerodostojnosti Ferkad es-Sebhija (4/136). Hejtemi ga navodi u El-Mudžme'u (9/2) iz hadisa Ibn Abbasa, r. a., i kaže da ga prenose Ahmed i Taberani a da mu je u lancu Ferkad es-Sebhi kojeg smatraju pouzdanim Ibn Mu'in i El-Adželi, dok ga drugi smatraju slabim. Darimi ga navodi u svom Es-Sunenu (1/11/12), a lanac mu je slab, kako tvrdi komentator El-Miškata (5923). Drugi sahih hadis o izliječenju dječaka obuzetog ludilom naveden je u El-Musnedu (4/172) i njega komentator El-Miškata svrstava u sahih (5922).

14. Eš-Šifa' (1/324) a prenosi ga i Tajalisi s lancem za kojeg je ustanovljeno daje sahih (El-Hufadži 3/121). Hejtemi u El-Mudžme'u kaže da ga prenose Taberani i El-Hars ibn Muhammed ibn Hatib za koga on nije čuo, dok su ostali prenosioci pouzdani (9/415). El-Bidaja va-n- nihaja (1/295)/ Vidi El-Mustedrek od El-Hakima (4/62-63).

15. Eš-Šifa’(1/319). Prenosi ga Veki' direktno od Fahda, a prenosi ga i Bejheki (El-Hufadži 3/105). Pojedinosti iz hadisa vidi u El-Bidaja va- n-nihaja (6/158-159).

16. Eš-Šifa' (1/319). Sujuti tvrdi da je hadis hasen (El-Hufadži 3/105), a autor Kenzu-l-'Ummala ga pripisuje (4/379) Ibn Nedžaru, a u lancu mu je Muhammed ibn Junus.

17. Eš-Šifa' (1/328), prenose ga Ebu Davud, Bejheki i Ibn Hibban (El-Hufadži 3/137).

18. Eš-Šifa' (1/325). Hejtemi u El-Mudžme'u (8/312) kaže da ga prenosi Taberani, a u lancu mu se nalazi Ali ibn Jezid El-Ilhani koji je slab; a u El-Mudžme'u ovaj hadis je naveden i iz drugog izvora.

## ČETRNAESTI JASNI ZNAK

Jednu impresivnu vrstu Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, mu'džiza predstavljaju nadnaravni događaji koji su se desili kao odgovor na njegovu dovu. U ovoj vrsti nema nikakvih nedoumica i ona je mutevatir u stvarnom smislu riječi, jer obiluje primjerima i pojedinostima u neograničenoj mjeri. Mnoštvo tih primjera dostiže stepen mutevatir, čak se neki i pojedinačno približavaju tom ste- penu, dok neke od njih prenose imami kao nepobitne argumente poput znamenitih mutevatir predaja.

Iz ogromnog mnoštva primjera, mi ćemo ovdje navesti neke koji su

bliski stepenu mutevatira ili su široko poznat, a navest ćemo i pojedinosti za svaki od tih primjera:

Prvi primjer: Imami u hadiskoj nauci, na čelu s Buharijom i Muslimom prenose da je Vjerovjesnikova, sallallahu 'alejhi ve selleme, dova kojom traži kišu bila uslišena istog trena i to se ponovilo mnogo puta. Dešavalo se da on, dok je stajao na minberu, podigne ruke u znak dove da traži kišu i bude mu udovoljeno prije nego siđe. Ove su predaje čvrste i dostižu granice tevatura. Ranije smo spominjali da je par puta vojsku prilikom putovanja znala obuzeti žeđ i da se oblaci sakupe u gomilu i daju kišu.

Poslanikovoj, sallallahu 'alejhi ve selleme, dovi bilo je udovoljavano i prije objave vjerovjesništva. Vjerovjes-
nikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, djed Abdul-Muttalib je za svojim plemenitim dječakom molio za kišu i ona bi pala. Ovaj slučaj je postao čuven i Abdul-Muttalib ga je opjevao u nekim svojim poemama.

Omer ibn Hattab, r. a., nakon Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, smrti, preko njegovog amidže Abbasa, r. a., upućivao je dovu za kišu i govorio: "Moj Allahu, preko našeg Vjerovjesnika smo ti ranije upućivali dovu i ti si nas napajao; sad ti preko amidže našeg Vjerovjesnika upućujemo dovu, pa nas opet napoji." I bila bi im data kiša.[1]

Buharija i Muslim prenose da je jednom od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, zatraženo da Allah spusti kišu "pa je on uputio dovu za kišu i ona je spuštena; ali je padala u tolikoj mjeri da su bili primorani da mole da stane. On prouči dovu i ona odjednom prestade padati."[2]

Drugi primjer: Čuvena predaja bliska tevaturu navodi da je u vrijeme kad su mu'mini bili malobrojni i svoj iman i ibadet držali u tajnosti, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, uputio dovu: "Moj Allahu, pojačaj islam s Amr ibn Hišamom ili s Omerom ibn Hattabom." Dan-dva nakon toga došao je Omer kod Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i primio islam.[3] On je donio veliko pojačanje islamu i dobio titulu "El-Faruk", tj. "koji razdvaja istinu od neistine".

Treći primjer: Časni Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je upućivao dove za svoje ashabe u različitim povodima i bile su ispunjene na čudnovat način, tako daje čudotvorstvo tih dova dostiglo stepen mu'džize.
U to spada predaja koju bilježe Buharija, Muslim i ostali de je on uputio dovu za Ibn Abbasa: "Moj Allahu, podari
mu znanje u vjeri i pouči ga vještini komentara".[4] Nakon toga Ibn Abbas, r. a., je prozvan "Pero i Tumač Kur'ana", a Omer, r. a., mu je dopustio - uprkos njegovoj mladosti - da prisustvuje sastancima elite iz reda najistaknutijih ashaba.[5]

Buharija i drugi prenose od Enesa, r. a., da je rekao: "Moja majka je

rekla: 'Allahov Poslaniče, uputi dovu Allahu za potomstvo i imetak ovog svog poslužitelja, Enesa.' On izgovori: 'Moj Allahu, umnoži njegov imetak i potomstvo i daj mu berićeta u onome što mu daš.'" Pred kraj svoga života Enes, r. a. kaže: "Tako mi Allaha, ovim sam dvjema rukama ukopao stotinu svoje djece. Ne poznam nikog ko je dostigao onoliko dunjalučko blagostanje koliko ja. Vidite, moja imovina je velika. Sav taj berićet rezultat je Vjerovjesnikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, dove."[6]

Imam Bejheki i neki drugi imami Hadisa prenose da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, "uputio dovu za Abdurrahmana ibn Aufa, r. a., jednog od desetorice ashaba kojima je obećan Džennet, te je stekao obilni imetak i imao u njemu berićeta kao rezultat dove, do mjere da je "jednom udijelio sadaku u vrijednosti sedam stotina deva natovarenih raznovrsnom robom, zajedno s njihovim teretom i punom opremom."[7] Pa pogledajte, berićet Poslanikove sallallahu 'alejhi ve selleme dove. Kažite: "Barekallah".

Buharija i drugi prenose da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, uputio dovu za Urveta ibn Ebu-l-Dža'da, r. a., za uspjeh u trgovini i on je nakon toga pričao: "Izlagao sam na Kufi i ne bih se vratio a da ne zaradim četrdeset hiljada." Buharija u svom hadisu kaže: "Da je trgovao i prašinom, ostvario bi dobit."[8]

Dovu je učinio i za Abdullaha ibn Dža'fera, r. a., za berićet u sklapanju poslova, tako da kasnije nije pazario ništa a da na njemu nije ostvario zaradu.[9] U svoje vrijeme postao je čuven po bogatstvu i imetku, kao što se pročuo i po plemenitosti i darežljivosti.

Za ovu vrstu mu'džize postoje zbilja mnogobrojni primjeri iz kojih smo kao ilustraciju naveli četiri.

Nadalje, prenosi Imam Tirmizi daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, uputio dovu za Sa'da ibn Abi Vekkasa, r. a., i rekao: "Moj Allahu, primi od Sa'da dovu kad ti je uputi".[10] Nakon toga mu je svaka dova bila primljena i mnogi su se plašili njegove kletve.

Poslanik je Ibn Katadi, r. a., rekao: "Allah ti sačuvao lice! Moj Allahu, blagoslovi njegovu kosu i daj mu vitalnost." Kad je u sedamdesetoj godini života umro, izgledao je kao da mu je petnaest godina." Ova predaja je potvrđena i široko poznata.

A kad je čuveni pjesnik Nabiga pred Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, izrecitirao stihove:

"Dostigli smo nebesa u slavi i sjaju ali težimo još višem položaju"

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ga upita: "Čemu, Ebu Lejla?" Reče: "Džennetu, Allahov Poslaniče." Zatim je izrecitirao drugi spjev koji nosi uzvišeni smisao, pa je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Allah ti sačuvao usta." Poslije toga nije mu obolio nijedan zub i imao je najljepši osmjeh; pa i kad bi mu ispao zub izrastao bi drugi. A poživio je stotinu i dvadeset godina, neki kažu čak i dulje.[12]

U sahih predaji stoji daje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, uputio dovu za Aliju r. a.: "Moj Allahu, zaštiti ga od vrućine i studeni", pa je zahvaljujući ovoj dovi "zimi mogao nositi ljetnu odjeću a ljeti zimsku i ne bi ga obuzimala vrućina niti hladnoća".[13]

Dovu je proučio i za svoju kćer Fatimu, r. a., da joj Allah ne dopusti da izgladni. Ona je pričala: "Nakon toga nisam okusila glad."[14]

Tufejl ibn Amr, r. a., zatražio je od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, da mu da neko čudo kako bi uvjerio svoj narod, a on prouči: "Moj Allahu, daj mu svjetlo." Tad mu zasja svjetlost između očiju, na što ovaj reče: "Bojim se da ne kažu: 'Ovaj je obilježen' i ona mu pređe na jedan kraj biča, kojim je kasnije osvjetljavao u tamnoj noći. Dobio je nadimak "Osvjetljivač".[15]

U vjerodostojnost bilo kojeg od ovih događaja nema nikakve sumnje.

Ebu Hurejre prenosi: "Požalio sam se: 'Allahov Poslaniče, mnoge hadise koje čujem od tebe ja zaboravim.' On reče: 'Prostri svoj prekrivač' i ja prostrijeh. On šakama dograbi zrak, poput nekog ko dohvata nešto iz gajba, zatim reče: 'Sad ga skupi' i ja učinih. Nakon toga nikad ništa nisam zaboravljao.'"[6]

Ovi događaji spadaju u znamenite hadise.

Četvrti primjer: Navest ćemo nekoliko primjera na temu primanja dove kojom je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, prokleo neke ljude. Prvi: Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, dobio je vijest da je perzijski car Perviz poderao Vjerovjesnikovo, sallallahu 'alejhi ve selleme, pismo, pa reče: "Moj Allahu, poderi ti njega." I poderao gaje, postoje carev sin Širvejh sasjekao oca handžarom, a Sa'd ibn Abi Vekkas, r. a., pocijepao njegovo carstvo, "te ni od njega ništa ne osta, niti je njegovoj državi ostala vlast ni na jednom mjestu na Dunjaluku",[17] dok su države rimskog imperatora i drugih kraljeva ostale zbog uvažavanja koje su pokazali prema Poslanikovoj, sallallahu 'alejhi ve selleme, poruci.

Drugi: U jednom čuvenom hadisu koji je blizak mute- vatiru stoji - a na isti događaj ukazuje i jedan kur'anski ajet - da su se uglednici iz plemena Kurejš sastali u Mesdžidu-l-haramu i na loš način postupili prema Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, pa je on proučio dovu i prokleo ih poimenice. Ibn Mes'ud, r. a., kaže: "Zaklinjem se da sam na bici na Bedru vidio kako su svi izginuli."[18]

Treći: Nakon što su odbili da ga priznaju za Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, proučio je kletvu na moćno pleme Mudarr, pa ih je zadesila suša, sve dok Kurejšije koji su iz istog plemena nisu posredovali kod njega, i Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, prouči dovu, pa im je pala kiša.[19 I] ova je predaja bliska tevaturu.

Peti primjer: Odnosi se na primljenu dovu koju je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, učio kao kletvu za određene osobe, a iz

mnoštva primjera ove vrste navest ćemo tri:

Prvi: Proučio je kletvu na Utbeta ibn Ebu Leheba, izgovorivši:

"Moj Allahu, daj ga jednoj od tvojih zvijeri."[20] Utbe je krenuo na putovanje, a jedan ga je lav upratio, zatim ga ugrabio usred karavana i pojeo.

Ova predaja je široko poznata, a prenose je imami hadisa i svrstavaju u sahih kategoriju.

Drugi: Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, izaslao je jedan odred na čelu s Amir ibnu-l-Adbatom, r. a., a njemu u pratnji je bio Muhallim ibn Džessame. Poslije je Muhal-lim u pobuni ubio Amira, a kad je vijest stigla do Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, on se naljutio i rekao: "Moj Allahu, ne oprosti Muhallimu." Sedam dana nakon toga Muhallim je umro. Njegovo tijelo je nakon ukopa zemlja izbacila, pa je ponovo ukopano i ponovo izbačeno, tako nekoliko puta. Zatim je bačeno između dva brežuljka, a na njega nabacano kamenje.[21]

Treći: Vidjevši nekog čovjeka kako jede lijevom rukom, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, mu reče: "Jedi desnom rukom." Ovaj šlaga: "Ne mogu." On mu reče: "Ne mogao, da Bog da", nakon čega ovaj više nikad nije mogao podignuti desnu ruku do usta.[22]

Šesti primjer: Ovdje ćemo navesti neke nepobitne uzorke natprirodnih događaja iz grupe onih koje se odnose na Vjerovjesnikovu, sallallahu 'alejhi ve selleme, dovu i dodir.

Prvi: Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je Halidu ibn Velidu, r. a., "Allahovoj sablji", dao nekoliko dlaka iz svoje kose i uputio za njega dovu za pobjedu. Halid ih je stavio u svoju kapu i nikad nije ušao u borbu a da iz nje nije odnio pobjedu.[21]

Drugi: Selman el-Farisi, r. a., bio je rob kod nekih Židova i njegovi posjednici su u zamjenu za njegovo oslobađanje tražili da zasadi tri stotine mladica palme, đa one urode plodom i sazriju, te da on uz to plati četrdeset oka (preko 51 kg) zlata. Za njega je mladice svojom rukom zasadio Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, sve osim jedne, koju je bio zasadio neko drugi i te godine sve su se primile osim te jedne. Nju je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, iskopao i ponovo usadio, pa se i ona primi. U knjizi od El-Bezzara navedeno je da su sve sazrele osim jedne i da je nju Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, iskopao i ponovo zasadio pa je i ona sazrela. Također mu je dao jedan grumen zlata veličine jajeta, nakon što ga je premazao pljuvačkom, proučio je dovu, i iz njega je ovaj odvagao svojim posjednicima četrdeset oka, a i kod njega je još uvijek ostalo onoliko koliko je njima dao.[24] Ovaj događaj je jedno neobično i važno iskustvo u životu Sel-mana Farisija, r. a., a prenose ga pouzdani imami hadisa.

Treći: žena iz reda ashaba, Ummu Malik, r. a., imala je mješinu u kojoj je donosila maslo Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i on

joj jednom prilikom zapovijedi daje ne cijedi, a zatim joj je vratio punu masla. Pa kad bi joj djeca zatražila masla, u mješini bi berićetom te dove, našli maslo. Iz toga su se izdržavali dugo vremena, sve dok je jednom nisu stisnuli nakon čega je presahnuo berićet i više u njoj nisu našli ništa.[25]

Sedmi primjer: Bljutava voda bi zahvaljujući dovi i dodiru Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, postala ukusna i pitka i širila bi oko sebe prijatan miris. Navest ćemo neke primjere:

Prvi: Bejheki i drugi imami hadisa navode da je vrelo Kuba povremeno znalo presušiti, pa je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, jednom "u vrelo Kuba salio ostatak vode od abdesta i više nikad nije presušilo".[26]

Drugi: Ebu Na'im u poglavlju o dokazima vjerovjesništva, a i drugi učenjaci hadisa, prenose daje u Enesovoj, r. a., kući bio bunar u koji je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve
selleme, ispljunuo vodu iz usta i nakon toga u Medini nije postojao pitkiji bunar od tog.[27]

Treći: Ibn Madže prenosi da je "donesena kofa vode zemzema i Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, u nju iza- prao usta, nakon čega je voda postala mirišljivija od miška."[28]

Četvrti: Imam Ahmed ibn Hanbel prenosi da je Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, donesena kofa vode iz bunara i on u nju ubacio pljuvačku, a zatim je vraćena u bunar, koji je nakon toga bio mirišljiviji od miška.[29]

Peti: Hammad ibn Seleme, jedan od pouzdanih ljudi od koga je hadise primao Imam Muslim, prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, napunio jednu mješinu vodom, puhnuo na nju i naučio dovu, te je svezao, pa je dao časnim ashabima i zapovijedio im da je ne razvezuju osim radi uzimanja abdesta. "Pa kad je nastupilo vrijeme namaza i oni je razvezaše, vidješe da je u njoj mirišljivo mlijeko na vrhu prekriveno slojem kajmaka."[30]

Neki od ovih pet pojedinačnih primjera su čuveni i prenose ih poznati imami hadisa. Ovi i drugi koje nismo naveli, skupa po smislu sačinjavaju jednu mutevatir predaju koja definitivno dokazuje ovu mu'džizu.

Osmi primjer: Odnosi se na koze iz čijeg vimena obilno poteče mlijeko na dovu i dodir Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, nakon što su bile presušile, u čemu postoje zbilja mnogi primjeri, a od kojih ćemo navesti tri najčuvenija i najčvršća.

Prvi: Sve priznate knjige o životopisu Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, prenose da je Poslanik,
sallallahu 'alejhi ve selleme, prilikom obavljanja Hidžre s Ebu Bekrom naišao pored kućerka Atiket Bint'l-Huza'i, poznate pod imenom Ummu Ma'bad i odsjeo kod nje, a imala je mršavu kozu koja nije davala mlijeko.

On je upita: "Zar u nje nema mlijeka?" Ummu Ma'bed odgovori: "U njoj nema ni krvi, pa odakle mlijeko?" Tad Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rukom pređe preko kozinih leđa i vimena, zatim reče: "Donesite posudu i pomuzite je." Kad su pomuzli, pili su Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, i Ebu Bekr, r. a., a u posudi je ostalo još; zatim su do sitosti pili svi koji su bili u logoru. Ta koza je i poslije ostala mliječna i zdrava.[11]

Drugi: to je pripovijest o kozi Ibn Mes'udovoj, r. a.:

Ibn Mes'ud, r. a., prenosi: "Čuvao sam stado koje pripada Akabe ibn Ebu Mu'itu kad je naišao Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, s Ebu Bekrom, r. a., i rekao: 'Dječače, ima li mlijeka?' Rekoh: 'Da, ali mije samo povjereno na čuvanje. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, reče: 'A ima li ijedna koza da nije nosila?' Ja mu dovedoh kozu, a on pređe rukom preko njenog vimena, kad poteče mlijeko i on je pomuze u posudu, napi se i dade Ebu Bekru da pije..."[32] Ovaj događaj bio je povod da Ibn Mes'ud, r. a., primi Islam.

Treći: Pripovijest o stadu Halime es-Sa'dije,[33] (Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, majke po mlijeku), dobro je poznata. Zemlju njenog naroda pogodila je suša, pa su stada bila mršava, suhog vimena, jer nisu pasla do sitosti. Nakon što je kod Halime es-Sa'dije donesen Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, njeno stado se vraćalo sito i obilovalo je mljekom, za razliku od ostalih stada njenog naroda. A razlog tome je bio samo berićet koji

Mnogo je drugih primjera u knjigama Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, životopisa, s tim da su ovi dovoljni za naš cilj.

Deveti primjer: Ovdje ćemo navesti nekolicinu primjera iz mnoštva čuvenih hadisa koji opisuju neobične događaje nakon što bi Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rukom dodirnuo glavu i lice nekih ljudi i proučio im dovu:

Prvi: Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, potro je po glavi Omera ibn Sa'da, i zatražio mu od Allaha berićet, te je ovaj i umro u osamdesetoj, a da nije osijedio.[34]

Drugi: Prešao je rukom i preko glave Kaj sa ibn Zejda i uputio dovu za njega i ovaj je kasnije sa sto godina umro sijede glave, samo što je mjesto Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, dodira i kuda je prešla njegova ruka po kosi, ostalo crno.[35]

Treći: Dodirnuo je i glavu Abdurrahmana ibn Zejda ibni-l-Hattaba koji je bio mali, a uz to i ružan i proučio mu dovu za berićet, te je ovaj kasnije nadmašio sve muškarce svojim stasom i naočitošću.[36]

Četvrti: "Obrisao je rukom krv s lica Aiza ibn Amra kad je na dan Hunejna ranjen, pa je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, uputio dovu za njega, te mu je ostao svijetli biljeg poput onog u rasnog konja.[37]

Peti: Pogladio je po licu Katadu ibn Selmana i učinio dovu, pa mu je na licu ostao odsjaj poput onog koji se vidi na ogledalu.[38]

Šesti: Vodom kojom je uzeo abdest je orosio lice Zejnebe Bint Ummi Seleme dok je bila mala i nije poznato da se neka žena nakon toga mogla s njom porediti u ljepoti.[39]

Primjera poput ovih pojedinačnih koje smo naveli ima mnogo i prenose ih imami u hadisu, a kao cjelina predstavljaju tevatur po smislu i dokazuju dešavanje savršene mu'džize Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme. Čak i ako bismo pretpostavili da svaki od ovih primjera potječe iz pojedinačnog izvora i da je slabog lanca prenosilaca, cijela zbirka dostiže stepen mutevatira po smislu, jer bilo koji događaj, ako se o njemu izvještava u tolikom broju raznovrsnih formi i različitih izvora, bez sumnje se desio, mada su pojedinačna izvješća sama za sebe različita i nepotvrđena.

Primjera radi: Recimo da grupa ljudi čuje zvuk rušenja i neko od njih rekne da se srušila kuća izvjesnog čovjeka. Drugi izjavi da se srušila kuća, ali drugog čovjeka. Treći spomene treću osobu... Svaka od ovih izjava, iako je usamljena i nepotvrđena, ili čak i netačna, bez sumnje dokazuje bit događaja, a to je rušenje zgrade. Ove izjave kao skupina nepobitno dokazuju dešavanje događaja i u osnovi se slažu u tome. Svi primjeri koje smo mi iznijeli spadaju u vjerodostojne predaje, neki su od njih čak široko poznati. Bez obzira na to, čak i pod pretpostavkom da su pojedinačno nepotvrđeni, kao zbirka nepobitno dokazuju dešavanje mu'džiza Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, kao što izvješća iz gornjeg primjera dokazuju da se desilo rušenje nečije kuće.

Dakle, svaka od vrsta divnih mu'džiza Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, je ustanovljena izvan svake sumnje. A pojedinačni primjeri su samo različite forme i uzorci savršene mu'džize.

I kao što Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve selleme, ruka, prsti, pljuvačka, dah, riječ - tj. dova - predstavljaju izvorište mnogih čudotvorstava, tako isto njegova prefi- njenost, osjetila i tjelesna sprema predstavljaju stjecište mnogih natprirodnih pojava. Biografska i historiografska djela su dala opis tih pojava i rasvijetlila mnoge dokaze vjerovjesništva sadržane u njegovom životopisu, liku, te fizičkim i mentalnim svojstvima.

1. Hadis o upućivanju dove za kišu preko Abbasa, r. a., prenosi Buharija (2/35), Kitabu-l-istiska' (5/25) poglavlje o odlikama ashaba.
2. Eš-Šifa' (1/327). Hadis prenose Buharija i Muslim (Ali el-Kari 1/66).
3. Hadis je sahih; prenosi ga Tirmizi (3684) i kaže daje hadis hasen sahih garib iz hadisa od Ibn Omera, a u tome ga potvrđuje komentator El-Miškata (6036).
4. Eš-Šifa'(1/327) po predaji Buharije i Muslima(Ali el-Kari 1/661) (El-Hufadži 3/130). Hadis u ovom obliku se ne nalazi u Buhariji i Mus- limu, nego s vjerodostojnim lancem prenosilaca kod Ahmeda i drugih; Arnaud kod izvođenja hadisa iz Diami'u-l-usula (9/63) kaže da se nalazi kod

Ahmeda u El-Musnedu (1/264, 314, 328, 335). Također ga prenose Ibn Hibban i Taberani, a u ovom izrazu se ne nalazi u Buhariji i Mus- limu i zato autor kaže da ga ne nalazi u tim knjigama. El-Hamidi kaže da se dodatak ne nalazi u Buhariji i Muslimu, a to mu je potvrdio Hafiz u El-Fethu... Na drugom mjestu Hafiz spominje da se izraz "Moj Allahu, podari mu znanje u vjeri i poduči ga vještini komentara" često spominjao tako da su neki zaključili daje iz Buharije i Muslima, ali da su pogriješili, jer se hadis s ovim izrazom nalazi kod Ahmeda. Hadis navodi i Hafiz u El-Mustedreku (4/534) i kaže da mu je lanac sahih iako ga ne navodi; Ez-Zehebi ga podržava u mišljenju. Muslim iz hadisa prenosi riječi "Moj Allahu, podari mu znanje." Buharija ovaj hadis prenosi (1/29) riječima "Moj Allahu, poduči ga pisanju", a u drugoj njegovoj predaji (5/34) "Moj Allahu, poduči ga mudrosti." Tirmizi i Ibn Madže ga prenose sličnim izrazima... Sve ovo spominjem kako bih čitaocu predočio razloge zbog kojih Ustazu Nursiju ne treba zamjeriti da je hadis u ovom obliku pripisao Buhariji i Muslimu, jer su i najveći poznavaoci hadisa poput Tabrizija, Ali el-Karija, Kadi Ijada, Hufadžija i drugih pali u sličnu pogrešku, a zna se da su oni eksperti u hadiskoj nauci i smatraju se klasičnim hadiskim izvorima, dok su Ustazu Nursiju, kojem je Allah ukazao počast time što mu je uopće mogao da piše o mu'džizama, svi izvori bili nedostupni. Ostaje činjenica da je hadis kojeg je Ustaz naveo sahih. Pa neka je hvala Allahu s čijom dobrotom se dovršavaju sva dobra djela.

5. Hadis je sahih; Iznosi ga Ahmed (1/338), a s istim lancem prenosilaca ga navodi i u Fadailu-s-sahabah pod br. (1871) i komentator ga ubraja u sahih hadise. Hadis se nalazi i kod Buharije, Ebu Na'ima, Ibn Sa'da, El-Munzira, Taberani, Ibn Merdevejha i Bejhekija (za pojedinosti o izvođenju ovog hadisa obrati se na Fadailu-s-sahabah).

6. Vidi Buhariju (8/93, 1000); Muslima pod br. (2480,2481); prenosi ga i Ahmed (6/430, 3/190); vidi i Tuhfetu-l-ahvezi (10/330), Muslima (4/1929) i El-Fethu-r-rabbani (22/203), u različitim verzijama zajedno sa spomenutom.

7. Eš-Šifa' (1/326) (Ali el-Kari 1/659) (El-Hufadži 3/125).

8. "Prenosi se od Urve, r. a., da mu je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, jednom dao dinar da mu nabavi bravče, a on mu za to nabavio dva brava, zatim jedno prodao za dinar i donio mu i dinar i bravče. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, mu na to prouči dovu za berićet u trgovini, pa kasnije da je nabavio i samu prašinu, bio je sposoban na njoj ostvariti dobit." Buharija (4/252), poglavlje o znakovima vjerovjesništva. Prenosi ga i Ahmed (El-Fethu-r-rabbani 22/326), a u njemu stoji: "Reče: 'Moj Allahu, daj mu berićet u sklapanju poslova', pa sam kasnije izlagao na Kenasi u Kufi i zaradio četrdeset hiljada prije nego se vratim porodici..."

9. Hadis je sahih; Eš-Šifa’ (1/327). Prenose ga Ebu Ja'li i Taberani, a

njihovi prenosioci su pouzdani (Mudžme'u-z-zevaid 5/286) (El-Matal-ibu-l-'Alijja, pod br. 4077, 4078), a prenosi ga i Ahmed od pouzdanih prenosilaca, kako stoji u El-Mudžme'u.

10. Hadis je sahih; Tirmizi ga prenosi u El-Manakibu (3752, 5/649), poglavlje o odlikama Sa'da ibn Abi Vekkasa, r. a. Prenosi ga i Ibn Hibban i svojoj zbirci Sahiha (pod br. 12215) i El-Hakim (3/499); Ez-Zehebi ga potvrđuje i svrstava u sahih. Prenosi ga i Ibn Asim u Alsineh (138b) i Ebu Na'im u El-Hiljeh (1/93) i Ed-Delailu (3/206). Iznosi ga i Ibn Sa'd (3/142) s drugim lancem prenosilaca {El-Miš kat 3/251 pod br. 6116) i (Tuhfetu-l-ahvezi 3835, 10/253-254) (Fadailu-s-sahabah 2/750 pod br. 1038) (Džami'u-l-usul 10/16 pod br. 6535). Tri komentatora kažu da mu je lanac sahih.

11. Eš-Šifa' (1/327). Bejheki ga prenosi u Ed-Delailu (El-Hufadži 3/128)

12. Ali el-Kari (1/661), a original je sličan Ali el-Kariju i Hufadžiju. A u El-Isabah stoji:

"Dostigli smo nebesa u slavi, mi i naši djedovi, ali želimo položaj veći od toga."

Isto tako se nalazi u Ahbaru Isbahan od Ebu Na'ima, kao i u El-Musnedu od El-Harisa (2/6). Jedan njegov dio iznose i El-Bezzar i El-Hasen ibn Sufjan u svojim Musnedima, a svi od Ja'li ibni-l-Ašdaka od kojeg, doduše, se ne prihvataju hadisi, ali se poziva na njega, tako stoji u El-Isabah. Što se tiče El-Harisovog lanca prenosilaca, u njemu se nalaze neki koji nisu imenovani (El-Matalibu-l-'Alijja br. 4065) (El- Isabah br. 8639); spominje se i da hadis prenosi Širazi u El-Alkabu i da mu je spomenut drugi izvor. Jednu verziju hadisa spominje i Ibn Kesir u El-Bidaja va-n-nihaja (6/168) i pripisuje ga Hafizu Ebu Bakr El-Bez- zaru i Bejhekiji iz drugog pravca, s dodatkom toj verziji riječi Vjerov- jesnikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme: "Vrlo dobro, Allah ti sačuvao usta." Ja'li kaže: "I vidio sam ga, preko njega je prešlo stotinu i više godina, a nije izgubio ni zub."

13. Hejtemi u El-Mudžme'u prenosi od Abdurrahmana ibn Lejla (9/122) da o jednom lancu prenosilaca ovog hadisa kaže da ga prenosi Taberani u El-Avsatu i daje lanac dobar. A u knjizi Fadailu-s-Sahabah od Imam Ahmeda pod brojem je (950) a lanac mu je slab zbog Muhammeda ibn Abdurrahmana ibn Abu Lejla. Prenosi ga i Ibn Madže (117, 1/43-44), s tim da hadis u slabe svrstava komentator Fadaila; iznosi ga i Imami Ahmed u El-Musnedu (1/99, 133) s istim lancem prenosilaca, a u hasen hadise ga svrstava Allama Ahmed Šakir u svom komentaru El-Musneda (2/120). El-Hufadži kaže (3/133) da ga prenose Bejheki i Ibn Madžeh s vjerodostojnim lancem prenosilaca koji se završava s Ja'lijem, r. a..

14. Eš-Šifa' (1/328) iz hadisa koji prenosi Bejheki od Amran ibn El-

Husjna (El-Hufadži 3/134). Hejtemi u El-Mudžme'u (9/203) kaže da ga prenosi Taberani u El-Avsatu, s tim da mu se u lancu nalazi Utbe ibn Hamid kojeg Ibn Hibban i neki drugi smatraju pouzdanim, dok ga jedna grupa smatra slabim, dok su ostali prenosioci pouzdani.

15. Eš-Šifa' (1/328); prenosi ga Ibn Ishak bez lanca prenosilaca, a Bejheki od njega; Ibn Džerir ga prenosi preko El-Kelbija (El-Hufadži 3/134) (Ali el-Kari 1/662).

16. Prenosi ga Buharija (1/41, 4/253) i izraz je njegov. Prenosi ga i Tirmizi i kaže daje hadis hasen sahih, a da se u drugom stilu prenosi od Ebu Hurejra (10/334 pod br. 3923 Tuhfetu-l-ahvezi). Vidi Arnaudov komentar Džami'u-l-usula (9/95). Hadis se navodi i u drugačijoj formi, vidi Buhariju (3/68) Kitabu-l-buju' i (3/143) Kitabu-l-hars ve-l- muzare'a, te (9/133) Kitabu-l-i'tisam; zatim Muslima pod br. (2492), a prenosi ga i Ahmed (2/240), 274, 427); vidi i El-Fethu-r-rabbani (22/405, 409-410), Tirmiziju (10/334-335 pod br. 3924), Ebu Na'ima u El-Hilija (1/381), El-Isaba pod br. (1190) i El-Bidaja va-n-nihaja (6/162).

17. Eš-Šifa'(1/328) iz hadisa kojeg prenose Buharija (6/10) i Ahmed (El-Fethu-r-rabbani 22/159) iz hadisa od Ibn Abbasa, r. a..

18. Prenosi Ibn Mes'ud, r. a., i kaže: "Jednom prilikom Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, obavljao je namaz, a kod Ka'be su sjedili Ebu Džehl i neki njegovi drugovi. Dan ranije bili su zaklani žrtveni ovnovi, pa Ebu Džehl reče: 'Koji će otići do otpada od klanja dotičnog plemena i donijeti iznutricu, pa je staviti Muhammedu na pleća kad padne na sedždu.' Najveći ološ ode i uze je, a kad je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, pao na sedždu, stavi je njemu na pleća." Dalje kaže: "Oni padoše u smijeh naginjući je jedni prema drugima, a ja sam stajao i posmatrao, da sam bio jači zbacio bih je s leđa Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, i dalje je bio na sedždi i nije podizao glavu, dok neko nije otišao i obavijestio Fatimu. Ona dođe - a bila je Džuvejrija - i zbaci je s njega, zatim pristupi njima i poče im izgovarati uvrede. A kad je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, obavio namaz, podigao je glas i zaučio dovu protiv njih; obično kad bi učio dovu, učio bi triput, a kad bi nešto tražio, tražio bi triput; ovaj put je rekao: 'Moj Allahu, dohvati ih, triput', pa kad su mu čuli glas, napustio ih je smijeh i uplašili su se njegove kletve. Zatim nastavi: 'Moj Allahu, drži Ebu Džehla ibn Hišama, Utbeta ibn Rebi'a, Šejbeta ibn Rebi'a, Velida ibn Utbeta, Umejjeta ibn Halefa, Ukbeta ibn Ebu Mu'ita..' i sedmog, zaboravio sam koga i tako mi Onoga koji je poslao Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, s istinom, one koje je imenovao vidio sam mrtve na dan Bedra, a zatim su odvučeni u jednu jamu na Bedru." (Sahihu Muslim 3/1418 pod br. 179); prenose ga Buharija (5/57, 94) i Ahmed (1/417).

19. Prenosi se od Abu-d-Duha, a on od Mesruka daje rekao: "Došao

sam kod Ibn Mes'uda i reče mi: 'Pleme Kurejš je oklijevalo u primanju islama, pa je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, protiv njih proučio dovu i jednu godinu ih je snašlo toliko da su umirali i jeli lešine i kosti. Nakon toga došao mu je Ebu Sufjan i rekao: 'Muhammede, došao si sa zapovijedi da se njeguju rodbinske veze, a tvoj narod sad crkava, zato uči dovu za njega.' On prouči (Fertekib jeume te'ti-s-sema'u biduhaninmubin). Nakon toga su se ponovo povratili u kufr i na to se odnose Allahove, dž. š., riječi (Jeume nebtišu-l-batšete-l-kubra) na dan Bedra." Dalje se dodaje: "Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, proučio je dovu i počela je kiša da im pada višestruko, pa su se ljudi žalili na veliku količinu kiše. On izgovori: 'Moj Allahu, daj oko nas, a ne protiv nas', pa se oblaci spustiše iznad njegove glave i napojiše narod oko njih.' (Buharija 2/37, Kitabu-l-istiskd poglavlje o tome kad mušrici od muslimana zatraže posredovanje kad ih snađe glad).

20. Eš-Šifa' (1/329), pogledaj fusnotu br. 25 u Šestom jasnom znaku.

21. Hadis je hasen; Iznosi ga Ibn Madže (3930) iz hadisa Amrana ibni-l-Husajna. Busajrija kaže o dodacima u prvoj varijanti da mu je lanac prenosilaca hasen. Za Es-Semita kaže da ga u pouzdane prenosioce svrstava El-Adželi, od njega prenosi i Muslim u svome Sahihu, a Asim da se odnosi na El-Ahvela; od njega također Muslim prenosi u svom Sahihu, kao i to da ga i Ibn Hibban spominje među pouzdanim prenosiocima. O Suvejdu ibn Sa'idu kaže da postoje različita mišljenja. Mi dodajemo daje hadis hasen, jer mu postoji potvrda u hadisu kojeg iznosi Ibn Madžeh, dok Busajri kaže da mu je lanac prenosilaca hasen, jer o Ismail ibn Hafsu postoje različita mišljenja dok su ostali prenosioci pouzdani.

22. Eš-Šifa'(1/329), iz hadisa koji Muslim prenosi od Seleme pod br. (2021).

23. Hadis je sahih; Eš-Šifa' (1/331), iz hadisa koji prenose Taberani, a sličan njemu i Ebu Ja'li, a njihovi prenosioci su pouzdani. Dža'fer je hadis čuo od grupe ashaba i nije mi poznato da li gaje čuo i od Halida ili ne, kao što stoji u Mudžme'u-z-zevaidu (9/349). Komentator El- Matalibu-l-'Alijja navodi da Busajri kaže da ga Ebu Ja'li prenosi vjerodostojnim lancem prenosilaca (El-Matalibu-l-'Alijja 4/90 br. 4044).

24. Hadis je hasen; to je dio dugačkog hadisa u kojem je prikaz pripovijesti o prelasku na islam Selmana El-Farsija, r. a.. Hadis iznose Ahmed (5/441-442) i Ibn Sa'd u Et-Tabakat (4/53-57) iz hadisa od Ibn Abbasa, r. a., a prenosi ga i Hejtemi u El-Mudžme'u (9/332-336) i kaže da ga prenose Ahmed u cijelosti i Taberani sličan njemu u El-Kebiru i da su njegovi prenosioci vjerodostojni, izuzimajući Muhammeda ibn Ishaka koji je izričito rekao daje čuo. Autor Silsiletu-l-ehadisi-s-sahiha ga svrstava u hasen (894) i kaže da ga dijelom prenosi i El-Hakim (2/16) iz ove verzije. I dodaje da zadovoljava kriterije od Muslima, u čemu se

slaže i Ez-Zehebi. To je mišljenje njih dvojice.

25. Eš-Šifa’ (1/332) iz hadisa koji prenosi Muslim pod br. (2280) od Džabira ibn Abdullaha, r. a.

26. Eš-Šifa’ (1/331) prenosi ga Bejheki od Enesa spojeno (El- Hufadži 3/149).

27- Eš-Šifa'(1/331).

28. Eš-Šifa' (1/332); prenosi ga Ibn Madžeh pod br. (659), i u dodatku kaže da mu je lanac prenosilaca isprekidan, jer da Abdul-Džab- bar ibn Vail nije prenosio od svoga oca, te da su to riječi Ibn Mu'ina i drugih. Vidi izvod hadisa koji slijedi, hadis je sahih.

29. Hadis je sahih; Ahmed ga prenosi iz dva izvora (El-Fethu-r-rab- bani 22/667), Sa'ati kaže da ga Ibn Madže iznosi preko Abdul-Džebbar ibn Va'il od njegovog oca... zatim dodaje: "Kažem daje prema ovome hadis sahih, jer je od Abdul-Džebbara prenosio Muslim i četverica, a i od Alkame prenosi Muslim i četvorica hadis o podizanju ruku, a Allah najbolje zna."

30. Eš-Šifa' (1/334). Prenosi ga Ibn Sa'd (El-Hufadži 3/160).

31. U osnovi hadisa stoji: prenosi se od Džezama ibn Hišama koji prenosi od svog oca, a ovaj od njegovog djeda Hubejša ibn Halida - prenosi ga i Šerhu-s-Sunnah, Ibn Abdul-Berr u El-Isti’ab, a Ibnu-l- Dževzi u El-Vafa'u, a o hadisu postoji izvjesna pripovijest. (El-Miškat pod br. 5943) Komentator kaže da ga također prenosi El-Hakim (2/109), a da ga u vjerodostojne svrstava i to potvrđuje Ez-Zehebi... Rekoh: tu je i hadis Ummi Ma'beda u El-Mudžme'u (8/313) od Ummi Ma'beda u skraćenom obliku. Hejtemi kaže da ga prenosi Taberani, a njegovi su prenosioci vjerodostojni izuzev Hizama ibn Hišama ibn Hubejša i njegovog oca.

U El-Mudžme'u također stoji (6/58) dio hadisa Kajs ibn En- Nu'mana, Hejtemi kaže da ga prenosi El-Bezzar, a da su njegovi prenosioci vjerodostojni. Rekoh: iz ovog znamo daje hadis iz njegovog izvora sahih, i neka je hvala Allahu na njegovom dobročinstvu. Vidi i pripovijest u El-Bidaja va-n-nihaja (3/190-191) i Zadu-l-me’ad (3/55-

57), kao i Ibn Sa'da u Et-Tabakat (1/230-231).

32. Hadis je sahih; prenosi ga Ahmed. Allama Ahmed Šakir u komentaru El-Musneda kaže da mu je lanac prenosilaca sahih i da ga Ibn Kesir prenosi u Historiji (6/102) iz ovog izvora. Zatim kaže da ga prenosi i iz hadisa Ebu Avane od Asima (komentar El-Musneda 5/210, br. 3598).

33. Halima pripovijeda (prema onome što prenose Ibn Ishak, Ibn Rahevejh, Ebu Ja'li, Taberani, Bejheki i Ebu Na'im): "žene iz plemena Sa'd ibn Bekr došle su u Mekku jedne sive (tj. neplodne) godine tražeći djecu za dojenje, i ja sam dojahala na magarcu, a sa mnom je bio naš dječak i jedna stara deva koja, tako mi Allaha, nije imala ni kap (tj. nije imala ni kap mlijeka); i nismo cijele te noći mogli zaspati s dječakom, niti

sam ja u svojim prsima a ni deva u vimenu imali mlijeka da ga nahranimo. Stigli smo u Mekku i tako mi Allaha, ne znam za ijednu ženu kojoj nije Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ponuđen na dojenje i svaka je odbila jer je rečeno daje on siroče bez oca. I tako mi Allaha, ne osta ni jedna od mojih drugarica a da ne uze neko drugo dojenče, a kako ja ne nađoh nikog drugog, rekoh svome čovjeku: 'Mrsko mije da se vratim sa svojim drugaricama bez nekog dojenčeta, idem po ono siroče i njega ću uzeti.' Odoh, kad on umotan u vunenu tkaninu bjelju od mlijeka, od njega se širi miris miška, a ispod njega komad od zelene svile, on leži na leđima i duboko spava. Bilo mi je žao da ga probudim iz sna zbog njegove finoće i ljepote, priđoh mu tiho i spustih ruku na njegova prsa, a on se osmjehnu i nasmija, otvori oči i pogleda me, a iz očiju mu izbi bljesak koji se podignu u nebesa, a ja to gledam. Poljubih ga među oči i dadoh mu desnu bradavicu, a on je primi i podoji koliko je htio, zatim ga premjestili na desnu, a on odbi, i tako je uvijek bilo nakon toga." Dalje nastavlja: "Napojio se on i njegov brat. Zatim ga uzeh i ne stigoh s njim do u sedlo, kad mi po Allahovoj volji nadođe u prsima mlijeko, pa je dojio dok se nije napojio, a i brat mu isto tako.

Moj saputnik, tj. čovjek, ode do one naše deve, kad ona puna mlijeka, te je on pomuze koliko je bilo dovoljno da se on napije i ja s njim do sitosti, i proveli smo najljepšu noć. Moj saputnik reče: 'Halima, tako mi Allaha, ja mislim da si uzela jedno mubarek biće. Zar ne vidiš blagostanje u kojem smo proveli noć i berićet otkad smo ga uzeli i Allah ne prestaje da nas obasipa dobrom.'" Halima dalje priča: "Rastadoh se s Vjerovjesnikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, majkom, uzjahah svoga magarca, a njega stavih ispred sebe i prestigosmo sve one koji su bili sa

mnom, a oni se čude mom magarcu. Zatim smo stigli u mahalu Beni Sa'da i na Allahovoj zemlji ne vidjeh veće pustare od te zemlje. Kad smo stigli, moje stado se vraćalo sito i puno mlijeka, pa smo muzli i pili, dok niko drugi nije mogao ni pomusti niti je bilo i kapi u vimenu njihovog hajvana. Oni koji su tome bili prisutni govorili su svojim čobanima da napasaju svoja stada tamo gdje napasa čoban Binti Ebu Zu'ejba, ali je opet njihovo stado dolazilo gladno i bez kapi mlijeka, dok se moje stado vraćalo sito i puno mlijeka. Allahove blagodati i hair ne prestaše sve dok ne prođoše njegove dvije godine i ja ga odbih. A razvijao se u mladića kakav nije bio sličan drugim dječacima...." do kraja. (Ovako je navedeno u komentaru Sa'atija na redoslijed lanca prenosilaca El-Fethu-r-rab- bani 20/192-193), a Hejtemi ga prenosi u navodu sličnom ovome i kaže da Ebu Ja'li i Taberani prenose sličan hadis, osim što još kaže ..."Halima Bint Ebu Zu'ejb." Prenosioci obojice su pouzdani (Mudžme'u-z- zevaid 8/220-221), a to spominje Hafiz Ibn Hadžer u El-Matalibu-l-'Ali- jja. Komentator kaže da je Busajri rekao da ga prenosi Ibn Hibban u svome Sahihu od Ebu Ja'lija, te ga komentator još označava kao hasen.

34. Eš-Šifa' (1/334)
35. Eš-Šifa' (1/334)
36. Eš-Šifa' (1/335)
37. Eš-Šifa' (1/334); Hejtemi u El-Mudžme'u kaže (9/412) da ga prenosi Taberani, a da mu se u lancu nalazi neko ko mu nije poznat.
38. Eš-Šifa' (1/334); prenosi se od Hajjan ibn Umejra daje rekao: "Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je rukom prešao preko lica Katade ibn Melhana i izgovorio tekbir, pa mu se kasnije postaralo sve osim lica." Dalje kaže: "Bio sam prisutan kad je umro, prošla je neka žena i ja sam vidio njen odraz u njegovom licu kao da je vidim u ogledalu (El-Isaba od Ibn Hadžera 3/225), a u drugoj verziji ga prenosi Imam Ahmed i njegovi prenosioci su sahih (Mudžme'u-z-zevaid 5/319).
39. Eš-Šifa' (1/334); prenosi ga Ibn Abdil-Berr u El-Isti'abu (El-Hufadži 3/163), a Ummu Seleme je Majka Pravovjernih, r. a., i Zejne- ba, r. a., njena kćer, pastorka Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme. Rođena je u Šamu, majka ju je dovela sa sobom, a sestra je po mlijeku Ez-Zubejrova, r. a.. Hejtemi u El-Mudžme'u kaže (9/259) da ga prenosi Taberani, a da mu U mm Itaf nije poznata.

## PETNAESTI JASNI ZNAK

Kao što stijenje, drveće, Mjesec i Sunce prepoznaju Časnog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, pa svaka od tih vrsta prikaže mu'džizu, kao potvrdu i objavu istinitosti izjave Vjerovjesništva, također i životinja i mrtvi, džini i meleki prepoznaju tu mubarek osobu i potvrđuju ga, pa i svako od tih vrsta u prilog tome pokazuje mudžize i objavljuje potvrdu u njegovo vjerovjesništvo.

Petnaesti jasni znak sadrži tri ogranka:

## PRVI OGRANAK

Odnosi se na priznavanje Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, od strane živih bića i njihovo prikazivanje mu'džiza. U ovom dijelu postoje mnogi primjeri, a mi ćemo navesti neke iz reda općepoznatih i nepobitnih hadisa, u stepenu tevatura po smislu, ili onih koji su potvrđeni od imama u Hadisu, odnosno koje je Ummet prihvatio kao valjane.

Prvi slučaj: Poznati događaj u pećini koji se proslavio do granica tevatura po smislu, glasi da je, kad se Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, utvrdio s Ebu Bekrom es-Siddikom u zaklonu pećine od potrage Kurejša, "Allah zapovijedio da dvije golubice stanu kod otvora pećine, a u drugom hadisu, da je pauk razapeo mrežu na njenom ulazu",1 tako da je Ubejj ibn Halef - jedan od uglednika iz plemena Kurejš kojeg je Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ubio na dan Bedra - kad su nevjernici iz Kurejša zatražili da uđu u nju, rekao: "Što vam je to potrebno? Na njoj je naslagana paučina iz vremena prije nego

što je Muhammed rođen." A videći dvije golubice na otvoru pećine, Kurejšije rekoše: "Da ima neko unutra ne bi ove golubice bile na ulazu", dok je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, slušao njihov razgovor, te se udaljiše.[2]

Ibn Vehb prenosi da su prilikom osvajanja Mekke golubovi pravili hladovinu Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, pa im je on učio dovu za berićet.[3]

A od Aiše, r. a., prenosi se da je rekla: "Imali smo jednu pticu u kući iz vrste "dadžin" koja sliči golubu. Pa kad bi u kući boravio Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, mirovala je i stajala na svom mjestu, ne bi prilazila niti se udaljavala, a kad bi Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, izašao, počela bi letjeti s mjesta na mjesto i ne bi se zaustavljala."[4] Znači, taje ptica bila pokorna Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i bila tiha i mirna u njegovom prisustvu.

Drugi slučaj: To je čuvena pripovijest o vuku, prenesena iz mnogo izvora do te mjere daje dosegla stepen tevatura. Ova čudesna pripovijest iz mnogih izvora se prenosi od istaknutih ashaba, r. a., od kojih su Ebu Sa'id el-Hudri, Seleme ibni-l-Ekve', Ibn Ebu Vehb, Ebu Hurejre, r. a., a učesnik pripovjesti je čoban po imenu Uhban.

Iz brojnih izvora gore spomenuti prenose:
"Jednom prilikom dok je čoban čuvao stado ovaca, pojavio se vuk pred jednom ovcom, a ovaj je uze od njega. Vuk sjede i reče čobanu: 'Zar se ne bojiš Allaha, upetljao si
se između mene i moje nafake.’ Čoban reče: 'Čudno je da vuk progovara poput čovjeka!' Na to vuk reče: 'A da te obavijestim o nečemu još čudnijem? O nekom ko vas iza ove zemlje poziva u Džennet, a vi mu se ne odazivate.'"

Nastranu to što su svi izvori jedinstveni u spominjanju vukovog govora, najjača verzija hadisa je ona koju prenosi Ebu Hurejra, r. a., u kojoj još stoji: "Čoban upita: 'A ko bi mi pazio stado.' Vuk reče: 'Ja ću ga čuvati dok se ne vratiš.' Čovjek mu preda svoje stado i dalje se spominje njegov dolazak, susret s Vjerovjesnikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, i primanje islama."[5] Zatim se vratio i zatekao vuka kao čuvara od povjerenja i nijedna ovca nije nedostajala iz stada. I zaklao je za vuka jednu ovcu iz stada kao nagradu za uputstvo koje mu je dao.

U drugoj verziji stoji da su "Ebu Suijan ibn Harb i Saf- van ibn Umejje naišli na vuka koji je lovio gazelu, a kad je gazela ušla u harem, vuk je odustao. Ova dvojica su se začudila tome, a vuk reče: 'Veće je čudo od toga Muhammed ibn Abdullah u Medini koji vas poziva u Džennet.' Na to Ebu Sutjan reče: ’O ovome nikome ni riječi, plašim se kad bi se ovo pročulo u Mekki svi bi napustili Meku i pristupili njima.'[5]

Iz ovoga zaključujemo da pripovijest o vuku daje čvrstu uvjerenost kao mutevatir po smislu.

Treći slučaj: To je pripovijest o devi koju prenosi pet ili šest izvora od uvaženih ashaba: Ebu Hurejra, Sa'lebe ibn Malika, Džabira ibn Abdullaha, Abdullaha ibn Dža'fera, Abdullaha ibn Ebu Avfa', r. a., i drugih; svi su složni u spomenu da je jedna kamila došla Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i pred njim učinila sedždu u znak uvaža vanja i počasti, te razgovarala s njim. Drugi izvori navode da se kamila bila uzrujala u bašči i "niko ne bi ušao u bašču a da ona ne nasrne na njega. A kad je ušao Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, dozvao ju je i ona je stavila nozdrve na zemlju, kleknula pred njim i on je zauzdao."[7]

U jednom drugom hadisu stoji da ih je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, pitao o čemu se radi, a oni su ga obavijestili da su je imali namjeru zaklati.[8]

U drugoj predaji stoji daje rekao: "Požalila mi se da ste je namjeravali zaklati nakon što ste je od malih nogu iskorištavali za obavljanje najtežih poslova." Oni rekoše: "Jesmo."

Također stoji i da je Vjerovjesnikova, sallallahu 'alejhi ve selleme, kamila zvana Adba' "odbila jesti i piti nakon njegove, sallallahu 'alejhi ve selleme, smrti sve dok nije uginula."[9] Ebu Ishak el-Isferani spominje u pripovijesti o kamili Adba' da je Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selle-me, govorila o nekoj važnoj temi.

U sahih zbirkama je također zabilježeno[10] da je kamila Džabira ibn Abdullaha el-Ensarija, r. a., iznemogla na putovanju i on nije mogao nastaviti put, pa ju je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, blago podbo; na to je ona odmah živnula tako da je Džabir jedva držao uzde, sve to zbog lijepog načina ophođenja Vjerovjesnikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Četvrti slučaj: Buharija i drugi imami Hadisa prenose: Jedne noći su se uplašili stanovnici Medine od napada, pa su neki krenuli u pravcu glasova, a Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, koji ih je bio preduhitrio (prema glasovima) vraćajući se susrete ih i nakon što je na neosedlanom konju od Ebu Talhe, r. a., sa sabljom oko vrata, provjerio glasove, reče: "Nemate se čega bojati."" Zatim reče Ebu Talhi: "Tvoj konj je sada rasni", a bio je spor. Nakon te noći nijedan drugi konj se nije mogao utrkivati s ovim.

A u jednoj sahih predaji stoji da je, Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, na nekom putovanju kad je htio obaviti namaz, rekao svom konju: "Ne mrdaj, Allah te blagoslovio, dok ne obavimo namaz."

Okrenuo se prema Kibli, a konj nije napravio nijedan pokret dok Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, nije završio namaz.[12]

Peti slučaj: To je pokoravanje lava Sefini - štićeniku Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme,[13] - kad ga je Poslanik uputio Jemenskom Valiji Mu'azu, pa ga presrete lav, a on mu se predstavi da je

štićenik Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i da nosi njegovo pismo. Lav zareža i sklonu se s puta. Negdje se spominje da se ovaj događaj desio u povratku." A u drugoj se predaji od njega prenosi da je Sefina bio zalutao u povratku i ugledao lava i kazao: "Gurao me je svojom plećkom dok me nije doveo na stazu."

Od Amrana, r. a., prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, jednom bio na sijelu sa svojim ashabima, kad naiđe beduin koji je bio u lovu na pustinjske guštere i upita: "Ko je ovaj?" Rekoše mu: "Allahov Vjerovjesnik." On reče: "Tako mi Lata i Uzza'a, ne vjerujem u tebe ako ti se ne pokori ovaj gušter" i baci ga pred Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme. On mu reče: "Pustinjski gušteru!." On mu odgovori jasnim glasom kojeg su čuli svi prisutni: "Odazivam ti se i radujem ti se..."[14] Nakon toga beduin primi islam.

A od Ummi Seleme se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, jednom bio u pustinji i da ga je jedna srna dozivala: "Allahov Poslanice"... do kraja hadisa, "pa je izletjela uzvikujući: "Svjedočim da nema boga, samo Allah, i da si ti Allahov Poslanik".[15]

Veoma mnogo je primjera sličnih ovima, a mi smo iznijeli samo one najčuvenije i najizričitije.

Pa ti, čovječe, koji ne poznaš ovog Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i ne pokoravaš mu se, uzmi pouku! Pazi da ne padneš niže od vuka i lava, jer su oni hajvan koji poznaje Časnog Poslanika i pokorava mu se.

## DRUGI OGRANAK

Radi se o priznavanju Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, od strane mrtvih, džina i meleka, što što se desilo u mnogobrojnim prilikama, a od kojih ćemo kao ilustraciju spomenuti nekolicinu poznatih primjera prenesenih od strane pouzdanih imama hadisa... Počet ćemo s primjerima vezanim za mrtve, a i za džine i meleke postoji hiljadu primjera u stepenu mutevatira.

Prvi primjer: Imam Hasan el-Basri - imam u nauci o vidljivom i skrivenom[16] i jedan od najiskrenijih učenika Imama Alije, Allah mu oplemenio lice, iz vremena generacije tabi'ina prenosi: "Jedan čovjek je došao Vjerov- jesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i saopćio mu da je spustio tijelo svoje kćerkice u toj i toj dolini." Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, se sažali na njega i krenu s njim na to mjesto, zatim je dozva po imenu: "O, ti..., odazovi mi se, Allahovim izunom." Ona izađe govoreći: "Odazivam ti se s radošću." On joj reče: "Tvoji su roditelji primili islam, pa ako želiš, vratit ću te njima." Ona reče: "Nemam potrebe za njima, Allah mi je bolji od njih dvoje."'[7]

Drugi primjer: Imami Bejheki i Ibn Addi prenose s lancem prenosilaca od Enesa: "Jedna starica je imala sina kojoj je on bio jedinak i on je

neočekivano umro. Ta iskrena žena, u svom bolu i žalosti zavapi:

'Moj Allahu, ti znaš da sam ja Hidžru učinila i došla ovamo da bih pokorno služila Tvom Vjerovjesniku i zaslužila Tvoje zadovoljstvo. Molim Te njegovim imenom, vrati mi mog jedinog sina, jer imam samo njega da mi se nađe u nevolji i pomogne mi u teškoći.' Nismo se ni pomaknuli, a on skinu prekrivač s lica, pa smo jeli, on i mi.'"[8]

Na ovaj čudesni događaj pokazao je Imam El-Busajri u svom spjevu "Burdetu-l-Medih" riječima:

Kad bi samo njegovi znakovi bili ravni njegovoj izvrsnosti; i sam spomen njegovog imena vraća život u istruhle kosti.

Treći slučaj: Imam Bejheki i drugi prenose od Abdullaha ibn Abdullaha el-Ensarija: "Bio sam među onima koji su ukopali Sabita ibn Kajsa kad je poginuo na Jemami, a kad smo ga stavili u mezar, čuli smo kako govori: 'Muhammed je Allahov poslanik. Ebu Bekr je siddik, Omer je šehid, Osman je dobročinitelj i samilosan.' Pregledasmo ga i bio je mrtav."[19] Time je, prije nego što je i bio imenovan za halifu, nagovijestio da će Omer, r. a., pasti kao šehid.

Četvrti slučaj: Imam Et-Taberani i Ebu Na'im u Dalailu-n-Nubuvva prenose od Nu'man ibn Bešira da je Zejd ibn Haridže pao mrtav u nekom sokaku u Medini.

Donijeli smo ga kući. Pa pošto je podignut i prekriven, nakon zalaska sunca, dok su oko njega žene zapomagale, čuli su ga kako govori: "Ušutite, ušutite", zatim otkri lice i reče: "Muhammed je Allahov poslanik..." i "Es-selamu alejke, ja Resulallahi ve rahmetullahi ve berekatuhu." Zatim se povrati u stanje u kojem je bio, mrtav.[20]

Pa kad mrtvi, koji u sebi nemaju života, priznaju istinitost njegovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, poslanstva, kako ga ne priznaje onaj koji ima život? Zar ti živi nesretnici ne gube više od života od onih koji su stvarno mrtvi?

Uslužnost meleka prema Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i njihovo ukazivanje pred njim, kao i vjerovanje džina u njega i pokornost njemu, potvrđeni su tevaturom, a o tome izričito govori i Kur'ani-Kerim u mnogim ajetima. Pet hiljada meleka se - poput časnih ashaba - stavilo na raspolaganje u Bici na Bedru, kako je navedeno u Kur'ani-Kerimu, tako da su ti meleki - između svih drugih meleka - stekli počasti zbog učešća na Bedru, onakve kakve su stekli i ashabi.[21]

Ovo se pitanje može razmatrati iz dva ugla:

Prvi: postojanje džina i meleka i njihova povezanost s nama. Ovo je definitivno potvrđeno kao stoje i postojanje životinja i ljudi u koje niko ne sumnja. To smo očigledno i nepobitno dokazali u Riječi dvadeset devetoj i dokazivanje čemo ograničiti na to poglavlje.

Drugi: viđenje od strane pojedinih osoba iz Ummeta i razgovor s meleki ma i džinima iz počasti što su bile vezane za Časnog Poslanika,

sallallahu 'alejhi ve selleme, i radi otkrivanja nekih od tragova mu'džiza. Tako su Buharija, Muslim i imami Hadisa složni u navođenju hadisa[22] od Omera, r. a., koji kaže: "Jednog dana dok smo sjedili kod Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, pojavio se među nama čovjek izrazito bijele odjeće i izrazito crne kose, na kojem se nisu zapažali tragovi putovanja, a niko od nas ga nije poznavao, i sjede do Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, pa mu postavi pitanja o islamu, imanu, ihsanu, a za sve o čemu je pitao, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, mu je dao definiciju. Zatim je rekao: "Omere, poznaš li onog što je postavljao pitanja?" Rekoh: "Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju." On reče: "To je Džebrail, došao je da vas poduči vašoj vjeri."

Vjerodostojnim i definitivno neupitnim predajama u stepenu tevatura po smislu koje prenose imami Hadisa, zabilježeno je da su ashabi često viđali Džebraila, a. s., kod Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, u liku Dihje el- Kelbija, r. a., koji je posjedovao finoću i ljepotu;[23] među njima su Omer, Ibn Abbas, Usame, Haris, Aiša es-Siddika i Ummu Seleme, r. a., koji kažu da su vidjeli Džebraila kod Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, u liku Dihje el- Kelbija u mnogim prilikama. Zar je moguće i zamisliti da oni kažu "Vidjeli smo", a da nisu vidjeli?!

Zabilježeno je, u vjerodostojnom lancu prenosilaca, da je Sa'd ibn Abi Vekkas (jedan od onih kojima je obećan Džennet i koji je oslobodio Perziju) rekao: "Tokom Bitke na Uhudu vidjeli smo da su Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, s desne i lijeve strane Džebrail i Mikail u liku dva čovjeka obučena u bijelo",[24] a oni su bili u ulozi dva njegova čuvara tjelohranitelja. Pa kad jedan od heroja u islamu poput Sa'da kaže "Vidjeli smo", zar bi bilo moguće da se desilo drukčije?

Dalje, Ebu Sufjan ibnu-l-Haris ibn Abdil-Muttalib - Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, amidžić - na dan Bedra vidio je "ljude u bijelom na konjima šarene boje između neba i zemlje."[25]

"Hamza, r. a., je od Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, zatražio da vidi Džebraila, pa je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, jednom Hamzi pokazao Džebraila u Ka'bi, a ovaj se nakon toga srušio bez svijesti".[26]

Primjeri viđenja meleka su mnogobrojni i sve ove pojave otkrivaju jednu vrstu mu'džiza Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, i dokazuju da meleki poput leptirova oblijeću oko svjetla njegovog vjerovjesništva.

* * *

Što se tiče susreta sa džinima i njihovog viđenja, događa se često čak i sa običnim ljudima, pa kako ne bi i sa časnim ashabima, r. a.e., ali su imami Hadisa nama prenijeli samo one najvjerodostojnije i najčvršće vijesti o tome.

"U noći džina - tj. kad su primili islam u Batni-n-Nahlu

- Abdullah ibn Mes'ud je vidio džine i čuo njihov razgovor, a uporedio ih je s ljudima iz plemena Zut",[27] a oni su pleme iz Sudana, visokog stasa.

Poznata pripovijest koju prenose, navode i priznaju imami Hadisa kaže daje "Halid ibni-l-Velid - kad je uništio idol Uzza - ubio džina u obliku crne žene koja mu je izašla šireći svoju kosu i naričući, a on je sabljom sasjekao nadvoje. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ih je zatim poučio da je to idol Uzza.[28] Ljudi su nju obožavali dok se nalazila u idolu i više nikad neće biti obožavana.

Od Omera ibn Hattaba, r. a., prenosi se da je rekao: "Jednom dok smo sjedili s Vjerovjesnikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, priđe neki starac sa štapom u ruci, nazva selam Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i on mu odazva selam. Zatim reče, sallallahu 'alejhi ve selleme: 'Ti sa glasom džina, ko si?" On odgovori: "Ja sam Hameh." Ovo je dio podužeg hadisa i u njemu stoji da gaje Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, poučio neke sure iz Kur'ana.[29] Ovaj događaj, iako je naišao na kritike kod nekih učenjaka Hadisa,[30] ipak imami Hadisa smatraju vjerodostojnim... U svakom slučaju nema potrebe za opširnom diskusijom, jer su primjeri iz ove kategorije zbilja mnogobrojni.

Također recimo i ovo: Ljudi koji su - poput, recimo, Šejha Džejlanija - prosvijetljeni svjetlošću Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i stekli odgoj na njegovim poukama, te okusili njegove plodove, a ima ih na hiljade istaknutih evlija i oštroumnih učenjaka, doživjeli su susret s melekima i džinima i dolazili u razgovor s njima, o tome postoji ogromna zbirka mutevatir i apsolutno tačnih predaja.[31]

Zbilja, susreti Muhammedovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, Ummeta s melekima i džinima i njihov razgovor s njima jedan je od tragova Vjerovjesnikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, odgoja i njegove čudesne upute.

## TREĆI OGRANAK

Zaštita i čuvanje Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, od strane Uzvišenog Allaha, predstavlja divnu mu'džizu i uzvišenu realnost koju spominje Kur'an Časni u Njegovim uzvišenim riječima

Allah će te od ljudi štititi. (El-Ma'ide: 67)

Ovaj ajeti-kerim sadrži mnoge mu'džize, budući da je Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, objavio svoje vjerovjesništvo i time nije uputio izazov jednoj grupi, niti jednom narodu, niti pojedinim vođama ili vlastima, a ni jednome društvu, nego je uputio izazov svim vladarima i pripadnicima svih vjera, dakle uputio je izazov svima zajedno. Njegov amidža, njegov najveći neprijatelj, a i pripadnici njegovog plemena bili su mu i sami neprijatelji. I pored toga, ostao je dvadeset i tri godine bez čuvara da ga štiti, iako je nailazio na mnoge opasnosti i napade. Allah ga je zaštitio i sačuvao od ljudi dok nije preselio u savršenom spokoju i

uzdigao se do Mele-i a'la. Ovo nam pokazuje svom jasnoćom sunca u vedrom danu, koliko je čvrsto utemeljena činjenica koju sadrži ajeti-kerim Allah će te od ljudi štititi. (El-Ma'ide: 67) i koliki oslonac je pružila Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Navest ćemo nekolicinu neosporno potvrđenih događaja kao primjer: Prvi slučaj: Autori Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, životopisa i hadiskih djela složni su u spomenu slijedećeg: kad se pleme Kurejš složilo u zavjeri da izvrše ubistvo Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, došao im je Iblis u liku starca i savjetovao ih da za izvršenje iz svakog plemena odaberu po jednog mladića - kako se ne bi međusobno sukobili - te je blizu dvije stotine ljudi na čelu s Ebu Džehlom i Ebu Lehebom krenulo prema Vjerovjesnikovoj, sallallahu 'alejhi ve selleme, kući. Kod njega je bio Alija, r. a., i on mu zapovijedi da spava na njegovoj postelji. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ih je sačekao, a kad su ljudi iz Kurejša došli i opkolili kuću, izašao je pred njih i krenuo im u susret, a Uzvišeni Allah im je bio zaklonio pogled; posuo je pijeskom njihove glave i izbavio se."[32]

Također, Allahovim znakovima, paukom koji je ispleo mrežu i dvjema golubicama koje su posjednute na ulazu, bio je zaštićen od njihovog pogleda u pećini.[13]

Drugi slučaj: To je pripovijest o Suraki ibn Maliku:[34] "U vrijeme Hidžre za Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, i Ebu Bekrom raspisale su Kurejšije nagradu, pa je Suraka to čuo, uzjahao konja i krenuo u potragu, a kad se približio, Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je protiv njega učinio dovu, te mu se zaglavi kopito u konja i on pade s njega... Zatim uzjaha i primaknu se dok ne ču učenje Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, koji se nije osvrtao, a Ebu Bekr se osvrtao govoreći: 'Stigao nas je.' On odgovori 'Ne žalosti se, Allah je uz nas', kao što je bio izgovorio i u pećini. Konj se zatim zaglavi do koljena, a Suraka pade s njega i zagalami, te se konj ponovo podiže dok mu je oko kopita bilo nešto poput dima. Suraka ih dozva tražeći da ga izbave i Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, ga otpusti u miru... i zapovijedi mu da ne dopusti nikome da ih sustigne. Ovaj zatim ode."

U jednoj drugoj predaji stoji daje neki čoban otkrio njih dvojicu i požurio obavijestiti Kurejšije, a kad je stigao u Mekku otkazalo mu je sjećanje i nije znao šta radi, niti se mogao sjetiti radi čega je došao, sve dok se nije vratio u svoje mjesto.[35] Nakon toga je shvatio da mu je sjećanje bilo oduzeto.

Treći slučaj: Iz brojnih izvora imami Hadisa prenose da je tokom bitke između plemena Gatfan i Anmar, jedan od plemenskih vođa, Gures ibni-l-Haris el-Meharibi, pokušao mučki ubiti Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, a on, sallallahu 'alejhi ve selleme, to nije osjetio sve dok ovaj

nije stao pred njega s podignutom sabljom, pa Poslanik izgovori:

"Moj Allahu, zaštiti me od njega čime god želiš", te se ovaj zgrči od bola među plećima i sablja mu iskliznu iz ruke.[36]

A prenosi se i da mu je jednom prišao neki beduin i isukavši sablju rekao: "Ko će te sačuvati od mene?" On odgovori: "Allah!" Beduinova se ruka zatrese i sablja mu ispade.[37] Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je uze i reče: "A ko će sad tebe spasiti?", a zatim mu Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, oprosti, a ovaj se vrati među svoje ljude, koji se začudiše njegovom slučaju, pitajući se kako to da nije ništa poduzeo, a junak je. On im reče: "Dolazim vam od najboljeg čovjeka."

Također se ovakva pripovijest prenosi o događaju na Bedru, kad se Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, osamio i udaljio od ashaba, a jedan od munafika ga slijedio, te se spominje daje ovaj podigao sablju kako bi nasrnuo na Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, a on gleda u njega, te munafik zadrhta i sablja mu ispade iz ruke.

Četvrti slučaj: U poznatoj predaji koja je bliska stepenu tevatura, prenose imami Hadisa i većina imama u tefsirskoj nauci, da je povod objave ajeti-kerima:

Mi smo učinili da budu kao oni na čije smo vratove sindžire stavili sve do podbradaka, - zato su oni glava uzdignutih, i kao oni ispred kojih i iza kojih smo pregradu metnuli i na oči im koprenu stavili, - zato oni ne vide. (Jasin: 8-9) bio to što se Ebu Džehl zakleo da će, ako vidi Muhammeda na sedždi, na njega udariti stijenom. I došao je sa stijenom, i zatekao Muhammeda na sedždi, dok su to Kurejšije promatrale, u namjeri daje baci na njega, ali mu se stijena slijepila s rukom i ukočile obje ruke do vrata.[38] A kad je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, obavio namaz, udaljio se, a ruke Ebu Džehla se opustiše, bilo njegovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, dozvolom, ili što više nije bilo razloga.

A Velid ibn Mugira je došao do Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, u namjeri da ga ubije velikim kamenom koji bi bacio na njega, pa mu je Allah uklonio vid i nije mogao vidjeti Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme. Zatim se vrati svojim drugovima, pa ni njih nije mogao vidjeti, osim što ih je čuo kad su ga dozivali[39], sve dok Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, nije izašao iz

mesdžida i tada mu se povrati vid pošto više nije bilo razloga da ne vidi.

Zabilježeno je od Ebu Bekra, r. a., da je, kad je objavljena sura Tebbet-jeda Ebi Lehebin Allahovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, došla Ummu Džemil, žena Ebu Lehebova koju su zvali Hammaletu-l-hatab, dok je on sjedio u mesdžidu s Ebu Bekrom, a u ruci joj je bio kamen veličine šake. Pa kad je stala pred njih vidjela je samo Ebu Bekra, a Uzvišeni Allah joj je onemogućio da vidi Vjerovjesnika,

sallallahu 'alejhi ve selleme, i ona reče: "Ebu Bekre, gdje ti je drug, čula sam da me ismijava. Da ga nađem bacila bih mu ovaj kamen na usta".[40]

Istina, "ložioničarka Džehennema" - bez sumnje - ne vidi moćnika kojeg je Allah posebno obdario visokom deredžom.

Peti slučaj: Sahih predajom je zabilježena[41] pripovijest o Amiru ibn et-Tufejlu i Arbadu ibn Kajsu, koji su pohodili Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, a Amir je rekao ovom drugom: "Ja ću odvratiti Muhammedovu pažnju od tebe, a ti udari na njega." Kasnije, a vidjevši da ovaj nije učinio ništa, kad ga je upitao za razlog, ovaj reče: "Kad sam god pomislio da ga udarim, tebe sam vidio između nas, pa zar da udarim na tebe?"

Šesti slučaj: Vjerodostojna predaja također bilježi daje na dan Hunejna, ili Uhuda, Šejbe ibn Osman el-Hadžebi, čijeg je oca i strica Hamza bio ubio, sustigao Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i rekao: "Danas će moja osveta sustići Muhammeda", pa kad su se borci međusobno izmješali, on mu se prikrade s leđa i podiže sablju da je sruči na njega. On kaže: "Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je osjetio moje prisustvo, pozvao me i stavio ruku na moja prsa, a kad je podigao, bio mi je najdraže stvorenje od svih. Rekao mi je: 'Pridi i bori se', te krenuh ispred njega udarajući sabljom i svojim tijelom njega štiteći, a da sam u tom momentu naišao i na svog oca, navalio bih na njega."[42]

A od Fudala ibn Amra, r. a., se prenosi da je rekao: "Namjeravao sam u godini oslobođenja Mekke ubiti Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, dok je obavljao tavaf oko Ka'be, a kad sam mu se primakao, rekao je: 'Jesi li ti Fudala?" Rekoh: 'Jesam.' On reče: "O čemu si razgovarao sa sobom?' Rekoh: 'Ni o čemu.' On se nasmija, zatraži od Allaha oprost za mene i stavi ruku na moje grudi, a moje se srce smiri i tako mi Allaha, nije je podigao dok mi nije postao draži od svega što je Allah stvorio."[43]

Sedmi slučaj: Sahih predajom je zabilježeno da su Židovi bili skovali zavjeru da ga ubiju dok je sjedio uz jedan zid... Jedan od njih krenu da ga pogodi velikim kamenom, a Vjerovjesnik. sallallahu 'alejhi ve selleme, ustade i ode[44], pa je u vodu palo ono što su, izazivajući Allahovu srdžbu, bili kovali.

Postoje i drugi slični događaji. Imami Buharija, Muslim i drugi imami hadisa prenose od Aiše, r. a., da je rekla: "Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, čuvala je straža sve do objave ajeta Allah će te od ljudi štititi. (El-Ma'ide: 67) a tada je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, promolio glavu iz šatora i povikao: 'Narode, raziđite se, Uzvišeni i Veliki Allah me je uzeo u zaštitu.'"[45]

Od početka do ovog mjesta ova poslanica objašnjava: da svaka vrsta ovih bića i njihovi svjetovi poznaju Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve

selleme, i da on ima i održava vezu s njima. Njegove, sallallahu 'alejhi ve selleme, mu'džize ukazuju se u svim vrstama bića, što znači da je ovaj Časni Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, poslan i izaslan od strane Allaha kao Gospodara svih svjetova i Stvoritelja svemira.

Da! Poput uglednog činovnika i istražitelja koji uživa visok stepen kod vlasti i za kojeg znaju svi krugovi u državi, kada se pojavi u bilo kojem od njih, nailazi na topao prijem; jer on je tu po nalogu vrhovne vlasti, a da je on istražitelj ministarstva pravde, samo bi mu to ministarstvo ukazalo počast, dok ga drugi krugovi ne bi dobro poznavali; ili da je generalni inspektor odbrane, drugi službeni krugovi države ga ne bi poznavali... Iz prethodnih primjera može se razumjeti da svi krugovi Božanske vlasti vrlo dobro poznaju Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, odnosno Allah im ga je predstavio, počevši od meleka, pa do muhe i pauka. Bez sumnje, on je Pečat vjerovjesnika i Poslanik Gospodara svjetova, a njegova Knjiga je sveobuhvatna, namijenjena svim stvorenjima skupa, a ne odnosi se samo na određeni ummet, mimo druge, kako je bio slučaj s drugim vjerovjesnicima i poslanicima.

1. Eš-Šifa' (1/313). Hadis o paukovoj mreži prenose Ahmed (1/248) i Abdur-Rezzak u El-Musannefu (5/389) preko Osmana ibn Amr ibn Sadža od Muksima, štićenika Ibn Abbasa, r. a., "..Ibn Abbas izvještava... zatim hadis." Hadis u hasen svrstavaju Hafiz Ibn Kesir u El-Bidaja va-n-nihaja (3/179-182) i Hafiz Ibn Hadžer u El-Fethu. A u El- Mudžme'u (7/27) Hejtemi kaže da ga prenose Ahmed i Taberani, a u njemu se nalazi Osman ibn Amr el-Džezeri kojeg u pouzdane ubraja Ibn Hibban, dok ga ostali smatraju slabim, a ostali prenosioci su vjerodostojni. Vidi izvod u Zadu-l-me'ad (3/52). Komentator El-Miškata (5934) ga svrstava u slabe. Hadis ima potvrdu u El-Musnedu Ebu Bekra el- Mirvezija (br. 73), Arnaud kaže slijedeće: da mu je lanac prenosilaca hasen, osim što je mursel; da o Bešar ibn Musa el-Hifaf el-Adželiju je Ali ibn el-Medini imao lijepo mišljenje, a ni Ahmed ga nije odbacivao; dok je Dža'fer ibn Sulejman, radi se o Es-Sabiju, je pouzdan, te da od njega Muslim prenosi u svom Sahihu; a Ebu Amran el-Dževni da je Abdul-Melik ibn Habib el-Azdi, pouzdan i od njega prenosi grupa imama.
2. Eš-Šifa' (1/313) - za hadis o stajanju dvije golubice na ulazu u pećinu, Ez-Zejle'i u Nasbu-r-raja (1/123) kaže da Taberani u svom Mudžme'u, Bejheki u Dalailu-n-nubuvva i El-Bezzar u svom Musnedu prenose... zatim navodi hadis i kaže: "El-Bezzar kaže da ne zna da ga prenosi iko osim Uvejn ibn Amr", a on je čuveni Basrija; prenosi ga i Ibn Kesir u El-Bidaja va-n-nihaja od Ibn Asakira i kaže da je u ovoj verziji hadis garib, u velikoj mjeri. U El-Mudžme'u (6/52-53) stoji isti hadis, i Hejtemi kaže da ga prenose El-Bezzar i Taberani, ali da se u njemu nalazi grupa prenosilaca koje on ne poznaje. Vidi izvedbu hadisa koji mu prethodi, a u njemu se navode riječi mušrika kao u El-Musne- du: "Daje

ovuda ušao, ne bi pauk postavio mrežu na ulazu."

3. Eš-Šifa'(1/313).

4. Eš-Šifa', (1/309) ovaj hadis je sahih, prenose ga Ahmed, El-Bezzar, Ebu Ja'li, Bejheki i Ed-Darkutni (El-Hufadži 3/79).

5. Hadis je sahih; Eš-Šifa' (1/310). Prenosi ga Ahmed, a u sahih hadise svrstava ga Allama Ahmed Šakir (15/202-203), pod br. (8049), iz

hadisa od Ebu Hurejra, r. a., a u El-Mudžme'u (8/291-292) Hejtemi kaže da se u Sahihu nalazi u skraćenoj verziji, prenosi ga Ahmed a njegovi su prenosioci pouzdani. A u El-Musnedu, naveden je iz hadisa od Ebu Sa'i- da, r. a., vidi (1185), komentar El-Musneda pod br. (11864, 11867) iz hadisa Šeher ibn Havšeba od Ebu Sa'ida. Hafiz Ibn Kesir kaže da se Ahmed izdvaja navođenjem ovog hadisa, a on ispunjava kriterije Sune- na, samo što ga drugi nisu iznijeli, te daje moguće da gaje Šeher ibn Havšeb čuo od Ebu Sa'ida a i od Ebu Hurejra. Hadis prenosi i El-Kaste- lani u El-Mavahibu-l-ladanijja i kaže što se tiče hadisa Ebu Sa'ida da ga prenosi Imami Ahmed s dobrim lancem prenosilaca; Ez-Zerkani u komentaru kaže: tj. prihvatljivim. Također ga prenose Tirmizi i El- Hakim i svrstavaju ga u sahih (El-Fethu-r-rabbani od Sa'atija 20/240), a Hejtemi ga navodi u El-Mudžme'u (8/291) i kaže da Ahmed i El-Bez- zar prenose sličan hadisi u skraćenoj verziji, a Ahmedovi prenosioci iz jednog lanca su vjerodostojni. A u El-Miškatu (5927) ga pripisuje Šer- his-Sunnetu, a komentator ga svrstava u sahih.

6. Eš-Šifa'(1/311) (El-Hufadži 3/84).

7. Hadisi o progovaranju kamile preneseni su dobrim i vjerodostojnim lancima prenosilaca; prvi hadis navodi Hejtemi u El-Mudžme'u (9/4) iz hadisa od Enesa ibn Malika, r. a.. Hejtemi kaže da ga prenose Ahmed i El-Bezzar, a da su mu prenosioci vjerodostojni osim Hafsa, Enesovog bratića, a on je pouzdan. Hafiz El-Munziri ga navodi u Et-Targibu va-t-tarhibu i kaže da ga prenosi Ahmed dobrim lancem prenosilaca i da su mu prenosioci pouzdani i poznati, da El-Bezzar prenosi sličan, te da ga u skraćenoj formi prenosi Nisai, a Ibn Hibban u svom Sahihu iz hadisa od Ebu Hurejre, r. a.. (Iz El-Fethu-r-rabbanija 22/50-51). "A lanac prenosilaca hadisa Abdullah ibn Dža'fera je sahih, prenosi ga Imam Ahmed (vidi 1745 iz komentara El-Musneda). Dio hadisa prenose Muslim, Ibn Madžeh i Ebu Davud u produženoj formi." A hadis od Abdullah ibn Ebu Avfa', r. a., prenose Ebu Na'im i Bejheki (El-Hufadži 3/87).

8. Hadis je dobar; prenosi ga Ahmed (4/173) od Ja'lija a iz jednog izvora ga izvodi El-Hakim i kaže da mu je lanac sahih. S njim se slaže Ez-Zehebi u hadisu o Ja'li ibn Murre od njegovog oca, te je hadis s ovim napomenama dobar (vidi Silsiletu-l-ehadisi-s-sahiha 485).

9. Eš-Šifa'(1/313).

10. Prenose ga Buharija i Muslim (El-Hufadži 3/145).

11. Prenose ga Buharija u Kitabu-l-džihad poglavlje o nazivu konji i

magarci, zatim poglavlje o teretnim životinjama i vješanje sablje oko vrata; Muslim (2307), Ebu Davud (4988) i Tirmizi (1685).

12. Eš-Šifa'{1/315) (El-Hufadži 3/95).

13. Hadis je sahih; (El-Miškat 3/199 pod br. 5949), komentator kaže da prenosi El-Hakim (3/606) sličan hadis i da je sahih po kriterijima Muslima, u čemu se slaže Ez-Zehebi i njihovo mišljenje je ispravno. Vidi El-Matalibu-l-'Alijja (4/125 pod br. 4127). A u El-Mudžme'u (9/366-367) Hejtemi kaže da ga prenose El-Bezzar i Taberani, a njihovi su prenosioci pouzdani. Vidi i El-Hilja od Ebu Na'ima (1/368-369) i El- Bidaja va-n-nihaja (6/147).

14. Prenosi ga Taberani u Es-Sagiru i El-Avsatu od svoga učitelja Muhammed ibn Ali ibni-l-Velid El-Basri. Bejheki kaže da hadis počiva na njemu. Mi dodajemo da su ostali prenosioci ovog hadisa vjerodostojni (tako stoji u Mudžme'u-z-zevaidu 8/293-294). A u Kenzu-l-'ummalu (12/358) autor dodaje vezu s Ibn Addijem u El-Kamilu, El-Hakim u El-Mu'džizat, Ebu Na'im u Ed-Delailu, Bejheki također u Ed-Delailu, kao i Ibn Asakir. Ibnud-Dihje u El-Hasaisu kaže daje hadis krivotvoren. Ez-Zehebi u El-Mizanu kaže daje hadis lažan, a Hafiz Ibn Hadžer u El-Lisanu kaže za Es-Selmija da od njega prenosi El-Isma'ili u svome Mudžme'u i kaže da su mu hadisi odbačeni. Hafiz Ibn Kesir ga navodi u El-Bidaja va-n-Nihaja (6/149-160) pod naslovom "Hadis o pustinjskom gušteru, uz činjenicu daje odbacivan i čudan" i prenosi riječi Bejhekija da o tome prenosi od Aiše i Ebu Hurejra, r. a., a da je njegov navod najprikladniji po svom lancu, iako je i on slab. Vidi Ali el-Kari (1/632) i El-Hufadži (3/79).

15. Eš-Šifa' (1/314) iz hadisa koji prenose Taberani i Bejheki, a u sahih hadise ga svrstao Ibn Hadžer jer je naveden i iz drugih izvora (El-Hufadži 3/91). Taberani ga prenosi a u njemu se nalazi Agleb ibn Temim koji je slab (Mudžme'u-z-zevaid 8/295).

16. Neka Allah najljepšom nagradom nagradi Ustaza Nursija koji je za Imama Hasana Basrija obuhvatio svojstva prema kojima je slijedio Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme: poznavanje unutrašnjosti i vanjštine. Uzvišeni Allah je rekao: "Zeru zahire-l-ismi ve batinehu." Šejh Ibni Tejmijje kaže da poznavanje unutarnjeg, a to je znanje o imanu, spoznajama i stanjima srca, jeste znanje o dubokim činjenicama imana, što je značajnije od običnog poznavanja vanjskog islamskog djelovanja

(Fetve 11/225). A šejh Er-Rufa'i je rekao: "Ne govorite poput nekih mistika: 'Mi smo njegovatelji unutarnjeg', a ustvari su njegovatelji vanjštine; unutarnjost ove sveobuhvatne vjere je suština njene vanjštine, a njena vanjština je omot njene unutarnjosti" (El-Burhanu-l-mu'ajjad 61).

17. Eš-Šifa’ (1/320), El-Hufadži (3/106).

18. Eš-Šifa' (1/320), navodi ga Ibni Kesir u El-Bidaja od Enesa, r. a., i kaže da ga prenosi Ebu Bakr ibn Abud-Dunja; Bejheki u različitoj formi

od Saliha ibn Šibr el-Murrija - jedan od samoprijegornih i pobožnih ljudi u Basri - a u njegovom hadisu je produžetak od Sabita koji prenosi od Enesa, te ga navodi. U predaji od Bejhekija stoji da mu je majka bila oronula i slijepa; zatim ga Bejheki navodi preko Isa ibn Junusa od Abdullah ibn Avna, a ovaj od Enesa, kako je ranije rečeno i taj navod je potpuniji i u njemu stoji da se to desilo u prisustvu Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme. Prenosioci iz ovog lanca su pouzdani, samo što u njemu ima prekid od Abdullah ibn Avna i Enesa, a Allah najbolje zna (El-Bidaja va-n-nihaja 6/292).

19. Eš-Šifa' (1/320).

20. Hadis je sahih; Hafiz Ibn Kesir kaže: "Što se tiče pripovijesti Zejd ibn Haridže, r. a., njegovog progovaranja nakon smrti i svjedočenja u prilog iskrenosti Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, Ebu Bekra, Omera i Osmana, r. a., ona je poznata i prenesena u mnogim vjerodostojnim formama. Buharija u Velikoj Historiji kaže: "Zejd ibn Haridže el-Hazredži el-Ensari je učestvovao na Bedru, a preselio u vrijeme Osmana i on je taj koji je progovarao poslije smrti. A El-Hakim u El-Mustedreku' i Bejheki u Delailu to navode i uvrštavaju u vjerodostojne hadise.'' (El-Bidaja va-n-nihaja 6/293, 6/156-157, a naveden je i iz drugih izvora). Navodi ga i Hejtemi u El-Mudžme'u iz dva izvora (5/179-180) i kaže da ga u cijelosti prenosi Taberani u El-Kebiru i u El- Avsatu u skraćenoj formi s dva lanca od koja su u prvom, u El-Kebiru, prenosioci pouzdani. A u El-Mudžme'u (8/291) od Huzejfe, r. a., se prenosi daje rekao: "Čuo sam daje Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: 'U mom Uminetu će biti čovjek koji će progovarati nakon smrti.'"

21. Hadis sahih; prenosi se od Mu'az ibn Rufa'a ibn Rafi' ez-Zarki, a on od oca, koji je bio učesnik na Bedru, daje rekao: "Džebrail je došao Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, i rekao: 'Kakav stav imate prema vašim učesnicima Bedra?' On reče: 'Da su među najboljim mus limanima', ili sličan izraz. Reče: 'Isto je i sa melekima koji su učestvovali na Bedru.' (Buharija 5/103, poglavlje o prisustvovanju meleka na Bedru).

22. Sahihii-l-Buhari (1/19-20); Muslinv. Kitabu-l-Iman.

23. Postoje vjerodostojni hadisi o viđenju Džebraila, a. s., od strane nekih ashaba, vidi Buhariju (4/250); a u El-Mudžme'u (9/276-277) je hadis od Ibn Abbasa, r. a., u kojem stoji da gaje on vidio u obliku Dihje el-Kelbija, r. a.; Hejtemi kaže da hadis prenosi Taberani, ali mu se među prenosiocima nalazi jedan njemu nepoznat. Viđenje Ibn Abbasovo, r. a., Džebraila, a. s., spomenuto je u vjerodostojnim i dobrim hadisima; u Odlikama ashaba, pod brojem (1853) hadis je od Ibn Abbasa, a sa sanedom (1.212); spominje se u El-Mudžme'u (9/276) i dodaje da ga prenose Ahmed od Taberani, a njihovi su prenosioci vjerodostojni. Hadis u hasen hadise svrstava komentator El-Fadaila, a to isto kaže i za hadis naveden pod brojem (1918). U Fadailu-s-sahabahJe naveden i iz drugog izvora

pod brojem (1817) i lanac prenosilaca mu je vjerodostojan. Potvrđeno je vjerodostojnim lancem i viđenje Harise ibn Nu'mana, r. a., kako to reče El-Hafiz u El-Isaba (1/598). Postoje i drugi hadisi, a navedeni su samo uzorak.

24. Eš-Šifa' (1/361); prenosi ga Buharija u Poslanikovim bitkama, poglavlje o ajetu "Iz hemmet taifetani minkum en tefsela vallahu veli-jjuhuma"; zatim u dijelu o Odori, poglavlje o bijeloj odjeći; a Muslim pod brojem (20306).

25. Eš-Šifa' (1/362); i El-Hufadži (3/281).

26. Eš-Šifa' (1/362); iz hadisa koji Bejheki prenosi direktno od Poslanika (El-Hufadži 3/82).

27. O viđenju džina postoje hadisi s vjerodostojnim lancima predaje. Što se tiče ovog hadisa od Ibn Mes'uda, r. a., Imami Ahmed ga prenosi u El-Musnedu\ prenosi ga i Darakutni, a istaknuti učenjak Ahmed Šakir ga svrstava u sahih hadise (6/165, pod br. 4353) u komentaru El-Musneda.

28. Eš-Šifa' (1/362); hadis je sahih, prenose ga Bejheki i Nisai (El-Hufadži 3/287), a Ibn Kesir ga navodi u El-Bidaja (4/316); Hejtemi u El-Mudžme'u (6/176) kaže da ga prenosi Taberani, samo što mu je u lancu Jahja ibn El-Munzir, koji je slab.

29. Eš-Šifa' (1/363); spominju ga Bejheki i Ibn Makula (El-Hufadži); (vidi bilješku br. 30.)

30. Hafiz Ibn Kesir kaže: "Hafiz Ebu Bekr El-Bejheki je negdje naveo jedan čudan, štaviše neprihvatljiv i krivotvoren hadis, ali mu je navodilac cijenjen", a zatim hadis naveo u cijeloj duljini (5/96-97). Vidi također El-Favaidu-l-medžmu'a od Ševkanija (497). El-Hufadži (3/287) kaže: "Znaj da oko ovog hadisa postoje različita mišljenja; Ibnu-l- Dževzi kaže da je hadis krivotvoren, neutemeljen i navodi različite izvore u kojima među prenosiocima ima potvrđenih lažova i onih čije se predaje ne prihvataju. U tome se s njim neki nisu složili i rekli su da mnoštvo izvora dokazuje njegovu vjerodostojnost, a Ibnu-l-Dževzi ima svoje lahkomislenosti oko krivotvorenih hadisa koje su većinom odbacive; ovaj hadis prenose ljudi na koje se može osloniti, poput, kako znaš, Bejhekija, Ibn Asakira i drugih."

31. Šejh Ibn Tejmijje u svojoj knjizi Et-Tevessulu va-l-vesile ("Posredovanje i posredstvo") navodi sličan slučaj (str.24): "Šejh Abdul-Kadir el-Džejlani (Allah posvetio njegovu tajnu) kaže: 'Jednom sam bio u ibadetu kad mi se ukazao Veliki Arš a na njemu nur, pa mi reče: - O, Abdul-Kadir, ja sam tvoj Gospodar i tebi sam učinio dozvoljenim ono što sam zabranio drugima. Rekoh: - Zar si ti Allah, osim koga nema boga, samo On? Gubi se, Allahov neprijatelju. Zatim kaže: Nur se ras- plinu i postade mrak, a on mi reče: - Abdul-Kadire, svojim si se znanjem, vjerom i nošenjem sa svojim halom izbavio od mene, ja sam do sada s ovom pričom doveo u iskušenje sedamdeset ljudi. Neki su upitali Abdul-

Kadira: - Kako si znao daje to bio šejtan? A on odgovori: - Iz njegovih riječi tebi sam učinio dozvoljenim ono što sam zabranio drugima, jer znam da Šerijat Muhammedov, sallallahu 'alejhi ve selleme, ne može biti ukinut niti izmijenjen, i jer je rekao ja sam tvoj Gospodar a nije smogao snage da kaže ja sam Allah osim koga nema boga, samo Ja."' Obrati se na Fetve (11/307), jer u njemu postoji nešto vrlo vrijedno očemu govori Ustaz Nursi.

32. Vjerodostojan: Eš-Šifa’ (1/349); prenosi se od Ibn Abbasa, r. a., daje rekao: "Elita iz Kurejša se sastala u Hidžru i u ime svojih kipova Lata, Uzza, Menata 'trećecjenjenog', Na'ile i Isafa, sklopili sporazum: 'Ako susretnemo Muhammeda, jednodušno ćemo krenut na njega i nećemo ga ostaviti dok ga ne ubijemo'; pa je njegova kćer Fatima pohrlila njemu u plaču, ušla kod Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i rekla: 'One vođe Kurejša su protiv tebe skovali urotu, ako

te vide, krenut će na tebe i ubiti te, i sve i jedan među njima zna svoj udio u tvojoj krvi.' On reče: 'Kćeri, polij mi da uzmem abdest', te se abdesti, a zatim ode kod njih u harem. Kad su ga ugledali rekoše: 'Eno ga' i oboriše pogled, podbradak im se spusti do grudi i ostaše ukočeni na svojim mjestima i ne podigoše pogled, niti se ko od njih pridignu. Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, nastavi dok nije naišao pored njih, zatim zagrabi šaku pijeska i reče: 'Lica se unakazila', te ih posu njime. I koga god je od njih pogodila ijedna praška iz tog pijeska, na dan Bedra je ubijen kao kafir". Komentar El-Musneda od Allame Ahmeda Šakira (4/269 br. 2762). On kaže da mu je lanac vjerodostojan, a da se nalazi i u Mudžme'u-z-zevaidu (2/228). Kaže i ovo: "Hadis prenosi Ahmed zajedno s lancem, a prenosioci jednog od dva hadisa su vjerodostojni." Ja kažem: ne, nego oba.

33. Eš-Šifa’ (1/349); (El-Hufadži 3/236), ranije je spomenut njegov izvod u (1) i (2).

34. Prenosi ga Buharija (4/245-246) u knjizi o vjerovjesnicima, poglavlje o znakovima vjerovjesništva u islamu; zatim u knjizi o Odlikama ashaba Vjerovjesnikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, poglavlje o osobinama muhadžira i njihovoj dobroti i poglavlje o Hidžri Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i njegovih ashaba u Medinu. I Muslim ga prenosi (2009) i Ahmed.

35. Eš-Šifa’ (1/351);

36. Eš-Šifa' (1/348). Hadis je u El-Mudžme'u (9/7-8) od Ebu Hurejra i sadržava mnoge mu'džize, a navod mu je dugačak. Hejtemi kaže: "U Sahihu sam naveo jedan njegov dio" - a hadis - prenosi Taberani u El-Avsatu', El-Bezzar u vrlo skraćenoj formi i u njemu se nalazi Abdul-Hakim ibn Sufjan koji spominje Ibn Ebu Hatim, a niko mu nije našao neki nedostatak, dok su ostali prenosioci pouzdani. El-Hakim ga izvodi (3/29-30) i kaže da je hadis prema kriterijima Buharije i Muslima vjerodostojan;

u tome se s njim slaže i Ez-Zehebi.

37. Eš-Šifa’ (1/347); original hadisa prenosi Buharija u knjizi o džihadu, poglavlje o razilaženju ljudstva od zapovjednika u vrijeme odmora, i poglavlje o onom ko okači sablju o stablu u vrijeme odmora, a u knjizi o Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve selleme, bitkama, poglavlje o Bici Zatu-r-Ruka' i poglavlje o Bici na Mustaleku. I Muslim ga prenosi pod brojem (843).

38. Eš-Šifa' (1/351); prenosi ga Ebu Na'im u Ed-Delailu i Ibn Ishak (El-Hufadži 3/241); Hejtemi ga navodi u El-Mudžme'u (8/227) i kaže da ga prenosi Taberani u El-Kebiru i El-Avsatu, ali je u njemu Ishak ibn Ferve, koji je napušten. Ovaj Ebu Džehlov pokušaj je vjerodostojan iz sasvim drugog navoda u hadisu Ebu Hurejra, r. a., kojeg prenosi Muslim (2797); u jednoj predaji stoji daje Ebu Džehl rekao: "Ako vidim da Muhammed obavlja namaz u blizini Ka'be, stat ću mu na vrat." Kad je to doprlo do Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao je: "Da je to učinio, odnijeli bi ga meleki."

39. Eš-Šifa' (1/351); spomenuo gaje Es-Semerkandi (El-Hufadži 3/242).

40. Eš-Šifa' (1/349); prenose ga Bejheki i drugi kao što ga prenosi i Ibn Ishak (El-Hufadži 3/233). I Tirmizi ga prenosi i kaže da mu je lanac dobar. A Hejtemi u El-Mudžme'u (7/144) kaže: "...Samo što se u njemu nalazi Ata' ibni-s-Saib, koji je ranije brkao."

41. Eš-Šifa' (1/353); prenose ga Ibn Ishak i Bejheki (bez lanca prenosilaca), a Ebu Na'im u Ed-Delailu s lancem (El-Hufadži 3/249).

42. Eš-Šifa' (1/353); prenosi ga Ebu Na'im u Ed-Delailu, a hadis je detaljno naveden u Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, životopisu od Ibn Sejjdin-Nas s vjerodostojnim lancem prenosilaca (El-Hufadži 3/248). Hejtemi u El-Mudžme'u (6/183-184) kaže da ga prenosi Taberani, a daje u njemu Ejub ibn Džabir, koji je slab.

43. Eš-Šifa' (1/353); prenose ga Ibn Ishak i Ibn Sejjidi-n-Nas (El-Hufadži 3/248).

44. Eš-Šifa'{1/352); prenosi ga Ibn Ishak u svom životopisu Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, a i drugi, poput El-Kelbija u njegovom tefsiru (El-Hufadži 3/243).

45. Eš-Šifa' (1/346); prenosi ga Tirmizi (3049) - komentar Ahmeda Šakira - a sličan hadis iznosi i Ibn Džerir (12276) i El-Hakim (2/213), koji kaže da hadis ima vjerodostojan lanac prenosilaca i u tome se s njim slaže Ez-Zehebi; Hafiz Ibnu-l-Hadžer ga u El-Fethu svrstava u hasen. Vidi Džami'u-l-usul (599).

## ŠESNAESTI JASNI ZNAK

Odnosi se na predznake, tj. nadnaravne događaje koji su se desili prije objave vjerovjesništva, a ubrajaju se u dokaze vjerovjesništva jer su

za njega vezani. Dijele se u tri skupine.

## PRVA SKUPINA

Obuhvata ono o čemu izvještavaju Tevrat, Indžil, Zebur i Poslanice vjerovjesnika, a. s., o Muhammedovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, vjerovjesništvu, a ustanovljeno je u tekstu Kur'ana Časnog.
Da, budući da su to nebeske knjige, a njihovi donosioci časni vjerovjesnici, a. s., nužno je da će donijeti i spomen tog mubarek bića što isijava nurom kojem će prići pola Zemaljske kugle i dokinuti druge vjere, te izmijeniti izgled svemira. A zar bi se i moglo desiti da te knjige koje ne zanemaruju ni detalje događaja, izostave spomen najznačajnijeg događaja u historiji čovječanstva koji jeste izaslanstvo Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme? Pošto je nužno da će one istražiti i spomenuti taj događaj, one će ga ili opovrgnuti kako bi očuvale svoj pravac i tekst od dokidanja i iskvarivanja, ili potvrditi, tj. izraziti potvrdu iskrenosti tog istinskog vjerovjesnika kako bi očuvale vjeru i njene knjige od uvlačenja praznovjerja i prodora besmislenog govora. I prijatelji i protivnici su složni u činjenici da ne postoji niti jedan nagovještaj opovrgavanja u bilo kojoj od tih knjiga, što znači da postoje znaci njihove potvrde. Budući da u principu postoji potvrda, kao i temeljni uzrok koji iziskuje postojanje potvrde, mi ćemo to ovdje utvrditi s tri neoboriva dokaza koji na nju ukazuju.

Prvi dokaz: Najveći Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, pred njima je učio ajeti-kerime u kojima im je uputio izazov i kao da im, jezikom Kur'ana Časnog, kaže: vaše knjige potvrđuju opis mojih svojstava i osobina i daju potvrdu poruci koju dostavljam svjetovima.

Reci: Donesite Tevrat pa ga čitajte, ako istinit govorite! (Ali 'Imran: 93)

Reci: Hodite, pozvat ćemo sinove naše i sinove vaše, i žene naše i žene vaše, a doći ćemo i mi, pa cemo se usrdno pomoliti i Allahovo proklestvo na one koji neistinu govore prizvati! (Ali 'Imran: 61).

I pored ovog izazova, nijedan židovski rabin niti kršćanski svećenik nije pristupio da izrazi neslaganje s onim što je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao. A da je postojalo nešto od toga, bez obzira koliko beznačajno bilo, već bi ga razglasili prkosni i zavidni židovski nevjernici i munafici, kojih je bilo i ima veliki broj na svakom mjestu i u svakom vremenu.

Bio je izazov; ili da pronađu neku proturječnost u zapovijedima koje im je dostavljao od Uzvišenog Allaha, ili će on s njima stupiti u nemilosrdnu borbu. Oni su, zbog nemoći da donesu nešto što pobija njegovu objavu, izabrali rat, uništenje i iseljenje, dakle nisu imali dokaze kojima bi ga mogli pobiti. A da su našli nešto što se ne slaže s njegovim govorom, to bi im bilo lakše od žrtvovanja života i imovine i razaranja domova.

Drugi dokaz: U ajeta iz Tevrata, Indžila i Zebura umiješan je i govor koji im ne pripada, zbog stalnih prijevoda, brkanja riječi i pogrešnih interpretacija komentatora s tekstom ajeta, pa njihovi ajeti više ne posjeduju čudotvorstvo koje odlikuje ajete iz Kur'ana Časnog, a to je posljedica izmjena koje su u te knjige unijele naznalice i zlonamjerni- ci i ti su dodaci i izmjene porasli do te mjere daje čuveni vodeći učenjak Rahmetullah el-Hindi[1] dokazima prisilio jevrejske i kršćanske učenjake da otkriju na hiljade izvršenih izmjena u prethodnim objavama.

I pored ovog obima izvršenih iskrivljavanja, čuveni alim Husejn el-Džisr - Allah mu se smilovao - u naše vrijeme je iz tih knjiga izvukao stotinu i deset dokaza Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, vjerovjesništva i zabilježio ih u svojoj knjizi koja nosi naslov Er-Risala el-Hamidijja ("Muhammedovo Poslanstvo"),, a merhum Ismail Hakki el-Munasteri je knjigu preveo na Turski i ko želi može se pozvati na taj izvor.

Osim toga, mnogi židovski i kršćanski učenjaci su i sami izjavili da u njihovim objavama postoji opis vjerovjesnika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme. Jedan od njih je bizantijski vladar Heraklo, koji je odao priznanje rekavši: "Isa, a. s., nagovijestio je dolazak Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme"; kao što su Mukavkis u Egiptu, zatim Ebu Soraja, Ibn Ahtab i njegov brat Ka'b ibn Esed, Ez-Zubejr ibn Batija i neki drugi židovski učenjaci i vođe priznali govoreći: "Da, njegov se opis nalazi i spominje u našim knjigama."

Mnogi su čuveni židovski i kršćanski učenjaci, također, napustili neprijateljski odnos i inad te primili islam, nakon što su vidjeli opis Vjerovjesnikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, u svojim knjigama, a to su prenijeli i drugim učenjacima i podnijeli dokaz. Među njima su Abdullah ibn Selam, Vehb ibn Munebbih, Ebu Jasir, Šamul (čovjek povezan s Tubbe'om vladarom Jemena, a Tubbe' je primio islam i prije objave poslanstva), zatim dva sina Sa'jina Esid i Sa'leba, a oni su ih, kad se pleme Benu en-Nadir sukobilo s Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve selleme, kritizirali i dovikivali: "Kunemo se Allahom, on je taj čiji vam je dolazak najavio Ibn Hejban." A Ibn Hejban je čovjek koji je spoznao Allaha; kad je kao gost došao u pleme Benu en- Nadir, prije poslanstva Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao im je: "Približilo se vrijeme pojave vjerovjesnika čije će ovdje biti utočište za Hidžru." I umro je tu, ali ljudi iz plemena Benu en-Nadir nisu poklonili pažnju nijednom od njih dvojice, pa ih je zadesilo ono što ih je zadesilo.

Od židovskih učenjaka, također su u Iman ušli Ibn Jasin, Muhajrik. Ka'b el-Ahbar i mnogi drugi koji su vidjeli opis svojstava Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i s dokazima ubi jedili one koji nisu vjerovali.

Od kršćanskih učenjaka, islam su primili sveštenik Behira - kao što je ranije spomenuto - prilikom putovanja Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve

selleme, sa amidžom Ebu Talibom u Šam, a tad je imao dvanaest godina, pa je Behira pripremio hranu za karavan u čast Vjerovjesnikovu, sallallahu 'alejhi ve selleme, a kad je pogledao, vidio je da oblak koji pravi sjenu nad karavanom stoji na jednom mjestu. Reče: "Onaj kojeg očekujem je još uvijek tamo." Zatim je poslao po njega i rekao njegovom amidži: "Vrati se s njim u Mekku, Židovi su zavidni i skovat će mu zavjeru; njegov opis je spomenut u Tevratu."

U Iman su ušli i Nestor Abesinije i njen kralj Nedžašija, pošto su vidjeli opis Vjerovjesnikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, u svojoj svetoj knjizi.

Čuveni kršćanski učenjak Dagatir vidio je opis Vjerovjesnikov sallallahu 'alejhi ve selleme, i ušao u Iman. Među Bizantincima je objavio opis Vjerovjesnikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, pa je poginuo kao šehid.

I Haris ibn Ebu Šim el-Gassani - čuveni kršćanski učenjak - prihvatio je iman, kao i duhovno i političko vodstvo u Šamu, npr. Vladar Ilba, Heraklo, Ibn Natur, Džarud i drugi, vidjevši Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, opis u svojim svetim knjigama. Jedino što Heraklo nije objavio svoje vjerovanje radi očuvanja svoje vlasti i moći.

Sličnih ovim ljudima ima još mnogo, npr. Selman el- Farisi, r. a., koji je bio kršćanin, a čim je vidio Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, opis, počeo se raspitivati o njemu dok ga nije pronašao i onda je primio Islam.

Također i Temim, koji je bio uvaženi učenjak, čuveni abesinijski vladar Nedžašija, kao i abesinijski kršćani, pa
biskupi iz Nedžrana... Svi oni složno izjavljuju: "Prihvatili smo iman kad smo vidjeli Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, opis u našim svetim knjigama."

Treći dokaz: Ilustracije radi navet ćemo neke citate iz Tore (Tevrata), Evanđelja (Indžila) i Psalmi (Zebura)* koji najavljuju dolazak Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Prvi: U Zeburu postoji citat čiji je smisao: "Moj Allahu, pošalji nam 'Mukimu-s-Sunneti' ('Uspostavitelja Vjerozakona') nakon izvjesnog vremena", a "Mukimu-s-Sunneti" je jedan od naziva Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Citat iz Indžila: "Mesih (Isa, a. s.) rekao je: idem mome i vašem Ocu da među vama pošalje 'Paraklita'"**, tj. da među vama pošalje 'Ahmeda.'

Drugi citat iz Indžila:

"Tražit ću od mog Gospodara da vam da 'Paraklita' koji će uz vas biti za sva vremena."***

A 'Paraklit' je onaj koji razlučuje istinu od neistine, što je i naziv Vjerovjesnikov, sallallahu 'alejhi ve selleme,

*Većinu ovih citata Ustaz je naveo na Arapskom, ali kad sam pokušao svaki citat povezati s njegovim izvorom u Evanđeljima, suočio

sam se s ogromnim razmimoilaženjima u različitim verzijama i prevedenim izdanjima, uprkos podudarnosti u smislu, te sam ili zabilježio onako kako ih je naveo Ustaz u rukopisu. - Prevodilac na arapski.
** Evanđelje po Ivanu, četrnaesto poglavlje. - Prevodilac na Arapski u tim knjigama.*

Citat iz Tevrata:

"Allah je rekao Ibrahimu: 'Hadžera će roditi i iz njenog potomstva će biti onaj čija će moć biti iznad svih, a ruke svih ljudi će biti ispružene prema njemu s poniznošću.'"**

Drugi citat iz Tevrata:

"Reče (Allah): 'O, Musa, ja ću njima iz njihovog naroda učiniti vjerovjesnika kao što si ti i svoje ću riječi staviti u njegova usta, a onoga koji ne prihvati govor Vjerovjesnika koji govori u moje ime, ja ću kazniti.'"***

Treći citat iz Tevrata:

"Reče Musa: 'Ja u Tevratu nalazim narod koji je najbolji ummet koji se pojavio među ljudima, naređuju dobro, odvraćaju od zla i vjeruju u Allaha; učini da budu moj ummet.' Reče (Allah): 'To je Ummet Muhammedov.'"

Napomena:

Ove knjige su ime Muhammedovo, sallallahu 'alejhi ve selleme, izražavale nazivima iz surjanijskog jezika usvojenim u hebejskom, npr. "Mušeffah", "Munhamenna",

* Prevodioci su, međutim, u prijevodima Evanđelja izostavili riječ "Paraklit" uslijed raširenog mišljenja muslimana da se ona odnosi na Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme. Rahmetul- lah el-Hindi je u studiji Izharu-l-Hakk istražio razmimoilaženja među različitim prijevodima, počevši s najstarijim izdanjem. - Prevodilac na arapski.

** Knjiga Stvaranja (Geneza), poglavlje sedamnaesto. - Prevodilac na arapski.

*** Knjiga Ponavljanja (Deuteronomija), poglavlje osamnaesto. - Prevodilac na arapski.

"Himjata" i drugi nazivi koji se pojavljuju sa značenjem "Muhammed" u arapskom jeziku. Izričiti naziv Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, se pojavljivao rijetko, a i to su Židovi uklonili iz zavisti i inata.

Citat iz Zebura:

"O Davude, iza tebe će doći vjerovjesnik po imenu Ahmed i Muhammed, Iskren i Gospodin, njegov će ummet biti u milosti."

O postojanju slijedećeg citata objavljenog u Tevratu prije nego što su njime dobro poigrale ruke prekrojavanja objavili su Abdullah ibn Amr ibni-l-As, jedan od sedmerice s imenom "Abdullah" koji su imali široko znanje o prethodnim objavama, zatim Abdullah ibn Selam, čuveni židovski učenjak koji je preduhitrio svoje kolege u primanju Islama; te

Ka'b el-Ahbar, židovski učenjak. Citat se obraća Musau, a. s., a zatim usmjerava tom poslaniku koji treba doći:

"O Vjerovjesniče, Mi te šaljemo da budeš Svjedok, prenosilac Radosne vijesti i Opominjač; u zaštitu neukih. Ti si Moj rob; dajem ti naziv 'Mutevekkil' (koji se uzda u Allaha); nije grub ni surov; nije galamdžija po trgovima, niti na loše odgovara lošim, nego prima izvinjenje i oprašta. Neće ga Allah uzeti sebi dok s njim ne podigne jedan dostojan ummet koji će izgovarati 'La Ilahe Illallah".*

Drugi citat iz Tevrata:

"Muhammed je Allahov poslanik, mjesto rođenja mu je u Mekki, hidžre u Tibi, a vladavine u Šamu. Njegov su
ummet Hammaduni (Zahvalni)." Naziv "Muhammed" u ovom citatu se pojavio surjanijskim izrazom koji znači "Muhammed".

Još jedan citat iz Tevrata:

"Ti si moj rob i poslanik, nazvao sam te 'Mutevekkil.'" Ovaj se citat obraća onom koji će biti izaslan nakon Musaa, a. s., iz roda Ismaila, brata Ishakovog.*

Slijedeći citat iz Tevrata:

"Moj izabrani rob nije grub ni osoran."** A "Izabrani" znači "Mustafa", što je jedno od imena Vjerovjesnikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Postoje različiti opisi o tome ko je "Vođa svijeta" čiji se dolazak nagoviještava u Indžilu nakon Isaa, a. s.. Jedan od njih je: "On nosi metalni mač s kojim u borbu idu on i njegov ummet." Ovaj metalni mač je sablja, što znači da će doći onaj što nosi sablju, a njegovom je ummetu naređen džihad, kako ih opisuje Kur'an Časni u završnici sure Feth:

A u Indžilu: oni su kao biljka kad izdanak svoj izbaci pa ga onda učvrsti, i on ojača, i ispravi se na svojoj stabljici izazivajući divljenje sijača, - da bi On s vjernicima najedio nevjernike. (El-Feth: 29)

* Knjiga Ponavljanja, poglavlje 18. - Prevodilac na arapski

U Indžilu postoje mnogi drugi citati slični ovima.*

U trideset trećem poglavlju Pete knjige Tore stoji slijedeći citat:

"Reče: 'Gospodar je došao sa Sinaja, ozario nas sa Saira; ukazat će se sa brda Paran, a bajraci čistih uz njega i s njegove desne strane.'"

Kako ovaj citat izvještava o vjerovjesništvu Musaa, a. s., s dolaskom istine sa Gore Sinajske, tako izvještava i o vjerovjesništvu Isaa, a. s., "ozario nas na Saira"; istovremeno izvještava i o vjerovjesništvu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, s pojavom istine sa Parana, o kojem su svi složni da se odnosi na brda u Hidžazu, dakle očito se izvještava o Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, vjerovjesništvu. A dio teksta "...bajraci čistih uz njega i s njegove desne strane" potvrđuju smisao ajeta iz Kur'ana Časnog u završnici sure Feth:

Takav je njihov opis u Tevratu...(El-Feth: 29), jer daje opis ashaba Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, kao čistih i pročišćenih, koji

jesu evlije i dobročinitelji.

U četrdeset drugom poglavlju knjige Eš'ijaa, a. s., dolazi citat: "Uzvišena Istina (Allah) izaslat će svog čistog izabranika u Ahiri-zemanu i njemu će poslati Ruhu-l-Emina, Džebraila, koji će ga poučavati, a nakon toga on će poučavati narod onako kako je Džebrail poučavao njega; upravljat će
među ljudima iskreno, a on je Nur koji će ljude iz tmine izvesti na svjetlo. Moj Gospodar me je poučio kako će biti i ja to govorim vama." Ovaj citat kristalno jasno iznosi opis Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme.

U četvrtom poglavlju knjige Mihaila a. s., (koji ima još i naziv Mišail) stoji slijedeći citat: "U Ahiri-zemanu postojat će ummet obasut milošću, koji će obožavati Hakka i rasprostrijeti se na Sveto brdo; mnogi ljudi iz svih pokrajina će se okupiti u njemu, obožavat će Gospodara i neće mu pridruživati božanstva."

Ovaj citat opisuje najblagosloveniju planinu na dunja- luku, Arefat; "mnogi ljudi" su hadžije koje dolaze na to posvećeno brdo i ibadet čine Allahu; a "ummet obasut milošću" je Ummet Muhammedov, jer je to njihovo svojstvo i krilatica.

A u sedamdeset drugom poglavlju Zebura je ovaj citat:

"On će posjedovati ono što se prostire od mora do drugog mora i od rijeka do najudaljenijih zemalja; pokloni će mu pristizati od Jemena i Alžira; njemu će se pokoriti kraljevi i staviti pod njegovo vodstvo; na njega će se salavat činiti u svako vrijeme i njemu za bereket će dove biti učene svaki dan. Njegova svjetlost isijavat će iz Medine, a spomen na njega će biti ovjekovječen za sva vremena; njegovo ime postoji od prije stvaranja Sunca i postojat će dok postoji Sunce."
Ovaj citat je izričit u opisu Časnog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, jer, da li se nakon Allahovog vjerovjesnika Davuda, a. s., pojavio vjerovjesnik, osim Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, koji je vjeru objavio istočno i zapadno, učinio da mu kraljevi poniženi plaćaju namet, a drugi vladari i imperatori da ga s poniznošću i ljubavlju slijede kao vođu; da za njega svakodnevno salavate i dove poklanja petina čovječanstva, a njegova svjetlost izbija iz Medine?... Dakle, da li postoji neko takav osim njega?

Trideseti stih četrnaestog poglavlja Ivanovog evanđelja (u turskom prijevodu) glasi: "Ja s vama neću puno govoriti, jer Poglavar svijeta dolazi, a on nije kao ja, niti kod mene ima neko poput njega."*

Izraz "Poglavar svijeta" je "Fahru-l-Alem", a to je poznati naziv našeg Sejjida Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Sedmi citat šesnaestog poglavlja Evanđelja po Ivanu:

"Alija vam kažem, za vas je bolje da ja odem; jer ako ja ne odem, neće vam doći 'Muazzi'" **

Postoji li, nakon Isaa, a. s., izbavitelj osim Muhammeda, sallallahu

'alejhi ve selleme? On je taj koji je izbavio čovječanstvo iz vječitog nepostojanja i poricanja, Uglednik svih svjetova i Ponos svih bića.

Osmi citat šesnaestog poglavlja Evanđelja po Ivanu glasi:
"A kad taj dođe, potjerat će svijet protiv griješenja, u dobročinstvo i na sud", tj. natjerat će ih na borbu protiv činjenja grijeha, na činjenje dobra i disciplinu. Pa taj koji je zemaljski nered pretvorio u red, izbavio ljude iz zla, pogrešaka i širka i iz temelja izmijenio politiku i sistem vlasti na dunjaluku, ko je taj ako ne Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme?

* Evanđelje po Ivanu, poglavlje 14, citat 30 (izdanje "Holy Book Societies"). - Prevodilac na arapski jezik.

Jedanaesti citat šesnaestog poglavlja Evanđelja po Ivanu kaže: "Nastupilo je vrijeme za dolazak Gospodina svijeta",* a to je Gospodin čovječanstva, Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme.

A trinaesti citat dvanaestog poglavlja Evanđelja po Ivanu kaže: "Kad dođe taj duh Istine, on će vam ukazati na cijelu istinu, jer on ne govori iz svoje glave, nego prenosi sve što čuje i izvještava o stvarima iz budućnosti."

Ovaj citat je izričit u Istini Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, jer ko je drugi pozivao sve ljude u Istinu? I ko drugi ne govori osim iz vahja, objave i govori ono što čuje od Džebraila, a. s.? I ko je drugi dao detaljno izvješće o događaju Kijameta i Ahireta?

Dalje, u Poslanicama se nalaze imena Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve selleme, u značenju "Najhvaljeniji", "Najdostojniji hvale", "Izabrani", "Odabrani" i to na surjanij- skom i hebrejskom jeziku.

Tako u poslanici Šu'ajb, a. s., se spominje "Mušaffah", što znači "Muhammed"; također se u Tevratu nalazi ime "Munhamenna", što također ima značenje "Muhammed". I u Tevratu se nalazi "Himjata", što u prijevodu znači "Poslanik Harema". U Zeburu "El-Muhtar - Izabrani".

*Da! Veličanstven li je on gospodin. Pod njegovo se vodstvo, vodstvo u pokornosti i ljubavi, stavlja tri stotine pedeset miliona ljudi u svakom stoljeću od prije hiljadu i tri stotine godina, predaju se njegovim zapovijedima i svoju zakletvu odanosti njemu obnavljaju svakodnevno učeći selame na njega. - (Autor)

U Tevratu dolazi i naziv "El-Hatem-ul-Hatem". Naziv "Mukimus-sunneh - Onaj koji uspostavlja sunnet", dolazi i u Tevratu i u Zeburu.

U poslanicama Ibrahimovim i u Tevratu se spominje i "Mazmaz", a u samom Tevratu "Ahjad".

Resulu-l-Ekrem, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao je:
"Moje ime u Kur'anu je Muhammed; u Indžilu Ahmed; u Tevratu Ahjad."[2]

Među nazivima Poslanikovim koji su navedeni u Evanđeljima je i "Onaj koji nosi štap i mač"; nema sumnje daje od svih poslanika on i njegov Ummet najpoznatiji po džihadu. Također i "Onaj koji nosi tadž", a

ovaj opis potpuno odgovara Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, jer je arapski narod među ostalim svijetom poznat po nošenju turbana i poveza, a "tadž" ima značenje "turban", tako da "Onaj koji nosi tadž", spomenut u evanđeljima nije niko drugi nego Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme.

U njima se također spominje i naziv "Baraklit" ili "Faraklit".

U komentaru evanđelja se navodi njegovo značenje "Onaj koji razlučuje istinu od neistine", a to je jedno od imena Vjerovjesnikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, koji poziva ljude u istinu.

Isa, a. s., u Indžilu kaže: "Odlazim kako bi došao Gospodin svijeta." Da li je to mogao biti neko drugi osim Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, koji je došao poslije Isaa, a. s., stavio se na čelo svijeta, razlučio istinu

od laži, uputio ljude u dobro i napredak. Dakle, Isa, a. s., je stalno najavljivao da će "...poslije mene doći neko čija sam ja prethodnica i stoga nema potrebe da ostanem..." To Kur'an Časni jasno izjavljuje:

”A kad Isa, sin Merjemin, reče: ’O, sinovi Israilovi, ja sam vam Allahov poslanik da vam potvrdim prije mene objavljeni Tevrat i da vam donesem radosnu vijest o poslaniku čije je ime Ahmed'. (Es-Saff: 6).

Istina je, Isa, a. s., je u mnogim prilikama svom umme- tu najavio dolazak "Gospodina svijeta"* i njegovog vođe, te ga nazivao različitim imenima koristeći surjanijske i hebrejske nazive.

Istraživači su utvrdili da ti nazivi nose značenja "Ahmed", "Muhammed", "Onaj koji razlučuje istinu od neistine"...

* Čuveni je turski putopisac Evlija Čelebija na Simonovoin As-Safa groblju vidio Evanđelje napisano na gazelinoj koži i pročitao slijedeći citat:

"Eton (Sin) Ezerbion (iz loze Ibrahima) Profeton (postat će vjerovjesnik) Logoslin (koji ne laže) Bent efezulat (bit će rođen u Mekki) Ke kalušir (donijet će dobrostanje i uputu) Tunu menin (mubarek ime mu je) Mevamit*(Alimed Muhammed) Isfidos (s kojim su i slijede ga) Takredis (oni što su temelj ovog svijeta) Biset bit (a on je gospodin svijeta). - Autor

*Riječ "Mevamit" je korupcija od "Muhammed". - Autor

Pitanje: Zašto je Isa, a. s., češće najavljivao dolazak Vjerovjesnikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, nego drugi vjerovjesnici, a. s., koji su se zadovoljili pojedinačnim nagovještajima?

Odgovor: Zato što je Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, izbavio Isa, a. s., od židovskog utjerivanja u laž, njihovih ružnih kleveta, a njegovu vjeru sačuvao od njihovog odvratnog krivotvorstva. Zahvaljujući činjenici da je on donio uzvišeni Šerijat u zamjenu za teški vjerozakon Židova koji nisu prihvatali Isaa a. s.. Ovaj divni Šerijat sadrži usavršene propise koji nedostaju u šerijatu Isaa, a. s.. Otuda razlog za

tolike najave Isaa, a. s., o dolasku Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, "Dolazi Gospodin svijeta".

Vidimo da su se Tora, Evanđelja, Psalmi i ostale poslanice vjerovjesnika pozabavile pitanjem Poslanika Ahiri- zemana i mnogi njihovi citati sadrže opis njegovih osobina, iz kojih smo naveli neke primjere. On je poimenice i po opisu spomenut u tim knjigama. Vidljivo je da poslanik Ahiri-zemana, kojeg s tolikom ozbiljnošću i u toj mjeri, u ponovljenim citatima spominju sve poslanice vjerovjesnika, nije niko drugi do Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme!

## DRUGA SKUPINA

U predznake i dokaze vjerovjesništva spadaju i predskazanja kaluđera i evlija koji su spoznali Allaha u vrijeme "intervala" prije pojave Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve selleme, objave. Oni su obznanili njegov dolazak pred masama, a svoja predskazanja nam ostavili u svojim književnim djelima. Ovakvih predskazanja ima mnogo, pa ćemo navesti ona koja su široko poznata, čuvena i priznata kod biografa i historičara.

Prvo: Što je iz drevnih spisa saznao vladar Tubba'a - jedan od vladara Jemena - o svojstvima Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve selleme, pa prihvatio iman i to objavio u svojoj pjesmi:

Svjedočim o Ahmeda
da je poslanik Allahov, tvorca čovjekova
i kad bih doživio njegov dolazak
bio bih mu ministar i amidžić.

Tj. bio bih poput Alije, r. a..

Drugo: Poetska izjava Kuss ibn Sa'ida, poznatog kao najelokventnijeg arapskog govornika, koji je bio i muvah- hid, monoteista, o Muhammedovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, poslanstvu prije njegove pojave, slijedećim stihovima:

Među nas će biti poslan Ahmed,
najbolji vjerovjesnik ikad poslan,
Allahov salavat je na njega
Kao povici konjice usred pijeska.

Treći: Ono što je, inspiriran, u jednom stihu o Muhammedovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, poslanstvu izrekao Ka'b ibn Lu'ejj, jedan od predaka Vjerovjes- nikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme:
Neočekivano će se pojaviti vjerovjesnik Muhammed I donijeti vijesti, istinitog Izvjestitelja.

Četvrti: Nakon što je u ranijim svetim knjigama Sejf ibn Zi Jezen, jedan od vladara Jemena, našao opis Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, i prihvatio vjeru u njega pože
lio je susret s njim. Jednom prilikom je Abdulmuttalib, djed

Vjerovjesnikov, sallallahu 'alejhi ve selleme, s karavanom plemena Kurejš otišao u Jemen, vladar Sejf ibn Zi Jezen ih je pozvao i rekao im:

"Kada u Tehami (Hidžazu) bude rođen dječak koji među plećkama nosi biljeg, on će postati vođa." Zatim je krišom pozvao Abdul-Muttaliba i rekao: "A ti si djed toga dječaka."

Peti: Kad je Časnom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, sišla prva objava, obuzeo gaje strah i nespokoj. Časna Hatidža je otišla kod uglednog Vereka ibn Neufela, jednog od svojih amidžića, i ispričala mu događaj. Veraka joj reče: "Neka on dođe meni." Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, otišao mu je i opisao svoje viđenje. Vereka mu reče: "Nemoj se plašiti, to je objava. Raduj se, Muhammede! Ti si poslanik koji se očekuje. Isa, a. s., je najavio tvoj dolazak."[3]

Šesti: Kad je Askelan el-Himjeri, koji je spoznao Allaha, prije Vjerovjesnikove objave ugledao neke Kurejšije, pitao ih je: "Ima li neko među vama koji se proglasio poslanikom?" Odgovoriše: "Nema." Isto pitanje je postavio
i poslije, u vrijeme poslanstva i odgovoriše mu: "Ima, među nama se jedan proglasio poslanikom." On reče: "Svijet ga očekuje."

Sedmi: Jedan kršćanski učenjak, Ibnu-l-Ala, prije poslanstva izvjestio je o dolasku Vjerovjesnikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, a nakon objave poslanstva došao je i da vidi Vjerovjesnika, sallallahu'alejhi ve selleme, i rekao mu:
to jest: Tako mi Onog koji te s Istinom poslao, tvoj sam opis našao u Evanđelju; tvoj je dolazak najavio Ibn-i Merjem u Evanđelju.

Osmi: Nedžašija, ranije spomenuti kralj Abesinije, rekao je:
to jest: Eh da mi je, umjesto ove vlasti, da budem poslužitelj Muhammedov, sallallahu 'alejhi ve selleme. Služili njemu je mnogo iznad vladavine.

Nakon što smo naveli predskazanja znanih ljudi koje je nadahnuo Allah o dolasku Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, iznijet ćemo šta su neki proricatelji predskazali iz gajba posredstvom duhova i džina. Jasno su izvijestili o dolasku Vjerovjesnikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, i mnogo ih je koji su predskazali njegovo poslanstvo. Mi ćemo se ovdje oganičiti na ona koja dostižu stepen rnutevatira i spomenuta su u biografskim i historiografskim djelima. Njihove dugačke pripovijesti i opširne predaje prepustit ćemo biografskim djelima, a mi ćemo ih dotaći u skraćenoj formi.

Prvo: Prorok nazvan opisom Šikk, jer je bio sličan polovici insana i imao jednu ruku, jednu nogu i jedno oko, u mnogo prilika je izvještavao o Vjerovjesniku, sallallahu 'alejhi ve selleme, tako da su njegove predaje dostigle stepen tevatura.

Drugo: Prorok iz Šama Satih, koji je bio prirodno čudo, jer mu je tijelo bilo bez udova i kostiju osim glave, a lice mu spojeno s grudnim košom;

imao je dugačak životni vijek a njegova istinita gajbska proročanstva bila su čuvena do te mjere da je i Kisra, perzijski car, kad je usnio san koji ga je, u vrijeme rođenja Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, uznemirio - raspadanje i rušenje četrnaest trijemova na njegovoj palači - poslao jednog učenjaka po imenu Mubezan kod Satiha da mu rastumači smisao tog sna. Ovaj mu poruči u smislu: "Četrnaest careva će kod vas biti na vlasti, a zatim će vaša vlast biti zbrisana i nestat će vaše države; pojavit će se neko ko će uvesti novu vjeru i uzrokovat će nestanak vaše vjere i države." Na ovaj načinje Satih dao jasan nagovještaj dolaska Poslanika Ahiri-zemana.

Drugi proroci kao što su Sevad ibn Karib ed-Devsi, Hunafir, Efa Nedžran, Džizl ibn Džizl el-Kindi, Ibn Halasate ed-Devsi, Fatima bint Nu'man en-Nedžarija, najavili su dolazak Poslanika Ahiri-zemana i da je to Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, što je u detalje spomenuto u historiografskim i biografskim knjigama.

A Sa'd ibn Binti Kurejz, jedan od rođaka Osmana, r. a., iz gajba preko proročanstva saznao je o vjerovjesništvu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, pa je u prvim danima širenja Islama savjetovao Osmana, r. a., da primi islam, rekavši mu: "Otiđi do Muhammeda i primi islam", što je Osman i učinio, a Sa'd je to zabilježio u stihu:

Mojom riječju Allah je uputio Osmana Na pravi put, a Allah upućuje u Istinu.

Također su džini po imenu "hatif", jednako kao i proroci, više puta donijeli vijesti o dolasku Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme. A "hatif" su džini koji se ne vide, ali se čuju njihovi glasovi.

U tu vrstu spada zov džina što ga je čuo Dijab ibni-l- Flaris i to je bio povod da on i drugi prime Islam:

O, Dijab, o, Dijab,
poslušaj čudnoga čuda:
Muhammed je poslan i donio Kitab,
poziva u vjeru u Mekki, a niko se ne odaziva.

Tu spada i hatif koji je čuo Samia Ibn Karreti'l-Gatafani koji glasi:
Istina je došla i ukazala se
a zabluda srušena i pokunjila se.

Bio je to povod za ulazak nekih ljudi u iman.

Dakle, istinita predskazanja proroka i odjeci zova su poznati i mnogobrojni.

I iz unutrašnjosti kipova i žrtvenih životinja znali su se čuti glasovi dojava o dolasku Vjerovjesnikovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, kako što je to bilo u slučajevima proroka i zova.

U takve slučajeve spada povik iz idola koji je pripadao plemenu Mazin kojim je najavio poslanstvo Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme: "Ovaj izaslani Vjerovjesnik došao je s objavljenom Istinom."

I povod za primanje islama Abbasu ibn Merdasu je bio jedan čuveni događaj. On je obožavao idol po imenu "Dimar" i iz njega se jednog dana oglasilo:[4]

Sruši se Dimar s trona božanstva
Pred objavom Muhammedovog poslanstva.

A Omer, r. a., prije nego što je primio islam, začuo je glas koji je dolazio iz žrtvenog teleta kojeg je neki čovjek prinosio nekom kipu:

Prinosioče kurbana; ključ uspjeha je čovjek slatkor- ječan koji izjavljuje "Nema boga, samo Allah. [1,5]

Postoje brojni slični događaji po uzoru na spomenute, a zabilježeni su u biografskim i historiografskim knjigama.

* * *

Osim što su proroci i ljudi koji su spoznali Allaha, odjeci zova i glasovi iz idola i žrtvenih životinja donijeli vijest
o poslanstvu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, i svaki od njih bili povod grupi ljudi da primi islam i na blokovima kamena i oznakama mezarja i nadgrobnim pločama su nalaženi uklesi u drevnom pismu

(Muhammed, pouzdani reformator), te je i to bio povod jednom broju ljudi da prihvate iman.

Tačno, naziv odnosi se na Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, jer on je taj koji je bio opisan kao pouzdani reformator. Prije njega je samo sed- merica ljudi nosilo ime Muhammed, a ni jedan od njih ni u kakvom slučaju nije bio dostojan naziva: "Muslih-ul Emin".

## TREĆA SKUPINA

Odnosi se na znamenja i događaje povezane s rođenjem Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve selleme, a desili su se prije objave Poslanstva, dostigli stepen njegovih mu'džiza. Ima ih jako puno. Mi ćemo ovdje navesti nekoliko čuvenih primjera koje imami u hadiskoj nauci priznaju i potvrđuju njihovu vjerodostojnost.

Prvi: Prizor koji je Njegova, sallallahu 'alejhi ve selleme, majka vidjela,[6] "svjetlost s kojom je izašao u momentu rađanja", vidjele su i majka Osmanova ibni-l-As i majka Abdurrahmanova ibn Auf, koje su uz nju provele tu noć. Sve su rekle da su "vidjele svjetlost u trenutku rađanja koja je obasjavala sve od istoka do zapada.."

Drugi: Prevrtanje većine kipova koji su se u to vrijeme nalazili u Ka'bi.

Treći: Potresanje Kisrine palače i urušavanje njenih četrnaest trijemova.

Četvrti: Poniranje jezera Saveh, koje je bilo predmet obožavanja, te noći, kao i gašenje plamena u Perziji, u Istahrabadu, nakon neprekidnog hiljadugodišnjeg održavanja[7] i obožavanja od strane Medžusija.

Ova četiri događaja ukazala su da će to novorođenče zaustaviti obožavanje kipova, uništiti perzijsku vladavinu i suzbiti posvećivanje onih

stvari koje Allah nije dozvolio.

Peti: Incident sa slonom; iako se nije dogodilo baš te noći, zbio se u vrijeme blisko vremenu rođenja, pa se također može smatrati jednim od predznaka. Kur'an Časni ga je opisao u suri “El-Fil". Ukratko, abesinijski vladar Ebreha je odlučio da sruši Ka'bu, pa je u tu svrhu na čelu vojske upregao ogromnog slona kojeg su nazvali "Mahmud". Kad je slon stigao u blizinu Mekke, kleknuo je i nije se maknuo uprkos svim njihovim pokušajima. Kad više nisu mogli, odustali su, ali ih u povratku ptice "ebabil" nisu ostavile na miru, nego su ih bombardirale grumenjem stvrdnute gline i tako oslabile, te su doživjeli najgori poraz. Ova pripovijest je široko poznata u historiografskim dokumentima i predstavlja jedan od ukaza Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, vjerovjesništva, jer je tu njegova kibla i najmiliji dom, Ka'ba, na jedan nadnaravan način bila sačuvana od uništenja rukom Ebrehe.

Šesti: Allahovo pravljenje hlada oblakom njemu, sallallahu 'alejhi ve selleme, na putovanju. Već je navedeno daje Halima es-Sa'dija pripovijedala da je vidjela oblak kako mu, dok je kao dječak bio kod nje, pravi hlad[8] i o tome obavijestila svog čovjeka, a on druge ljude i tako je događaj postao široko poznat i čuven.

Isto tako je oblak vidio i svećenik Behira i pokazao drugim ljudima prilikom njegovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, putovanja u Šam s amidžom, a imao je dvanaest godina.[9]

U jednoj predaji zabilježeno je da ga je Hatidža vidjela prilikom povratka iz trgovine. Dva meleka - poput oblaka
- pravila su mu hlad, i ona je to poslije rekla svome poslužitelju Mejseri, a on njoj ispričao daje to i sam vidio od samog polaska na put s njim.[10]
Sedmi: Vjerodostojnom predajom zabilježeno je" "daje u toku jednog od svojih putovanja prije objave poslanstva odsjeo pod osušenim stablom, pa je oko njega izrasla bujna
trava, a drvo procvalo i nabujalo", tj. poraslo i uspravilo se, "i nad njim se spustile njegove grane."

Osmi: "Kad je, dok je bio mali, objedovao u društvu s amidžom Ebu Talibom i njegovom porodicom, dostigli bi sitost i ugasili žeđ, a ako bi oni jeli u njegovom odsustvu, ne bi se mogli zasititi."[12] Ovaj slučaj je čuven i vjerodostojan.

Ummu Ejmen - žena koja je Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, pazila i čuvala još kao dijete - rekla je: "Nikad, ni kao dijete niti kao odrastao čovjek, se nije požalio na glad ni na žeđ."[13]

Deveti: Berićet koji je obasuo stada i krda njegove majke po mlijeku Halime Sa'dije, pored svega drugog naroda. Ovaj slučaj je poznat i nema nikakve nedoumice u njegovu vjerodostojnost.[14]

"Muha se nikad nije spuštala na njegovo tijelo niti odjeću"[15], niti gaje uznemiravala. Ovu odliku je naslijedio šejh Abdulkadir el-Džejlani,

kaddesallahu sirrehu, od svog pradjeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, jer ni na njega se nikad nije spustila muha.

Deseti: Velika gustoća meteorita koji su, nakon dolaska Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, na dunjaluk, a posebno u noći njegovog rođenja, padali.

Padanje meteorita i kamenovanje šejtana smo već utvrdili u Petnaestoj riječi i objasnili da je svrha obruša- vanja meteorita bila da se šejtanima i džinima onemogući pristup nebesima i prisluškivanje. Budući da se Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, u cijelome svijetu uzdigao s objavom, bilo je nužno da se onemogući govor proricateljima i onima koji od džina prenose govor iz gajba
nakićen lažima i neistinama, kako se Objava ne bi pomiješala s onim što joj ne pripada i kako u pitanju Objave ne bi bilo prostora za bilo kakve sumnje. Proročništvo je bilo rašireno prije objave Vjerovjesništva, ali je objavom Kur'ana definitivno izolirano i mnogi od proroka su ušli u iman, budući da više nisu imali kontakt sa svojim dojavljivačima džinima koji bi im prenosili vijesti iz gajba. Kur'an im je na taj način zatvorio put.

U novije vrijeme u Evropi su se pojavili kojekakvi proroci iz prošlosti posredstvom nekih "medijuma" koji pokušavaju ukrotiti duhove.

## ZAKLJUČAK

Mnogi događaji i osobe su i prije objave vjerovjesništva dali potvrdu vjerovjesništvu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Tačno! Onaj koji će biti duhovni Vođa svjetovima,* koji će izmijeniti duhovnu strukturu svijeta i Dunjaluk preobraziti u ahiretsku njivu; onaj koji će objaviti visoki stepen
i dragocjenost stvorenja, uputiti džinski i ljudski rod na Pravi put, put sreće, a njih - prolazne - izbaviti od potpunog nepostojanja; koji će riješiti smisao stvaranja svijeta i njegovu zagonetku, objaviti i dati pouku o namjerama

* Onaj na koga se odnose riječi "Lev lake, lev lake"[16]...zbilja je Veličanstven Gospodin; njegova vladavina traje više od hiljadu tristotine i pedeset godina; broj njegovih sljedbenika je nakon njega dostigao tri stotine i pedeset miliona[17], a njegov bajrak se vihori nad polovinom zemaljske kugle. Svoju lojalnost njemu njegovi sljedbenici obnavljaju svaki dan kroz donošenje salavata i selama na njega sa svom predanošću i pokornošću, te slijede njegove zapovijedi. (Autor)

Gospodara svjetova; koji će prenijeti znanje i spoznaju o tom Moćnom Stvoritelju... Dolazak čovjeka poput njega, svaka stvar, svaka vrsta, svaka grupa stvorenja neizbježno će priželjkivati i iščekivati s čežnjom i željno dočekati njegov veličanstveni dolazak, te i drugima prenijeti radosnu vijest o njegovom dolasku - ako ih o tome njihov Stvoritelj upozna, i oni će o tome obavještavati - a potvrdu toga smo vidjeli u

gornjim primjerima gdje je svaka vrsta stvorenja predočila njegove mu’džize u znak dobrodošlice i kao da jezikom natprirodnih zbivanja potvrđuju njegovo Poslanstvo: "Ti si iskren u svojoj misiji.”

1. (1818-1891). To se odnosi na njegovu knjigu Izhani-l-Hakk ("Razotkrovenje istine") koja se smatra jednom od najdetaljnijih kritičkih studija o Starom zavjetu i Evanđeljima, a povod za njeno pisanje bio je slijedeći: u vrijeme britanske kolonijalne vlasti u Indiji, kršćanski misionari su žestoko napadali islam i mnogi alimi su pokušali da im se suprotstave. Na dan 10. 3. 1854. je organizirana prva zvanična debata između vodećeg misionara i autora spomenute knjige. Referati s debate su bilježeni, čemu su prisustvovali mnogi ljudi iz Indije, a rezultat je bio da se kršćanski misionar pred nepobitnim dokazima povukao s debate i prije završene diskusije. Nakon indijske pobune protiv Engleza 1857. godine Rahmetlija je prešao u Mekku i s njim je u kontakt stupio sultan Abdul-Aziz Khan, a kasnije i sultan Abdul-Aziz Drugi, te je on u Istanbulu napisao ovu knjigu (Izharu-l-Hakk), koja je potom prevedena na mnoge jezike. On je osnivač Sevletijske škole u Mekki koja i danas postoji. - Prevodilac na Arapski. (Iz knjige najveći mudžahid Rahmetullah el-Hindi, prijevod s urdu jezika Ahmed Hidžazi es-Saka).
2. Prenosi se od Ibn Abbasa, r. a. (El-Anvani-l-Muhammedijja mine- l-mevahibi-l-ledenijja 143).
3. Hadis je vjerodostojan; prenosi ga Imami Ahmed. Allama Ahmed Šakir kaže da mu je lanac prenosilaca vjerodostojan (komentar El-Musneda broj 2846, 4/304)
4. Hadis je slab; hadis Abbasa ibn Mirdasa El-Kenz (12/472) pripisuje Haraitiju u Hevatifu ("Povici zova") i Ibn Asakiru. Lanac prenosilaca mu je slab.
5. Prenosi ga Buharija u Odlikama ashaba Vjerovjesnikovih, sallal-lahu 'alejhi ve selleme, poglavlje o primanju islama Omera ibnu-l-Hat-taba, r. a., a navodi hadis kod Buharije je dugačak; postoji i druga pripovijest približna ovoj u El-Musnedu Imami Ahmeda (20/2030 El-Fethu-r-rabbani), Hejtemi kaže da ga Ahmed prenosi a da su mu preno-sioci pouzdani.
6. Hadis je vjerodostojan; prenijeli su ga Ahmed i Bejheki, a hadis o svjetlu koje je se pojavilo s njim i osvijetlilo mu cijelu zemlju prenosi grupa ljudi, dok ga u vjerodostojne svrstava Ibn Hibban (El-Hufadži 3/311). Njegove pojedininosti vidi u El-Fethu (6/5830) i El-Miškatu (5759); komentator kaže daje vjerodostojan. Sve hadise koji postoje o tome vidi u Mudžme'u-z-zevaidu (8/223-224) i u Sahihu-l-džami'i-s-sagiru pod brojem (3445); prenosi se od Ebu Amame da je rekao: "Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme: 'Moja je majka ugledala kao daje iz nje izašlo svjetlo kojim su bile osvjetljene palače u Šamu.'" Hadis prenosi Ibn Sa'd, a komentator kaže da je vjerodostojan.

7. U knjizi El-Masnu'u fi ma'rifeti-l-Hadisi-l-mevdu' ("Djelo za prepoznavanje krivotvorenog hadisa") od Ali el-Kari el-Mekkija, na koju je obradu napisao Abdul-Fettah Abu-l-Gadde nalazi se ono čiji je sažetak na 18 stranici: ovaj hadis nije vjerodostojan (tj. o potresu Kisrinog dvora, rušenje četrnaest trijemova, presahnjivanje svete vatre Perzi- janaca, presušivanje jezera Saveh...), zatim kaže: "Nemoj da te čudi spominjanje ovog hadisa od strane učenjaka u biografskim i historiografskim knjigama, poput Ibn Džerir et-Taberija u njegovoj Historiji (2/131-132), Ebu Na'im el-Isfahani u Dalailu-n-Nubuvva (96-99), Bejhekije, također u Dalailu-n-Nubuvva (1 /67-71), El-Kastalanija u El-Mavahibu-l-ladanijja (1/23), Ez-Zerkanija u Šerhu-l-mavahibi-l-ladani- jja (1/121-122), Es-Sujutija u El-Hasaisu-l-kubra (1/51), Eš-Šami es- Salihija u životopisu Nejlu-l-Huda ver-rešad fi Sireti Hajri-l-'Ibad (1/429-430) i drugih. Svi ovi autori i drugi njima ravni, Allah neka im se smiluje, u svojim knjigama napominju: sve što je navedeno u ovom poglavlju, vjerodostojno ili ne, je da bude zabilježeno, poznato, istraženo i prosijano, a ne prihvaćeno kao istinito i vjerodostojno..

8 Prenijeli su ga El-Vakidi, Ibn Asakir i Ibn Sa'd u svojim historija[ma od] ibn Abbasa (El-Hufadži 3/318).

9 Hadis je vjerodostojan; vidi bilješku br, (17) u Jedanaestom jasnom

10. El-Hufadži (3/318)

11 El-Hufadži (3/318); Eš-Šifa (1/368).

Prenijeli su ga Ibn Sa'd i dugi (El-Hufadži 3/315)

13 El-Hufadži 3/315)

14 El-Hufadži (3/313). Obrati se na bilješku b. (22) u Četrnaestom jasnom znaku

15 El-Hufadži (3/319)

16 "Da nije radi tebe, da nije radi tebe, ne bih ni stvorio svemir."

Vi izreku učenjaci bilježili po smislu i po obliku, i vjerovatno je srednje mišljenje između onih koji je potvrđuju ili poriču ono od Ali el-karija koji kaže: "Vjerodostojna je po smislu iako je slabe vjerodostojnosti po formi." (komentar Eš-Šifa' 1/6).

17 Ova Poslanica napisana je 1927 godine (prevodilac).

## SEDAMNAESTI JASNI ZNAK

Najveća mu'džiza Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, nakon Kur'ani-Kerima, je njegova, sallallahu 'alejhi ve selleme, mubarek ličnost, koja je spoj uzvišene moralnosti i ćudoređa i cijenjenih vrlina, tako da su i njegovi protivnici i prijatelji složni u ocjeni da je on najdragocjeniji, najistaknutiji i čovjek s najsavršenijim odlikama i svojstvima. I neustrašivi junak, Imam Alija, r. a., kaže: "Kad bi se rasplamsala - a u drugoj predaji: ražestila - borba i iz zjenica izbijalo crvenilo, mi smo zaklon tražili iza Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme." Tako je i u svim

ostalim pohvalnim svojstvima, kao što je to bio u hrabrosti, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, dostizao najvišu tačku do koje se niko osim njega nije uzdigao.

Razradu o ovoj velikoj mu'džizi prepustit ćemo knjizi Eš-Šifa' Fi Hukuki-l-Mustafa od Kadi Ijada el-Magribija, jer on je to istinski obradio i razradio i potvrdio u najfinijim detaljima.

Divni Šerijat, poput kojeg nije niti će doći drugi, je još jedna velika mu'džiza Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve selleme, o čijoj su potvrdi složni i protivnici i pobornici...

Obradu i raspravu o ovoj mu'džizi ostavljamo svemu što smo iznijeli u trideset i tri Riječi, trideset i tri Pisma i trideset i jednoj knjizi Odsjaja i trinaest Zračaka.

A jedna od veličanstvenih mu'džiza, mu'džiza rascije- pljenja mjeseca, prenesena je mutevatir predajama i nepobitno potvrđena; do nje ne dopire nikakva sumnja. Prenose je brojni izvori po mutevatir kriterijima od: Ibn Mes'uda, Ibn Abbasa, Ibn Omera, Imama Alije, Enesa, Huzejfe i drugih uglednih ashaba, r. a., a pogotovu uz potvrdu Kur'ana Časnog i objavu te mu'džize:

Bliži se Čas i Mjesec se raspolutio! (El-Kamer: 1)

Šta više, nevjernici iz plemena Kurejš, a oni su bili inadžije i tvrdoglavci, nisu smogli snage da pokušaju poreći dešavanje te mu'džize, nego su rekli: "To je čarolija", dakle, rascijepljivanje mjeseca je nepobitno potvrđen događaj čak i kod samih nevjernika, samo što su ga oni protumačili kao djelo magije.

Prepustit ćemo to pitanje Poslanici o rascijepljenju mjeseca koja je u prilogu Riječi Trideset prve, Poslanica o Mi'radšu.

Na način kako je za stanovnike Zemlje prikazao mu'džizu rascijepljenja mjeseca, Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, stanovnicima nebesa prikazao je veličanstvenu mu'džizu, mu'džizu Mi'radža. Njenu obradu prepuštamo Poslanici o Miradžu, koja predstavlja Riječ Trideset prvu i koja daje potvrdu istinitosti te mu'džize i jasno je izlaže čak i nevjernicima. Mi ćemo ovdje spomenuti ono što je bilo uvod u događanje te mu'džize, a to je Poslanikovo, sallallahu 'alejhi ve selleme, putovanje u Bejtu-l-Makdis i slijedećeg jutra, zahtjevanje ljudi iz plemena Kurejš da opiše Bejtu-l-Makdis, i samo njegovo opisivanje Bejtu-l-Makdisa do najmanjih sitnica je još jedna mu'džiza.

Dakle, kad je slijedećeg jutra, nakon Mi'radža, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, izvijestio pleme Kurejš o svom putovanju, oni su mu rekli da laže, jer "ako si stvarno išao u Bejtu-l-Makdis, opiši nam kako izgledaju njegova vrata, zidovi i u kakvom je stanju."

Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, odgovori: "Zabrinuo sam se kao nikad, pa mi gaje Allah podigao da mogu vidjeti"[1], tj. uzdignut mu je Bejtu-l-Makdis, poče ga opisivati kao da ga gleda, te su se Kurejšije

uvjerile u istinitost njegovih riječi, zatim upitaše: "Kad će stići?", misleći na karavan koji je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, vidio na putu. "U srijedu", odgovori. Kad je došao taj dan, Kurejšije su osmatrale u iščekivanju; i dan je bio na izmaku, a karavan ne stiže. Na Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve selleme, dovu, danje produžen za jedan sahat i sunce je zadržano."[2]

Vidiš, Zemaljska kugla odgađa svoju funkciju za dnevni sahat u prilog potvrde istinitosti Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, izviješća, a i ogromno Sunce svjedoči u prilog njegovoj istinitosti... Vidiš, veliki li je nesretnik onaj koji ne vjeruje riječima ovog Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, radi kojeg i Zemlja zapostavi svoju funkciju, a Sunce se zadrži da hi mu posvjedočilo istinitost riječi.

A sretni li su oni koji su imali čast slijediti njegove, sallallahu 'alejhi ve selleme, zapovijedi i govore "Čusmo i pokorismo se"... Razmisli o ovom i izgovori: Neka je hvala Allahu na imanu i islamu.

1-Eš-Šifa' (1/191), hadis prenose Buharija u Odlikama Vjerovjesnikovih, s.a.v.s., ashaba, poglavlje o Isra'u, kao i tefsiru sure El-Isra'; Muslim pod brojem (170); Tirmizi (2132 - obrada Ahmed Šakir). Tekst hadisa je: "Prenosi se od Džabira ibn Abdullaha, r. a., da je čuo Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, kako govori: 'Pošto su me Kurejšije proglasile lažovom, stajao sam u Hidžru, a Allah mije prinio Bejtu-l-Makdis, te sam im stao davati obavijesti o njemu dok sam u njega gledao..." Kod Buharije postoji i dodatak na ovo u drugoj verziji hadisa.

2-Eš-Šifa' (1/284); Ali el-Kari (1/591-592) kaže: "Neki kažu da hadis o zadržavanju sunca za Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, nije vjerodostojan, mada navod od Kadija u Eš-Šifa'u daje to naslutiti za njega iz dva izvora od Tahavija..." Ibn Tejmi- jje kaže: "Čudim se daje Kadi, i pored veličine njegovog ugleda
i moći rasuđivanja u hadiskim naukama, prešutio i ostavio nedorečenom ocjenu njegove vjerodostojnosti, dajući naslutiti njegovu potvrđenost i pouzdanost njegovih prenosilaca." U El- Mavahibu autor kaže daje Ahmed rekao daje hadis neutemeljen
i da ga u tom slijedi Ibnu-l-Dževzi koji gaje svrstao i u grupu krivotvorenih hadisa; ali da ga u vjerodostojne svrstavaju Et- Tahavi i Kadi I jad, a da ga Ibn Mundih i Ibn Šah in izvode iz hadisa Esme Bint Umejs i Ibn Merdevejh iz hadisa Ebu Hurejra, r. a.." El-Kastelani kaže: "Slične riječi prenosi Taberani u svom velikom Mudžme'u s dobrim lancem prenosilaca, a i Es-Sujuti u Ed-Dureru-l-numtesire (193), i dodaje daje Ibn Dževzi tvrdio da je krivotvoren, i pogriješio, kako sam to razjasnio u Muhtesaru-l- mevdu'at i u zabilješkama." Obrati se na hadise o ovoj temi: u El- Mudžme'u (8/296); El-Felhu (6/155); Silsiletu-l-ehadisi-d-daifa (972); u njima je analiza na ovu temu.

## OSAMNAESTI JASNI ZNAK

Vrhunska mu'džiza Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, jest Kur'ani-Kerim, koji u sebi sadrži stotine dokaza vjerovjesništva, a njegova nadnaravnost je utvrđena u četrdeset različitih oblika, kao što stoji u Riječi Dvadeset petoj. Stoga ćemo prepustiti obradu ove riznice mu'džiza toj Riječi, a ovdje se zadovoljiti izlaganjem tri precizna gledišta.

Prva tačka

Ako neko prigovori: Retorika Kur'ana je nadnaravna. Međutim, samo jedan od hiljadu prominentnih stručnjaka u stilistici razumije tu crtu, iako bi trebalo da svaka generacija ljudi ima koristi od te crte nadnaravnosti.

Odgovor je: Za svaku struku ljudi postoji u Kur'anu nadnaravni sadržaj, samo što se ta nadnaravnost može osjetiti na različite načine i po različitim tipovima.

Tako, naprimjer, čudesna nadnaravnost u stilu rječitosti se otkriva onima koji imaju osjećaj za rječitost i čistoću jezika.

Tako se, i visoki, dopadljivi i jedinstveni stil otkriva onima koji vladaju poezijom i govorničkom vještinom. Iako svaka generacija ljudi iskusi ovaj stil, niko se ne usuđuje da ga pokuša oponašati. Mnoštvo ponavljanja ga ne troši, niti ga izblijeđuje tok vremena; to je prijatan i sočan stil koji zauvijek zadržava svoju mladolikost,

mladost i svježinu; taj stil sadrži prozu složenu u stihove i poeziju izraženu u formi proze, što ga u isto vrijeme čini i visokim i uzvišenim i pitkim i ukusnim.

Dalje, njegov nadnaravni karakter se ogleda i u nepojmljivim predskazanjima iz gajba, kojima stavlja izazov pred klasu gatara koji za sebe tvrde da komuniciraju sa svijetom gajba.

Osim toga, on se i historičarima, učenjacima koji se bave proučavanjem dešavanja u svijetu, obraća sa stvarima koje im pomažu da osjete njegovu nadnaravnost, donoseći spomen o događajima vezanim za prijašnje narode i njihova stanja, kao i događajima i dešavanjima iz budućih vremena, bilo u toku dunjalučkog života, u berzahu ili na Ahiretu; tako im postavlja izazov ovom svojom nadnaravnom prirodom.

Svoju nadnaravnost on izlaže i pred sociolozima, politolozima i ljudima iz vlasti izlažući nadnaravne crte svetih kur'anskih ustavotvornih temelja. Svakako, predivni Šerijat izvučen iz Kur'ana Časnog, potpuno razotkriva tajnu te nadnaravnosti.

I onima koji su se predali božanskim znanostima i kosmičkim realnostima, iskazuje zadivljujuću nadnaravnost u iznošenju svetih i uzvišenih božanskih činjenica, ili im daje na znanje postojanje te nadnaravne crte.

A onima koji su svoje ophođenje usmjerili stazom evlija i mistika, Kur'ani-Kerim rasvjetljava svoju nadnaravnu prirodu, kroz riznice tajni

koje u sebi sadrži nabujalo more ajeta.

Na taj način se pred svakom od četrdeset kategorija ljudi otvara prozor koji gleda na čudesnu nadnaravnu prirodu.

Štaviše, on tu nadnaravnost razotkriva i "običnom svijetu" koji ne posjeduje nikakve kvalitete osim moći slušanja bez poniranja u smisao, te ih vidimo kako potvrđuju njegovu nadnaravnost i osjećaju je golim slušanjem, jer taj neuki čovjek sam sebi govori: "Zbilja se stil ovog Kur'ana potpuno razlikuje od stila drugih knjiga koje sam slušao; pa ili je njegov stil niži od njihovog - a to nije moguće, jer takvo nešto nije izustio ni najtvrdokorniji neprijatelj i protivnik -
ili je uzvišeniji od svih, dakle čudotvoran i natprirodan."

Tako jedan neuki čovjek koji ima samo moć slušanja razumijeva nadnaravnost, a kako bi mu nešto pomogli u tom razumijevanju, pojasnit ćemo slijedeće:

Kur'ani-Kerim je, od trenutka kad se pojavio na sceni i nadnaravnošću svojim postavio izazov, kod ljudi potaknuo dvije jake sklonosti:

Prva: Sklonost ka oponašanju kod sljedbenika, znači njihovu žestoku ljubav za poistovjećivanjem s njegovim uzvišenim stilom, jer su osjećali žudnju za poređenjem i prilagođavanjem svojih stilova njegovom;

Druga: Sklonost ka oponiranju i kritiziranju koja se rodila kod neprijatelja i protivnika, tj. ka iznalasku sličnog stila radi pobijanja tvrdnje o nadnaravnosti.

Ove dvije žarke sklonosti bile su povod za pojavu miliona knjiga na arapskom koje su nam na raspolaganju, ali ako bismo najizražajnije i najizrazitije od ovih knjiga uporedili s Kur'ani-Kerimom, tj. ako bismo ih iščitavali istovremeno, svaki slušalac i čitalac bi bez razmišljanja ustvrdio da Kur'an ne sliči ni na jedan od tih stilova, pa on, dakle, nije u istoj ravni s tim knjigama; moralo bi biti ili da je on stilom slabiji od svih ostalih, a ovo je bez sumnje
nemoguće jer takvo nešto nije izustio niko i nikada, čak i šejtan je bio nemoćan da to izusti.* Ostaje, dakle, da je kur'anski stil iznad svih ostalih, što proizilazi iz njegove prekrasne nadnaravne prirode.

I neuki laik koji ne razumije ništa iz smisla Kur'ani- Kerima osjeća njegov nadnaravni karakter bez da mu njegovo čitanje pređe u dosadu. Taj neuki laik raspravlja ovako: "Dugotrajno učenje ovog Kur'ana uopće ne uzrokuje dosadu, naprotiv, s duljinom učenja se povećava njegova slast, a kad slušam lijepe i predivne poeme više puta, osjetim zamor; zato mislim da Kur'an, bez sumnje, nije ljudski govor."

Isto tako se nadnaravnost Kur'ana očitava i kod dječaka koji Kur'ani-Kerim uče napamet. U njihovoj moći pamćenja u njihovoj maloj, bistroj memoriji, uprkos brojnim sličnim dijelovima koji bi ih mogli dovesti u zabunu, vidiš kako svom lahkoćom i vedrinom uče Kur'ani-Kerim napamet, a nemoćni su upamtiti jednu jedinu stranicu neke druge knjige.

Pa čak i bolesnike i ljude na samrti, kojima i najmanji razgovor izvana pričinjava bol, možeš vidjeti da slušaju učenje Kur'ani-Kerima i na njihov sluh njegovi ajeti djeluju poput vrela iz Selsebila, čime oni pokazuju njegovu nadnaravnost.

Iz prethodnog zaključujemo da Kur'ani-Kerim nikoga ne sprečava da okusi njegovu čudotvornost i svaka od četrdeset različitih kategorija ljudi ima svog udjela u razotkrivanju te čudotvornosti ili sam Kur'an daje daje oni osjete, tako da čak i onima koji ne posjeduju ni trunku znanja, jedino goli vid,* a nemaju ni sluh, niti moć razumijevanja, niti duhovne spoznaje, on otkriva jedan aspekt svoje nadnaravnosti, na slijedeći način:

Neke riječi u mushafu pisanom rukopisom Hafiza Osmana, se međusobno podudaraju i pravilno preklapaju.

Primjera radi: ("osmi među njima je bio njihov pas") u suri El-Kehf preklapa se s riječi

(ime psa), koja se nalazi u suri Fatir na način da, ako bi oštricom prva riječ bila probodena po vetikali, pokazala bi, uz neznatno odstupanje, upravo na drugu riječ i dobilo bi se ime za psa.

Isto tako i riječ (privedeni) u suri Jasin

navodi se i ponavlja dvaput na način da se na jednom mjestu nalazi vertikalno iznad sebe na drugom mjestu, u suri

Es-Saffat su riječi koje su jedna

naspram druge, a istovremeno se poklapaju sa njima, pa ako bi jedna od tih riječi iz prve sure bila probodena

* Za one koji samo gledaju, a koji nemaju sluha i osjećaja, ovaj aspekat nadnaravnosti ovdje je ostao uopćen, faličan i krnjav, ali su Pismo Dvadeset deveto i Pismo Trideseto* u punom sjaju pojasnili ovu vrstu čudotvornosti koju može osjetiti čak i slijepac. Čak smo započeli realiza pisanja Mushafi-šerifa koji će pokazati ovaj lijepi aspekt čudotvornosti. Molimo Allaha da nas podrži u njegovom štampanju. - (Autor)

* Imali smo nijet da na najljepši i najbolji način napišemo Pismo Trideseto, ali je ono ustupilo mjesto knjizi Išaratu-l-I’džaz, te tako nije došlo do izražaja. - Autor

oštricom, ukazala bi se, uz malo odstupanje, ista ta riječ iz druge sure.

Također i riječ (po dvoje) koja je na začelju sure Es-Seba' sučeljava se s istom riječi koja se nalazi u suri Fatir; a u cijelom Kur’anu riječ je spomenuta svega triput, pa tako sučeljavanje dviju od njih ne može nipošto biti slučajnost.

Za ovaj način preklapanja i sučeljavanja postoje zaista mnogi primjeri u Mushafi-šerifu, tako da se riječ ponavlja i na pet-šest mjesta na način da, kad se izvrši proboj jedne, uz mala odstupanja, ukažu se druge

identične.

Gledao sam Mushaf u kojem su dijelovi teksta koji se na susjednim stranicama preklapaju kao u ogledalu, ispisani crvenom tintom i tad rekoh: "Ovi slučajevi su ukazi na jednu vrstu čudotvorstva", zatim sam počeo pregledati dijelove Kur'ani-Kerima i vidio da se mnoštvo njih suče-ljava kroz stranice na način koji odaje duboki smisao.

Budući da je plan Kur'ana priman i predavan aksiomatski, po uputstvima Poslanika, sallallahu ’alejhi ve selleme, i pisan rukom nadahnutih pisara, u njegovom izvornom uklesu i krasnom rukopisu postoji nagovještaj za jednu vrstu mu'džize, jer nemoguće je da to stanje bude rezultat slučajnosti niti da izvire iz ljudske misli. A da nije nedostataka u tehnici štampanja, sučeljene riječi bi se preklapale bez imalo odstupanja.

Dalje, u dugim i surama srednje duljine objavljenim u Medini, nalazimo da se uzvišeno ime "Allah" ponavlja i preklapa u pravilnim intevalima, pet, šest, sedam osam, devet, ili jedanaest puta i to na dvije strane jednog istog lista kao i na dvije susjedne stranice. */**/***/ ****

*Kod onih koji obavljaju i ponavljaju zikr, lijepe i rimovane riječi Kur'ani-Kerima, originalni i slatkorječivi stil, odlike njegove elokvencije koje privlače pažnju, iako su brojne i učestale, potiču uzvišenu ozbiljnost, potpunu prisutnost, mirnoću i integritet misli bez razbijanja, dok slične stilske figure, umjetnost govora i okovi rime kod drugih unose usiljenost i neozbiljnost - uprkos prividnoj govornoj domišljatosti - i remeti duševni mir i smirenost, te raspršu- je misli onog koji se udubi. Tako i najljepši, najproduhovljeniji, najozbiljniji i najskladniji munadžat, čuveni munadžat od Imama Šafije, koji je bio uzrok prestanka skupotinje i nestašice u Egiptu, učio sam mnogo i uvidio da njena skladna i rimovana forma ne može očuvati potpunu duševnost i visoku ozbiljnost kod upućivanja dove i uprkos tome što je ona bila dio mog svakodnevnog učenja tokom devet godina, nisam uspio uklopiti ozbiljnost i produhovljenost dove u stihovnu rimovanu formu. Spoznao sam da su izvorni i izvrsni ritam svojstven Kur'ani-Kerimu i odlike njegovog stiha jedna vrsta čudotvorenja, gledajući na to da zadržavaju zbiljsku duhovnost, smirenost srca i duše bez uplitanja ičeg izvana. Tako, oni koji obavljaju zikr i dove, ako ovu vrstu čudotvornosti nisu shvatili umom, osjetili su srcem.

** Jedna od misterija vezanih za čudotvornost Kur’ani-Kerima je i to da Kur'an razjašnjava visoki i sjajni stepen imana Najvećeg Poslanika, sallallahu ’alejhi ve selleme, koji je postigao otkrovenje Najvećeg Imena.

I jedan prirodan način - poput čuvene svete mape - iskazuje i poučava o uzvišenom stepenu velike, široke i istinske vjere koji obznanjuje nedostižne činjenice o svijetu Ahireta i svijetu Gospodarskog Autoriteta.

I Kur'ani-Kerim je pismo koje pokazuje apsolutnu Moć, Veličinu

i Vlast Stvoritelja svemira kao Gospodara svega stvorenog. Pa je nezaobilazno da jedan izraz koji u ovakvom stilu rastavlja istinu od neistine i kur'anski manifest po ovakvom uzoru, bude do krajnje mjere izvan dosega stvaralaštva ljudskih umova, čak i ako bi se stopili ujedan um, kako je to izrazio i Kur'ani-Kerim:

Reci: Kad bi se svi ljudi i džini udružili da sačine jedan ovakav Kur'an, oni ne bi sačinili takav. (El-Isra': 88)

Jer je nemoguće, a na bazi ova tri temelja, da iko ikada oponaša Kur'an niti da donese nešto njemu ravno.

*** U Kur'ani-Kerimu završetak jedne stranice se poklapa sa završetkom ajeta, te se stranica završava s lijepom rimom; tajna je u mjeri za duljinu stranice koja je istovjetna duljini najdužeg ajeta u Kur'ani-Kerimu, tzv. "Ajetu-l-Mudajene", dok su sure El-Kevser i El-Ihlas uzete kao mjere za duljinu retka, pa se tako ukazala ova prefinjena izvrsnost i znak čudotvornosti Kur'ani-Kerima.

**** u ovoj razini i tematskoj cjelini zadovoljit ću se samo djelomičnim i malobrojnim primjerima, prilično kratkim, te se ograničiti na vrlo male pokazatelje, pošto sam prisiljen da požurim u pisanju, uprkos činjenici daje tema krajnje važna, široka i golema, i opisuje jedno lijepo čudotvorno djelo od krajnje važnosti iz ugla božanske podrške koja prožima Poslanice Nur. Da, taj suptilni, zbiljski, veliki keramet otkriva jedan lanac kerameta u Poslanicama Nur kroz geometrijsku podudarnost, i to u pet-šest njegovih oblika, iskazuje jedan očevidan oblik čudotvornosti Kur'ana, kao što predstavlja izvorište ukaza i simbolike iz gajba. Zbilja se to kasnije desilo, jer je ispisan Mushafi-šerif u kojem je na svakoj stranici označeno podudaranje pojave imena "Allah". Također je svjetlo dana ugledalo i osam kratkih tekstova pod imenom Rumuzat-i Semanije u kojima se pokazuje osmišljena zakonitost i ukaz iz gajba, koji proističu iz rasporeda harfova u Kur'ani-Kerimu, kao što je napisano i u pet skripti u prilog potvrdi Poslanica Nur i njihovoj vrijednosti zbog misterioznih podudarnosti; to su Keramet-i Gavsi- jja, Keramet-i Alevijj a (tri poslanice) i Išaratu-l-Kur'anijja.

Znači da sam se kod pisanja poslanice Mu'džize Muhammedove, sallallahu 'alejhi ve selleme, poistovjetio s tom velikom stvarnošću, ali, nažalost, od nje nisam vidio osim jedan neznatan dio, niti objavio osim jednu kapljicu iz okeana, te se udaljio bez povratka. - (Autor)

Druga tačka

Magija je bila rasprostranjena u vrijeme Musaa, a. s., pa su njegove mu'džize davale sličan efekat kao sihr; liječništ- vo je bilo rašireno u doba Isaa, a. s., te je većina njegovih mu'džiza bila od te vrste; u vrijeme poslanja Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, četiri stvari su bile zavladale na Arapskom poluotoku:

Prva: njegovanje stilskog izraza i rječitosti;

Druga: poezija i govorništvo;
Treća: gatarija i proricanje budućnosti;
Četvrta: spoznavanje prošlih događaja i kosmičkih zbivanja.

Kur'ani-Kerim je sišao i spustio izazov svima koji su vladali ovim znanjima;

Pa su stilističari i slatkorječivi ljudi ostajali zaprepašteni pred njegovim čudotvornim stilom i elokvencijom, nijemo ga slušajući u čuđenju i divljenju.

Pjesnike i govornike je svojim stanjem potpuno onesposobio, tako što je srozao ugled onoga čime su se oni ponosili, zvanog "Muallekatu-s-seb'a" što je predstavljalo vrhunska dostignuća njihove poezije, koja su oni čak bili ispisali zlatom i okačili na zid Ka'be.

Proroke i čarobnjake je ostavio bez riječi i izbrisao im iz pamćenja vijesti iz gajba koje su bili izgovarali, tako sto je rastjerao njihove džine i navukao zastor nad proročnjaštvom te zauvijek zazidao njegova vrata.

Izbavio je historičare koji su opisivali prošle narode i zemaljske događaje, od praznovjernih i potvorenih umetanja i laži i uputio ih u događaje iz prošlosti i u tajna kosmička dešavanja.

Na ovaj način su se ove četiri kategorije ponizile pred veličinom Kur'ani-Kerima, dok ih je obuzimalo čuđenje i divljenje, te su započeli od njega stjecati osnovna znanja i primati uputu i instrukcije i nije se nikad desilo da se neko od njih uspio suprotstaviti Kur'anu bilo čime, pa makar i sa samo jednom surom.

Ako neko kaže: Kako možemo znati da se niko nije istakao suprotstavljanjem, ili da niko nije uspio da napiše nešto slično Kur'anu i kako da znamo daje stvaranje nečega ravnog Kur'anu samo po sebi nemoguće?

Odgovor: Da je bilo moguće suprotstavljanje, oni bi ga svakako pokušali i niko ne bi oklijevao u tome, jer im je to bilo prijeko potrebno da bi izbjegli opasnost od izazova i spasili svoje vjerovanje, imetke, sebe i svoje porodice. Stoga, da je suprotstavljanje bilo moguće, ne bi se uopće niko suzdržavao, te bi nevjernici i munafici - koji su tada bili u većini - to razglasili u svim sredinama, čak bi ga odašiljali na sve strane svijeta kao što su propagirali i sve ostalo što je bilo protiv islama. Nadalje, da su oni takvo nešto širili - u slučaju da je suprotstavljanje bilo moguće - historičari bi to već bili zabilježili u svojim brojnim knjigama.

A evo, pred nama su sve historije i njihove knjige i ne nalazimo spomena suprotstavljanju Kur'anu osim nekih fragmenata koje je izmislio Musejlema Lažov. A znano je da je Kur'ani-Kerim pred njih izazov stavljao cijelih dvadeset tri godine i odzvanjao u njihovim ušima svojim čudotvornim ajetima, po slijedećoj paradigmi:

"Evo, Kur'an Časni je pred vama, donesite nešto slično

Kur'anu od "neukog čovjeka" poput Muhammeda el- Emina.

Pa ako ne mognete, onda nek bude veliki "učenjak", a ne "neuki".

Pa ako ni to ne mognete, onda stvorite nešto slično "svi skupa", a ne jedan čovjek. I nek se u tome sakupe vaši učenjaci i umjetnici govora i nek međusobno sarađuju, a možete čak dovesti i vaše svece i nek to oni sačine.

Pa ako ni sve to ne bude u vašoj moći, donestite onda sve rječite "drevne svete knjige" i poslužite se njima kod suprotstavljanja, a također pozovite i "buduće" generacije!

Pa ako opet ne budete mogli, onda neka bude samo "deset sura", a ne cijeli Kur'an.

Pa ako još i to ne mognete, onda nek bude i neki upečatljiv govor poput smislenosti Kur'ana, pa makar i "izmišljene hikaje".

A ako također, ni to ne mognete, onda donesite samo "jednu suru".

Pa i ako ne uspijete donijete dužu suru, nek ona bude kratka...

A ako to ne mognete: Onda se vaša vjerovanja i duše nalaze pod prijetnjom i u opasnosti su na dunjaluku, onako kako će im biti na Ahiretu."

Na ovaj način je Kur'ani-Kerim spustio izazov u osam faza pred ljudski i džinski rod i nije ograničio trajnost svog izazova na dvadeset i tri godine, nego je to nastavio i tokom hiljadu i tristotine godina, štaviše, neće prestati stavljati izazov pred svijet. Dakle, da je bilo moguće uzvratiti izazovu, ne bi nevjernici izabrali put rata i uništenja i tako bacili sebe, svoja bogatstva i porodice u propast, a napustili kraći i lakši put odgovora na izazov. Stoga, odgovor na taj izazov je nemoguć i nije u djelokrugu ljudske moći, jer, da li bi čovjek zdravog i bistrog razuma - posebno koji potječe s Arabijskog poluotoka, a posebno neko od oštroumnih Kurejšija - sebe, imovinu i porodicu izložio opasnosti i izabrao oružani sukob i uništenje, daje u njegovoj moći bilo da, makar uz pomoć samo jedne sure nekog svog pisca koja je ravna kur'anskoj, odgovori izazovu i tako izbavi sebe i svoj imetak i daje tako lahko i lagodno sačiniti nešto slično?

Zaključak ovog govora je ono što je izrazio El-Džahiz: Kako nisu mogli uzvratiti riječju morali su prihvatiti sukob sabljama.

A ako neko upita: "Neki istraživači tvrde: 'Nemoguće je protusloviti jednom ajetu iz Kur'ani-Kerima, rečenici iz njega, pa ni riječi; kako onda cijeloj suri? Niko se i nije pojavio na polju konkurencije, dakle, s Kur'anom se niko nije ni pokušao nadmetati.' Smatramo da u ovoj tvrdnji ima lahkomislenosti i pretjerivanja koje razum ne prihvata, jer mnogo je rečenica u ljudskom govoru koje su slične Kur'anu i njegovom izrazu. Kakvo, onda, značenja i kakvog smisla, imaju takve tvrdnje?"

Odgovor: Postoje dva pravca razmišljanja kod obrade pitanja nadnaravnosti Kur'ana:

Prvi pravac, koji preovladava i preteže i koji zastupa većina učenjaka, jest da prefinjeni stil Kur'ana i odlike njegovih smislova nadilaze ljudske sposobnosti.

A drugi pravac, koji je slabiji, je da proturječiti jednoj suri iz Kur'ana stoji unutar djelokruga ljudske moći, samo
što je to Uzvišeni Allah spriječio, da bi za stvorenja Kur'an bio mu'džiza Poslanikova, sallallahu 'alejhi ve selleme. To bi se moglo pojasniti na slijedećem primjeru:

Radnje stajanja i sjedenja za čovjeka su u domenu njegove moći, pa ako Časni Vjero vjesnik rekne nekoj osobi: "Ne mogao ustati" da bi mu prikazao mu'džizu i ovaj zbilja ne mogne ustati, mu'džiza se zaista dogodila.

Ovom manjinskom pravcu mišljenja pripisuje se naziv "Mezhebus-Sarefe" ("Pravac otklona"), što bi značilo daje Uzvišeni Allah "otklonio" od džina i ljudi sposobnost oponiranja, a da ih Uzvišeni Allah nije odbio od nadmetanja, džini i ljudi bi bili sposobni stvoriti djela ravna Kur'anu.

Mišljenje učenjaka koji, u skladu s ovim, zastupaju mišljenje da ni jednom riječju nije moguće proturječiti Kur'anu, bespogovorna je istina, jer je Allah, dž. š., kako bi promovirao mu'džizu, to onemogućio, tako da nije moguće ni zaustiti nikakvu proturiječ, jer ako bi se htjeli suprotstaviti, ne bi mogli bez volje i htijenja Allahovog.

Što se tiče prvog mišljenja, koje preovladava i prihvata ga većina učenjaka, oni u tome imaju precizan pristup:

Riječi i rečenice Kur'ani-Kerima su povezane jedne s drugima, te se sučeljavaju i podudaraju. U nekim slučajevima jedna riječ je usmjerena na deset različitih mjesta, a u sebi sadrži i deset stilističkih elemenata, dok je deset relacija vezuje za druge riječi. O ove smo relacije spomenuli u komentaru knjige Išaralu-l-I'džaz, u suri El- Fatiha ili u uvodu sure El-Bekara:
Elif Lam Mim, Ova knjiga, u koju nema nikakve sumnje...

Da ovo pojasnimo jednim primjerom:

Zamislimo veličanstveno zdanje čiji su zidovi izgravirani originalnim uklesima i dekorirani predivnim arabeska- ma. Da bi se postavio blok koji nosi centralni splet tih arabeski i uklesa na odgovarajuće mjesto - pošto je povezan s ostalima i dominira nad njima - potrebno je savršeno poznavanje cijelog motiva uklesa i arabeski koji prekriva zidove zdanja.

Drugi primjer možemo uzeti iz ljudskog tijela: usađi- vanje zjenice čovjekovog oka na odgovarajuće mjesto uvjetovano je poznavanjem strukture povezanosti oka s cijelim tijelom i poznavanjem stepena povezanosti očne zjenice sa svakim dijelom tijela i njegovom funkcijom.

Ova dva primjera treba da primijeniš kako bi spoznao način na koji su prijašnji ljubitelji istine objašnjavali brojne dimenzije kur'anskih riječi, njihovu povezanost, srodnost i veze s dugim njegovim rečenicama i

ajetima. Tu su se posebno istakli stručnjaci tumačenja kur’anskih harfova, koji su se prilično usredsredili na ovu temu i dokazima ustanovili da svaki harf iz Kur'ana Časnog sadrži duboke smislove čije bi iznošnjenje i pojašnjenje ispunilo cijele stranice.

Da, budući da je Kur'ani-Kerim govor Gospodara svjetova i Stvoritelja svega, svaka njegova riječ je poput nukleusa, tj. sjemenke iz koje izniče duhovno stablo smislova i pojmova, ili poput srca oko kojeg je formirano tijelo od pojmova i smislova.

Da i ljudski govor sadrži elemente koji podsjećaju na riječi iz Kur'ana, rečnice i ajete, samo što su ti ajeti-kerimi ili kur'anske riječi i rečenice ugrađeni u za njih predviđena mjesta na način koji vodi računa o njihovim mnogostrukim relacijama i vezama, što iziskuje jedno sveobuhvatno poznavanje i znanje kako bi se stavili u odgovarajuću kombinaciju.

Treća tačka

Uzvišeni Allah mi je jednog dana podario da se dam u istinsko razmišljanje o općem kvalitetu Kur'ana Mudrog i to razmišljanje pribilježim onako kako je rođeno u srcu - na arapskome - zatim navedem njegov smisao.

سُبْحَانَ مَنْ شَهِدَ عَلَى وَحْدَانِيَّتِهِ وَصَرَّحَ بِاَوْصَافِ جَمَالِهِ وَجَلَالِهِ
وَكَمَالِهِ الْقُرْاٰنُ الْحَكِيمُ الْمُنَوَّرُ جِهَاتُهُ السِّتُّ الْحَاوِى لِسِرِّ
اِجْمَاعِ كُلِّ كُتُبِ الْاَنْبِيَاءِ وَالْاَوْلِيَاءِ وَالْمُوَحِّدِينَ الْمُخْتَلِفِينَ
فِى الْاَعْصَارِ وَالْمَشَارِبِ وَالْمَسَالِكِ الْمُتَّفِقِينَ بِقُلُوبِهِمْ
وَعُقُولِهِمْ عَلَى تَصْدِيقِ اَسَاسَاتِ الْقُرْاٰنِ وَكُلِّيَّاتِ اَحْكَامِهِ
عَلَى وَجْهِ الْاِجْمَالِ وَهُوَ مَحْضُ الْوَحْىِ بِاِجْمَاعِ الْمُنَزِّلِ
وَالْمُنَزَّلِ وَالْمُنَزَّلِ عَلَيْهِ وَعَيْنُ الْهِدَايَةِ بِالْبَدَاهَةِ وَمَعْدَنُ
اَنْوَارِ الْاِيمَانِ بِالضَّرُورَةِ وَمَجْمَعُ الْحَقَائِقِ بِالْيَقِينِ وَمُوصِلٌ
اِلَى السَّعَادَةِ بِالْعَيَانِ وَذُو الْاَثْمَارِ الْكَامِلِينَ بِالْمُشَاهَدَةِ

ومقبول الملك والانس والجان بالحدس الصادق من تفاريق
الامارات والمؤيد بالدلائل العقلية باتفاق العقلاء الكاملين
والمصدق من جهة الفطرة السليمة بشهادة اطمئنان الوجدان
والمعجزة الابدية الباقي وجه اعجازه على مر الزمان بالمشاهدة
والمنبسط دائرة ارشاده من الملأ الاعلى الى مكتب الصبيان
يستفيد من عين درس الملئكة مع الصبيين وكذا هو ذو البصر
المطلق يرى الاشياء بكمال الوضوح والظهور ويحيط بها
ويقلب العالم في يده ويعرفه لنا كما يقلب صانع الساعة
الساعة في كفه ويعرفها للناس فهذا القرآن العظيم الشان
هو الذي يقول مكررا الله لا اله الا هو فاعلم انه لا اله الا الله

Smisao ovog razmišljanje ispisanog na arapski jezik je slijedeći:
Šest strana Kur'ani-Kerima je obasjano svjetlom i isijava svjetlost. Sumnje i izmišljotine do njega ne mogu doprijeti jer:

- iza njega stoji veličanstveni Arš i on se na njega oslanja, te je tu svjetlo Objave;
- ispred njega je sreća na oba svijeta, kojoj stremi i prema kojoj se pružaju njegove veze s vječnošću i

Ahiretom, pa je tu svjetlo Dženneta i svjetlo vječne sreće;

-iznad njega svjetlucaju znakovi čudotvornosti i blješti njen muhur;

-ispod njega su stupovi sačinjeni od čvrstih argumenata i nepobitnih dokaza, tu je čista uputa;

-s desne mu strane stoji obraćanje razumu ("zar oni nemaju razuma?");

pa ga time primorava na potvrdu.

-a slijeva: nudeći srcima duhovni užitak, a savjest načinivši svjedokom, sve dok u oduševljenju ne izgovore: "Tebarekallahu" ("Slavljen je Allah").

Pa, odakle bi se, onda, mogli smutnja i nedoumice uvući u Kur'an Časni?

Kur'ani-Kerim objedinjuje zajednički smisao svih objava vjerovjesnika, evlija i muvahhida skupa, uprkos njihovim razlikama u vremenima življenja, geografskim i različitostima u mentalitetu, što znači da svi ljudi zdravog razuma i smirena srca priznaju opće odedbe Kur'ani-Keri- ma i

temelje vjere u koju poziva, što oni spominju u svojim knjigama. Oni su, tako, poput žila nebeskog stabla Kur'ana.
Dalje, Kur'an Časni počiva na božanskoj objavi - Vahju, ustvari on je sami vahj, jer Uzvišeni Allah ga je spustio na Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, i preko mu'džiza Njegovog Časnog Poslanika pokazao da je to čisti vahj, a preko njegovog očitog karaktera mu'džize, Kur'an koji je spušten od Allaha dokazuje da potječe iz Arši-Azima. Duševno stanje onoga na koga je spušten, a to je Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, i uznemirenost na početku i u toku transmisije Vahja, kao i uvažavanje i poštovanje koje je pokazao više od svega drugog, ukazuje da se čisti Vahj na njega spuštao kao uvaženi gost od Vječnog Vladara.

Da je uzvišeni Kur'an čisti vahj je i samo po sebi razumljivo, jer drukčije shvatanje je očevidna zabluda i kufr. On je neumitno i izvorište svjetla imana, a ono što nije svjetlo je neprozirna tmina. Ovu smo činjenicu već utvrdili u mnogim poslanicama.

Kur'ani-Kerim je svakako i stjecište stvarnosti, jer su mu izmišljotine i praznovjerja apsolutno strana, budući da svijet islama kojeg je uspostavio, divni Šerijat kojeg je donio, uzvišeni ideali po kojima se prepoznaje, pa i njegova studija o svijetu gajba - isto kao što je slučaj s opipljivim svijetom - sve je sušta stvarnost do koje nikad ne dopire ništa nestvarno.

Kur'ani-Kerim - činjenica je - bez sumnje vodi ka sreći na oba svijeta i upravlja čovječanstvo prema njoj, a onaj ko je obuzet sumnjom nek se jednom obrati na Kur'an, posluša ga i vidi šta Kur'an kaže.

Plodovi koje čovjek ubire iz Kur'ani-Kerima su sazreli i puni života i vitalnosti. Stoga ne čudi da žile Kur'ana prodiru u stvarnost i pružaju se u život, pošto život ploda ukazuje na život stabla. Ako želiš pogledaj samo koliko zdravih, rumenih plodova je Kur'an dao među dobrim i savršenim evlijama u dugim vremenskim periodima.

Kur'ani Kerim je i izvor zadovoljstva za ljude, džine i meleke koje im pričinjava svojim istinitim predviđanjima proisteklim iz brojnih predznaka, te se okupljaju oko njega poput leptirova oko izvora svjetlosti.

Kur'an, iako je božanski vahj, poduprt je logičkim dokazima, a potvrda tome je konsenzus naprednih intelektualaca na čelu s imamima Ilmu-l-kelama i velikanima filozofskih znanosti poput Ibn Sinaa i Ibn Rušda. Svi oni su jednoobrazno potvrdili kur'anske temelje svojim metodama i argumentima.

Vjerodostojnost Kur'ana Časnog je priznata od strane zdravog razuma - koji nije pretrpio poremećaj ili obolio - jer mirna savjest i smirenost srca, izbijaju iz njegovog nura, tj. unutarnja smirenost daje potvrdu zdravog razuma. Tačno! Zdrav razum svojim stanjem odaje priznanje Kur'ani-Kerimu i kaže: "Naše upotpunjenje je neostvarivo bez tebe." Ovu smo realnost već utvrdili na različitim mjestima u

poslanicama.

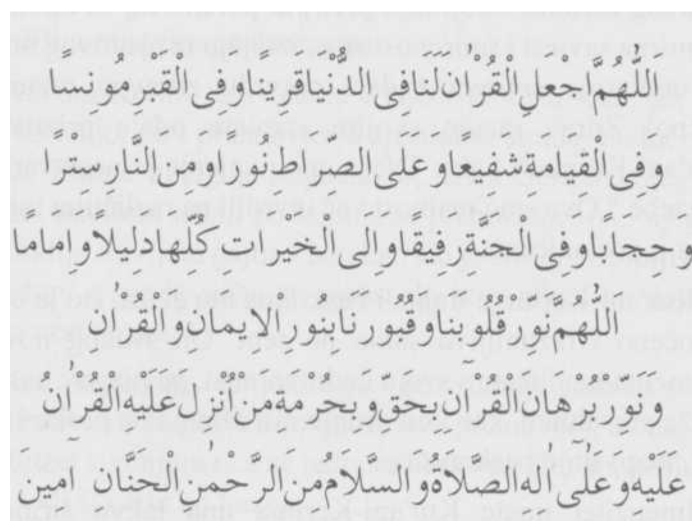
Kur'ani-Kerim je trajna i beskrajna mu'džiza, što je osvjedočeno i razumljivo samo po sebi. On svakog novog momenta manifestira svoju čudotvornost, pa njegov nur ne može presahnuti, kao kod drugih mu'džiza, i ne prolazi mu rok, nego traje beskonačno.

Intenzitet upute Kur'ani-Kerima ima takvu širinu i sveobuhvatnost da istu lekciju iz njega rame uz rame pohađaju Džebrail, a. s., i mali dječak; pred njim na koljenima sjede velikani filozofije - poput Ibn Sinaa - i neuka osoba, zajedno pohađajući istu lekciju. Desi se da taj neuki čovjek, iz Kur'ana čvrstinom i nepomućenošću imana, izvuče korist koju ne izvuče Ibn Sina.

Uz to u Kur'ani-Kerimu ima takvo oko kojim vidi i obuhvata sve što postoji. Svemir pred sobom postavlja kao stanice knjige čije razine i svjetove objašnjava. I kao što sahadžija kad rukom primi sahatić pa ga okreće, pokazuje
i rastvara, objašnjava, tako i Kur'ani-Kerim drži svemir u rukama; tako postupa.

Dakle, ovaj veličanstveni Kur'an daje potvrdu Jednoći Boga, riječima: Znaj da nema boga, samo Allah. (Sura Muhammed, 19)

Moj Allahu, učini da nam Kur'an na dunjaluku bude pratilac, u kaburu društvo, na Kijametu zaštitnik, na Sirat'u svjetiljka, od vatre zaklon i zastor, u Džennetu prijatelj, prema svakom dobru putokaz i vodilja; Moj Allahu, osvijetli naša srca i naše mezare nurom imana i Kur'ana, osvjetli autoritet Kur'ana u prilog i čast onoga na kog je spušten Kur'an, na njega i njegovu porodicu neka je salavat i selam od Milostivog, Saosjećajnog. Amin.


اللهم اجعل القران لنا في الدنيا قرينا وفي القبر مونسا
وفي القيامة شفيعا وعلى الصراط نورا ومن النار سترا
وحجابا وفي الجنة رفيقا والى الخيرات كلها دليلا واماما
اللهم نور قلوبنا وقبورنا بنور الايمان والقران
ونور برهان القران بحق وبحرمة من انزل عليه القران
عليه وعلى اله الصلاة والسلام من الرحمن الحنان امين

## DEVETNAESTI JASNI ZNAK

S punom uvjerljivošću i nepobitnim dokazima je potvrđeno da je Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, Poslanik Uzvišenog Hakka. Da, Muhammed arapskog roda, sallallahu 'alejhi ve selleme, čije je

poslanstvo podržano hiljadama neoborivih činjenica, je najsjajniji dokaz i autoritativna potvrda božanskog Vahdanijjeta (Jedinstva) i vječne sreće. U ovoj ćemo riječi ukratko predstaviti jezgroviti prikaz tog istinskog putokaza, i blistavog dokaza, koji govori samo istinu. Pošto je on dokaz, čiji rezultat vodi spoznaji Allaha, svakako da se mora poznavati dokaz i način na koji on ukazuje na činjenicu. Pa ćemo i mi u potpuno skraćenoj formi ovdje pojasniti na koji način Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, predstavlja dokaz Tevhida i doseg njegove iskrenosti i ispravnosti.

Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je, kao i svaka forma postojanja u svemiru, sam po sebi dokaz o postojanju Moćnog Stvoritelja i njegovom Jedinstvu. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je ovaj aspekt ukazivanja na Postojanje i Jedinstvo govorom objavio, obuhvativši dokaze sveukupnog postojanja. Na bazi petnaest temelja ćemo usmjeriti pažnju na valjanost, ubjedljivost, ispravnost i najveću vjerodostojnost njega, sallallahu 'alejhi ve selleme, kao živog dokaza Tevhida.

Prvi temelj

Ovaj dokaz koji svojim bićem, jezikom, stanjima i ponašanjem dovodi do zaključka o Stvoritelju svemira, priznat je i potvrđen od strane svemirskih činjenica, jer ukazivanje svakog pojedinačnog stvorenja na Jednoću Tvorca ima značenje potvde iskrenosti onoga ko jezikom izrazi tu Jednoću, tj. ono u šta on poziva je podržano od strane cijelog svemira. A budući da je Vahdanijjet koji on objelodanjuje, a on predstavlja apsolutno savšenstvo i beskrajnu sreću koju on najavljuje, a koja predstavlja apsolutno dobro, istoznačan ljepoti i usavršenosti koji su izraženi u svemirskoj stvarnosti, znači daje on nesumnjivo iskren u svojoj misiji. Dakle, Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, predstavlja autoritativan dokaz i potvrdu božanskog Vahdanijjeta i vječne sreće.

Drugi temelj

Taj istiniti i priznati dokaz koji posjeduje hiljade mu'džiza - više nego raniji vjerovjesnici - i koji je donio divni i velikodušni Šerijat, koji neće biti ni ukinut ni zamijenjen, uz poziv u vjeru što obuhvata džine i ljude, bez sumnje je najugledniji među poslanicima, a. s. Dakle, on objedinjuje mudrost i tajne sadržane u mu'džizama svih vjerovjesnika, a. s., i njihovo jedinstveno gledište, što znači da snaga konsenzusa svih vjerovjesnika, uz potvrdu njihovih mu'džiza, predstavljaju težište na kojem je skoncentrirana njegova iskrenost i ispravnost njegove misije.

Dalje, visoki stepen usavršenosti koji su dostigli izabrani, evlije i dobri ljudi, dostigli su stičući odgoj kod njega, sallallahu 'alejhi ve selleme i uputu iz njegovog istinskog Šerijata, tako da je on njihov sultan i učitelj; stoga on u sebi objedinjuje i smisao njihovih nadnaravnih kerameta,

njihovog jednoglasnog priznanja, snage njihovih učenja i istraživanja, jer oni su slijedili put čiju je kapiju njihov Učitelj otvorio i ostavio otvorenom da bi oni pronašli istinu. Ako je tako, svi njihovi kerameti, potraga za naukom i jedinstvo u mišljenju također predstavljaju oslonac za potvrdu iskrenosti njihovog besprijekornog Učitelja i ispravnost njegove misije.

A taj briljantni dokaz Vahdanijjeta - kako je objašnjeno u prethodnim poglavljima - u posjedu je zadivljujućih, nepobitnih i uvjerljivih mu'džiza, nadnaravnih predznaka, dokaza vjerovjesništva u kojima nema sumnji i sve to odaje ogromno priznanje njegove iskrenosti, tako da kad bi se cijeli svemir okupio da nađe mahanu u tom priznanju, ne bi mogao.

Treći temelj

Onaj koji nam pokazuje ove prekrasne mu'džize, da'ija koji poziva u Vahdanijjet, koji donosi radosne vijesti o vječnom blagostanju, u svojoj osobi sadržava toliko uzvišene moralnosti, visoke mjere karakternosti u izvršenju svoje dužnosti i pohvalnih svojstava u dostavi Šerijata i dina, da je i najtvrdokorniji protivnik prisiljen odati mu priznanje i nemoćan mu to poreći.

Zato, sve dok u svom biću, svom zadatku i svojoj vjeri posjeduje najuzvišeniju i najljepšu ćud. najsavršeniji i najcjenjeniji karakter, najveće i najvrjednije kvalitete, svakako da je on najsavršeniji među svim bićima, primjer svih njihovih pohvalnih osobina, njihov uzor, simbol i njihov učitelj. Stoga savršene odlike koje izbijaju iz njegovog bića, dužnosti i vjere predstavljaju ogroman i moćan oslonac za priznanje njegove iskrenosti i pravednosti, što ništa ne može poljuljati.

Četvrti temelj

Taj da'ija koji poziva u Vahdanijjet i vječito blagostanje i koji predstavlja rudnik savršenih vrlina i učitelj visokog karaktera, ne govori iz svoje glave i prema svom nahođenju - Bože sačuvaj - nego govori iz božanske objave. On prima objavu od svog Uzvišenog Gospodara i predaje je drugima. Potvrđeno je hiljadama dokaza o vjerovjesništvu i spomenuto u prethodnim temeljima od čega je dio pojašnjen:

- da Uzvišeni Gospodar svjetova koji je stvorio sve te mu'džize i prikazao ih na rukama svoga Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, time daje do znanja da njegov Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, govori radi Njega i na Njegovom putu i da dostavlja Njegov razboriti govor;
- i da Kur'ani-Kerim koji je spušten na njega svojim očiglednim i skrivenim čudotvorstvom sa četrdeset aspeka- ta, otkriva da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, tumač od Gospodara svjetova.

Njegova, sallallahu 'alejhi ve selleme, plemenita ličnost i svojstva kojima je ona okićena, velika svesrdnost, bogo- bojaznost, krajnja

ozbiljnost u dostavljanju Allahovih zapovijedi i istinska pouzdanost, u svim njegovim stanjima i postupcima, saopćavaju da on ne govori u svoje lično ime, niti iz svoje glave, nego govori u ime Gospodara svjetova.

I svi oni tragači za istinom koji su ga slušali, svojim otkrićima i naučnim istraživanjima su odali priznanje i
izrazili vjerovanje da on ne govori po svom nahođenju, nego je to objava koja silazi, te je on povjerljivi glasnogovornik Gospodara svjetova, koji putem Božije objave poziva ljude u pravovjerje.

Tako se istinitost i kompetentnost njegova, sallallahu 'alejhi ve selleme, oslanjaju na ova četiri čvrsta i stabilna temelja.

Peti temelj

Taj povjerljivi Dostavljač bespočetnog Božijeg govora ima moć viđenja duša, govora s melekima, istovremenog usmjeravanja ljudi i džina. On ne prima saznanja iz izvora povezanih s melekima i duhovima, koji jesu na višem stupnju od svijeta džina i ljudi, nego prima znanja sa stepena iznad tih svjetova, čak stječe uvid još dalje, u stvari iz domena Božanskog. Mu'džize koje smo razradili ranije, kao i njegov, sallallahu 'alejhi ve selleme, životopis koji je do nas prenesen tevaturom, potvrda su ove činjenice. Stoga, ni džini, ni duhovi ni meleki ne mogu se umiješati u ono što on, sallallahu 'alejhi ve selleme, prenosi, ne mogu mu se čak približiti ni najbliskiji meleki osim Džebrail, a. s., a ponekad bi pretekao i svog pratioca Džebraila, a. s., koji mu je uglavnom pravio društvo.

Šesti temelj

Taj vodič koji je gospodin među melekima, džinima i ljudima, najsvjetliji je i najsavršeniji plod ovog Svemira, simbol Božije milosti, uzor božanske ljubavi, blistavi dokaz Hakka, blještava svjetiljka zbilje, ključ za odgonetanje tajni bića, otkrovitelj zagonetke stvorenja, tumač svjetske mudrosti i da'ija koji poziva na put Vladara Boga, izvrsni vodič u ljepote Božije kreativnosti; dakle, ta mubarek ličnost zbog svojih univezalnih svojstava, predstavlja najsavršeniji primjer besprijekornih odlika živih bića. Iz ovoga vidimo da odlike koje posjeduje ovaj Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, i osobine koje nosi njegova duhovna ličnost jasno otkrivaju slijedeće:

Da je taj Časni Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, krajnja svrha svemira, tj. da je Stvoritelj svemira njega imao u vidu prije nego je stvorio svemir i moglo bi se reći: da njega nije stvorio, ne bi ni svemir postojao.

Tačno, kur'anske istine i svjetlo imana koje je ovaj Časni Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, donio svim ljudima i džinima zajedno, kao i

uzvišeno ćudoređe i istaknuta krepost vidljivi u njegovoj mubarek ličnosti, predstavljaju istinitu i nepobitnu potvrdu ove činjenice.

Sedmi temelj

Taj dokaz što blješti istinom i svjetiljka što obasjava stvarnost, otkrio je pravu vjeru i istaknuo sveobuhvatni Božiji zakon koji obuhvata temeljne zakone čijom uspostavom se zaslužuje sreća na oba svijeta, kao što u najsavršenijem svjetlu pokazuje istinu o svemiru i njegovu funkciju, te Stvoriteljeva imena i atribute. Stoga, ta ispravna vjera Islam i savršeni i sveobuhvatni Šerijat, na jedan takav način predstavljaju sebe u okvirima njihove predstave svemira, ko obrati pažnju, zapaža sa sigunošću: daje ta vjera jedan opis i definicija, uspostavljeni od strane Stvoritelja ovog divnog svemira koji nam daju saznanja o sebi i tom svemiru. Kao što neki vrsni građevinar jednog originalnog zdanja postavlja na to zdanje ploču s definicijom i opisom koji nas upoznaje sa tim zdanjem i ispisuje je kao spomen na njegovu visoku profesionalnost, tako i ovaj uzvišeni Din i dobrodušni Šerijat Muhammedov u svoj svojoj sveobuhvatnosti, proteživosti i veličini jasno pokazuje da Onaj koji ga je uspostavio u toj naprednoj formi je ustvari Onaj koji je uspostavio i uredio svemir. Da, Onaj koje uredio ovaj originalni svemir na ovaj zadivljući način, je bez sumnje isti Onaj koji je ovu najsavršeniju vjeru uredio na ovaj, najdivnije uređen način. Da, taj savršeni red, svakako iziskuje divnog Uspostavitelja reda.

Osmi temelj

Onaj koji nosi gore spomenuta lijepa svojstva i čija se misija oslanja na te dokaze i postulate, taj voljeni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, se u ime Onoga ko poznaje gajb obraća vidljivom svijetu, šireći objavu pred vodećim očevicima džina i ljudi, govoreći narodima utvrđenim u nadolazećim vjekovima, sve ih skupa doziva visokim i uzvišenim tonom kojeg kao jedan čuju svi u svim vremenima, gdje god i u kakovom god stanju se nalazili... Da...da... mi čujemo!

Deveti temelj

Njegov, sallallahu 'alejhi ve selleme, govor čuje svaka epoha...

Da, svaki period vremena sluša odjek njegovog govora. .

Deseti temelj

Iz njegovih besprijekornih stanja i životopisa vidimo da on prvo iskusi, zatim saopćava u svjetlu onog što iskusi, jer on dostavlja i onda kad se nad njim nadviju oblaci opasnosti, bez oklijevanja ili potresanja, sa svom pouzdanošću i smirenošću, štaviše, sam je stavio izazov pred cijeli svijet.

Jedanaesti temelj

On, sallallahu 'alejhi ve selleme, razglasio je svoj poziv sa svom snagom koju mu je dao Allah, javno, tako da je doveo pola Zemlje i petinu čovječanstva do toga da se odazovu njegovim zapovijedima i na svaku riječ koja potekne od njega kažu:
(čujemo i pokoravamo se.)

Dvanaesti temelj

On upućuje poziv punom srčanošću i savršenom ozbiljnošću, stoga daje odgoj koji je neizbrisiv tako što njegove norme ostaju uklesane u pročelje svake epohe, na stranice svakog komadića zemlje, u fizionomiji svake ere.

Trinaesti temelj

On govori govorom koji je prožet pouzdanošću i smirenošću, propise saopćava s punim pouzdanjem u njihovu istinitost i ispravnost i u njih poziva jasnim pozivom u kojem nema nedoumica, jer kad bi se cijeli svijet sakupio, ne bi ga mogao odvratiti od njegovog poziva niti od nekog od tih propisa. A njegov besprijekorni životopis i historija njegovog mubarek života su najistinitija potvrda ove činjenice.

Četrnaesti temelj

On poziva s izrazitom smirenošću i punim pouzdanjem, tako da ne odstupa ni od čega u svojoj da'vi i ne oklijeva pred bilo kakvom teškoćom i ne upušta strah niti uzbuđenje, nego poziva s punom bistrinom i srčanošću. Propise u koje poziva prvo sam primjeni i pridržava ih se, pa tek onda njima poučava druge. Potvrda ovoga je njegov veliki samoprijegor i neovisnost o drugima, kao i održavanje odstojnja od prolaznog ovosvjetskog dekora, što je poznato i prijateljima i protivnicima.

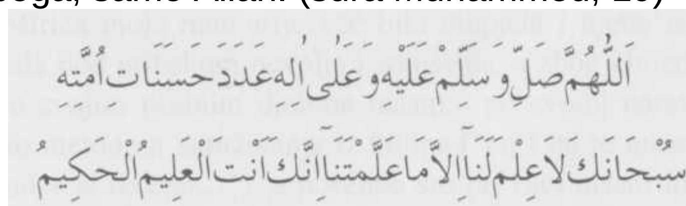
Petnaesti temelj

On, sallallahu 'alejhi ve selleme, bio je najbogobojazni- ji čovjek prema Uzvišenom Allahu i najpokorniji od svih u vjeri koju je donio, najpobožniji i najskrušeniji pred njegovim zabranama, što nam dokazuje da je on pouzdani glasnogovornik Vladara Bespočetne i Beskrajne vječnosti, pa je on njegov omiljeni poslanik i najiskreniji rob i dostavljač njegove objave.

Iz ovih petnaest temelja izvlačimo zaključak:

Ovaj Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, opisan svim spomenutim svojstvima, objavio je vjeru u Jedinstvo i Jednoću Boga i svim snagama koje mu je dao Allah, pozivao u nju tokomcijelog svoga

mubarek života:
Znaj da nema boga, samo Allah. (sura Muhammed, 19)


اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ عَدَدَ حَسَنَاتِ اُمَّتِهِ
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

Moj Allahu neka je tvoj salavat i selam na njega i njegovu porodicu onoliko koliko ima dobrih djela u njegovom Ummetu.

Hvaljen nek si! - rekoše oni - mi znamo samo ono čemu si nas Ti poučio; Ti si Sveznajući i Mudri. (El-Bekare, 32)

Božija počast i odraz pomoći od Boga

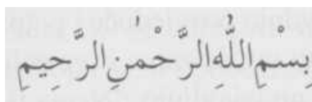
U nastojanju da postignemo smisao ajeti-kerima

O blagodati svoga Gospodara pripovijedaj (Ed-Duha, 11) reći ćemo: Odraz Božije pomoći i doticaj božanske blagodati dali su se osjetiti tokom pisanja ove poslanice, navest ću to uvaženim čitaocima da bi na nju obratili krajnju pažnju:

Riječi Trideset prva i Devetnaesta, koje se bave pitanjem poslanstva Muhammedovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, bile su već napisane; stoga mi nije dolazilo na um da napišem ovo Pismo. Međutim, u srcu mi se odjednom rodila ta zamisao i nastavila se ponavljati. I to u vijeme kad je oštrica moje memorije već bila otupjela i njena iskra ugasla pod pritiskom nevolja i iskušenja, a zbog činjenice da u svojim pisanim djelima nisam - po svojoj naravi - radio metodom istraživanja iz knjiga ("taj i taj je rekao... također je rečeno..."), a posebno što pri ruci nisam imao nikakve literature, bilo to hadiska literatura ili biografska djela o Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme... Uprkos svemu tome, rekoh: "Oslanjam se na Allaha", te započeh pisanje ove poslanice. Tako sam postigao božansku podršku koja mije ojačala memoriju do mjere koja je nadilazila umne mogućnosti "Starog Saida", tako da sam napisao oko četrdeset stranica u izuzetnoj užurbanosti za nešto oko tri sahata. Za jedan sahat ispisano je petnaest stranica. Citati su uglavnom bili iz hadiskih zbirki od Buharije, Muslima, Bejhekije, Tirmizije, zatim Eš-Šifa' od Kadi Ijada, zatim Ebu Na'ima, Taberija i drugih. Srce mije žestoko lupalo i podrhtavalo, jer da se desila pogreška u predaji, to bi značilo grijeh, jer se radilo o Hadisi-šerifu.

Međutim, uvjerili smo se daje pomoć od Boga bila na našoj strani i da je potreba za ovim djelom bila nasušna, pa su Allahovom zaslugom hadisi preneseni ispravni i vjerodostojni. I pored toga, ako bi se u izrazu hadisi-šerifa ili imenu prenosioca desila pogreška, molio bih cijenjenu braću da to isprave i uklone grešku.

Said Nursi



Da, Ustaz nam je diktirao a mi smo to pisali, a da mu pri ruci nije bilo nikakve literature i nije ponavljao ono što bi rekao. Njegov govor je bio krajnje brz, pa smo četrdeset stranica ispisivali za dva-tri sahata. Mi smo stekli jasno uvjerenje da ova podrška od Allaha u pisanju, predstavlja jedno od čudotvornih odraza mu'džiza Poslanikovih, sallallahu ’alejhi ve selleme, na autora.

Hafiz Tevfik
Pisac originalnog rukopisa i prijepisa
Sulejman Sami
Njegov poslužitelj i pisac originala
Hafiz Halid
Njegov brat na Ahiretu i pisac originala
Abdullah Čavuš
Cijenjeni poslužitelj

Prvi prilog Mu'džiza Muhammedovih, sallallahu 'alejhi ve sellem

Zbog velike važnosti, dodana je ovdje Riječ Devetnaesta, koja se tiče poslanstva Muhammedova, sallallahu 'alejhi ve selleme, zajedno s dodatkom koji istražuje mu'džizu rascijepljenja Mjeseca.

Četrnaesti tračak svjetlosti, obuhvata četrnaest kapljica:

Prva kapljica

Tri su glavna pokazatelja i izvora spoznaje koji nam daju znanje o našem Gospodaru:

Prvi: Knjiga svemira, od čijeg smo svjedočanstva već čuli jedan djelić u trinaest Tračaka svjetlosti (isječci iz Nuranijskog arapskog dvostiha);

Drugi: Najveći znamen ove velike knjige jest Hatem-ul- enbija, Muhammede, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Treći: Kur'an Časni.

Naš je zadatak ovdje da poslušamo i upoznamo drugi po redu pokazatelj, koji ima moć govora, a to je Posljednji vjerovjesnik i Najveći Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Da, pogledaj ličnost visoke duhovnosti koju posjeduje ovaj pokazatelj:

On je onaj pred čijom je veličinom površina zemlje pre- obražena u mesdžid, Mekka u mihrab, Medina njegov minber... Taj jasni dokaz, naš Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je imam svim mu'minima... On se hutbom obraća ljudskom rodu... On je vođa svim vjerovjesnicima... On je gospodin evlijama... On je centralna osa u halki sačinjenoj od vjerovjesnika, dobrih ljudi, iskrenih i dobročinitelja, koji u skladu izgovaraju riječi zikra... On je nuranijsko stablo čiji je čvrsti i životom ispunjeni korijen sačinjen od vjerovjesnika, a sve evlije lijepi, sočni i rumeni plodovi. Njegovu svaku tvdnju posvjedoče i potpišu svi vjerovjesni- ci podržani svojim mu'džizama i sve evlije podržani svojim

kerametima. Jer, on izjavljuje: "Nema Boga, samo Allah" i poziva. Sve nuranijske elite, tj. sunca i zvijezde ljudskog roda posjednutih u halku zikra, lijevo i desno, dakle, iz prošlih i budućih vremena, iste te riječi ponavljaju i složno izgovaraju, i kao da jednoglasno govore: "U pravu si i istinu si izrekao." Pa koja sumnja bi mogla umiješati prste u poziv koji je potkrijepljen ovim nebrojenim svjedočanstvima!?

Druga kapljica

Kao što je ovaj nuranijski dokaz Tevhida, potvrđen od strane dva krila konsenzusa i tevatura, isto tako je potvrđen i stotinama naznaka i nagovještaja iz nebeskih knjiga Tevrata, Indžila, Zebura i najranijih poslanica.* Također njegovu iskrenost priznaje i simbolika hiljada očevidnih predznaka, kao i brojne i rasprostranjene nevidljive dojave, te brojna, predajama prenesena, svjedočanstva proricatelja. Isto tako mu istinitost potvrđuju ukazivanja mu'džiza poput rascijepljenja Mjeseca, kao i savršeni Šerijat koji je donio.

*Husejn el-Džisr je izvukao stotinu i četrnaest smislova tih knjiga i uvrstio u Er-Risala el-Hamidijja. Pa ako su najave prisutne u ovoj mjeri i nakon pretrpljenih izmjena, bez sumnje da su ranije postojali i izričiti nagovještaji. - (Autor)

Kao što mu priznanje iskrenosti odaju ovi vidljivi dokazi, tako isto je on poput sunca, sam po sebi dokaz o sebi, a potvrda su mu savršenstvo ahlaka, neupitno koncentriranje najveće moguće mjere svih pohvalnih normi ponašanja u njegovoj ličnosti, zatim sadržavanje najvrijednijih i najcjenjenijih kvaliteta i neprikosnovenih osobina u njegovoj moralnoj ličnosti pri izvršavanju svog zadatka; kao i snaga njegovog imana što se odražava u snazi njegovog samoodricanja, bogobojaznosti i pobožnosti; kao i potpuna pouzdanost koja se potvrđuje kroz njegov životni put, njegovu savršenu ozbiljnost i stabilnost; kao i snaga njegovog samopouzdanja u kretnjama potvrđena kroz snagu njegove smirenosti, poput blistavog sunca odaju potvrdu njegovoj iskrenosti u izjavi pridržavanja istine i ponašanju u skladu sa stvarnošću.

Treća kapljica

Ako želiš, hajde da se - makar u svijetu mašte - uputimo u najbolje od svih vremena, srećno doba vjerovjesništva, na Arapski poluotok, u časni posjet njemu, sallallahu 'alejhi ve selleme, dok je on posvećen svojoj misiji. Eto pogledaj! Vidimo osobu prodornog izgleda, izrazito lijepe pojave, lijepog i čistog ophođenja. U ruci mu časna, čudotvorna knjiga i svojim jezikom, mudrim i jezgrovitim govorom, dostavlja praiskonski govor i iščitava ga svoj djeci Ademovoj, čak i svim džinima i ljudima, i melekima, štaviše svim stvorenjima. On objašnjava i razrješava

čudesnu zagonetku koja se tiče misterije stvaranja svemira, otvara i razotkriva zatvoreni zapis vezan za tajnu mudrost o bićima, i daje logičan i prihvatljiv odgovor na tri teška pitanja prisutna kod svih stvorenja, pitanja koja su zaokupila umove i dovela ih u stanje zabune: Ko si? Odakle potječeš? Kuda ideš?

Četvrta kapljica

Gledaj ovu svjetlozračeću ličnost kako sija blještavim svjetlom istine. Pa ako svemir gledaš izvan dosega svjetlosti njegove upute, vidjet ćeš ga u masi sveopćeg žalopoja, a stvorenja poput uljeza i neprijateljski raspoloženih stranaca, ne prepoznaju se međusobno nego su agresivni jedan prema drugom; nežive stvari vidiš kao užasne lešine, a domaće i divlje životinje kao siročad u plaču pod udarom prolaznosti i rastanka. A sada pogledaj; nurom kojim on zrači, kuća sveopće žalosti se preobrazila u mesdžid gdje se u dubokom zanosu i iskreno obavlja zikr. Neprijatni stranci i neprijatelji su se izmijenili u bliske prijatelje i braću. A svako mučno i beživotno tijelo u prisnog dužnosnika, pokornog službenika. Sva stvorenja - ona rasplakana i ožalošćena siročad - u one koji izgovaraju zikr učeći tesbih i izražavajući duboku zahvalnost na blagodati oslobađanja od njihovog ranijeg stanja.

Peta kapljica

Sva kretanja, raznolikost i promjene i izmjene u svemiru, tim nurom se preobražavaju iz ispraznosti, besmislenosti i igre slučajnosti u božanska pisma, stranice znakova kreativnosti, ogledala božanskih atributa, pa se i svijet uzdigao do stupnja knjige Neprolazne Mudrosti. Uz to čovjek, kojega njegova beskrajna nemoć, ovisnost i bezgranične potrebe, spuštaju na nivo niži od svih životinja, a njegov ga intelekt, opterećen razočarenjima iz prošlosti i strahovima od budućnosti, čini bijednijim od svih životinja, kada se osvijetle tim nurom, čovjek se izdigne iznad svih životinja i svega stvorenog. Tom prosvijetljenom nemoći i ovisnosti i intelektom i dovom postaje dragocjeni sultan, i molbom postaje ugledni halifa na zemlji.

Iz ovoga slijedi da, kad rre bi bilo ovog nura, srušio bi se i sav svemir i čovjek i sve ostalo, do stepena ništavila gdje bismo bili bezvrijedni i beznačajni. Stoga je ovom divnom svemiru potrebna jedna ovakva osoba. Jer ako ne bi bilo tako, ne bi trebalo biti ni svemira.

Šesta kapljica

Dakle, ta ličnost izvještava o vječnom blagostanju i najavljuje ga, otkriva neograničenu milost, obznanjuje je i u nju poziva ljude. On je glasnik i promatrač ljepota božanske vladavine, otkrovitelj skrivenih trezora Božjih imena, te njihov pokazatelj. Ako ovako posmatraš njega

tj.iz aspekta njegove pobožnosti, ugledat ćeš uzor samilosne ljubavi, oličenje Božanske Milosti, ponos ljudske vrste, najsvjetliji i najsjajniji plod na stablu stvaranja.

Ako pogledaš u njega iz aspekta njegovog poziva (poslanstvo), ukazat će ti se dokaz Istine, svjetiljka istine, sunce upute i sredstvo za postizanje sreće.

Eto, pogledaj kako se njegov nur rasprostro na istok i zapad brzinom munje, a blagodati upute svesrdno se priklonila i prihvatila polovina Zemlje i petina sinova Ade- movih. Pa šta je onda našem nefsu i šejtanu da ne prihvate
izjavu: "Nema boga, samo Allah", u svim njenim fazama, osobe poput ove, koja je temelj svih njegovih poziva.

Sedma kapljica

Pogledaj kako je na tom prostranom poluotoku ona raznolika primitivna plemena u toj pustinji ogromnih razmjera, ogrezlih u njihovim adetima, upornih u svojoj ogrezlosti i razdoru, kako je ova osoba jednim zamahom i u kratkom vremenu uklonila i iskorjenila sve njihove loše i primitivne crte ponašanja, te ih preobrazila u lijepe i visoke norme ponašanja i osposobila da budu učitelji ljudskog roda i odgajatelji civiliziranih naroda.

Vidi, on ne vlada samo na planu vidljivog; on ima utjecaja i osvaja umove, duhove, srca, nefsove, tako da stječe naklonost srca i postaje učitelj umova, odgajatelj nefsova i sultan duša.

Osma kapljica

Poznato je da suzbijanje neke sitne navike - recimo pušenja - u nekoj sasvim maloj populaciji ljudi, predstavlja ogromnu teškoću. Samo moćni vladar, uz veliku snagu
i moć, jedva da može da uspije. Međutim, vidimo da je Časni Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme, u potpunosti ukinuo mnoge običaje moćnih naroda, ogrezlih u njihovoj tradiciji i tvrdoglavih u svojim nastojanjima, ukinuo ih je s naizgled djelićem snage i malo vidljive energije, u kratkom vremenu, a umjesto toga u njihov temperament trajno i čvrsto usadio uzvišene navike i cijenjene vrline. Ovo je jedno od mnogobrojnih čudotvornih djela. A ko ne vidi ovu sretnu epohu, evo mu primjer Poluotoka pred njim kao izazov, pa nek se okuša: nek povedu stotinu svojih mislilaca filozofa, nek odu tamo i djeluju stotinu
godina; da li će izmoći postići i stoti djelić od onoga što je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, svojevremeno uspijevao u samo jednoj godini?

Deveta kapljica

Uz to znaš da čovjeku nije lahko širiti tvrdnju - ako je ona diskutabilna - koja predstavlja sramotnu laž i da je izgovori bez osjećaja nelagode, dvoumljenja i oklijevanja koji razotkrivaju prevaru i bez vidnog pretvaranja i uznemirenosti koji odaju laž pred očima protivnika i kritičara, koliko god bio nevažna osoba i na nevažnoj funkciji, čak i ako se radi o bezvrijednom mjestu, maloj grupi ljudi i o nevažnom pitanju. Sada pogledaj ovu osobu. Je li moguće i zamisliti primjesu i uplitanje prevare i ubacivanje kon- traverzija u izjavama, kada govori: o važnim pitanjima, zadatku od velikog značaja, časno i gordo iako ima potrebu za velikom sigurnošću, pred velikom skupinom ljudi i nasuprot moćne opozicije, u bitnim pitanjima u svom važnom pozivu; izjavljuje s lahkoćom ne obazirući se na prigovore, bez oklevanja treme i usplahirenosti, odlučno, otvoreno, iskreno, s punom ozbiljnošću, na način da dotakne u živac njegove protivnike, na nadmoćan i žestok način. Da lije, dakle, to moguće..? Nikako!

On je objava koja se spušta (En-Nedžm: 40).

Da! Istina ne može prevariti, a oni koji razumiju istinu ne mogu biti prevareni. A pošto je njegov put i poziv istina, ne ostavlja prostora prevarama. S kojim pravom mašta može da se pronicljivom nepogrešivom i čistom oku čovjeka koji razumije istinu prikaže kao stvarnost, i prevari ga

Deseta kapljica

Pa pogledaj; On nam otkriva i prikazuje istinu koja pobuđuje radoznalost i interesovanje, objašnjava tu tako privlačnu, tako potrebnu i impresionirajuću istinu i pitanja. Kao što znaš, ono što najviše izaziva čovjeka, jeste njegova radoznalost. Šta više, ako bi ti neko rekao: "Ako mi daš u zalog pola svog života ili pola imovine, sa Mjeseca ili sa Jupitera će ti sići osoba koja će ti donijeti neobične vijesti o njima, i tačno te izvijestiti o tvojoj budućnosti", ako u tebi postoji znatiželja, ti ćeš pristati. Međutim, ova ličnost izvještava o takvom Apsolutnom Vladaru, u čijoj je vlasti Mjesec koji je poput muhe koja oblijeće oko leptira. A Zemlja, koja je ustvari taj leptir, pravi kružni okvir oko svjetiljke. A Sunce koje je upravo ta svjetiljka, samo je jedna iz skupine od hiljada kandilja, koje je On upalio u jednoj od hiljada njegovih zgrada koje je opremio za svoje goste... Tako on donosi istinite vijesti o jednom tako čudesnom svijetu u kojem se dešavaju natprirodne i čudno- vate stvari, i o prevratu toliko zapanjujućem, da kad bi hiljade Zemalja postale bombe, pa eksplodirale, ne bi bile toliko zapanjujuće koliko je neobičan taj prevrat.

Poslušaj sure poput:

Kad se Sunce sruši..., Kad se nebesa rasprsnu..., Kad se Zemlja

potrese svojim potresom..., Kijamelski prasak...

Uz to nas istinito obavještava o jednoj takvoj budućnosti, prema kojoj je budućnost dunjaluka poput kapljice vode
usred pustinje koja je ustvari samo fatamorgana. On tako ozbiljno donosi tako radosne vijesti o blagostanju, prema kojem dunjalučko blagostanje ne predstavlja ništa do trenutačni bljesak munje u poređenju s vječitim Suncem.

Jedanaesta kapljica

Pod vidljivom odorom ovako zadivljujućeg i zagonetnog svemira, svakako i svakako nas očekuju ovako čudne stvari. Za saopćavanje takvih čudesa i nepoj- mljivosti, mora postojati i osoba izvanredna i nadnaravna. Da, iz njegovih stanja i pojave vidimo da se on prvo osvje- dočio pa onda svjedočio, a zatim donosio upozorenja i radosne vijesti. On također pouzdano podučava o onome šta od nas traži Gospodar nebesa i zemlje, koji nas je obasuo svojim vidljivim i skrivenim blagodatima, o njegovim naredbama i zahtjevima.

Pa šta se to dešava sa većinom ljudi, pa umjesto da pridaju važnost govoru ove ličnosti koja nas podučava o još puno ovakvih zanimljivih i bitnih istina, da ostave sve i pohrle njemu i njega slušaju, oni su postali slijepi i gluhi, možda i maloumni, pa ove činjenice ne vide, ovu istinu ne čuju, ne razumiju!..

Dvanaesta kapljica

Znaj da je ovaj Časni Poslanik, sallallahu ’alejhi ve selleme, u potpunosti, iskreni dokaz koji govori i istiniti dokaz, Vahdanijeta Stvoritelja svega postojećeg. On je također i neoboriv argument i briljantan dokaz proživlje- nja i vječnog onosvjetskog blagostanja; štaviše, kako god on svojim pozivom i uputom dovodi do sticanja vječitog blagostanja i sredstvo je za njegovo postizanje, on ujedno svojom dovom i pobožnošću predstavlja uzrok postojanja
tog vječitog blagostanja i sredstvo je njegovog postanka.
Eto, pogledaj: Ta osoba čini dovu u najvećem namazu, pa kao da su se Arapski poluotok, pa čak i cijela zemlja, uključili u obavljanje Najvećeg Namaza... Pogledaj: on u tom najvrednijem džematu u namazu čini dovu, pa kao da su svi znameniti sinovi Ademovi, od Adema, a. s., preko našeg doba, do svršetka dunjaluka, sve svijetle uzvišene osobe pristali u safovima iza njega, uzevši njega za imama i uzvikujući "Amin" na njegovu dovu. Uz to pogledaj: ...On uči dovu za jednu takvu sveopštu potrebu, na način da u njoj, zajedno s njim, učešće uzima, ne samo sve na Zemlji, nego i sve na nebesima, štaviše sve što postoji, govori: "Gospodaru naš, usliši njegovu dovu, i mi to tražimo!" Uz to se obraća s takvom poniznošću, u plamtećoj žudnji, u dubokoj tuzi i čežnjivoj ljubavi,

tako da podstiče plač u svemiru i sva bića navodi da mu se pridruže u učenju dove. Vidi, on se moli za jednu takvu svrhu i cilj: pa čovjek, a i svijet, pa čak sve stvoreno, iz najnižih nizina, padanja i srozavanja, bezvrijednosti i besmislenosti, na njegovu zamolbu, dostižu najuzvišenije stepene, tj. postignu vrijednost, vječnost, i uzvišene dužnosti. Vidi, on traži pomoć tako visokom predanošću, i tako drago i ljupko upućuje dovu i moli, pa kao da ga čuju sva stvorenja i nebesa i zemlja, koje dovodi u stanje zanosa i kao da uzvikuju: "Amin, Amin, moj Allahu." A pogledaj! On, svoju potrebu traži od jednog takvog Moćnog, koji sve čuje i plemenit je, od Onog Koji zna sve, vidi sve i samilosan je; Koji, najskrivenije dove od najskrivenijih bića u najskrivenijim potrebama, vidi, čuje i udovoljava im samilosno. Jer, on ispunjava želju, upućenu čak i jezikom stanja, na jedan tako mudar, milostiv način, pa nema mjesta sumnji da takav odgoj i raspored potječe od Onog Koji čuje i vidi i Koji je plemenit i milostiv.

Trinaesta kapljica

Šta to traži onaj koji je čast ljudske vrste, jedini u svemiru i vremenu, ponos svega što postoji, onaj koji, za sobom okupivši najbolje sinove Ademove, sa zemlje, licem usmjeren prema veličanstvenom Aršu, podigavši ruke, uči dovu? Poslušaj: Traži vječitu sreću, vječnost, susret, traži Džennet. Uz to, podršku traži u svim Allahovim lijepim imenima, čije se zakonitosti i ljepote reflektiraju u ogledalima bića. Šta više, kad i ne bi postojali ti bezbrojni uzroci, kao što su savršena Milost, Pomoć, Mudrost, Pravednost, koji iziskuju to što on traži,- o čijem postojanju direktno ovisi postojanje Ahireta, - dovoljna bi bila sama dova ove nuranijske ličnosti, za stvaranje Dženneta, čije je stvaranje, Njegovoj moći, lahko koliko i stvaranje proljeća. Dakle, na način kako je njegovo poslanstvo bilo razlog da se vrata dunjaluka otvore za kušnju, tako je njegova dova iz pobožnosti razlog da se vrata Ahireta otvore.

Da li je, onda, moguće da se ovaj vrhunski red. ova prostrana milost, ovo divno djelo koje nema nedostataka, ova ljepota Gospodarenja bez premca, koja je ljude poput Imama el-Gazalija nadahnula da kaže: "Nemoguće je da nastane nešto originalnije i savršenije od onoga što već postoji" izmjesti u grubu ružnoću, divljačko nasilje, veliku zbrku, dakle, u izostanak dolaska Ahireta, pa da čuje i usliši najsićušniji glas od najsićušnijeg stvorenja u najsitnijoj potrebi, a ne prida važnost, ne shvati i ne ispuni najznačajniju, najpotrebniju molbu. Bože sačuvaj i sto hiljada puta. Bože sačuvaj i zakloni. Nikako! Ova nepomućena, manifestna ljepota ne podnosi takvu suštu ružnoću, i ne može biti tako ružna!

Eto, moj zamišljeni saputniče na ovom čudesnom putovanju, za sada je dovoljno, moramo se vratiti. Jer, da na Poluotoku u tom vremenu ostanemo stotinu godina, ne bi mogli vidjeti niti stoti djelić njegovih

nadnaravnih postupaka i zadivljujućih funkcija, niti bi se mogli zasititi uživajući u posmatranju.

Hajde dođi, pa da pri povratku svratimo u svako stoljeće i pregledamo epohu po epohu. Pogledaj, kako se u svakoj epohi rascvjetali cvijetovi, obasjani Suncem upute s.a.v.s.: Ebu Hanife, Eš-Šafi'ija, Bajezid el-Bistamija, Džunejda, Abdul-Kadir el-Gejlanija, Imam el-Gazalija, Šejha en- Nakšibendija, Imam er-Rabbanija i milionima sličnih nurli plodova.

Pojedinosti onoga što smo vidjeli, odgoditi ćemo za drugu priliku, a na tu nuranijsku osobu, koja daje uputu i prikazuje mu'džize, donesimo salavat, koji ukazuju na dio njegovih mu'džiza:

على من انزل عليه الفرقان الحكيم من الرحمن الرحيم من العرش
العظيم سيدنا محمد الف الف صلاة و الف الف سلام بعدد
حسنات امته على من بشر برسالته التورية والانجيل والزبور
وبشر بنبوته الارهاصات وهواتف الجن واولياء الانس
وكواهن البشر وانشق باشارته القمر سيدنا محمد الف الف
صلاة وسلام بعدد انفاس امته على من جائت لدعوته الشجر
ونزل سرعة بدعائه المطر واظلته الغمامة من الحر وشبع من
صاع من طعامه مات من البشر ونبع الماء من بين اصابعه
ثلاث مرات كالكوثر وانطق الله له الضب والظبي والجذع
والذراع والجمل والجبل والحجر والمدر صاحب المعراج
ومازاغ البصر سيدنا وشفيعنا محمد الف الف صلاة وسلام
بعدد كل الحروف المتشكلة في الكلمات المتمثلة باذن
الرحمن في مرايا تموجات الهواء عند قرائة كل كلمة
من القرآن من كل قارئ من اول النزول الى اخر الزمان
واغفر لنا وارحمنا يا الهنا بكل صلاة منها امين

"Na onog na kojeg je spušten Kur'ani-Kerim od Milostivog, Samilosnog. sa Velikog Arša, na našeg Sejjida Muhammeda, neka je hiljadu hiljada salavata i selama do onoliko puta koliko je dobrih postupaka u njegovom Ummetu. Na onog čije su poslanstvo najavili Tevrat, Indžil, Zebur i Poslanice, čije su vjerovjesništvo najaviii i predznaci, nevidljivi zov, džini,

čedne evlije, proroci iz ljudi, a na njega ukazujući se rascijepio i Mjesec... našeg Sejjida Muhammeda, neka je hiljadu hiljada puta salavat i selam do onoliko puta koliko je disaja njegovog Ummeta. Na onog na čiji poziv je pristupalo drveće, na čiju dovu je ubrzano padala kiša, a oblaci ga zaklanjali od vrućine, od sa'a njegove hrane se hranilo stotine ljudi, između njegovih prstiju izbijala voda triput poput izvora Kevser, a za njega Allah učinio da progovori pustinjski gušter, gazela, šakal, bravče, devče, kamila, brdo, stijena, ilovača, drvo... koji je iskusio Mi'radž i ono što odbija pogled... naš Sejjid i zagovornik Muhammed, na njega neka je hiljadu hiljada puta salavat i selam do onoliko puta koliko je harfova povezanih u riječi, s dopuštenjem Milostivog prevedenih u odraze zračnih talasa što nastaju kod učenja svake riječi Kur'ana od svakog učača, od početka objave do Ahiri- zemana; Bože naš, oposti nam i budi milostiv prema nama sa svakim od tih salavata... Amin."

Sažeto sam razradio neke dokaze Muhammedovog, sallallahu ’alejhi ve selleme, vjerovjesništva i objavio ih u risalama na Turskom, pod naslovom “Šuaat-i Marifet-un- Nebi”, i u Pismu Devetnaestom, i u ovoj Riječi. Uz to sam uopćeno pojasnio i aspekte fenomenalnosti Kur'ana Mudrog. I ukratko sam prikazao četrdeset aspekata čudotvornosti Kur'ana u poslanici Tračci svjetlosti i
Dvadest petoj riječi. Između tih aspekata sam jedan, radi se o visokom stilu izraza kompozicije, u obimu od četrdeset stranica, razradio u svom tefsiru na Arapskom, koji se zove Išaratu-l-i'džaz, pa ako želiš pogledaj ta tri djela.

Četrnaesta kapljica

Kur'an Časni, koji jeste more mu'džiza a i najveća je mu'džiza, čvrsto potvđuje vjerovjesništvo Muhammedovo, sallallahu 'alejhi ve selleme, i božansko Jedinstvo, uspostavlja dokaze, podnosi argumente i ističe znakove koji isključuju potrebu za bilo kakvom drugom potvrdom.

Ovdje ćemo dati njegovu definiciju, a zatim prikazati par odsjaja njegovog čudotvorenja koji kod nekih izazivaju nedoumice.

Kur'an Mudri koji nam predstavlja našeg Gospodara je:

Bespočetni tumač ove velike svemirske knjige...

On je otkrovitelj tajni riznica Allahovih lijepih imena na stranicama nebesa i Zemlje...

On je i ključ za razjašnjavanje istina, skrivenih ispod redova događanja...

On je i riznica bespočetnog uzvišenog obraćanja i beskrajne milostive blagonaklonosti iz svijeta gajba, skrivenog iza zastora pojavnog svijeta...

On je temelj, konstrukcija i sunce za ovaj duhovni svijet islama...

On je mapa svijeta Ahireta...

On je riječ opisa, jasan tumač, dokaz koji objašnjava i sjajni

inerpretator Allahove biti, atributa, imena i djela...

On je odgajatelj i zbiljska mudrost čovječanstva, vodič i upućivač prema cilju radi kojeg je stvoren čovjek...

On je jedna knjiga, ali sadržava mnoštvo knjiga za zadovoljenje svake duhovne potrebe čovjeka, kao što je knjiga vjerozakona i mudrosti, knjiga dove i ibadeta, knjiga zapovijedi i poziva, knjiga zikra i spoznaje, također je poput svete kuće ispunjene knjigama i rukopisima, koja, za sve koji se napajaju s različitih izvora i staza za sve koji se kreću odvojenim pravcima, iz reda evlija, istinoljubivih, onih koji su spoznali, tragača za istinom, nudi prigodnu poslanicu, dostojnu da bude izvor i prosvjeta za dotični ukus i da bude staza i putopis za dotični pravac.

Razmotri sad ovaj iskaz u odbljesku fenomenalnosti kroz ponavljanja u Kur'anu, za koje kratkovidni smatraju da su nedostaci u stilu.

Budući da je Kur'an, knjiga zikra, knjiga dove, knjiga poziva, to je bolje, stilski izražajnije, čak i neophodno da u njemu bude ponavljanja, a ne onako kako misle maloumni. Jer, ponavljanjem, zikr stiče prosviježenost, ponavljanjem, dova dobiva na stabilnosti, ponavljanjem, naredbe i pozivi dobivaju na snazi.

Uz to nije svako u mogućnosti da cijeli Kur'an prouči u svako vrijeme, ali, uglavnom, jeste u mogućnosti da prouči jednu suru. Stoga se najbitnje kur'anske poruke nalaze u većini različitih sura, posebno onih dugačkih, pa je svaka sura postala kao mali Kur'an i svakom pojedincu je olakšan pristup, tako da, ponavljanjem, niko ne ostane uskraćen, za neke teme poput tevhida, proživljenja, pripovijesti o Musau, a. s.

Kao i tjelesne potrebe, tako su i čovjekove duhovne potrebe različite. Za nekima čovjek ima potrebu u svakom trenutku; poput potrebe tijela za zrakom, duša ima potrebu za izgovaranjem “Hu”. Za nekima ima potrebu u razmaku od jednog sahata, npr. "Bismillah", i tako dalje...

Dakle, ponavljanje ajeta je u skladu s obnavljanjem potreba i ukazuje na njihovu neophodnost, jer, probudi potrebu, i pokreće želju i apetit za tom duhovnom hranom.

Uz to je Kur'an utemeljitelj, i temelj ove jasne vjere, osnova ovog islamskog svijeta, prekretnica ljudskih društvenih uređenja, njihov transformator i obnovitelj. Odgovor je na često ponavljana pitanja raznolikih slojeva čovječanstva, a utemeljitelj je obavezan da ponavlja radi utvrđivanja, da obnavlja radi sigurnosti, da opetuje, objašnjava, istražuje, radi otklanjanja neodlučnosti.

Uz to Kur'an istražuje tako bitne stvari i precizne istine, zato ih mora više puta ponavljati u različitim oblicima, kako bi ih utvrdio u srcima.

Uporedo s tim, ponavljanje je samo u formi. Svaki ajet ima više značenja, više različite koristi, raznolike aspekte i stupnjeve. Na svakom stupnju se spominje radi drugačijeg smisla, koristi i svrhe.

A što se tiče kur'anske sažetosti i nerazgovetnosti nekih kosmičkih pitanja, i to je odraz blještavog čudotvorenja, a ne, kako to smatraju bezbožnici, nedostatak i povod za kritike.

Ako upitaš: Zbog čega Kur'an Mudri ne objašnjava svemir na način kako to čini filozofija? Neka pitanja ostavlja uopštena, druga navodi na način koji je nagodan za svijest masa, pa niti im škodi niti ih opterećuje, nego ih spominje na vidno lahak i prost način?

Odgovaramo: Jer je filozofija odstupila i zastranila s pravog puta; svakako si iz ranijih lekcija i poslanica shvatio da Kur'ani-Kerim objašnjava Svemir, kao agument biti
Allahove, Njegovih atributa i lijepih Imena, dakle, objašnjava smislove ove velike svemirske knjige, samo da bi predstavio njegovog Stvoritelja.

Drugim riječima, Kur'ani-Kerim se na sve što postoji osvrće, ne radi njih samih, nego radi njihovog Stvoritelja. Uz to se obraća svima. Što se tiče filozofije, ona se bavi stvorenjima radi njih samih, a obraća se samo učenjacima i filozofima.

Prema tome, sve dok Kur'an koristi stvorenja samo kao dokaz i argument, uvjet je da taj dokaz pred očima javnosti bude otvoreniji i jasniji da se brže i bolje shvati radi rezultata.

Osim toga, budući da je Kur'an vodič, i obraća se svim slojevima ljudi, od koga većinu čine slojevi običnih ljudi; svakako uputstvo treba biti tako da ono što nije neophodno iznosi sažeto i kratko, da za osjetljiva pitanja navodi primjere da bi se njihovom razumijevanju približile sićušne pojedinosti, da ne spominje stvari koje većinu dovode u zabludu i suprotstavljanje očiglednoj stvarnosti u njihovim očima i da se bez jakog razloga ne unose izmjene u ono što oni drže daje općeprihvaćeno i opipljivo, kao i da se odgodi i uopći ono što im nije neophodno za njihovu osnovnu svrhu.

Naprimjer: O Suncu kaže: “Svjetiljka koja se kreće”, jer,
o Suncu ne govori radi Sunca, niti radi njegovih svojstava, nego kao o osovini savršenog reda i sistematičnosti, i kao centru uređenja stvorene kreature. A red i uređenje nisu ništa drugo do ogledala za spoznaju Veličanstvenog Tvorca. Pa kaže:
Sunce se kreće... ( Jasin: 38), Ovim izrazom “Kreće”, razjašnjava i upozorava na djejstvo velike Božanske moći u razmjenjivanju noći i dana, smjenjivanju ljeta i zime. Usmjeravanjem pažnje na njega krije se upozorenje za slušača na neizmjernost moći Tvorca i Njegovu isključivo svojstvo gospodarenja. Eto, kakva god bila suština i ovog “kretanja”, oni nemaju utjecaja na ovaj savršeni red, koji vidimo, koji ima svoju namjenu i potku.

Također kaže: Učinio je da Sunce bude svjetiljka... (Nuh:16). U izrazu "svjetiljka" oslikana je slika svijeta kao nekog dvorca; stvari u njemu su poput namještaja u tom dvorcu, dekora, namirnica za domaćine i

musafire; a Sunce poput pokornog sluge, sve je to za goste i poslugu priredila jedna plemenita i milostivna ruka. Tako u izrazu "svjetiljka" sadržano je upozorenje na Stvoriteljevi! milost u svoj veličini gospodarenja, te opis Njegovog Dobročinstva u svoj širini milosti; kao i osjećaj Njegove plemenitosti u veličini njegove vlasti.

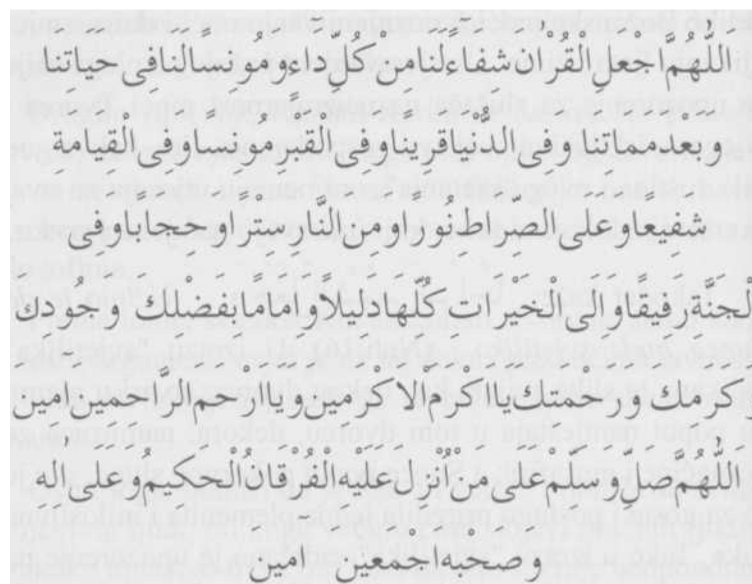
A poslušaj sad šta o Suncu kažu brbljivi filozofi: "Ono je ogromna gromada užarene tečne mase koja se obrće oko svoje ose; oko njega se kreću razbacane planete, masa mu je tolika..., veličina je ta i ta..., sastav mu je takav i takav..." Ne daje duhu nikakav savršeni nauk, osim strašnog užasa i zaprepašćenja i zbunjenosti. O tome ne govori na način kako to Kur’an objašnjava.

Procijeni sad u ovim razmjerima vrijednost filozofske tematike čija je vanjština nagizdana a unutrina šuplja i prazna. Ne daj, zato, da te obmane njena vanjska uglan- canost, pa da pokažeš nepoštovanje nadnaravnim kur'an- skim proglasima.

Moj Allahu, učini da u Kur'anu za nas, autora ovoga djela i njemu sličnih, bude lijek za svaku bolest, ugodno društvo naše i njihovo u životu i smrti, na dunjaluku saput- nik, u kaburu drug, na Kijametu zagovornik, na Sirat- ćupriji svjetiljka, od ljudi zaklon i zakrov, u Džennetu drug, u sva dobročinstva vodič i vodilja, tako ti tvoje Dobrote, Dobrodušnosti, Plemenitosti i Milosti, Najplemenitiji Ugledniče i Najmilostiviji Milosniče. Amin.

Moj Allahu, prospi svoj salavat i selam na onog kome je spušten Furkan Mudri, na njegovu obitelj i sve njegove ashabe. Amin...

Said Nursi



اللّهمّ اجعل القرآن شفاءً لنا من كلّ داءٍ ومونساً لنا في حياتنا
وبعد مماتنا وفي الدّنيا قريناً وفي القبر مونساً وفي القيامة
شفيعاً وعلى الصّراط نوراً ومن النّار ستراً وحجاباً وفي
الجنّة رفيقاً والى الخيرات كلّها دليلاً واماماً بفضلك وجودك
وكرمك ورحمتك يا اكرم الاكرمين ويا ارحم الرّاحمين امين
اللّهمّ صلّ وسلّم على من انزل عليه الفرقان الحكيم وعلى اله
وصحبه اجمعين امين

## MU'DŽIZA RASCIJEPLJENJA MJESECA

Primakao se smak svijeta i rascijepio se Mjesec, a kad bi vidjeli predznak, rekli bi 'neprekinuta čarolija'. (El- Kamer: 1-2)

Primakao se smak svijeta i rascijepio se Mjesec, a kad bi vidjeli predznak, rekli bi 'neprekinuta čarolija'. (El- Kamer: 1-2)

Filozofi materijalisti i oni koji ih slijepo slijede žele zamesti i zbrisati mu'džizu rascijepljenja Mjeseca blistavu poput punog mjeseca, pa oko nje podižu zlonamjerne sumnje i govore: "Da se rascijepljenje zbilja desilo, svijet bi znao o tome i sve historijske knjige bi ga spomenute."

Odgovor: Rascijepljenje Mjeseca je nadnaravno djelo u svrhu potvrde vjerovjesništva, desilo se pred očima onih koji su čuli objavu vjerovjesništva i odbacili je. Desilo se u noći, u vrijeme kad vlada usnulost, ukazalo se trenutačno i djelomično, zbog vremenskih razlika, naoblake, oblačnos- ti i drugih zapreka koje zaklanjaju Mjesec, a imajući u vidu

Prilog Riječi Devetnaestoj i Riječi Trideset prvoj da osmatranje neba i stepen tehnologije u to vrijeme nisu bili napredni; stoga i nije obavezno da su svi ljudi i na svakome mjestu morali vidjeti, kao što nije obavezno da to uđe u sve knjige historije.

Poslušaj sad samo pet iz mnoštva tačaka koje nalažu povlačenje sumnji naslaganih na površini ove raskošne mu'džize:

Prva tačka

Tvrdoglavost nevjernika tog vremena u tom okruženju je historijski poznata i raširena, pa kad je Kur'ani-Kerim
izjavio Rascijepio se Mjesec i to odjeknu
lo horizontima, nijedan od nevjernika se nije usudio - iako su oni osporavali Kur'an - pobijati istinitost ovog ajeti- kerima, tj. poricati dešavanje događaja. Jer da se zbilja događaj nije desio u to vrijeme i da se ti nevjernici nisu bili uvjerili u njega, zdušno bi pohrlili da pobiju izjavu vjerovjesništva i Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, proglase lažovom. Međutim, knjige historije i životopisa nisu zabilježile nikakvo poricanje nevjernika o tome da se rascijepljenje desilo, osim onog što je objavio ajeti-kerim: rekli bi 'neprekinuta čarolija
dakle oni nevjernici koji su promatrali dešavanje mu'džize su rekli: ovo je magija. Ako isto to budu vidjeli i ostali stanovnici na periferiji, onda je istina, uprotivnom, nama je pokazao magiju. A kad je svanulo, stigoše karavane iz pravca Jemena i drugdje i doniješe im vijesti da su vidjeli takav i takav događaj. Na to ovi, o onome koji je Ponos Svjetova, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekoše: "Čarolija Ebu Talibovog jetima je dostigla i nebesa !"(Bože sačuvaj!)

Druga tačka

Većina imama islamskih znanosti, poput Sa'da et-Taf- tazanija, rekli su: "Rascijepljenje Mjeseca je potvrđeno tevaturom, kao što je izbijanje vode između njegovih, sallallahu 'alejhi ve selleme. plemenitih prstiju i napajanje vojske odatle, i kao što je cviljenje gredice zbog rastanka s njim, sallallahu 'alejhi ve selleme, na koju se običavao naslanjati držeći hutbu i slušanje cijele džamije tog cviljenja. Drugim riječima, događaj je prenijela velika grupa ljudi za koju je nemoguće zamisliti da su se dogovorili da izreknu laž, zato je događaj potvrđen savršenim tevaturom. To je slično pojavi "repatice" od prije hiljadu godina i činjenici postojanja ostrva Cejlon koje nismo vidjeli svojim očima."

Tako vidiš da izazivanje sumnji oko ovog jasnog pitanja i sličnih pitanja potvrđenih od strane očevidaca predstavlja bezumnost i glupost, jer u njima je dovoljno dokazati da nisu nemoguće, znajući da je rascijepljenje Mjeseca moguće isto kao što je moguće raspuknuće planine zbog vulkana.

Treća tačka

Mu'džiza se dešava kao potvda uz izjavu vjerovjesništva da bi uvjerila one koji ga poriču, a ne da bi ih silom utjerivala u vjeru. Stoga je potrebno da bude prikazana pred onima koji su čuli izjavu vjerovjesništva, da bi ih dovela u uvjerenje i mirno prihvatanje istinitosti vjerovjesništva. A što bi se ticalo prikazivanja mu’džiza na svakom mjestu, ili kao po sebi razumljive, jasne i očigledne činjenice, koje bi ljudi jednostavno morali prihvatiti i popustiti, to bi bilo proturječno mudrosti Allaha Mudrog i Uzvišenog i protivno tajni propisivanja božanskih normi. Smisao božanskog propisivanja iziskuje otvaranja puta razumu, bez oduzimanja njegove slobodne volje.

A da je Mudri Stvoritelj pustio da rascijepljenje Mjeseca traje dva sahata vremena i da ga je prikazao cijelome svijetu, pa da to ude u sve knjige historije kao što bi željeli filozofi, nevjernici bi rekli da je to uobičajena kosmička pojava i tada ne bi bila dokaz istinitosti vjerovjesništva niti čudotvorstvo svojstveno samo Najvećem Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve selleme; ili bi mu'džiza postala stvar sama po sebi razumljiva koja bi razum prisilila na vjerovanje i oduzela mu slobodu izbora. Tada bi u istoj poziciji bila niska bića, čija je duša poput sirovog uglja poput Ebu Džehla, i uzvišena, čija je duša kao dijamant, bića poput Ebu Bekra es-Siddika, r. a., dakle izgubila bi se svrha Božijih propisa.

Iz tog razloga se mu'džiza desila trenutačno, noću, u vrijeme kad preovladava usnulost, a vremenske razlike, naoblake i slične zapreke zaklonili su pogled nekih ljudi, i nije dospjela u historijske knjige.

Četvrta tačka

Ova mu'džiza koja se dogodila noću, trenutačno i u vrijeme usnulosti, bez sumnje je nije mogla biti vidljiva svim ljudima i na svakome mjestu. Čak i oni kojima je bila vidljiva, nisu vjerovali svojim očima, a i da povjeruju, kazivanje pojedinca o ovakvom događaju nema historijsku vrijednost.

Učenjaci i istraživači su odbacili neke izjave koje su umetnute u predaju o ovoj mu'džizi, i pojavile se u nekim knjigama, kao što je da se Mjesec nakon rascijepljenja spustio na Zemlju! Oni smatraju da su te dodatke umetnuli neki munafici kako bi pobili vrijednost predaje i omalovažili njen stepen.

Osim toga, u to vrijeme magla neznanja je prekrivala nebo nad Engleskom; istovremeno u Španiji je vrijeme bilo pred zalazak Sunca, u Americi bijeli dan, dok su Kina i Japan udisali prvi dah jutra. Na drugim mjestima su postojale i druge zapreke. Zato nije mogao biti viđen ovaj veličanstveni fenomen na tim mjestima.

Sad kad ovo imaš na znanju, razmotri izjavu nekoga ko kaže: "Historija Engleske, Kine, Japana, Amerike i drugih zemalja ne bilježi ovaj događaj, što znači da se nije ni desio." Koje li je to blebetanje... Teško li je ulizicama Evrope...

Peta tačka

Rascijepljenost Mjeseca nije nešto što se desilo samo od sebe, prirodan događaj koji se desio uslijed nekih prirodnih pojava ili, pak, igrom slučaja, da bi bio prilagođen jednostavnim prirodnim kriterijima! Njega je pokrenuo Mudri Stvoritelj - Gospodar Sunca i Mjeseca - kao natprirodni događaj koji izlazi iz okvira kosmičkih kretanja, kao potvrdu istinitosti poslanstva njegovog omiljenog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i radi prosvijetljenja njegovog poziva. Slavljeni i Uzvišeni ga je stoga, u skladu sa Svojom mudrosti, a što se podrazumijeva u smisla upućivanja, propisivanja te mudrosti u dostavi objave, prikazao, kako bi, uspostavio potvrdu za one očevice za koje Njegova Mudrost iziskuje, a zaklonio od onih stanovnika zemaljskih regija za koje Njegova Mudrost to ne iziskuje i do kojih nije dopro poziv Vjerovjesnikov, sallallahu 'alejhi ve selleme. Od njih ga je zaklonio naoblakom i oblacima, vremenskim razlikama i neizlaskom Mjeseca, ili izlaskom Sunca u nekim državama i spuštanjem dana u drugim, zalaskom Sunca u trećim... i sličnim razlozima koji rezultiraju zaklanjanjem pogleda od viđenja rascijepljenja.

A daje mu'džiza prikazana svim ljudima na svijetu, bilo bi ili da im se ona iskaže na znak Najvećeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i prikaz vjerovjesničke mu'džize - te tako Poslanstvo bude jasno i očigledno, što bi značilo da bi svi ljudi bili primorani to priznati i prihvatiti, odnosno bila bi im odstranjena sloboda izbora i svrha propisivanja normi

bi bila izgubljena. A iman podržava slobodu izbora kod razuma i ne oduzima je od njega. Ili da im se prikaže kao uobičajeno kosmičko dešavanje, što bi prekinulo vezu s poslanstvom Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, ne smartajući se njegovom posebnom odlikom.

## REZIME

Sumnje u mogućnost raspolućivanja Mjeseca nije ostalo, neosporno je dokazano. Sada ćemo, iz mnoštva nepobitnih dokaza, kroz njih šest,* dokazati njegovo dešavanje. Dakle:

konsenzus časnih ashaba, r. a., a oni su vjerodostojni; složno mišljenje istraživača i komentatora u pitanju

* Tj. ima šest nepobitnih dokaza za šest poklopivih tvrdnji oko trenutka kad se rascijepo Mjesec. Nažalost, nismo ovom bitnom stepenu ukazali istraživačku pažnju koju zaslužuje, pa je ostao nepotpun. - (Autor)

komentara na ajet Mjesec se rascijepio;
predaja svih iskrenih učenjaka hadisa koji njegovo dešavanje prenose mnogobrojnim lancima predaje i iz brojnih izvora ; potvrda svih otkrovitelja i nadahnutih ljudi iz reda istinoljubivih i dobrih evlija; priznanje vodećih, veoma obrazovanih islamskih mislilaca, bez obzira na različite pravce i izvorišta; prijem Ummeta koji se - kako je to izrazio hadisi-šerif - nikada ne može složiti u prihvatanju zablude. Sve to izjašnjava i potvrđuje rascijepljenje Mjeseca izričito i jasno poput Sunca.

## ZAKLJUČAK:

Do ovog mjesta je ova studija bila u ime istraživanja, da bi se uvjerio protivnik. Odavde će biti riječ u ime istine, u svrhu stjecanja imana.

Tako govori znanstvena studija, a istina govori ovo:
Posljednji iz društva vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, jest blješteći Mjesec na nebu poslanstva, koji je uslijed svoga robovanja izdignut na nivo Allahu omiljenih i najveće čudotvorstvo i najuzvišenija mu'džiza, Mi'radž, koji je putovanje u zemaljskom tijelu krajnjim horizontima nebesa i upoznavanje stanovnika nebesa s njim, te dokazao tom mu'džizom najveću bliskost s Allahom i njegovu svesrdnu naklonost kod Allaha, njegov stepen koji nad- mašuje stanovnike nebesa.. Također je Slavljeni, na znak njegovog roba sa Zemlje, rascijepio Mjesec okačen na nebeskom svodu i vezan za Zemlju i time stanovnicima Zemlje prikazao ovu mu'džizu kao potvrdu poslanstva tog omiljenog roba, te njega, sallallahu 'alejhi ve selleme, uzdigao na vhunac savršenstva na nuranijskim krilima bliskosti i poslanstva, poput dva praskozorja dok nije dostigao do "kabe kavsejni ev edna", "blizine dva luka ili bliže" i postao dragulj za stanovnike nebesa i Zemlje skupa.

Na njega, njegovu porodicu i ashabe neka je salavat i selam u mjeri

koja ispunjava Zemlju i nebesa.

Slavljen nek si, mi ne znamo, samo ono čemu si nas Ti poučio; Ti si Sveznajući i Mudri. (El-Bekare, 32)

Odlomak iz priloga poslanice Mu'džize Muhammedove, sallallahu 'alejhi ve selleme

## RADI ČEGA JE ZA VELIČANSTVENI MI'RADŽ IZABRAN MUHAMMED, SALLALLAHU 'ALEJHI VE SELLEME?

(Ovaj rad - iz serije radova o vjerovjesništvu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme - napisan je kao odgovor na pitanje postavljeno na temu prve od tri zagonetke koje su se pojavile u završnici Trećeg temelja Poslanice Mi'radž, te služi kao njen sinopsis)

Pitanje: Radi čega je za veličanstveni Mi'radž izabran Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme?

Odgovor: Ova prva zagonetka je riješena u detalje kroz Tideset tri riječi iz knjige Riječi, samo ćemo ovdje dati jednu opću naznaku u formi sinopsisa o vrlinama i uzvišenosti Časnog Vjero vjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, dokazima vjerovjesništva, te daje on najpogodniji za ovaj veličanstveni Mi'radž.

Prvo: Uprkos činjenici da su svete knjige, Tevrat, Indžil i Zebur, kroz stoljeća pretrpjele izmjene, ipak je u ovo naše vrijeme učenjak i istraživač Husejn el-Džisr iz njih izvukao stotinu i četrnaest najava koje se odnose na vjerovjesništvo
Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i zabilježio ih u svome djelu koje se zove Er-Risala el-Hamidijja.

Drugo'. Historijski su zabilježena - a i prenesena kroz istoriju vjerodostojnim predajama - mnogobrojna pred- skazanja proroka poput dvojice čuvenih, Šikka i Satiha, prije njegove, sallallahu 'alejhi ve selleme, objave, koji su izvjestili da je on vjerovjesnik Ahiri-zemana.

Treće: Ono što se desilo u noći njegovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, rođenja: padanje kipova u Ka'bi, raspadanje poznatog Kisrinog dvora i sličnih događaja iz stotina čuvenih predznaka i fenomena u historijskim knjigama.

Četvrto: Izbijanje vode između njegovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, prstiju i napajanje vojske njome, cviljenje sasušene gredice u džamiji poput devčeta, zbog razdvajanja od Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve selleme, uslijed pomjeranja minbera, cijepanje Mjeseca koje je opisao ajeti kerim, . Mjesec se rascijepio, te slične mu'džize provjerene od strane učenjaka i istraživača, a čiji broj dostiže hiljadu zabilježenih u knjigama životopisa i historije.

Peto: Prijatelji i neprijatelji su jedinstveni, da lijepa narav kojom se odlikuje Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, dostiže najviši mogući stepen. Njegovo cjelokupno ophođenje i ponašanje svjedoči da se visoki

moral Poslanikov sallallahu 'alejhi ve selleme, u njegovom pozivu i dužnostima nalazi na najvišem nivou. Ljepote normi ponašanja u njegovoj pravoj vjeri svjedoče da se najsavršenije odlike koje sadrži Njegov divni Šerijat, nalaze na najsavršenijem stepenu. Oni pažljivi i oni koji imaju ljudskosti u sebi, sve ovo ne mogu poreći.

Šesto: U drugom jasnom znaku Riječi Desete smo naznačili da je Časni Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, taj koji je najuzvišenijim stepenom pobožnosti u svojoj vjeri, na najviši, najsjajniji način, kao potrebu Njegove Mudrosti, manifestirao Njegovo Božanstvo.

Uz to mudrost i stvarnost iziskuju da se, nekim sredstvom, pokaže najsavršenija ljepota Stvoritelja svjetova. Sasvim je jasno da je naljepši dokaz i pokazatelj upravo ta osoba.

Uz to, Tvorac svemira želi da privuče pažnju i obznani ljepotu savršenstva svoga stvaranja. Sasvim je jasno da je osoba, koja na najveličanstveniji način i najprijaznijim glasom poziva, opet on.

On je i taj koji je - nužno - najsavršeniji od svih koji su objavili vjeru u Božije Jedinstvo u svakoj ravni, te se odazvao volji Gospodara svjetova da obznani jedinstvo svakoj od mnogobrojnih kategorija stvorenja.

Uz to, istina i mudrost iziskuju da Vlasnik svemira, želi da u ogledalima vidi i pokaže Svoju neprikosnovenu ljepotu, savršenstvo ljepote i rafiniranosti te ljepote, što dokazuje nepregledna ljepota Njegovog stvaralaštva. Jasno je samo po sebi daje najsjajnije ogledalo što reflektira te ljepote, te i sam ih zavolivši, čini da ih drugi zavole, opet on.

Uz to, Tvorac ovog svemira želi da prikaže i pokaže riznice gajba ispunjene najčudesnijim nadnaravnostima i najdragocjenijim biserima, i pomoću njih opiše i razglasi Svoje savršenstvo. Onaj koji je najpozvaniji da ih na jedan najuzvišeniji način opiše, prikaže, i obznani, svakako je opet on.

Uz to, Tvorac ovog svemira je ukrasio svemir raznovrsnim zadivljujućim ukrasima i svjesna stvorenja postavio da posmatraju, stječu blagodat promatranjem, uzimaju pouku i razmišljaju. Onaj koji je - zauzvrat Njegovoj volji da objasni smislove i vrijednosti tih djela i ukrasa za mislioce i osmatrače, što i iziskuje mudrost - putem Kur'ana, najveći tumač smisla, najsavršeniji vodič za džine i ljude, pa i za duhovna bića i meleke, svakako je opet on.

Uz to, Mudri Vladar želi da posredstvom Izaslanika, svjesnim bićima razotkrije uvijeni zapis koji nosi pouke o svrsi i cilju promjena i preobražavanja u svemiru., te odgovore na tri nerješiva pitanja; ko su, odakle potječu i kuda idu sva ova bića? Onaj koji. zauzvrat toj Njegovoj želji, na najjasniji način i na najuzvišenijem stupnju putem Ku'ana, odgoneta zbunjujuće zagonetke svemira, i rješava ona tri nerješiva pitanja, svakako je opet on.

Uz to. Uzvišeni Stvoritelj svemira se svjesnim bićima Lično predstavio svojim prelijepim izumiteljskim stvaralaštvom i svojim dragocjenim blagodatima koje je na njih prosuo i učinio da Ga zavole. Zauzvrat tome želi da posredstvom izaslanika, tim svjesnim bićima obznani i saopšti Svoje zahtjeve od njih i ono čime je kod njih zadovoljan. Onaj koji je, zauzvrat toj Njegovoj želji, na najjasniji način i na najsavršenijem stupnju, putem Ku'ana, najbolje donio i razjasnio Allahove naredbe i put ka stjecanju zadovoljstva Gospodara svjetova, svakako je opet on.

Uz to, Gospodar svjetova je ovog čovjeka, koji je plod svijeta, opremio sposobnostima da obuhvati cijeli svijet, osposobio za potpunu pokornost i stavio na kušnju dajući mu osjetila koja teže mnoštvu i dunjaluku. Zbog toga želi da, posredstvom vodiča, lice čovjekovo zakrene od više-brojnosti prema Jednoći i od prolaznoga prema vječnom.
Onaj koji, zauzvrat toj Njegovoj želji, na najjasniji način i na najuzvišenijem stupnju, putem Ku'ana, na najljepši način vodi i koji je dužnost poslanstva obavio na najvišoj razini, u najupečetljivijoj formi, svakako je opet on.

Činjenica je da su. među svim stvorenjima, najčasnija ona bića koja posjeduju život, najčasnija među živim ona koja imaju svijest, a najčasniji među svjesnim bićima istinski čovjek. A najčasniji među istinske ljude, je osoba koja ispred ljudskog roda ima čast da obavlja gore spomenute funkcije u najboljoj formi, na najvišem stepenu u potpunosti zadovolji u njihovom izvršenju. Nema sumnje, onaj koji će biti uzdignut - putanjom Veličanstvenog Mi'radža - do "kabe kavsejni" (nadomak dva luka ili bliže) i pokucati na vrata vječnog blagostanja, otvoriti obilne riznice rahmeta i golim okom vidjeti istinu imana, a što je za nas nevidljivo, biti će opet on, Časni Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve selleme?

Sedmo: Sasvim je vidljivo da u stvorenjma razasutim u svemiru, postoji djelo uljepšavanja do krajnih granica estetike i djelo ukrašavanja do krajnjeg dometa zadivljujućeg, pa je po sebi razumljivo da ovakva vrhunska uljepšanost i iznijansiranost ukazuju na postojanje želje za estetikom i namjere za dekoriranjem kod Tvorca tih stvorenja. Ta želja i namjera, opet, neosporno dokazuju na postojanje velike i uzvišene sklonosti i svete ljubavi tog Tvorca prema svojim stvorenjima. A onaj koji, među tim stvorenjima, u svojoj biti najpotpunije iskazuje sve prefinjenosti ljepote stvaranja, koje shvata i drugima obznanjuje, i čini da ga zavole i s poštovanjem i divljenjem uzvikujući “Mašaallah” blagonaklono gleda na ljepotu drugih stvorenja, jasno da će on biti najdraže stvorenje kod Plemenitog Stvoritelja, koji voli svoja stvorenja.

Onaj koji je nebesa i Zemlju učinio da odzvanjaju ehom, njegovog :"Subhanallah... Mašallah... Allahu ekber", u ponovljenim izrazima divljenja, slavljenja i veličanja, prema ljepoti što krasi stvorenja, krasotama koje ih uljepšavaju, finoći i savršenosti što ih obasjava i koji je

svemir uzdrmao melodijom Kur'ani-Kerima, a kopno i more doveo u stanje zanosa u plahovitoj žudnji odobravanja i uvažavanja, svojim posmatranjem sa dopadljivošću, ramišljanjem, razglašavanjem, zikrom i učenjem "La ilahe illallah", svakako, je ponovo on, Muhammed el-Emin, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Za vjerovjesnika poput ovog Časnog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, na čiji se tas vage koja mjeri
dobročinstva, u smislu izreke "Onaj koji bude povod nečemu, kao da gaje i sam učinio", dodaju sva učinjena dobročinstva njegovog Ummeta, čijem se duhovnom savršenstvu pridodaju i salavati koje izgovara cijeli njegov Ummet i koji je obasut neograničenom božanskom milošću i ljubavlju kao plod zasluga u izvršenju dužnosti poslanstva i ogromna duhovna nagrada,... da, za ovog velikog vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, nema sumnje da će stići u Džennet. do Sidretu-I-Muntehaa, do Velikog Arša i da se doći "nadomak dva luka ili bliže", jer to je nepomućena istina, sušta zbilja i čista mudrost.*

Said Nursi

*Jedna islamska novina koja prati pitanja vezana za muslimane spominje da su čuveni političari i pravnici čije je polje interesivanja život društva, negdje u Evropi 1927. godine organizirali konferenciju, na kojoj su referirali strani mislioci na temu Islamski Šerijat. Tekst njihovih referata ćemo priložiti kasnije, a zatim prevesti na jedan jezik, kako bismo dobili 45 istinitih svjedočanstava o nenadmašivosti Šerijata, nakon što su dodana dva svjedočanstva na ta 43 dalekosežna istinita svjedočanstava navedena u završnici Risale-i Nur. Vrijedno je ono o čemu svjedoče i protivnici: čak i učenjaci Zapada su odali priznanje veličini islamskih principa i njihove koristi za svijet... Profesor Špul, dekan Pravnog fakulteta univerziteta u Beču, na konferenciji pravnika organiziranoj 1927. godine je rekao: "Čovječanstvo se ponosi time što mu pripada čovjek poput Muhammeda (sallallahu 'alejhi ve selleme), koji je, uprkos svojoj neukosti, uspio prije četrnaest vjekova donijeti zakonik, po kojem bi mi Evropljani bili sretni ako bi i nakon dvije hiljade godina dostigli njegovu vrijednost."

A Bernard Šo je rekao: "Vjera Muhammedova, sallallahu 'alejhi ve selleme, uvijek je bila nešto nedostižno i uzvišeno zahvaljujući tome što sadrži zadivljujuću dinamičnost, jer je takva kakva meni izgleda: jedina vjera koja ima moć prožimanja raznolikih životnih oblika i zbog toga privuče svaku generaciju ljudi. Smatram obaveznim da se Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, prozove Izbaviteljem Čovječanstva i smatram da čovjek poput njega, ako bi preuzeo liderstvo nad svijetom, uspio bi riješiti njegove probleme i oslobodio bi na svijetu mir i sreću (tj. globalno pomirenje i mir); a žestoka li je danas potreba svijeta za tim."

## ŠESNAESTI NIVO

Poslanice Najveći Znak u kome se govori o Poslanstvu Muhammedovom, sallallahu 'alejhi ve selleme
(Umetnut je na ovome mjestu zbog prikladnosti)

Nakon toga se taj putnik obrati svom razumu riječima: "Pošto ja tragam za svojim Vladarem i Stvoriteljem raspitujući se kod stvorenja u ovom svemiru. Svakako da trebam najprije posjetiti onoga koji je najpoznatiji i najsavršeniji među svim stvorenjima - što potvrđuju čak i neprijatelji - i najveći vodič u dobrobit, najznamenitiji vladar, onoga čija riječ ima najveću vrijednost i najviše se poštuje, koji je najprosvjećenijeg uma. Zasigurno je to Muhammed, sallallahu 'alejhi ve selleme, koji je svojim vrlinama i Kur'anom osvijetlio četrnaest stoljeća.. A da bih iskoristio počast posjete njemu i pitao ga o onome što me zanima, trebamo otići u najbolju epohu, u sretno doba.., doba Vjerovjesništva.." Zatim u razmišljanju uđe u to doba. Vidje da je ta epoha s njime, sallallahu 'alejhi ve selleme, zbilja postala sretnom epohom za čovječanstvo. Jer, on je, sallallahu 'alejhi ve selleme, u kratkom vremenu, nurom s kojim je donio, preobrazio jedan narod što se davio u žestokom neznanju i okorjelom primitivizmu, u svjetske učitelje i vladare. Dalje je govorio svome razumu: "Prije svega moramo saznati nešto o veličini ove fenomenalne ličnosti, njegovom najvjerodostojnijem govoru i istinitosti njegovih izvješća. Nakon toga pitat ćemo ga o našem Stvoritelju, Slavljenje On", te se dade u istraživanje. O istinitosti njegovog vjerovjesništva je iznašao nebrojeno i neizmjerno mnoštvo neospornih i potvrđenih dokaza, ali je ovdje izdvojeno njih devet:

Prvi: Njegovo, sallallahu 'alejhi ve selleme, posjedovanje svih pozitivnih karakternih crta i pohvalnih osobina, što će potvrditi čak i njegovi neprijatelji, i njegovo prikazivanje stotina mu'džiza, poput rascijepljenja Mjeseca, koji se raspuknuo na dvoje na njegov znak prstom, kako to iskazuje Kur'an: I mjesec se raspolutio (El-Kamer: 1); poraza neprijateljske vojske sa malo prašine koju je iz pregršti na njih bacio i koja im je svima ušla u oči, što opisuje ajeti-kerim:
I nisi ti bacio kad si bacio, nego je Allah bacio (El-Enfal: 17); njegovo napajanje ashaba vodom koja je izbijala poput Kevsera između mubarek pet prstiju njegovih, kad je njih obuzela žestoka žeđ..; i druge kojih ima više od tri stotine mu'džiza koje su prikazane njegovom rukom, a do nas prenesene nepobitnom vjerodostojnom ili astronomskom bro- jnošću potvrđenom, mutevatir predajom. O njima se naš putnik raspitao u Pismu devetnaestom, tj. Poslanici Mu'džize Muhammedove, sallallahu 'alejhi ve selleme, tom fenomenalnom djelu koje posjeduje svojstvo nadnaravnos- ti, i sadrži više od tri stotine mu'džiza Poslanikovih, sallallahu 'alejhi ve selleme, uz njihove nepobitne dokaze i provjerene lance prenosilaca.

Zatim je sam sebi govorio: "Onaj koji je posjednik lijepih vrlina do tih granica, te mu'džize u tolikom mnoštvu, svakako je posjedovao i najistinitiji govor, i, stoga, uopće nije moguće - Bože sačuvaj - da pribjegne varci, laži i krivotvorenju, koji su svojstveni pokvarenjacima."

Drugi: Činjenicu je da se u rukama Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve selleme, nalazi uredba potekla od Vladara svemira koju prihvaća i priznaje više od tri stotine miliona ljudi u svakome vremenu, i da je ta uredba - Kur'an Časni - nadnaravan iz sedam uglova, i da je ovaj časni Kur'an nadnaravan sa četrdeset gledišta, i da je on govor Gospodara svjetova, jakim argumentima je dokazala Riječ dvadeset peta, tj. poslanica Kur'anske mu'džize, koja je sunce Poslanica Nura. Stoga je putnik detaljnu razradu te feno- menalnosti prepustio toj čuvenoj poslanici. Zatim reče: "Od Povjerenika Allahove Riječi i njezinog istinskog interpretatora, i dostavljača te veličanstvene poruke svim ljudima, koja je čista istina i sušta stvarnost, nikad ne može poteći neistina, niti će on ikada biti predmet sumnji!"

Treći: On, sallallahu 'alejhi ve selleme, izaslan je sa takvim Šerijatom. takvim Islamom, iskrenom pobožnošću, skrušenom dovom, univerzalnim pozivom i utemeljenim vjerovanjem, nema niti će biti premca onome sa čime je on poslan, i nema niti će biti savršenijeg od toga. Jer, Šerijat - koji se javio 'neukom', sallallahu 'alejhi ve selleme - je vladao na temeljima istine i pravde svojim preciznim i sadržajnim zakonima u toku četrnaest stoljeća i petinom čovječanstva, na način kakvom nema premca. Isto tako ni Islamu, koji je proizašao iz djela, riječi i stanja 'neukog', sallallahu 'alejhi ve selleme, i vodič je i autoritet tri stotine miliona ljudi, i njihov izvor saznanja u svakom vremenu; i koji je učitelj i upravitelj njihovih umova, prosvjetitelj i odgojitelj njihovih srca, odgojitelj i prečistač njihovih duša, središte razvijanja njihovih duhova i ležište njihovog napredovanja.., nema niti će biti premca.

Isto tako ni njegovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, isticanju u svakoj formi ibadeta sadržanog u njegovoj vjeri; svojoj bogobojaznosti i strahu od Allaha iznad sviju, u izrazitoj pažlji-vosti u ibadetima do najsićušnije tajne robovanja Allahu, čak i u stalnim borbama i najžešćim stanjima i okolnostima; te njegovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, održanju u tom suštom stanju robovanja, bez imitacije ikoga, i u potpunom smislu orginalno, te potpuno savršeno spajajući početak s krajem.., bez sumnje nema niti će biti ravnog.

On, također, samo u El-Dževšenu-l-kebiru - koji je jedna od hiljada njegovih dova i molitvi - daje opis svoga Gospodara s uzvišenom spoznajom na nivou i u stepenu kojeg od tada nisu dostigli svi oni ljudi od spoznaje i evlije skupa, uprkos povezanosti mišljenja.. Sve to pokazuje da ni u dovi on nema premca. Ko se zadrži na sažetom pojašnjenju jednog od devedeset devet odjeljaka El-Dževšemi-l-kebira,

što se nalazi na početku Poslanice o Munadžatu, ne može a da ne kaže da nema dove ravne ovoj divnoj dovi (El- Dževšenu), koja predstavlja vrhunac spoznaje Gospodara.

Također, njegovo je isticanje u dostavi objave i pozivanju ljudi u istinu sa čvrstinom, nepokolebljivošću i odvažnošću, nešto nedostižno za bilo koga drugog. Naime, ni koliko je jedna trunka, u nju se nije umiješao bilo kakav trag nedoumice, niti ga je ikad obuzela zabrinutost, niti na njega djelovao strah, uprkos neprijateljstva prema njemu od strane najmoćnijih država i najvećih religija, pa su mu čak i njegov sopstveni narod, pleme i rođeni amidža iskazivali žestoko neprijateljstvo. On je tako sam spustio izazov na cijeli dunjaluk, i riječi sproveo u djelo, te je dunjaluk doveo pod krunu islama. Sve to pokazuje da niko nije niti će biti ravan Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve selleme, u njegovom pozivu i dostavi Allahove objave.

Isto tako, njegov iman nosi izuzetnu snagu, predivno pouzdanje i istinitost, nadnaravni razvoj, i uzvišeno vjerovanje koje je osvijetlilo čitav svijet. Nisu na njega uspjele izvršiti utjecaj sve ideje i vjerovanja, mudrost mudraca, niti nauk vodećih duhovnih čelnika tog vremena, makar jednom sumnjom, nedoumicom, slabošću ili nagovorom, nisu uspjeli djelovati na njegovo uvjerenje, ni na njegovo vjerovanje, niti na njegovo pouzdanje u Allaha, niti na njegovu smirenost i povjerenje u Njega, uprkos njihovog proturiječenja njemu, razlikovanja od njega, poricanja njega. Pa i nadahnjivanje svih onih koji su se uzdigli duhom i uznapredovali na ljestvici imana, iz reda evlija i dobrih, na čelu sa časnim ashabima, te njihovo stalno napajanje iz njegove veličine imana, i njihovo viđenje njega na najuzvišenijem stepenu i ravni, sve to očigledno iskazuje da ni njegovom, sallallahu 'alejhi ve selleme, imanu također nema premca.

Naš je, tako, putnik shvatio i njegov razum prihvatio, da onaj koji je donosilac ovog Šerijata, koji je bez premca, Islama, kojemu nema sličnog, izuzetne pobožnosti, divne dove, sveobuhvatne kosmičke misije i čudesnog imana, nikad neće izreći laž i nikad neće doći s prevarom.

Četvrti: Jedinstveni stav svih vjerovjesnika, a. s., i složno mišljenje oko istih imanskih činjenica, predstavlja nepobitan dokaz Allahovog, Slavljen je On, postojanja i Jednoće, a ujedno je i istinska potvrda iskrenosti ovog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i njegove misije. Jer, svi dokazi vjerovjesništva tih vjerovjesnika, a. s., i sve oko čega se izgrađuje njihovo vjerovjesništvo, kao što su nepovrediva svojstva, mu'džize i poslovi koje su izvršavali, u najsavršenijoj formi su prisutna i kod Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, što je i povijesno potvrđeno. Ti su, naime, vjerovjesnici, a. s., govornim jezikom - kroz Tevrat, Indžil, Zebur i sveta pisma koja su imali - izvijestili o dolasku ovog mubarek bića i ljudima donijeli radosnu vijest o tom dolasku.

Tako je više od dvadeset vidljivih i jasnih naznaka koje to nagovještavaju u svetim knjigama već razrađeno i potvrđeno u Devetnaestom pismu. I kako god su najavili njegov, sallallahu 'alejhi ve selleme, dolazak, oni i svojim stanjem - tj. vjerovjesništvom i mu'džizama - njemu potvrđuju iskrenost, istavljaju pečat ovjere i istinitosti njegovog poziva, budući da je on apsolutni prvak u izvršenju dužnosti vjerovjesništva. Iz toga je putnik shvatio da oni - tj. vjerovjesnici - onako kako govornim jezikom i konsenzusom dokazuju božansku Jednoću, isto tako - jezikom stanja i jedinstvenog stava- ujedno pružaju svjedočanstvo istinitosti ovog Časnog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme.
Peti: Dostizanje hiljada evlija do istine i suštine, uzvišenosti i nadnaravne počasti koje su stekli, te otkrove- nja i vizije koje su postigli, rezultat su njihovog stavljanja pod vodstvo temeljne upute i odgoja ovog Časnog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, njegovog slijeđenja i kretanja njegovim stopama, te na način kako svi skupa dokazuju Jednoću Boga, jednako jednoglasno i složno svjedoče i o iskrenosti Časnog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme - svoga učitelja i imama - i o neupitnoj autentičnosti njegove misije. Naš je izletnik tako uvidio da njihovo osvjedočenje, nurom evlija, u dio onog o čemu je on, sallallahu 'alejhi ve selleme, izvijestio iz svijeta gajba, i njihovo viđenje, vjerovanje i priznavanje svakog njegovog izviješća, nurom imana - bilo kroz pouzdano saznanje, ili pouzdanu viziju, ili suštu izvjesnost - jasno kao sunce otkriva do koje je mjere iskren njihov najveći duhovni upravitelj i do koje mjere je ispravan njihov najviši predvoditelj, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Šesti: Milioni preciznih i oštroumnih učenjaka, iskrenih istraživača i sposobnih pravovjernih alima, koji su dostigli najviše stepene zahvaljujući tome što su naučeni i odgojeni u duhu onoga što je - iako 'neuk' - donio Časni Vjerovjes- nik, sallallahu 'alejhi ve selleme, od svetih istina, visokih nauka koje je tada prvi put spomenuo, te onoga što je razotkrio iz božanske spoznaje..; svi oni, kao što složno potvrđuju Jednoću Boga, koja je temelj njegovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, poziva i kao što jednoglasno priznaju njegovu istinitost - na temelju svojih nepobitnih dokaza -, jednako su složni i potvrđuju iskrenost ovog velikog učitelja i ispravnost tog vrhunskog ustaza, te savršenu vjerodostojnost njegovog, sallallahu 'alejhi ve selleme, govora. To njihovo svjedočanstvo je bjelodano jasan dokaz njegove iskrenosti i ispravnosti njegovog poslanstva. I Poslanice Nura, primjera radi, sa svim svojim dijelovima koji premašuju stotinu, tek su jedan od dokaza istinitosti i ispravnosti ovog dragog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme.

Sedmi: Velika skupina koju nazivamo 'Porodica Poslanikova i ashabi', koji su nakon vjerovjesnika ljudi najčuvenije pronicljivosti i oštroumnosti,

najbogatijeg znanja, najuzvišenijih vrlina, najugledniji, najslavniji, najčvršći u pridržavanju vjere, najizoštrenije vizije.. Putnik je shvatio da njihovo izučavanje, istraživanje i analiziranje svih skrivenih i pojavnih stanja Časnog Vjerovjesnika, sallallahu ’alejhi ve selleme, njegovih misli i postupaka, s punim entuzijazmom i željnošću, savršenom preciznošću i krajnjom ozbiljnošću, a zatim njihovo složno i jednoglasno priznanje da je on, sallallahu 'alejhi ve selleme, na cijelome svijetu najiskreniji, najuzvišeniji, najpravedniji i najpredaniji; ovo. dakle, njihovo nepokolebljivo priznanje, uz duboki iman kojeg posjeduju, zbilja je divan dokaz, poput ukazivanja bjeline dana na sunčevo svjetlo.

Osmi: Kako god ovaj svemir ukazuje na svoga Tvorca, Autora i Dizajnera, Koji gaje izumio, njime upravlja, uređuje ga i raspolaže njime tako što ga oblikuje, udešava i raspoređuje kao raskošni dvorac, ili kao ogromnu knjigu, ili kao neponovljivi izlog, ili kao veliki spektakl, on isto tako nezaobilazno iziskuje postojanje nekoga ko će iskazati smislove sadržane u tom kapitalnom djelu, ko zna i druge poučava božanskim svrhama iza stvaranja svemira, i gospodarske mudrosti u njegovim procesima i promjenama, održati lekcije o posljedicama njegovih funkcionalnih kretnji, te obznaniti vrijednost njegovog sastava i savršenost svega što se u njemu nalazi. Drugim riječima, nameće nužnost postojanja jednog velikog misionara, iskrenog glasnika, ustaza i istražitelja, i briljantnog učitelja. Naš je, tako putnik shvatio da svemir - iz ugla ove nužnosti - dokazuje i svjedoči u prilog istinitosti ovog Časnog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme i njegove nepogrešivosti, jer je on najbolje ispunio sve te zadaće i dužnosti; kao i u prilog činjenici da je on najzaslužniji i najtačniji izaslanik Gospodara svjetova uopće.

Deveti: Budući da negdje iza zastora postoji Onaj Koji oglašava savršenstvo Svoga izumiteljstva i umijeća kroz proizvode što spajaju umjetnost i mudrost; predstavlja Se i zadobija naklonost Svojim neograničenim kreacijama koje krasi ljepota i estetika; iznuđuje zahvalnost i pohvalu Svojim nebrojenim blagodatima što posjeduju ugodnost i dragocjenost; u stvorenjima pobuđuje želju za robovanjem srazmjernu Njegovom gospodarenju, oličenim ljubavlju, osjećajem zaduženosti, i zahvalnošću naspram ovog savršenog uzgoja i brižljivog i pokroviteljskog izdržavanja (On čak priređuje i domaćinsku hranu i gozbe što ugađaju i najistančanijim ukusima i svakovrsnim apetitima); stvorenja uvodi u iman, predanost, sljedbeništvo i pokornost Svome božanskom položaju, kojeg manifestira kroz smjene godišnjih doba, zakrivanje dana noću i njihovo smjenjivanje, te druge slične i značajne intervencije i uzvišene procese, zapanjujuću djelotvornost i svrhovito stvaralaštvo; Svoju pravednost i pravičnost demonstrira stalnom zaštitom dobrote i dobročinitelja, a uklanjanjem zla i zločinaca, te

poražavanjem nasilnika, utjerivača u laž i njihovim uništavanjem nebeskim katastrofama - svakako i svakako ne čudi, da najdraže stvorenje Tog u gajb Ogrnutog, i najodaniji rob Njegov bude onaj koji je svesrdni izvršilac Njegovih nauma gore spomenutih, koji razrješava najveću misteriju o stvaranju svemira i razotkriva njegovu slagalicu, i koji neprestalno, u ime svog Stvoritelja, teži, i samo od Njega crpi snagu i traži pomoć u svemu, te zadobija poticaj i pospjesenje od Njega, Slavljen je On. A ko bi drugi bio taj, ako ne Muhammed el-Kurejši, na njega neka je salavat i selam.

Naš se putnik ponovo obraća razumu: "Budući da ovih devet činjenica svjedoče u potvrdu iskrenosti ovog Časnog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, ne može biti sumnje daje on polarna tačka ljudskog plemstva i središte svjetskog ponosa, i da je on doličan i dostojan titule 'Plemića roda Ademovog' i atributiva 'Ponos svjetova'. Djelo Milostivnog koje mu je u rukama, a to je Kur'ani- Kerim, čija je veličanstvena duhovna vlast ovladala polovinom Zemlje, a uz to i uzvišena lična svojstva i vrline koje on posjeduje, pokazuju da je najuzvišenije ljudsko biće što postoji, ovaj veliki vjerovjesnik. Konačna riječ u pitanju našeg Stvoritelja, Slavljen je On, jeste njegova, sallallahu 'alejhi ve selleme riječ.

Eto, dođi i vidi: temelj svih tvrdnji ovog Časnog vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, i svrha cijelog njegovog života, jeste svjedočanstvo o postojanju Nužnog bića, dokaz Njegove Jednoće, objašnjenje Njegovih Uzvišenih svojstava, izlaganje Njegovih Lijepih imena, te potvrda, objava i oglašavanje svega toga, oslanjajući se na hiljade duboko utemeljenih činjenica sadržanih u njegovoj vjeri, i na snagu stotina zadivljujućih i nedvojbenih mu'džiza koje je Allah prikazao na njegovim rukama.

Odnosno, duhovno sunce koje obasjava ovaj svemir i svijetli dokaz postojanja našeg Stvoritelja, Slavljen je On, i Njegove Jednoće, jeste upravo ovaj Časni Vjerovjesnik nazvan 'Miljenik Allahov', sallallahu 'alejhi ve selleme." Tri, dakle, bitne kategorije jedinstvenog mišljenja, konsenzusa, koje ne varaju niti zavaravaju, podržavaju njegovo svjedočanstvo i priznaju mu istinitost:

Prvi konsenzus: Jedinstveno mišljenje onih koji su se proslavili i u svijetu prepoznatljivi pod nazivom "Alu Muhammed", tj. "Muhammedova, sallallahu 'alejhi ve selleme, obitelj". To je presvijetla skupina koju predvodi Imam Alija, r. a., koji je rekao: "Kad bi i zastor bio podignut, ne bi mi to uveličalo uvjerenje"; iza njega slijede hiljade uglednih evlija prodornih vizija, i izoštrenih sposobnosti viđenja gajba, poput šejha El-Džejlanija (Posvećena bila njegova tajna), koji je okom svoje pronicave vizije posmatrao Najveći Arš i Israfila u svoj njihovoj veličini, a sam se još uvijek nalazio na Zemlji.

Drugi konsenzus: Jedinstveno mišljenje u svijetu čuvene skupine, poznate pod nazivom "Ashabi", na sve njih neka je Allahovo zadovoljstvo, i njihovo složno priznanje istinitosti i duboko i čvrsto vjerovanje u ovog Časnog Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve selleme, do mjere da su dostigli vrhunac požrtvovnosti i založili sebe, svoju imovinu, svoje roditelje i rodbinu. A oni su ti koji su prethodno bili primitivan i beznadežan narod okružen neznanjem, lišen bilo kakvog oblika društvenog života i političke misli, bez upute i knjige prosvjećenja. Bili su ogrezli u tminu iz vremena intervala u kojem nije bilo vjerovjesnika, da bi za kratko vrijeme postali učitelji, uputitelji, političari i pravedni vladari najnaprednijim narodima u smislu kulture, nauke, društva i politike, te su pod svojom vlašću držali svijet istočno i zapadno, a bajrak njihove pravednosti se vihorio kopnom i morem.

Treći konsenzus: To je priznanje istinitosti od strane ogromne skupine elitnih učenjaka, koja se ne može ni pobrojati ni sagledati; duboko unesenih u svoju nauku, istražitelja i analitičara, izraslih iz njegovog Ummeta i svrstanih u različite pravce. U svakoj epohi među njima je na hiljade nosilaca pobjedničkih trofeja za zasluge na svim poljima nauke. Njihovo jedinstveno priznanje njegove istinitosti, u nivou tog pouzdanog saznanja, zbilja je konsenzus nad konsenzusima!

Naš je, stoga, putnik zaključio da svjedočanstvo ovog neukog Vjerovjesnika u prilog Jednoće Boga nije lične i relativne, nego opće i univerzalne prirode, duboko utemeljeno i nepokolebljivo. Ni svi šejtani skupa, makar udružili snage, nemoćni su suprotstaviti mu se iz bilo kojeg ugla.

Slijedi sažet prikaz gradiva koje je u toj nuranijskoj medresi saslušao naš izletnik na proputovanju svojim razumom kroz životne sfere srećnog vjerovjesničkog doba, kako je navedeno u Šesnaestom stepenu Prvog nivoa:

"Nema boga, samo je Allah, Nužno biće, Jedan i Jedini, Čiju nužnost postojanja u Njegovoj Jednoći dokazuje Ponos svijeta i Plemić roda Ademovog, veličinom duhovne vlasti Njegovog Kur'ana, sveobimnom čednošću njegove vjere, brojnošću njegovih odlika, usavršenošću njegovog vladanja, potvrđenom čak i od strane protivnika; tako je priložio i svjedočanstvo i dokaz snagom stotina provjerenih, zadivljujućih i evidentnih mu'džiza, i čvrstinom hiljada blistavih i neospornih vjerskih činjenica, uz konsenzus njegove presvijetle obitelji, jedinstveni stav njegovih pronicavih ashaba, i složno mišljenje tragalaca za istinom iz njegovog Ummeta, koji posjeduju nepobitne dokaze i prosvijetljenu viziju."

Said Nursi